

"HNĚDÁ KNIHA"

O PROCESECH

S ČESKÝM UNDERGROUNDEM

• 1977 •

O B S A H :

Část I. - Umělecká činnost	5
Poznámka vydavatele	6
Zpráva o třetím českém hudebním obrození	7
Texty: Egon Bondy	24
Texty: Pavel Zajíček	28
Texty: Karel Soukup	40
Texty: Svatopluk Karásek	50
Kázání S. Karáska v České Lípě dne 30.3.1975	56
Recenze	60
O hudbě, jakou hrají PP a DG 307	69
Dopis J. Seiferta dr. Motejlovi	72
J. Patočka: K záležitostem PP a DG 307	73
Část II. - Represe a solidarita	75
Poznámky vydavatele	76
Usnesení o zahájení trestního stíhání	81
Dopis pro AMNESTY INTERNATIONAL	85
Zpráva	88
Dopis V. Jirousové	99
Informace oficiálního tisku	101
Část III. - Přestícký případ	105
Obžaloba	106
Průběh hlavního líčení	110
Rozsudek okresního soudu	118
Odvolací řízení	126
Rozsudek krajského soudu	128
Dovětek - poznámka vydavatele	134

Část IV. - Obžaloba a solidarita	136
0 Obžaloba ze dne 9. července 1976	137
Prohlášení	147
Dopis Heinrichu Böllovi	149
Dopis H. Bölla J. Seifertovi	151
Dopis předsedkyni senátu	152
Veřejná výzva k solidaritě a protest	154
Usnesení ze dne 3. září 1976	155
Otevřený dopis Z. Mlynáře	156
Dovětek - poznámka vydavatele	161
Část V. - Proces	162
Poznámka vydavatele	163
Obžaloba	166
Průběh hlavního líčení ve dnech 21.-23.9.1976	172
Obhajoba Svatopluka Karáska	190
Rozsudek	201
V. Havel: Proces	209
Otevřený dopis ústavním orgánům ČSSR	213
Část VI. - Kampaň a obrana	219
Poznámka vydavatele	220
Dopis dr. J. Zelenkovi	221
Odpověď čs. televize	223
Kampaň Rudého práva a odpověď	224
Článek Svobody a odpověď	229
Článek Mladé fronty a odpověď	232
Mladý svět: Případ Magor	237
Odpovědi Mladému světu	244
Dopis V. Brabence čs. rozhlasu	247
Dopis Z. Mlynářovi	248
Dopis P. Uhlovi	250
Část VII. - Odvolání	252
Usnesení	253
Průběh odvolacího řízení	255
Usnesení krajského odvolacího soudu	260
Závěrečná poznámka vydavatele	267

<u>Část VIII. - Dodatky</u>	<u>XXII268</u>
Víkend na Děčínsku	269
Zpráva	334
Represe proti Chartě 77 a PP pokračuje	273
Žádost čs. televizi o opravu	337
Úryvek ze situační zprávy	279
Solidarita polských občanů	280
Dopis Petra Uhla	281
Svobodu pro politické vězně	283
Dopis prezidentu republiky	285
Honza Princ bude 9. října svobozen	286
Trestní řízení s Janem Princem	288

=====

Č Á S T I.

Umělecká činnost

Poznámka vydavatele:

Zařazení přednášky Ivana Jirouse Zpráva o třetím českém hudebním obrození z r.1975 považujeme za nezbytné už proto, že byla publikována a vstoupila do obecného povědomí. Byla také jedním z prvků obžaloby. I když je tento text jistě diskusní, nelze mu nepřiznat zasvěcenost a novost pohledu na oblast kultury, o níž existuje jen málo informací. Druhým důvodem zařazení je skutečnost, že jeho publikace v německé mutaci ruského časopisu Kontinent v březnu 1976 se stala patrně bezprostředním /přestože veřejně nepřiznaným/ důvodem pro zahájení trestního stíhání Ivana Jirouse a jeho přátel. Pokud je nám známo, je toto již nejméně páté české vydání přednášky.

Texty Egona Bondyho, Pavla Zajíčka, Karla Soukupa a Svatopluka Karáska jsou uvedeny v přesném znění, v jakém byly zpívány a hrány. Texty Egona Bondyho jsou z repertoáru skupiny The Plastic People of the Universe, jejíž členové je také zhudebnili. Zajíčkovy texty byly zhudebněny a zpívány výhradně skupinou DG 307. Karel Soukup a Svatopluk Karásek své písně zpívali sami. Žádný z textů není vynechán, neboť právě tyto texty tvořily pro svoji údajnou "hrubou vulgárnost s protisocialistickým a protispolečenským působením většinou exponujícím nihilismus, dekadenci a klerikalismus" úhelný kámen obžaloby, mimosoudní perzekuce a hlasité kampaně domácích sdělovacích prostředků. Je také třeba říci, že zhudebněné texty jsou neoddělitelně spjaty se svým hudebním výrazem, a to, že publikování touto formou, omezující se na slovesnou stránku, je ochuzuje a zbavuje celkového napětí a výrazu.

Kázání Svatopluka Karáska bylo do sborníku zařazeno proto, aby se čtenář lépe seznámil s duchovním východiskem jeho umělecké tvorby; toto kázání však nebylo předmětem trestního stíhání.

Recenze na texty a na hudbu vznikly později, koncem léta 1976. Vypracovali je přední literární a hudební kritici pro potřeby obhajoby. Z důvodů, které jsou nasnadě, si autoři přáli zůstat v anonymitě, pokud obhajoba neuzná za vhodné jejich jména zveřejnit. Protože se tak nestalo, zachováváme i my jména autorů v tajnosti.

První část uzavírá dopis Jaroslava Seiferta obhájci Svatopluka Karáska JUDr. Otto Motejlovi a esej prof. Jana Patočky. Oba texty vznikly na podzim 1976, tematicky se však přiřazují k dokumentům této části sborníku.

Zpráva o třetím českém
hudebním obrození

Ivan Jirous

1975

Ve velkých kulturních revolucích je jedinou metodou pro lidi, aby se osvobodili sami a nesmí být užito žádné metody, která dělá věci za ně. Věřte lidem, spoléhejte na ně a respektujte jejich iniciativu. Odhoďte strach. Nebojte se zmatků. Ať se lidé vychovávají sami v tom velkém revolučním hnutí.

Mao Ce-tung

I.

Na sklonku roku 1974, den před Silvestrem, jsme jeli vlakem na koncert do Líšnice, malé vesnice západně od Prahy. Vystoupili jsme na nejbližší železniční zastávce a pěšky šli asi čtyři zbývající kilometry. Bylo to na kraji soumraku, šli jsme přes polozmrzlá bažinatá luka nejkratší cestou k vesnici. Bylo nás čtyřicet pět. Věděli jsme, že z druhé strany, od autobusové zastávky, se k Líšnici blíží jiní naši přátelé, a mnozí další přijedou vozy. Měli jsme radostně vzrušenou náladu. Byl konec roku a před námi nem smírně hmatatelná naděje, že ho oslavíme hudbou; šli jsme na první koncert skupiny Umělá hmota, a hrát měli ještě Plastikové, DG 307 a další. Jak jsme se přesouvali pustou krajinou, plno z nás zakoušelo intenzívně pocit, který někdo formuloval slovně. Připomínalo nám to chození na hory prvních husitů. Když to bylo řečeno, žertovali jsme na toto téma a rozvíjeli je. Jak přijdeme do Líšnice, a tam již budou čekat panští - dnes establishmentáci - a rozeženou nás.

Tak se i stalo. Přesto, že se jednalo o předsilvestrovské setkání přátel - hudebníků a venkovského hasičského sboru, s nimiž tito hudebníci hrají fotbalové utkání, v sále veřejné restaurace - přesto, že místní národní výbor předběžně schválil toto setkání, byli shromáždění na místě vyzváni, aby se rozešli, jinak že proti nim bude použito násilí. Rozešli jsme se. Přestože lidé, kteří dnes chodí poslouchat hudbu, kterou mají rádi, tak jako kdysi chodili jiní poslouchat na hory slovo, které chtěli slyšet, nemají prozatím jinou možnost, než násilí ustoupit. Ve stejné době, kdy museli vyklidit sál restaurace v Líšnici, odbývala se v lokále téže restaurace oslava myslivců, s dechovkou, jejíž decibely se vyrovnají decibelům rockové hudby, a s rozsvíceným stromečkem, tím laskavým symbolem vánoc. Účastní-

kem této oslavy byl i muž, který zakázal druhým bavit se zpí-
sobem, který jim vyhovuje, arogantně odmítl mluvit s jejich
zástupci a zavolal na ně policii. Byl to zástupce tajemníka
MNV v Líšnici.

Kdysi bychom mu říkali sluha Antikristův, dnes je to
zástupce establishmentu. Nezaslouží si pozornosti, která je
mu zde věnována. Je jedním z mnoha bezejmenných byrokratů,
kteří od počátku sedmdesátých let znemožnili, zakázali nebo
rozehnali řady jiných hudebních setkání. Je příznačným atribu-
tem doby, která obrací svoji zášť a podezíravost proti li-
dem, kteří nechtějí nic víc než vytvářet takové umění, jaké
vytvářet musí, kteří tvrdohlavě odmítají přistoupit na to,
že by umění mohlo sloužit ještě něčemu jinému než oslovování
lidí, kteří si spolu s ním přejí žít v pravdě.

II.

Ani ne tak o tom, co tito lidé dělají, protože hudbu
je třeba především slyšet - jako o tom, jak to dělají a proč
to dělají, se pokusím mluvit v této zprávě. Týká se třetího
českého hudebního obrození - doby, která začíná v první po-
lovině sedmdesátých let, nejspíš tak v roce 1973. Kdy vlas-
tně bylo první české hudební obrození /bylo-li vůbec někdy/
není v této souvislosti důležité. Náš termín vznikl vzpo-
mínkou na někdejší výrok Karla Vojáka z okruhu skupiny
The Primitives Group: označil totiž za druhé české hudební
obrození sklonek šedesátých let, dobu, kdy došlo k netuše-
né eskalaci rockových /nebo big beatových, jak se tehdy ří-
kalo/ skupin především v Praze, ale i kdekoli v Čechách.

Jenom v samotné Praze jich bylo několik set. Z nich jen
málo dosáhlo veřejného uznání nebo dokonce slávy. Důležité
bylo, že u nás dostali příležitost dělat umění lidé, kteří
se k tomu nikdy nemohli dostat přes filtry dané handicapy
původu, nevědomosti o tom, co je to vlastně vzdělání, ne-
ochoty podstoupit vzdělání v případě, že měli představu
o tom, jak obtížné a nepříjemné je dostat se k němu za so u-
časného systému školství. Nejpodstatnější je právě množství
rockových kapel v té době. Ať byly jakkoli kvalitní, vytvá-
řeli podhoubí pro přirozený výběr. Kapely hrály a rozpadaly
se a sdružovaly se v nové. Jak jinak se o sobě mohou dozvě-
dět lidé spřízněných názorů, a povah, než tím, že si navzá-
jem na relativně veřejném fóru předvedou to, co dovedou?

Za jeden z největších zločinů současného establishmentu
považují informační blokádu, kterou obklopuje mladé lidi v
tom nejdůležitějším věku 16 - 19 let, kdy se člověk formuje
pro celý budoucí život. Bere mne čert, když slyším názory,
že ten, kdo je k něčemu určen, se k tomu dostane, že si to
najde. Kde si to má najít, když je obklopen zdí neprostupné-
ho mlčení a nevědomosti? Josef Janíček, nynější kapelník
Plastiků, působil tři roky v kapele The Swimmers, než se stal
v 19 letech členem skupina The Primitives Group. Milan Hlavsa,
když založil v 19 letech The Plastic People of the Universe,
měl ze sebou činnost ve skupině The Undertakers a dvě vlastní
kapely s jepičím životem. Jak mají zakládat nové života-
schopné skupiny mladí lidé dneska, když nemají potřebné

spontánně vznikající hudební zázemí, v němž by mohli srovnávat setkávat se a rozcházet se podle své svobodné vnitřní vůle, vedení pouze svým svobodným hudebním cítěním a především vzájemnou náklonností? Ať je tomu jakkoliv, ty doby jsou ne- návratně pryč; toto krátké ohlédnutí do historie české rocko- vé hudby je uváděno koneckonců jenom pro srovnání se součas- ným stavem, jak o něm budu mluvit za chvíli. Záměrně jsem nejmenoval žádnou z kdysi slavných českých rockových skupin, spíše mi šlo o to, upozornit na obrovskou šíři rockové hudby v té době. Ale existovala v Praze kapela, kterou si nelze nepomenout: The Primitives Group.

III.

Když se mění modus hudby,
když se modus hudby změnil,
když se mění modus hudby
třesou se hradby města.

The Fugs

S odstupem let můžeme již bez nadsázky říci, že se vznikem skupiny The Primitives Group se v Praze objevuje v hudbě fenomén undergroundu - i když zatím nikoli vědomě, ale v rovi- ně pocitové. To je také důvod, proč jsme nezmiňovali jiné ka- pely "slavné" éry českého beatu. Žalostně promrhaly svoje mož- nosti i svoji povinnost. Bylo s úžasem pozorovat, jak rychle zástupci nejmladšího odvětví umění předstihli v komercionali- zaci a zkonzumění staré zavedené pokleslé žánry, jak se úběž- níkem jejich úsilí stala kariéra na půdě tzv. divadel malých forem, jak dbali o zakademičtění svého projevu, aby jim nic nemohli vytknout duchovně nemohoucí kritikové, kteří posuzují oblast rockové hudby odumírajícími kritérii, která se již ne- hodí na nic, ani na ty oblasti umění, z nichž byly kdysi pře- vzaty.

V tomto komerčním moři duchovní bídy, do něhož se jedna za druhou nořily oficiálně přijímané kapely, nebylo možno The Primitives Group přehlédnout. Byla to drsná a syrová sku- pina nahony vzdálená jakékoli uhlazenosti, spíše podvědomě usilující o pravý opak. Neměla svůj původní repetoár, ale osvědčila dokonalé cítění pro hodnoty. Hrajíc skladby Jimmy Hendrixe, Erica Burdona, The Grateful Dead, The Pretty Things, The Doors, The Mothers of Invention, The Fugs. Na sklonku šede- sátých let bylo uvádění anglosaských skupin na českou scénu naprosto nezbytné, měla-li se příští rocková hudba u nás po- zvednout na světovou úroveň. Trh tenkrát nebyl zdaleka tak nasycen zahraničními gramodeskami jako dnes. Když Primitivové hráli prvně Franka Zappu, znala ho v Praze hrstka zasvěcenců.

Ale to by ještě z The Primitives Group neudělalo kapelu, od níž lze legitimně sledovat underground jako hnutí, které vytváří stranou zavedené společnosti vlastní svébytný svět s jiným vnitřním nábojem, jinou estetikou a v důsledku toho i jinou etikou. Byla to především orientace na jeden směr sou- časné hudby, tzv. psychedelic sound. Tady již byli Primitivo- vé zcela tvůrčí. Již proto, že v době, kdy se na tuto hudbu

orientují, nevědí o ní moc víc, než co si pod těmito slovy představují. Vyložili si je ovšem naprosto správně. Usilují svojí hudbou způsobit u posluchačů zvláštní stav mysli, který člověka alespoň na chvíli osvobozuje a obnažuje mu primární základy jeho bytosti. Kromě hudby k tomu slouží řady jiných prostředků, používání bezprostředního působení živlů - vody /FISH FEAST/, vzduchu /BIRD FEAST/ a především ohně, postupy převzaté z výtvarného umění nebo související s hnutím happeningu. Podrobně to bylo popsáno na jiných místech, a hlavně to žije v legendách. Ke skupině The Primitives Group již jen stručně: když tento enfant terrible české rockové scény začínali brát oficiální kritici rockové hudby na vědomí, skupina z vlastní vůle přestala existovat. Neznamená to přerušení vývoje psychedelické hudby v Praze. Primitivové se rozešli v květnu 1969: tehdy již pět měsíců účinkují The Plastic People of the Universe.

IV.

Krásný je svět,
ale plastičtí lidé to nevidí,
krásné jsou květiny,
ale plastičtí lidé to nevidí,
krásný je západ slunce,
ale plastičtí lidé to nevidí.
Jen jedna věc je pro jejich oči
jen jedna věc je pro ně hezká
plastičtí lidé v podzemí.

Vesmírná symfonie

The Plastic People of the Universe se hlásili k undergroundu vědomě, ale obdobně jako vytvořili The Primitives Group z neznalosti a neinformovanosti svéráznou verzi psychedelické hudby, byl pojem underground chápán Plasty ryze pocitově, jako v podstatě doslovný výklad slova podzemí. Nesmírně významným přánosem pro další vývoj rockové hudby v Praze byla skutečnost, že se zakladatel Plastiků Milan Hlavsa ukázal být vynikajícím komponistou. Původní hudební tvorba s sebou nesla i původní texty, z nichž byl v průběhu prvního - říkejme mu mytologického - období Plastiků podán jakýsi nárys kosmologie podzemí. Underground je v něm chápán mytologicky jako svět odlišné mentality, lišící se od mentality lidí, žijících v establishmentu. Texty Michala Jerneka a Věry Jirousové, rezonující s kabalou Cornelia Agrippy a Metteheimu /jehož symboliku využívali již Primitives Group ve svých svátcích živlů/, představují lid undergroundu v polohách, které plně opravňují přídomek "of the Universe" - "vesmíru" v názvu skupiny. V charakteristické skladbě tohoto období "The Sun, Plastici zpívali: "Všechny hloupé mozky jsou na slunci, náš mocný národ žije v sametovém podzemí". Ve skladbě "The Universe Symphony and Melody about Plastic Doctor, oslavili jednotlivé planety sluneční soustavy, část věnovaná Zemi je nazvána Plastic People Underground. V Písni dvou novozemských světů o mýtickém ptáku Fafejtovi jsou nárazky mytologické - především na mytologii keltskou a Agripovu Khabalu - pak na svět rockové hudby /Lennona a Yoko Ono/,

který je opět prezentován skrze mytologický výklad. Pokud Plasticí v té době obrazejí svůj zájem ke konkrétnímu světu, jak by se to mohlo jevit ve skladbě Kulový blesk, oslavují-
cí oblíbenou postavu skupiny, podivínského vynálezce Proko-
pa Diviše, jsou reálie příběhu také změněny /Diviš sedí v
ohýši v kanadském pralese s přáteli, mezi nimiž je např.
Roy Estrada, basový kytarista skupiny The Mothers of Inven-
tion/, že nenechávají nikoho na pochybách, že jde opět o
mýtické vidění skutečnosti.

Působení skladeb je umocňováno vizuálními prostředky,
skrze něž Plastic People vědomě navazují na činnost skupiny
The Primitives Group. Na scéně hoří ohně obsluhované kostýmo-
vanými ohňostrůjci, členové kapely hrají pomalování v obli-
dejích, ve skladbě Kulový blesk vystupuje plivač ohně. Na
premiéře Vesmírné symfonie v Klubu výtvarných umělců, v Má-
nesu, obětují Plasticí bohu Marsu slepicí; při vystoupení
konaném týž večer, kdy na Měsíci přistáli první lidé, zapá-
lili létající talíře, do té doby neodmyslitelnou součást
jejich scény.

Kromě původní tvorby navazují The Plastic People of
the Universe na The Primitives Group i v "osvětové" činnosti.
Uvádějí na pražskou scénu skladby nezapomenutelné Warholovy
skupiny The Velvet Underground a sezhamují publikum s valnou
většinou Sandersových a Kupferbergových The Fugs. Samozřej-
mě že hrají i novější skladby Franka Zappy.

Takhle nějak to vypadalo v dobách, kdy přídomek "of the
Universe" nosila skupina plným právem. Plasticí se jmenují
stále stejně i dnes, z věrnosti jménu, které si kdysi dali.
Ale mezitím se staly věci, které je přiměly zakotvit pevně
na zemi. Z undergroundu mytologického se stal underground
ve smyslu kulturně sociologickém., tak jak byl zamýšlen a
proklamován na počátku šedesátých let Sandersem, Ginsbergem,
Wuttalem, Learym a mnoha jinými pionýry tohoto hnutí. Do-
 konce se odvažují říci, že se teprve v podmínkách našeho
establishmentu stal undergroundem v pravém smyslu toho slova.

V.

Opět pojal ho ďábel na horu,
vysokou velmi a ukázal mu
všecko království světa i slávu
jejich, a řekl mu: "Toto všecko
tobě dám, jestliže padna
budeš se mi klaněti."

Evangelium sv. Matouše

Na počátku sedmdesátých let dochází v Praze k drasti-
cům opatřením, jimiž establishment prakticky likviduje roc-
kovou hudbu jako hnutí. Je zakazován anglicky zpívaný re-
pertoár, jsou měněny anglické názvy skupin, řada předních
rockových hudebníků se stává politováníhodnými doprovodnými
hráči komerčních hvězd pop music. The Plastic People of the
Universe nehodlají učinit a také neučiní žádné změny, ani
v názvu, ani v repertoáru, ani ve svém vzhledu, které by jim

byly vnuceny cizí vůlí, které by nevyplynuly z charakteru a vnitřní potřeby hudebníků samých. Skupina ztrácí profesorní statut; slabší povahy ji opouštějí a jádro příštích Plastiků - soustředěné kolem Hlavsy a Janíčka - začíná prakticky z ničeho - bez aparatury, bez nástrojů, bez viditelného zázemí, ale s naprosto jasnou koncepcí: že je povinností hudebníka hrát takovou hudbu, jakou mu velí hrát jeho svědomí a jaká mu přináší radost, jediné tak může svoji radost a tvpření předat publiku.

Když se po delší přestávce, v níž se formovali Plastic People v novém složení - doplnil je především virtuózní houslista Jiří Kabeš a po nějaký čas s nimi zpíval Paul Wilson - představili v zimě roku 1971 na taneční zábavě v Ledči nad Sázavou, bylo již lidem jasné, že je to jediná významná rocková skupina, která dokázala, že není třeba v ničem slevit z uměleckých nároků ani z atributů, které rockovou hudbu provázejí. Do Ledče přijely desítky lidí z Prahy, z Karlových Varů i z jiných měst. Začala se tvořit atmosféra toho, co nám později připomínalo "chození na hory", jak se o něm zmiňují v úvodu této zprávy. Když v Ledči nad Sázavou viděl Milan Hlavsa tyto desítky přespolních, kteří vlaky,auty i stopem dojízдили na koncert Plastiků, pronesl památný výrok: "My se na to nemůžeme vykašlat, i kdybychom chtěli. Jakou by tedy pak ještě měli ty lidí zábavu?"

Kapela Plastic People se ocitla ve výjimečném postavení jediné podzemní rockové skupiny v Čechách. Celou svojí existencí dokazovala, že underground není efektní nálepka, kterou se označuje nějaký nový hudební směr, že je to především životní a duchovní postoj. Vždycky jsem měl za zlé ostatním poměrně slušným pražským rockovým skupinám, že na počátku sedmdesátých let začaly vyklízet pozice, ustoupily establishmentu a za cenu toho, že budou moci veřejně hrát hudbu, jakoukoliv hudbu, odvrhly možnost, že by mohli dělat umění.

Proč to ti hudebníci dělali? Myslím, že jim chybělo a doposud chybí vědomí toho, co je to umění, jaká je jeho funkce ve světě, a co je povinností těch, kterým se dostalo daru vytvářet. Kdo v tomhle nemá jasno, snadno se dostane na seestí. Plasticí si zachovali svoji tvář ne proto, že jsou dobří hudebníci; v ostatních rockových skupinách té doby se možná našli hudebníci lepší. Ale i v nejtěžších dobách, kdy jim chyběla aparatura, kdy neměli zázemí, o něž by se mohli opřít, jim bylo jasné jedno: Je lepší nehrát vůbec, než hrát hudbu, která nepramení z hudebníkovy vlastního přesvědčení. Je lepší nehrát vůbec, než hrát to, co si přeje establishment Ale i takhle je to řečeno přespříliš mírně. Není to lepší, je to nutné. Toto vzdání se všeho, na něž musí být v dnešní situaci kdykoliv připraven každý, kdo chce být umělcem, je základní podmínkou, předcházející veškeré veřejné konání ve sféře ducha. A to ne teprve tehdy, když jsou věci již zjevné. Jakmile je totiž učiněn první ústupek, ať pod pokrytečkou omluvou nebo poctivým dojmem, že na tom nezáleží, je ztraceno vše. Jakmile položí ďábel /který dnes mluví ústy establishmentu/ první podmínku - přistříhněte si vlasy, jenom tak trochu, a budete moci hrát - je třeba říci ne. Jakmile ďábel /který

dnes mluví ústy establishmentu/ řekne - změňte název a budete moci hrát dál, to co hrajete, je třeba říci - ne, nebude-me tedy hrát.

A přitom - vždyť to ani takto nestojí. Není v moci establishmentu zabránit hrát těm, kdo se zžekli všech výhod, které plynou z pozice profesionálního hudebníka. Establishment může přiskřípnout jenom toho, kdo se chce mít líp než druzí. Na toho, kdo chce líp žít, ne ve smyslu hmotného zabezpečení, ale ve smyslu sledování pravdy, má establishment malé drápky. Jenom ti umělci, kteří pochopí, že dar umění jim byl seslán proto, aby skrze něj oslovovali svoje bližní, a ne proto, aby se měli lépe než oni, ponесou příště toto jméno: "Velký umělec zítřka půjde do undergroundu," napsal na sklonku svého života Marcel Duchoup. Nemyslel tím underground jako nálepku označující nějaký nový umělecký směr. Myslel tím underground jako nový duchovní postoj čestného umělce, reagujícího na odlidštění a zkurvení hodnot ve světě konzumní společnosti.

VI.

Jestliže jsme řekli, že Plastic People se stali jedinou skutečně podzemní rockovou skupinou u nás, neznamená to, že byli jedinou podzemní skupinou vůbec. Existovala kromě nich po krátký čas ještě skupina Aktual. Rámcově byla sice vřaditelná do oblasti rockové hudby, ale nad tímto základem u ní převládaly postupy aleatorické hudby a seriálních kompozic, jimiž se jejich leader Milan Knížák v podstatě hlásil krodu nové hudby, jak ji představoval především John Cage. Knížák, který byl v prvé řadě tvůrcem happeningů, envizon entus eventa, založením této kapely o něco "předběhl" dobu. Na rozdíl od Plastiků neměl vytvořeno široké zázemí v publiku, které by tuto hudbu přijímalo /v tom smyslu se osvědčila pomalá cesta, kterou bylo od dob The Primitives Group publikum soustavně vzděláváno a postupně přiváděno k novým hudebním formám/ Došlo k paradoxní situaci: na společném koncertě Aktuálu a Plastic People v Suché v říjnu 1971 několik set posluchačů uvítalo hudbu Plastiků /hráli tehdy téměř výhradně skladby The Velvet Underground, doplněné několika vlastními kompozicemi/ a Aktual u nich zcela propadl. Jediní, komu se Knížákova hudba líbila, byli právě Plastikové a jejich bezprostřední spolupracovníci.

Neuchvátíla je jenom hybnost, živost a variabilita vystoupení, kde byly použity nezvyklé nástroje - sudy od asfaltu, startující motocykl - či na dalším společném koncertě obou skupin v pražském F-klubu elektrická vrtačka, štípání dříví na podiu a házení polínek a hrstí rýže do obecenstva atd. Byly to především Knížákovy české texty, bezprostředně sdělující provokující myšlenky publiku, zvyklému do té doby u dobré rockové hudby /pomímám pseudotvorbu kapel úrovně Olympicu apod./ především na angličtinu jako závazný jazyk tohoto uměleckého odvětví. Pravda, Plastic People používali již od svých začátků ve skladbách části českých textů, ale byly to výhradně jakési recitativy, které svojí neobvyklostí spíše zvyšovaly bizarní a manýristický ráz vystoupení, než aby sloužily k bezpro-

střednímu oslovování lidí. Knížák byl naproti tomu vždy důsledně přesvědčen o tom, /v dobách, kdy to zdaleka nebylo populární/, že současná hudba vznikající v tomto teritoriu má lidi oslovovat jazykem, kterému rozumějí.

Právě proto, že vysoce oceňuji Knížákův vliv na další rozvoj vlastní tvorby Plastic People - ne vliv přímý, ale vliv ve smyslu impulsu a provokativního srovnání, nelze se mi nezmínit i o úskalí, které jsem u Knížákova Aktuálu viděl, a které zřejmě později vedlo i k jeho rozpadu. Souvisí a rozporuplností Knížákovy osobnosti vůbec. Ačkoliv vždy proklamoval téměř anonymitu uměleckého tvoření, skrývající se v případě jeho a jeho spolupracovníků pod názvem Aktual, ve skutečnosti vždy zůstal individualistickou, vůdčí, byť i fascinující osobností, vysoce přechnívající své okolí. S výjimkou bubeníka a flétnisty Jana Marii Macha vlastně Knížák používal ostatní členy skupiny jako hudební nástroje, na které hrál on sám silou svého ducha a své vůle, kterou dokázal nesporně obdivuhodným způsobem přenášet na své společníky. Je to jistě funkční co do konkrétního či uměleckého účinku. Ale nestačí to v situaci, kdy je nutno v zájmu přežití stavět kapelu jako společenství rovnocenných individualit, z jejichž vzájemných interakcí vzniká jednolitě dílo. Odpovídalo by to tak ostatně tomu, co Knížák sám proklamuje. Již podruhé se ve vztahu Aktuálu a Plastiků musím zmínit o paradoxu: zdá se mi nesporné, že Aktual nepřímo ovlivnil další hudební vývoj Plastiků, ale aby se kruh uzavřel - myslím, že nejširší společenství, které dnes existuje kolem kapely The Plastic People of the Universe, uskutečnilo v praxi to, čím Aktual, v důsledku vzato, se zabýval jenom symbolicky /Buďte město Aktuálu/.

VII.

Jistým bodem počínaje není už návratu. Toho bodu je třeba dosáhnouti.

Franz Kafka

I v době, kdy se už Plastic People stali undergroundem v pravém smyslu co do kulturně sociálního působení, přežívala u nich v repertoáru jakási lyrická nota. Zhudebňovali básně Williama Blakea, text Faery Queen od Edmunda Spencera, který staletí před nimi použil Henry Purcell, texty Jiřího Koláře z jeho poválečného romantického období. Nebylo to pro kapelu ani pro publikum bezvýznamné. Obdobně jako The Fugs si skrze tyto vybrané náklonnosti uvědomovali, že ani současná rocková hudba není jev spadlý z nebe, odtržený od celé šíře kulturního dědictví západní civilizace, jejíž jsme součástí. Ovšem jádro repertoáru /s výjimkou Kolářových textů/ bylo zpíváno anglicky - to kapela, především její spiritus agens Milan Hlavsa - začínala počítovat jako handicap.

Poslední kapkou, kterou Plasticci potřebovali, aby se staly truvéry, u nichž označení underground již nepřipouští nejmenší pochybnost, bylo setkání s tvorbou pražského básníka Egona Bondyho, kterou od té doby téměř výlučně zhudebňují. Bondy je totiž básník, který se zabývá těmi nejpodstatnějšími a nejhlubinnějšími záležitostmi člověka, od jeho

rozměru společenského až po jeho zraňované a nedokonalé biologické bytí. Ve své poezii bezděky splňuje jeden z bodů programu, který formulovali představitelé undergroundu v roce 1964: "Vykořenit naprosto a navždy syatopavelskou lež, mlčky předpokládající v křesťanské konvenci, že lidé neserou, nechcují a nešoustají." Neexistuje snad tabu, které by v Bondyho poezii nebylo porušeno, ale nikdy to není samoučel nebo záměrná provokace, je to pouhé vyslovování pravdy o životě a pozici člověka ve světě. Tím, že Plastici začali zhudebnňovat texty básníka, jemuž establishment nikdy neumožnil zveřejnění ani jediné básně, dali jasně najevo, že jim tisíckrát víc než o zaujmutí místa v oficiální struktuře kultury jde o to, aby vytvářeli a zprostředkovávali svým posluchačům to, co oni sami za kulturu považují.

Jádro skupiny je tehdy již natolik silné, že si to mohou dovolit. Vzácně se v něm shodují a doplňují neklidný duch Milana Hlavsy, který má nezkrotnou tendenci hnát hudební vývoj ustavičně kupředu; Josef Janíček, mnohostranný hudebník s úžasnou vnitřní kázní, který tvoří v kapele jakýsi protipól klidu; Jiří Kabeš, který byl u počátku české rockové hudby a pak po léta nehrál až do doby, kdy ho Plastici vyzvali ke spolupráci; ostrý zvuk jeho elektrické violy dodává Hlavsovým skladbám poněkud nadpozemský charakter; a konečně poslední stálice, saxofonista Vráta Brabenec, s sebou přinesl spontánnost a především humor, který se právě při zhudebnňování Bondyho textů tolik osvědčuje.

Jak je tomu v tradici české psychedelické hudby, ani nyní, kdy Plastic People zhudebnňují texty, které zřetelně oslovují jejich posluchače, neopomíjejí scénickou stránku vystoupení, která se někdy zčásti mění v hudební happening. V závěru vystoupení, v Klukovicích u Prahy v červnu 1973, při skladbě s klímovským názvem Jak bude po smrti, aleatorické-elektronické kompozici využívají podivuhodný nástroj theremin, byl před podiem rozvinut obrovský transparent s nápisem AJ OBEŠEL JÁ POLÍ PĚT? který zcela zakryl podium s hudebníky. Vystoupení zakončil básník Pavel Zajíček, který stál na stole v pozadí scény s rozsvícenou žárovkou před ústy, kouleje přitom očima, střemhlavým skokem skrz transparent skočil mezi shromážděné diváky sedící na zemi před podiem.

Nejucelenější scénický útvar předvedli Plastikové na koncertě ve Velení u Prahy v prosinci 1973. V naprostém rozporu s obvyklou atmosférou rockových hudebních událostí byl udán ráz ve stylu venkovských tanečků s dechovkou! do lesíčka na čekanou. Na scéně byl vytvořen environment z obrovského množství habrových větví, byly tam pařezy, na nichž hudebníci nenuceně svačili jako dřevorubci, popíjeli pivo a bavili se, jako by publikum neexistovalo. Na kraji podia stál v azbestovém stříbřitém skafandru Zajíček a říkal do mikrofonu sen, který se mu zdál uplynulé noci: Prvního prosince. Plastic People of the Universe concertino. Šestadvacátého prosince každý pytlík fazolí a do hor. Anti. Vystrě hlavu z polštáře / zbav se konečně tíhy - jdi, -pij -bliž-žij-pij-pyj. Běžím z hovnem proti plátnu - do plátna to hovo- no zatnu." Tak přešel k monotonním výkřikům Anti...Anti...,

které opakoval několik minut v nezměněném zpomaleném rytmu, přerušovaném občas výkřiky: DG 307 zdraví Pražice - Teta Hendrix obecní cestář z Ostrohu - Seeborg." Zjevná kontradičnost jeho schizoidního projevu vůči tomu, co se odehrávalo za ním na scéně / kde hudebníci naprosto neteční k jeho vystoupení nerušeně svačili, a posléze zazpívali píseň Do lesíčka na čekanou, falešně a způsobem, jaký se ozývá v hospodách těsně před uzavírací hodinou / je obdobou způsobu, jaký používají Plastici v zacházení se zhudebněnými texty. Nejhlíbeznější melodie jsou vyhrazeny slovům typu "Včera v neděli / hrozně mě svrbělo v prdeli" apod. Dráždivé napětí, které vzniká v rozporu mezi drsností textu a krásným tělem, do něhož je oděn, je jedním z nejučinnějších prostředků psychadelické hudby. Když konečně začali Plastici hrát, neuslyšelo konsternované publikum rockové skladby, na jaké bylo připraveno, ale sérii elektronických skladeb s happeningovými prvky - např. Kohoutkova kometa, kdy Ivo Pospíšil z kapely DG 307 chodil v hvězdném hábitu po jevišti s kometou vyrobenou dětmi na tyči, zatímco Hlavsa kokrhal. Po několika skladbách pro Plastiky tradičního typu se pak v závěru ozvala skladba Do lesíčka na čekanou, kde základní dechovková melodie, sledovaná saxofonem a violou, byla rušena v opačném rytmu hudbou obvyklé rockové struktury.

Přes všechny prvky elektronické hudby, které byly Plastikům zprostředkovány jak zasvěceným poslechem současné rockové tvorby /Zappa, Captain Beef-heart/, tak poučením u Edgara Varése, přes některé aleatorické postupy, přes jazzové názvuky, které jsou Brabencovým přínosem k výslednému hudebnímu profilu skupiny, zůstává základem skladeb Plastiků živý a důrazný rockový rytmus, z něhož dnes vyrůstá hudba kultivovaná, místy až manýristická, ale nikdy ne akademická. Podstatným rysem hudby Plastiků je, že se nikdy nezřekli užívání hlasu jako nástroje k oslovování lidí. Není asi náhodou, že hudebně relativně zajímavé současné české či slovenské skupiny mají převahu své tvorby ryze instrumentálního charakteru. Hlas je oslovující a tudíž nebezpečný; kapely, které chtějí zpívat pokleslé lyrické nesmysly a neodvážejí se, nebo je ani nenapadne zpívat texty, které by skutečně lidem něco sdělovaly, řeší tento problém absencí hlasu vůbec. Kapela The Plastic People of the Universe se právě důrazem na hlas a oslovení, přes veškeré bohatství a komplikovanost svého hudebního projevu, řadí ke kapelám The Fugs anebo David Peel, mnohem spíše než třeba k současné podobě The Mothers of Invention.

VIII.

Proč vlastně označujeme za počátek třetího českého hudebního obrození právě rok 1973? V tomto roce jednak vznikly dvě nové kapely - Sen noci svatojánské band a především DG 307 - jednak začínající společné akce, na nichž se podílejí kapely různé hudební orientace, mizí někdejší nesnášenlivost mezi rockovou hudbou a jinými hudebními formami. Lidé se začínají spíše starat o to, co je spojuje v odporu

vůči kulturní politice establishmentu, než co je rozděluje v jejich náklonnostech či averzích týkajících se způsobu uměleckého projevu.

Na jaře 1973 byl v Paříži na návštěvě člen Křižovnické školy z jedné západní země, který jezdil do Prahy před tím po několik let každé léto. A mluvil o tom, jak je překvapen tím, jak všichni zrážněli. Znal jako divokou spontánní spontánnost a najednou našel skupinky lidí, kteří jakoby - aspoň on to tak vyjádřil - zintelektuálněli. Bylo třeba toho pohledu zvenčí, abychom si uvědomili, jak jsme se všichni unavili za tu dobu od devětašedesátého roku. Bylo to období, kdy nám všem začalo docházet, že to, v čem žijeme, není provizorium, že je to na dlouhou dobu, nejspíš navždycky. Byla to poměrně mrtvá sezona, rozhodně pokud jde o kolektivní činnost, doba útlumu a kocoviny z oficiální kulturní situace, jak se vybarvila na počátku sedmdesátých let. Mám pocit, že právě rok 1973 byl rozhodující pro překonání této krize. Bylo třeba, aby se lidé přestali spoléhat na to, že se stane něco, co znovu umožní hudebníkům hrát veřejně, co umožní básníkům publikovat a malířům vystavovat. Spoléhání na zázraky ochromuje tvůrčí práci a hlavně kolektivní činnost: nic nestojí za to dělat, dokud to nebude možné. Ale jakmile jednou člověk uvědoměle pochopí nebo podvědomě pocítí, že je něco navždy, musí ho nutně zaplavit pocit osvobození. Jestliže svět už nikdy nebude vypadat jinak, není třeba se rozptylovat čekáním na záchranu. Musíme se zabydlit v existujícím světě tak, abychom v něm žili vesele a důstojně.

IX.

Sen noci svatojánské band vznikl jako kapela Křižovnické školy čistého humoru bez vtípu; založili ho tři výtvarníci - Karel Nepraš, Míle Hájek a Milan Čech, inženýr Petr Lampl a všestranný hudebník Vráta Brabeneo /týž, který hraje s Plasty/. Přítomnost Neprašovy osoby v kapele není náhodná a je do jisté míry určující pro kontinuitu i směr, kterým se Sen noci svatojánské band ubírá. Obdobně jako Karel Nepraš navazuje svou činností v Křižovnické škole na to, co dělal v neodadaistické skupině Šmidrové, obnovuje autentickým způsobem ve Snu noci svatojánské bandu pozici, kterou kdysi v pražském kulturním kontextu zaujímala kapela Šmidří dechové těleso, složené výhradně z malířů a sochařů, kteří ve své většině byli součástí výtvarné avantgardy. Pro Neprašovo vnitřní ustrojení je příznačná skutečnost, že zatímco jeho někdejší druhové ze skupiny Šmidrové pořádají tzv. milionářské večírky za přítomnosti Helenky Vondráčkové a jiných představitelů pop music. Nepraš je jedním z iniciátorů skupiny, v níž žije skutečný duch šmidrovství. Nechme stranou úvahy o tom, jak snobové, které dnes oslovují ostatní Šmidrové, oceňují jejich aktivitu. Spíš nás zajímá, jakého se dostalo přijetí Snu noci svatojánské bandu v prostředí, které ještě nedávno odmítalo jakoukoliv jinou hudbu než rockovou. Na SOUKUP S MARRIAGE - hudebním parníku, realizovaném okruhem kapely Plastic People v červnu roku 1973, byl

Sen noci právě tímto publikem přijat se spontánním nadšením.

Kapela Sen noci svatojánské band totiž naplňuje jednu z bytostných potřeb svedobně myslícího člověka - smysl pro humor. V dokonalé perzifláci a s naprostou vážností - mírněnou pouze zakalkulovanými hudebními nedostatky - předvádí slavné skladby vážné hudby a slavné kýče pop music, v osobité úpravě, někdy dokonce integrující oba žánry dohromady. Kmenové skladby Snu noci - Mozartova Malá noční hudba a Krásné je žít - slova k filmu Doktor Živago na hudbu Johanna Strausse, zlidověli v této úpravě mezi publikem, které přijalo Sen noci svatojánské band mezi své favorizované kapely, protože dovede citlivě rozeznat autentičnost tohoto monstrozního hudebního útvaru, který by nikdy nemohl najít milost u jakéhokoliv soudného hudebního kritika.

Nejslavnějšími akcemi Snu noci svatojánské bandu se staly dva výlety - happenings, které s nimi uspořádal Olaf Nanel. Druhého jarního dne roku 1973 to byl výlet na Blaník, kde na pódiu, jímž je vrchol tohoto legendárního kopce ozdoben, hrál Sen noci do ouška blanickým rytířům. O rok později, kdy byl celým kulturním světem slaven Rok české hudby /ale Křižovnická škola u příležitosti založení Snu noci již před tím vyhlásila, že nastává Křižovnické hudební jaro, které dosud nebylo zrušeno/, jel Sen noci se svými přáteli v najatém autobusu z Prahy k pramenům Vltavy a hrál na odpovídajících místech jednotlivé motivy ze symfonické básně Bedřicha Smetany Vltava.

Sen noci svatojánské band je nesporně vřaditelný do širokého okruhu a proudu dadaistických reminiscencí, jak se objevují v moderním umění v posledních třech desetiletích. Ale tady je patrný významný posun proti dobám, kdy se podobným záležitostem věnovala jenom úzká vrstva intelektuální elity. Tato zdánlivě výlučná či spíše polosoukromá záležitost našla dnes široké forum u lidí, kteří pocítili, že duchovní spřízněnost není zprostředkována hudebním stylem nebo zastávaným uměleckým směrem, ale postojem lidí, kteří tyto hodnoty vytvářejí, k establishmentu a v upřímnosti jejich vztahů k sobě navzájem.

Při všem potěšení, které nám způsobuje poslouchání a pozorování Snu noci svatojánské bandu, je třeba si uvědomit jeho místo v současném hudebním kontextu i jeho omezení. Není to kapela, která by proměňovala vědomí lidí a zasahovala do jejich myšlení. Je v podstatě privatisimem. To není výtka lidem, kteří ji dělají. Těžiště jejich práce, jak vidíme na příkladu kapelníka Karla Nepraše, je někde jinde. Nepraš je konec konců především sochař a kreslíř, a v této oblasti se jeho humor, uplatněný ve Snu noci svatojánské bandu ve své laskavé podobě, stává důrazným momentem, upozorňujícím nás na deformace a skryté hrůzy lidských vztahů. Sen noci svatojánské band poskytuje svým posluchačům prostor radosti, v němž se odehrává nevázaná a nezávazná hra. Jak vzácné a potřebné je to ve strnulém světě, kde musíme žít. Ale k hudbě, která nás oslovuje důrazněji a zběsileji, se musíme obrátit jinam: ke skupině DG 307.

X.

DG 307 se narodili někdy v polovině roku 1973 jako výsledek těsné duchovní symbiózy dvou přátel - Hlavsy a Zajíčka. Nevznikli z intelektuálního záměru, spíše z nezbedné zpostancity. Je s podivem, jakou hudební schizofrenií v ní Hlavsa projevil. Kompozice, které vytvořil pro Zajíčkovy texty, se nikterak nepodobají hudbě Plastiků, v níž jakoby byl vázán vlastním hudebním vývojem., kultivovaným dnes až do manýristických poloh, avšak neztrácejících původní ostrost a živost. Jestliže se dnes Plastici místy až nebezpečně blíží vážné hudbě, jsou DG 307 mladší, daleko víc osvobození od rockových a jakýchkoliv hudebních konvencí. Je to zdůrazněno i vizuálně používáním řady netradičních nástrojů - hraje se na železný řetěz, tyč od vysavače, psací stroj atd. Značný prostor je ponechán i náhodě. Je to dáno již proměnlivostí hudebníků, kteří doplňují základní dvojici. Ve zpracování textů se Hlavsa pohybuje od zřetelnosti a snahy o sdělnost, jak to vyhovuje jejich někdy až apelativnímu charakteru /Očišťování/, až k úplné derealizaci textu bez znalosti jeho písemné předlohy /Utopenec/.

Podivuhodný rozkmit mají i Zajíčkovy texty - od temného humoru, zasvěceně komentujícího bytí vyvržence ve společnosti a alkoholika / Když tě čapne ranní svérák - myslíš, že osvobodil by tě smrták - kterej tě sekne do tepla - To známe dobře voba dva - Já i Mejla - Já i Pavel/, až po deskriptivně přesný popis pozice lidí undergroundu ve světě konzumní společnosti, kde navenek hraje roli více či méně neškodných bláznů nebo šašků, ve skutečnosti pak pro ni plní funkci špatného svědomí. Ostatně humor se z posledních textů DG 307 spíše vtrácí. Zajíček jakoby za necelé dva roky existence skupiny zestárnul víc, než je biologicky možné. Stal se z něho chiliastický kazatel, apelující jazykem, u něhož je přes všechny slang, neologismy a úzkostlivou Zajíčkovu snahu mluvit tak, jak mu zobák narost, cítit poučení z četby Nového zákona - ~~ma~~ nás všechny, kdo jsme ~~se~~ rozhodli žít - tvořit v undergroundu, abychom neztratili odvahu a lidskost.

Název DG 307 si skupina původně zvolila v domněnku, že se jedná o diagnózu schizofrenie. Ale definice diagnózy přehodných situačních poruch, která patří pod číslo 307, daleko přesněji vyjadřuje pozici kapely a okruhu jejich posluchačů ve světě.

Zní takto:

- "Patří sem: - situační poruchy přechodné u osob bez zjištěné předchozí duševní poruchy, např.
- velká stressová reakce /panická reakce/
 - bojová únava
 - poruchy adaptační schopnosti v dospívání a ve stáří
 - afektivní poruchy jednání
 - psychopatická reakce u normální osobnosti na silnou stressovou situaci."

Kapela DG 307 je výkřikem zoufalství normálních osobností, neschopných přizpůsobit se té tváři světa, jakou nám nasazuje současná konzumní společnost. Jejich skladby by

se možná daly srovnávat s časnou produkcí The Fugs, ale za jejich divokou podobou se skrývá hluboká vážnost, kterou jsme zdědili z tradice středoevropské kultury. Jestliže DG křičí - "symbol degenerace, to jsme my" - není to jenom černý humor: je to i svědectví o sebereflexi generace, jejímž výrazem je tato hudba. Nepochybně je to hudba dekadentní v nejlepším smyslu toho slova. Ale jaká jiná progresivní hudba - považujeme-li za rys progresivnosti adekvátní odpověď na to, čím nám svět oslovuje - může vzniknout v prostředí, ve kterém je nám dáno žít?

Oproti Plastikům, kteří vytvořili a vytvářejí konkrétní prostor pro setkání lidí dobré vůle /i vznik DG 307 byl jejich existencí podmíněn/, je v aleatorickém charakteru DG 307 obsažena i možnost jejich neexistence. Ale i kdyby DG 307 přestali hrát - načas či navždycky - vepsali do hnutí Pražské podzemní hudby nezapomenutelnou kapitolu. I kdyby to byl jen výkřik, ještě dlouho budeme slyšet jeho ozvěnu.

XI.

Umění budou jednou čekat všichni.
Comte de Lautréamont

Když jsem před lety prvně četl slavný Lautréamontův výrok, příliš jsem s ním nesouhlasil. Nejvíce asi z podvědomého pocitu elitářství, které je často chorobou intelektuálů, a z něho vyplývající nedůvěry v to, že by v každém člověku mohla být obsažena schopnost vyjádřit se neopakovatelným individuálním tvůrčím činem. Dnes je mi jasné, jak to bylo míněno: nezbytným předpokladem k uvolnění skrytých tvůrčích vlastností kteréhokoli jedince je prostor svobody, v němž žije, který mu neklade žádná omezení a zákazy. Není-li tomu tak dnes v Praze v hudebním světě obecně, vyznačuje se naproti tomu společenství, jehož mluvčími jsou skupiny Plastic People a DG 307, otevřeností, s níž je přijat bez podezřívavosti i takový tvůrčí výraz, který by byl jistě zcela odsouzen těmi, kteří místo autentičnosti a poctivosti projevu oceňují technickou dokonalost a míní tím přizpůsobivost tvůrce tomu, co je za umění dosud považováno nebo vydáváno.

Mluvím o skupině Umělá hmota. Její hudba není vybroušeným uměleckým tvarem jako je tomu u Plastiků ani agresivní výzvou, jak ji na nás křičí DG 307. Nejspíš bychom ji mohli označit za folklor undergroundu. Dotvrzuje, jak skutečně lidové umění vždy znovu vzniká v prostředí, kde je dostatečně podněcující tvůrčí atmosféra zprostředkovaná tzv. vyššími uměleckými formami. Nejsou důležité až nehorázně technické nedostatky této začínající skupiny, která je ostatně s bezděchnou rafinovaností vysvětluje slovy svého kapelníka: "Ladění považuji za zbytečnost buržoazní hudby." Důležité je, že nevstoupila na podzemní scénu jako chladná mrtvola, jak se stává řadě skupin oficiálního hudebního dění, ale jako horké tělo, schopné života a výrazu a především jako tělo s ústy, která mají lidem, kteří je pozorně poslouchají, co říci.

Jistě by se totiž hudebně Umělé hmoty, kdyby o to šlo, dalo toho vytknout až příliš, vyznačují se její texty však pozoruhodnými kvalitami. Je v nich dokonale obsaženo to, čemu kdysi Jiří Kolář říkal městský folklór - např. v textu o umělé ženě Barbaře, nebo ve skladbě Nejhezčí děvče z podzemí, v níž jsou pozornýma očima viděny realie Prahy, města, ve kterém se narodili členové kapely jako prostí dělníci, kterým se nedostalo než základního školního vzdělání. Ale dimenze skladeb jako Konec světa nebo Nejistoty, v nichž jsou zřetelné ozvuky lidového českého baroka, o kterém tvůrce těchto textů v životě neslyšel, nás zavádějí již někam zcela jinam: k chiliastické atmosféře pražské podzemní hudby, o níž budeme mluvit za malou chvíli.

XII.

Na podzemní hudební scéně se nepohybují jenom kapely. Na Hannibal s Wedding, - I. hudebním festivalu druhé kultury v září 1974, se vedle nich objevují i zpěváci Sváta Karásek a Charlie Soukup.

Charlie Soukup zpívá o jídle, televizi, fotbalu, rádiu, nenechává na pokoji jedinou posvátnou hodnotu konzumní civilizace. Ale jeho písně nemají obvyklý trapný charakter tzv. protestsongů. Soukup neprotestuje, ale s jemným jazykovým citem ironizuje. Není to křikloun, ale skrytý komentátor tuposti těch, kdo nahradili stádními požitky možnost být svobodnými, pestrými a rozmanitými, a především pak možnost být lidskými. Pro ty, kdo označují účastníky koncertu Plastic People slůvy luza a chátra /tak to říkal okresní soudce v Českých Budějovicích/, nebo o nich dokonce tvrdí, že to nejsou lidi /jak to bylo řečeno příslušníky VB po koncertě v ZK ČKD Polovodiče Krč v Praze/, by bylo možná překvapením, a jakou pozorností toto publikum vyslechlo a s jakým nadšením přijalo písně Sváti Karásek. Až na jednu výjimku jsou to písně náboženské. Karásek vychází obvykle z úvodní sloky anglecky zpívaného spirituálu; podle zvukových asociací začíná český text - např. "stone away" - "stounavej", který pak rozvíjí zcela nezávisle na obsahu předchozího výchozího textu. Tam, kde se obě textové složky - anglická a česká - významově doplňují, dosahuje Karásek maximálního účinku, jako je tomu v písni Řekni ďáblu ne /Say no to the devil, say no/ - "Sejmou ti podobu, sejmou"/.

Že si vybírá religiózní témata evangelický duchovní Svatopluk Karásek, je spíš přirozené než divné. Ale i ironik Soukup má ve svém repertoáru písně Věřím v Boha všemohoucího nebo Na obzoru hvězda vychází. Umělá hmota zpívá v Nejistotách: "Na vrcholu hory - sedí poutníci - tiše hovoří - o životě a smrti ...". Mluvili jsme již o Zajíčkově z DG 307 jako o chiliastickém kazateli. Říká: "Každý ráno bychom se měli očisťovat, každou noc bychom se měli milovat. Každou vteřinu bychom měli být připravený na konec." /Očišťování/ - "Prožíváme hodně radostí - uprostřed marností - bídu sne si uvědomli - abyšom žití naplnili - tento pozemské azyl - není ko nečnej cíl" /Naši známí/ - "Sme nosiči strachu - sme předzvě

tí prachu." /Co sme/ a Plastic People zpívají v jedné z posledních skladeb: "My žijeme v Praze, to je tam, kde se jednou zjeví Duch sám."

Chápu, že z toho má establishment malou radost. Ale i my máme malou radost z establishmentu. Připomněli jsme již, že způsob, jakým se schází publikum na koncerty zmiňovaných hudebních skupin, připomíná husitské chození na hory se všemá důsledky. Nemá smysl vypočítávat všechny zakázané, znemožněné či rozežhané koncerty. Stačí snad vzpomenout událostí kolem koncertu v Rudolfově u Českých Budějovic z 30. března 1974, kdy pohotovostní oddíly policejní zmasakrovaly několik set jeho účastníků z celé republiky. Chiliastické nálady nutně vznikají v dobách, kdy duchovní útlak ze strany světské moci začínají lidé považovat jako neúnosný. Samozřejmě jenom někteří lidé, nemluvíme o konzumentech. Mluvíme o lidech, žijících spolu v duchovním ghetu, které není obeháno zdí, ale roztroušeno v cizím a nepřátelském světě.

Toto společenství, založené na duchovní spřízněnosti, vzájemném respektu individualit a toleranci, je v neustálém pohybu a zrodu. Filozofické aspekty takto existující vrstvy lidí, nebo subkultury, jak se jí říká cizím slovem, do důsledku domyslel a svrochovanou básnickou formou sdělil Egon Bondy v utopickém románě Invalidní sourozenci. Pasáže, které popisují vzájemné chování "invalidních sourozenců" - vyvrženců z konzumní společnosti - by se daly beze změny vztáhnout např. na I. hudební festival druhé kultury, pořádaný v malé vesničce Postupicích na Benešovsku.

Nikdy by nevzniklo tak pevně semknuté a přitom neorganizované společenství, kdyby tlak establishmentu nebyl tolik nesnesitelný. Je to společenství vzájemné záchrany lidí, kteří chtějí žít jinak, v jejich hodnotovém žebříčku stojí výše touha po ukojení duchovních potřeb než snaha o dosažení hmotného zabezpečení, jak jim ho nabízí establishment za cenu zřeknutí se všeho, co činí z člověka neopakovatelnou individuální svobodnou bytost.

XIII.

Musíme si rozumně počínat
v tomto světě zla, v prostředí,
do něhož nás Bůh neodvolatelně umístil.

John Milton

Častokrát tady padlo slovo underground a dvakrát termín druhá kultura. Na závěr bychom by si měli ujasnit, co to je. Underground není vázán na určitý umělecký směr nebo styl, přestože např. v hudbě se projevuje převážně rockovou formou. Underground není vázán na určitý směr. Underground je duchovní pozice intelektuálů a umělců, kteří se vědomě kriticky vymezují vůči světu, ve kterém žijí. Je to vyhlášení

boje establishmentu, zavedenému řízení. Je to hnutí, které pracuje převážně s uměleckými prostředky, ale jehož představitelé si uvědomují, že umění není a nemá být konečným cílem snažení umělců. Underground vytvářejí lidé, kteří pochopili, že uvnitř legality se nedá nic změnit, a kteří ani neusilují do legality vstoupit. Ed Sanders z newyorských Fugs to formuloval jasně, když ohlásil "totální útok na kulturu". Tento útok mohou uskutečnit pouze lidé, kteří stojí mimo ni. Stručně řečeno, underground je aktivita umělců a intelektuálů, jejichž dílo je nepřijatelné pro establishment, a kteří v této nepřijatelnosti nejsou trpní a pasivní, ale snaží se svým dílem a svým postojem o destrukci establishmentu. Nezbytnými vlastnostmi těch, kdo si zvolili underground za svůj duchovní prostor, je zběsilost a pokora. Komu tyto vlastnosti scházejí, nevydrží v undergroundu žít.

Je smutným a častým jevem na Západě, kde byl underground na počátku šedesátých let formulován a ustanoven jako hnutí, že někteří umělci, když dosáhli skrze působení v něm ocenění a slávy, vstoupili do kontaktů s oficiální kulturou /budeme jí pro naše potřeby říkat první kultura/, která je s jásotem přijala a pohltila jako přijme a pohltí nové karosérie automobilů, novou módu či cokoli jiného. U nás se věci mají podstatně jinak, daleko lépe než na Západě, protože žijeme v ovzduší naproste shody: první kultura nás nechce a my nechceme mít s první kulturou nic společného. Odpadá tedy pokušení, které je pro každého, i toho nejsilnějšího umělce, semenem zhouby: touha po uznání, úspěchu, získání cen a titulů a v neposlední řadě i po hmotném blahobytu, který z toho všeho vyplývá. Zatímco na Západě žije ve zmatku řada lidí, kteří by pro svoji mentalitu tady možná patřili mezi naše přátele, u nás byly věci vymezeny jednou provždy naprosto přesně. Nic z toho, co děláme, se nositelům oficiální kultury nemůže líbit, protože to je nepoužitelné k vytváření dojmu, že věci jsou v pořádku. Věci totiž nejsou v pořádku. Neexistuje v lidských dějinách období, které by bylo beze zbytku obdobím šťastným, a skuteční umělci byli vždycky ti, kdo upozorňovali na to, že věci v pořádku nejsou. Proto je jedním z výsostných znaků umění vytváření neklidu. Cílem undergroundu na Západě je přímo destrukce establishmentu. Cílem undergroundu u nás je vytvoření druhé kultury. Kultury, která bude naprosto nezávislá na oficiálních komunikačních kanálech a společenském ocenění a hierarchii hodnot, jak jimi vládne establishment. Kultury, která nemůže mít za cíl destrukci establishmentu, protože se mu tím sama vehnala do náruče. Ale která zbaví ty, kdo se k ní budou chtít připojit, skepse, že se nic nedá dělat a ukáže jim, že se toho dá udělat mnoho, když ti, kdo to dělají, chtějí málo pro sebe a víc pro druhé. Jedině tak se dají důstojně přežít zbývajících léta života, která čekají nás a všechny, kdo souhlasí se slovy tábořského ohliasty Martina Húska: "Člověk věrný jest cennější než jakákoliv svátost."

Texty: Egon B o n d y

Okolo okna
hvězdy jdou
a měsíc stojí nade mnou
a tvoje oči pitomé
je vidět tmou

vzduchem lítaj jepice
v tom kalném svitu měsíce
mě bolí břicho po víně
i palice

XX

Podivuhodný mandarin

Po celý život budeš roztahovat klín
aby v něj vešel Podivuhodný mandarin

Budeš svůj šat šít z marností a vin
toužíc aby v něj vešel Podivuhodný mandarin

A v hlavě hukot krve a v očích noční stín
budeš hledat kde je Podivuhodný mandarin

Mnohokrát si budeš chtít pustit plyn
že zas to nebyl Podivuhodný mandarin

Až vyčerpáš se v čtyřicítce a budeš celá hin
poznáš že život je jen boží mlýn

XX

Ranní ptáče
dál doskáče
nakopnu ho
až zapláče

Trávím neděle a svátky
na hrobě své drahé matky

Magické noci počal čas
Kocha snad z toho vezme čas
Magické noci počal čas

My žijeme v Praze to je tam
kde se jednou zjeví Duch sám

XX

Když je dnes člověku dvacet
chce se mu hnusem zvracet

ale těm co je čtyřicet
je toho vyblít ještě více

jen ten komu je šedesát
může jít se sklerozpu klidně spát

XX

Jsem obětí vázanosti toxikomanioké
mohlo by to být k zlosti
ale je to komické

Piju pivo beru prášky
stejně sotva usnout smím
Ráno prodám prázdné flašky
Julie mi helpe s tím

XX

Jó jó to se ti to spí
když já zmítanej třasavkou
po dvou hodinách práškového spaní
zas vzhůru pro svůj ožralství

Jó jó to se ti to spí
když nemáš ani zdání
že opitej pivem a kořalkou
se jako skvost vesmíru skvím

XX

Jako dva klasy na jediném stvolu
teď už až na nebesa půjdem spolu
Neví člověk kdy jde nahoru a kdy dolů
a ani to nehraje roli - když jsme spolu

Ach jak mě souží a trýzní
zácpa svou hroznou přízní

Střeva hnijou mi mám dojem
nebo se spekou tím hnojem

Plyny vycházejí mi ústy
někdy taky roztok hustý

Ach jak mě souží a trýzní
zácpa svou hroznou přízní

XX

Nikdo	nikdo	nikdo
nikdy	nikde	nikam

Se nedostal
Snad já?
Takový vůl
přecejen nejsem

XX

Prší prší prší
více nežli se sluší
dábel mi sedí na duši

Mlha si sedla za okna
po celém městě je tma
je konec nebo se mi to jen zdá

Slunce mrtvé stojí
strašidla se rojí
všichni se bojí

Po nebi jde hrozný tvor
je to lepra nebo mor?
Vlci jdou z hor

I elektřina přestala svítit
ani plyn nechce od sirky chytit
a vrány se rozkřáčely smíchy

XX

Koupil jsem si francovku
dal jsem za ni třicet korun
teď ji vozkusím
jestli je lepší než rum

Půl procenta mentolu
krkám nahoru dolu
Sedmdesát procent lihu
skládá na mne svoji tíhu

Koupil jsem si francovku
je lacinější než rum
už mi tím pitím
měkne rozum

XX

Veřejné oznámení

Státy nehanobím
vůbec žádné nikdy
Bondy

Ach to státu hanobení
nad to není
Příslušník se na nás kření
že má frčku k povýšení

DG 307

texty : Pavel Z a j í ě k

dg. 307 - přechodné situační poruchy - patří sem:
- situační přechodné poruchy u osob bez zjištěné
předchozí duševní poruchy jako:

- velká stressová reakce /panická reakce/
- bojová únava
- poruchy adaptační schopnosti
- afektivní poruchy jednání
- zkratkové jednání
- psychopatická reakce u normální osobnosti
na silnou stressovou situaci

XX

Divný hosti

provádíme transfúzi
zhovadilosti
způsobujem rozpady
osobnosti
pořádáme demolici
netečnosti
rozžhavujem zmrzlý
radosti
sme divný hosti

Neživý i živý

milovat
neživý i živý
nevidět ve všem
jenom chyby
přijímat co tě
voslovuje
voslovit
co tě vobklopuje
plně prožít
nepatrnou chvíli
míříme k
stejnýmu cíli
přistupovat k věcem
z trochu jiné strany
neřvat zběsile
a prázdně
že všechno je
posraný

Degenerace

degenerace náhle se vzbouzí
degenerace do vočí buší
degenerace pronikající každou vteřinou
degenerace pravd co stanou se mršinou
degenerace našich vztahů
degenerace šilenejch stavů
degenerace jednoduchosti života
degenerace pojmu nicota
degenerace blití i srání
degenerace milování i spaní
degenerace veškerý krásy
degenerace celého člověka
degenerace nezbejvá žádná útěcha
degenerace sami jsem zdegenerovaný
degenerace myšlení máme po svém zdeformovaný
degenerace symbol degenerace to jsme my
degenerace uskutečnujem svoje sny bláznivý

rne

Noví bojovníci

vstávají noví bojovníci
je to světlo neválečící
vstávají noví bojovníci
žádný kurvy žádající

procházíme po skleněný zemi
nepropadnem
sme nadlehčeni
neprodáme se
do otroctví
vodřizli sme
kotvy děsný

Vstávají noví bojovníci
v naději se radující
vstávají noví bojovníci
žádný kurvy žádající
vstávají noví bojovníci
nadšený a chápajší

Až

až z mrakodrapů
zbyde
hromada rumů
až ze všech koutů
polezou
tučný červi
až na tvůj
mozek
navlečou pregum
až z těla
ti zadržnou
všechny nervy
až nebude kam jít
až nebude kde snít
až nebude kde hnit

proč TĚ kompromisy
proč TĚ tahat minulosti
proč TĚ připomínat kdysi i
proč TĚ bejt svině
proč TĚ zaprodávat
se zlu
tý chuchvalcový lavině

Návraty

návrat času
bez omezení
návrat prostoru
bez vlastnění
návrat kamene
do skály

ref: vše jako na počátku
tvoření
vše se do prvotního
promění

návrat divoký
přírody
do vyhlazenejch měst
návrat železa
do zemský hmoty
návrat dávno
spadlejch hvězd

ref: vše jako na počátku
tvoření
vše se do prvotního
promění

návrat nahoty
bez studu
návrat společnosti
bez moci
návrat doteku
bez perverze
návrat tvorstva
bez věznění

ref: vše jako na počátku
tvoření
vše se do prvotního
promění

Sv.

svatej Pavel
celej život stíhán
svatej Štěpán
ukamenován
Jan Křtitel
stát
Ježíš
ukřižován

seká tobě
někdo do hlavy
seš snad hříčkou
popravy
máš nedostatek
potravy
vobavy vo svý
zdraví
bořej se ti
kostí základy
připravujou proti tobě
úklady
mlátí ti někdo
šutrem do brady?

čeho se tedy bojíš?

však ty víš!

seš zakrnělej
zbabělej živočich
hlavně že seš
prasácky dobře veleživ!

sv. Pavel
celej život stíhán
sv. Štěpán ukamenován
Jan Křtitel stát
Ježíš ukřižován

Očišťování

každý ráno bychom se měli očišťovat
každou noc bychom se měli milovat
každou vteřinu bychom měli být
připravený na konec

pouhá otázka dalšího
pouhá záhada skrytého
pouhé nával předsudků
pouhý břemeno zármutků
pouhá mlha
kterou se bojíš vodoroknout
pouhá nedůvěra ke všemu
čím se můžeš prodat
pouhé barvy
který nesmyslně zderňuješ
pouhé slova
kterejma jen běduješ
pouhá nenávisť
kterou v sobě utváříš
pouhá závist
která tě přibíjí na jedno místo
pouhé ohlad
kterej tě vystavuje zmrazeného
pouhé strach
kdy se bojíš
všeho jen trochu jiného
pouhé sen
kterej nechceš snít
pouhé nadšení
který se snažíš skrýt
pouhé život
kterej se neodvážíš žít

každý ráno bychom se měli očišťovat
každou noc bychom se měli milovat
každou vteřinu bychom měli být
připravený na konec

Co sme?

sme dětma
který nestačili zestárnout
nebo šílenci
který nemůžou padnout?

proč se tak často
nenávidíme?
proč na ješitnosti
pevnosti z hoven
stavíme?
proč se nepropojíme?
čeho se bojíme?

co je namás vokázalýho?
co je na nás zajímavýho?
sme nosiči strachu
sme předzvěstí prachu

co chceme?
kam deme?
co až se vocitneme nikde
z čeho se tam posereme?

Sme dětma
který nestačili zestárnout
nebo šílenci
který nemůžou padnout?

XX

Kdyby

kdyby se člověk
moh slisovat
do milimetrovejch krychlí
stali by se z nás
nepochopitelný individua
kdyby se naše vlasy
měly spojovat
povrch bychom potáhli
mohutným kobercem
kdyby se všechny touhy
daly zhmotňovat
kouli bychom přikryli

krásnejma nesmyslami
kdyby se všeho
snadno dalo dosahovat
prázdnem bychom se
zadusili

v každým okamžiku
musíme bojovat
každej za poslední
považovat
neschopnejm neschopnost
znechucovat
konzumní stádo
svojí přítomností
šokovat

Operace přírody

vylámem všechny stromy
vytrháme trávu
do skal vytesáme zvony
po kraji rozlejem
žhavou lávu
všechno ovoce
bude kvasit
alkoholickéj plamen
začne živý strašit
skutečnost je pouhým klamem
musíme se všemu smát
co se ještě může stát

ref.: ať ochcípnou všichni mudrcové
voslavený budou blbci

zasadíme železnou květinu
ve kterou spolu
budem pečovat
v noci se rumem
vožerem
pak na ní budem
oddit choát
tendle železnej květ
nade vše budem milovat

ref.: ať ochcípnou všichni mudrcové
voslavený budou blbci

až z květinyx spadne
první rez
přepadne tě asi děs
mol napadne tvůj šat
budeš se chtít kát
nemáš zdání
že tvý polopokání
je zbytečný
todle násilný vobnažení
není žádný znamení
až v rezu a prachu
po krk vězet budeš
řekneš si pak:
KAM SE PODEL
TVŮJ MOUDREJ SVĚT?

ref.: ať ochcípnou všichni mudrcové
voslavený budou blbci
jen ať se slastně kroutěj
vševědoucej volové
víc uviděj slepí krtoi

Papírový absolutno

chtěl bych mít
světy z papíru
a taky papírový lidi
trochu benzínu
a nastrohaný slídy
škrtátka a sirku
nekonečnou žilku
papírový stromy
papírový domy
papírový vládce
který vládne krátce
protože mám
škrtátka a sirku
nekonečnou žilku
vysoký plameny
hořící
papírový kameny

NEJDŘÍV BYCH PODPÁLIL!

papírový továrny
papírový pekárny
papírový pakárny
papírovou historii
DEPRESIVNÍ KOLONII
papírový zákony
papírový záolony
papírový bludy
papírový huby
papírový revoluce
papírový filosofy
papírový evoluce
papírový cokoliv!

pejpr - pejpr - pejpr
pejpr - pejpr - pejpr
pejpr - pejpr - pejpr

Krkavec

krk-krk-krk krkavec
krk-krk-krk krkavec
sem jen ubohej
bílej savec
trpící dravec

krk-krk-krk krkavec
krk-krk-krk krkavec
co neutrhnu nemám
co mám
nedám
sem jen ubohej
bílej savec
sem krkavčí samec

krk-krk-krk krkavec
krk-krk-krk krkavec
doluju bohatsytí
z kráteru
ach to se přežeru
vraždím svědomí
i city pitomý
sem jen ubohej
bílej savec
sem krkavčí samec

krk-krk-krk krkavec
krk-krk-krk krkavec

Sme hudebníci z konzervy

sme hudebníci z konzervy
útočíme psychu na nervy
sme potomci dušologa
nevzali jsme všichni roha

ref.: hipí..ánhepy..hypy
hipí..ánhepy..hypy

poletíme do usa
cheem tři papíry za kusa
zahrabaný v koši
pošlem šitu troši

ref.: /hipí..ánhepy..hypy:/

utloukli sme lásky stoh
miliony žabích noh
projdeme se po mexiku
nasbíráme do pytlíku

ref.: /hipí..ánhepy..hypy:/

kopolace na kaktusu
pejot vládce vkusu
pejot vládce vkusu
pejot vládce vkusu
pejot vládce vkusu
uřežeme krásný hlavy
nasytíme padlý davy

ref.: hipí..ánhepy..hypy
hipí..ánhepy..hypy

Banán prorok

když tě čapne
ranní svěrák
myslíš že
vysvobodil by tě
smrták
kerej tě sekne
do tejla
todle známe dobře
voba dva
já i mejla
já i pavel

je-li však
další zrození
dostanem nohy
k chození
mozky k myšlení
prdele k sezení
voči k vidění
ptáky k plození
ruce k hlazení

ne!
staneme se pivní kvasinkou
pivní kvasinkou
pivní kvasinkou...

XX

Utopenec

topím se ve sračkách
svého přemejšlení
topím se vob den
nic se nemění

ohci s někým mluvit
každej je z gumy
nebudu je rušit
mastěj vlastní struny

sežral sem všechnu moudrost
v podobě hovna
nemám velkou radost
z toho hovna zrovna

holky se svlíkaj
je právě jaro
ptáci zpívaj
něco se stalo

topim se ve sračkách
svýho přemejšlení
topim se vob den
nic se nemění

peníz se ztratil v pivu
penis se válí v klidu
dlouho sem nečet knihu
zbožňuju pohled klínu
noha se lepí v kliču
netěším se na zimu

je mi 23
a mám špatný sny
sem slepec
žádnej světec

třesu se
když se vzbudim
sem tam chodim
píju 10 piv
je mi špatně z nich

vim co je to nuda
nevim co je to filosofie
vim co je to onanie
vim že život není zřůda

topim se ve sračkách
svýho přemejšlení
topim se vob den
nic se nemění

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kanál zvanej fetišismus

svět je
velkej kanál zvanej fetišismus
člověk propad
modle svět je
velkej kanál zvanej fetišismus
dav zlatý
plody ohce
svět je velkej kanál
zvanej fetišismus
ať diamantový pyj
nebo něčí bysta
svět je
velkej kanál zvanej fetišismus
evoluce stříká
svý poluce
na nenažraný ruce
svět je
velkej kanál zvanej fetišismus
ať umělěj mozek
nebo bezhlavý stádo
svět je
velkej kanál zvanej fetišismus
ať trůn
moc
nebo babylónská věž
svět je
velkej kanál zvanej fetišismus

XX

Podoba

čemu se podobáš
ve svý velikosti

čemu se podobáš
ve svý velikosti

seš pravda
bůh
nebo tuna ješitností

seš dotek
hvězda
nebo zbytek kostí

čemu se podobáš
ve svý velikosti
hovnu hovnu hovnu hovnu
hovnu hovnu hovnu hovnu

čemu se podobáš
ve svý velikosti

seš spasitel
zvláštnost
nebo plamen

Nářek Dosud Nenarozených Děti

Exploze myšlení

jak dopadne
na život tažení
spatříme jasný záření
nebo zatmění?
budou kraje
eště zelený
nebo černý kameny?

ref.: koupem se
v plodový vodě
čekáme
záchranný lodě

vodsouzený
zavěšený
na pupeční šňůře
kdo nám pomůže?
až vypadnem ven?
kdo nám rozdupe
narozenej sen?

ref.: koupem se
v plodový vodě
čekáme
záchranný lodě

v krvi narození
chaosem zděšení
změníme se
ve stín na dlažbě?
postavěj nám
stroje na hlavě?
ucpou s náma
díry do země?
napadne nás
duševní mor
nebo jiné tvor?

ref.: koupem se
v plodový vodě
čekáme
záchranný lodě

exploze přemejšlení
rozpaluje vzduch
výbuchy soucítění
pronikavej zvuk

ref.: jak krásný je
todle ničení
jak krásnej je
společnej duch

armády skutečnosti
nechápu ten jev
i při svý
bojeschopnosti
musej nečinně
přihlížet

ref.: jak krásný je
todle ničení
jak krásnej je
společnej duch

exploze přemejšlení
rozpaluje vzduch
výbuchy soucítění
pronikavej zvuk

ref.: jak krásný je
todle ničení
jak krásnej je
společnej duch

mozky který nevydržely
ten šílenej tlak
musej se vysušit
a skutečnost vzdát

ref.: jak krásný je
todle ničení
jak krásnej je
společnej duch

Chameleon

chameleon
vkročil na zem
chameleon
dostal darem
chameleon
barev množství
chameleon
chtěný božství
chameleon
je připraven

modrá maska
zelený péro
zlatej jazyk
strakatý čelo
stříbrný slova
bronzová noha

chameleone
máš mozek rosolovej
chameleone
měl bys ho mít kovovej
chameleone
nestačil ses přemaskovat
chameleone
zásadně převorientoval
chameleone
jinej stav se k tobě dere
chameleone
sám si tebe rozemele

XX

Texty: Karel S o u k u p

Ach synku, synku

Ach synku, synku doma-li jsi:/
tatiček se ptá oral-li jsi:/

Otče což neohápeš je jiná doba: /
kolečka ohatařům jsem dávno prodal: /

Když jsi je prodal jak zaoráš:/
nebo snad docela práci hledáš:/

Traktorem to táto trvá chvíli:/
to vy jste s matičkou nezažibi:!

Ach synku, synku je jiná doba:
většina národa zhovadila:

XX

Be tlém

Hvězda nad Betlémem vychází
Ježíšek se asi narodí
Přicházejí králové
nesou náky darové
Hvězda nad Betlémem vychází

Někdy se mi zdá že jsme si spletli
zrození se vzkříšením
nevím, co je na tom k smíchu
ale po pravdě řečeno
co se dalo to jsme zkurvili

Hvězda nad Betlémem vychází
Ježíšek se právě narodil
Přicházejí králové
nesou náky darové
Hvězda nad Betlémem vychází

XX

Gud džouk

Gud džouk maj fadr
Gud džouk maj madr
Gud džouk maj femili
Gud džouk maj bradr
Gud džouk maj sistr
Gud džouk maj femili

Kolikrát sem se tu pohádal
že sem se na to už nevysral
že sem se chtěl narodit, chtěl narodit
chtěl existovat

Gud džouk maj vajf
Gud džouk maj bejbi
Gud džouk maj fejvorit
Gud džouk maj najs
Gud džouk maj priti
Gud džouk maj fejvorit

Pak sem si mašli uvázel
abych se na ní pohoupal
že sem ji nedotáhnul, nedotáhnul
asi sem se bál

Gud džouk maj gudlak
Gud džouk maj dríms
Gud džouk d lajf of majn
Gud džouk maj gudvil
Gud džouk maj džop
Gud džouk d lajf of majn

XX

Ⓢ
Tlevize

Televize Eurovize Intervize krasobruslení
Televize Eurovize Intervize olympijské hry

Televize Eurovize Intervize večerní zprávy
Televize Eurovize Intervize my jsme umělci

Televize Eurovize Intervize hovor s mládeží
Televize Eurovize Intervize pořad o práci
a sme v prdeli

XX

- - -
Vstávej láska má
není tma
můžem spolu jít
posnídat

Den nám chutná
slunce chutná
hlava tvá se na něj usmívá

Lidi choděj
Domy stoje
ruka tvá je ná ná nádherná

Svět do lahve
zalepíš
vínem nikdy ne
urazíš

Dáme dojmu
spoustu filmů
ze všech pojmů jen láska vyhrává

Budem spolu
hlavou dolů
v alkoholu krajina umírá

Den sám ohodí spát
když je tma
noc se s námi chce
milovat

lá lá lá

XX

V ě ř í m

Věřím v Boha všemohoucího
stvořitele nebe i země
Jezu Krista Pána našeho

ref.: /: Hosana na výsostech
Aleluja :/

Bože stvořiteli všech lidí
chceš by všichni byli spaseni
v nebi na tě navždy hleděli

/: Hosana na výsostech
Aleluja :/

Růženec víkeme přeslavný
s miláčky se Pán již rozloučil
požehná a stoupá v nebes výš

/: Hosana na výsostech
Aleluja: /
smrdíš o Duše
přesvatý
Aleluja

V o j n a

Vojna vojna
to bude věc, bude nás moc, to máme pech
Vojna vojna
bere nám dech, děvčata jsou jak na trnech

Hájíme mír
solidaritát
Ukážem vám
že nejsme kriplové

Vojna vojna
armáda šik, jak jeden muž, jak bolševik
Vojna vojna
vypneme hrud', přísahy slib do smrti drž

Za vyšší cíl
ideologie
Nepřítel náš
kdo nebojuje

Vojna vojna
dělostřelci, průzkumníci, hraničníci
vojna vojna
armádní sbor, hudebníci, zahrajte v boj

Zeleně žít
uniformitě
je falešník
kdo modrou knížku chce

Vojna vojna
to bude věc, bude nás moc, to máme pech
Vojna vojna
bere nám dech, děvčata jsou jak na trnech

xx

Š í l e n s t v í

Áááááááááááá
Áááááááááááá

Šílenství
Zoufalství
Propadlí
Dábelství

Už jsme jednou nohou v hrobě
nedáme to znát na sobě
co by tomu řekli lidé
že se za nás trochu stydí

Áááááááááááá
Áááááááááááá

R á n a m o r o v á

Přál bych vám prožít ránu morovou
pak mím pevně už byste stáli nad vodou
snad pátý z vás by živý zůstal náhodou
by rozklad těl svých známých zíral pod nohou

ref.: Tak to chodí, tak to bejvá
né že nás furt přibejvá †prej

Tak uživej, vždyť život věčně netrvá
tvůj milý se za volantem usmívá
oo se děje, každý řidič nadává
to urvaná tvá hlava provoz zbrzdila

ref.:

V neděli na dáče dáme lehátka
proč od komára celé tělo otéká
je bráško, tobě padá maso ze trička
to začala nám válka biologička

ref.:

V Ženevě je konference mírová
nebojíme se už dneska strašidla
smrt už u nás svoji práci ztratila
to ti řekne všude každá mrtvola

XX

S á d l o

Vepřo knedlo zélo	sádlo	večeře
ref.: Nažerem se	přežerem se	poserem se
Máma na stůl nosí		
	sádlo	večeře
Nažerem se	přežerem se	poserem se
Po večeři táta leží		
	sádlo	večeře
Nažerem se	přežerem se	poserem se
Všichni spí a předí		
	sádlo	večeře
Nažerem se	přežerem se	poserem se
Vepřo knedlo zélo		
	sádlo	

P i v o

Vypijeme hodně piv
propijem rozum dyť to není div

Dobráci chtěj nám říci
všichni prej budeme neurotici

ref.: IQ je jabko červavé
Pivo je vskutku záslužné
Pivo je oběť dnešního dne
Pivo je láska ku pravdě
IQ je jabko červavé

S vážností upijem strachu
dyť jsme se upsali krví rarachu

Pití nám chutná více
všichni se sejdeme na klinice

ref.: IQ je jabko červavé
Pivo je vskutku záslužné
Pivo je oběť dnešního dne
Pivo je láska ku pravdě
IQ je jabko červavé

Dobráci chtěj nám říci
Všichni prej budeme neurotici

XX

P ů j č k a

Svoboda je přítel lidí
kupte si ji staří mladí
dobrovolný pojištění hej zátylek tučnej
Lacino na půjčku dává
O práci nás neokrádá
je i půjčka nenávratná hej zátylek tučnej

Rozvážnost se stala cílem
obalený nervy sádlem
jen né žádný vzrušování hej nerve sádelnej
Morálka se spletla s kázní
od státu je pobyt v lázních
zajištěný stravování hej nerve sádelnej

Kultura vám dá co chcete
kam na léto pojedete
volný poukaz je tu ještě hej rozkrok veselej
Divadla koncerty kina
ruka ruku pevně svírá
láska kvete v každém věku hej rozkrok veselej, hej

A m e r i k a

První vládní klika
první politika
žida první ruka
To je Amerika
Má největší prsa
kus asijskýho lesa
dolar ten neklesá
nebojí se Rusa
Junejtíd stejts Amerikn

Indie

Nakupujeme v samoobsluze
zejména
Nakupujeme za peníze
ze práce

ref.: Naše děti budou ze všech nejtlustší
Kalorie posiluje
Kalorie osvěžuje
Kalorie uzdravuje
Kalorie fekálie
Deset kilo masa vepřového
masa vepřového
vepřového masa

Pochodujeme po krámě
do kola
pochodujeme za účelem
oběda

ref.: Naše děti budou ze všech nejtlustší
Kalorie posiluje
Kalorie osvěžuje
Kalorie uzdravuje
Kalorie fekálie

XX

Pracovní tábor

Zní píseň nad pracovním táborem
s ní tíseň nám dala sbohem
!/: Píseň zní tábor pracovní !/

Zem duní čím to asi je
neboj se, to národ pracuje
/: Rozkvétá v zemi er ó há: /

Květ v práci, dívka se usměje
oslavena nejenom Marie
/:Em dé žet svátek je všech žen:/

Dech máje láskou vše naplnil
jde průvod všech pracujících sil
/:První máj dnes vzdáme práci zdar:/

Zář slunce přichází z východu
zvěstujme západu svobodu
/:každý má nárok den volna:/*

XX

R a d i o

Když přijdu domu z práce
a mám po práci
mně kultury se zachce
nejen chlebem jsem živ
sednu si na židli
zatočím knoflíkem
to já miluju

ref.: Na rádijů, dobře hrajů, na rádijů:/

když se ráno vzbudím, vstávat se nechce
k přijímači se stulím, půjdu do práce
se stanicí Praha dáme rozvíčku
noční chmura padá, na rtech písničku

V práci vo přestávce, když máme přestávku
ať mistr chce či nechce, já běžím k drátáku
bez kouzelnýho proutku zázrak už je tu
plná dílna tonů, a nám je do skoku

Když se v noci vzbudím, spát se mi nechce
vůbec se nenudím, rozhlas je přece
v noci se nemá rušit, já neruším
mám sluchátka na uši, v nich všechno slyším

Když du domů z práce
a mám po práci
všichni někam chvátaj
vzdělaný i dělníci
jenom já se loudám
nikam nespěchám
přenosné rádijko
totiž v kapse mám

ref.: Na rádijů, dobře hrajů, na rádijů

XXX

S p a r t a k i á d a

Kutálí se míč běž radši pryč
nebo tě snad nohy nebolí
Víš co je míč víš snad i víc
máš to asi v hlavě skórový
Fotbalový kluci zdravý
sloužej vlasti to je hotový
Obětavý nohy mladý
takovýhle syny chceme mít

Komu se to nelíbí ať na hřiště nechodí

Na žíněnce kokotrmelce
krásný pocit býti sportovce
Sportem ku zdraví to je to pravý
to ví skoro každý pitomec
V kouzle pohybu spocenejch davů
najde každý vlastní zálibu
Hned se chce žít do práce jít
svižně vstávat jen tak po ránu

Komu se to nělíbí ať neníčí nářadí

Spartakiáda to je estráda
je nás tady jako kobylek
Tři tisíce žen nechod čerte sem
tohle bys už dneska neunes
Spartakiáda to já mám ráda
zmocní se mi divná nálada
v jednom nadšení všichni tleskají
celý národ strana i vláda

komu se to nelíbí ať tu s námi nesedí

XX

Texty: Svatopluk K a r á s e k

Byl boj na nebi s drakem rval se Michael
byl boj na nebi s drakem zlým lstivým
drak na zem s nebe je svržen
teď boj na zemi trvá dál

Michal spolu s anděly
dábla s nebe shodili
nezahynul sviňák ten
ale pad na naši zem

byl boj na zemi
byl boj na zemi
byl boj na zemi
byl boj na zemi

Mezi dobrem mezi zlem
den co den se všichni rvem
v srdcích mužů v srdcích žen
ten drak musí být přemožen

je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi

Drak to prohrál s Michalem
prohraje i v srdce tvém
věz, když tě síly opouští
s Kristem prohrál na poušti

byl boj na nebi
byl boj na zemi
byl boj na zemi
byl boj na zemi

Často musím uznat sám
že ten svůj boj prohrávám
vždyť to zvíře pitomý
ztupilo mi svědomí

je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi

Když Ježíš na tvý straně je
boj s tebou drak prohraje
pak připadnou ti legrační
i jeho svody finanční

je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi
je boj na zemi

XX

Kázání o zkáze Sodomy a Gomory

Vynes Bůh soud - vyhladím město hříchu
tu Sodomu - Sodomu i Gomoru

Nemohu dále zvrácenost lidí snášet
zničím ohněm to město i lidi v něm

Bože tvůj meč v tom městě všechny sejme
ty zlosyny i ty co jsou bez viny

Co když v tom městě je padesát lidí moudrých
Bože ty chceš těch padesát zničit též

Najdu-li tam padesát spravedlivých
pro ně ti dím to město nevyhladím

Co když můj pane pět lidí chybět bude
soud vezmu zpět když najdu jich čtyřicet pět

A co když třicet nebo dvacet věrných najdeš
já život tam i pro deset zachovám

Hrstka bláznů nakazí celé město
pár statečných spasí město v dobách zlých

Nenašel Bůh těch potřebných deset
města se vzdal život z něj odvolal

I v našem městě hledá Bůh aspoň těch deset
nenajde-li pak je všechno v prdeli

XX

Say no to the Devil say no
Say no to the Devil say no
the Devil is a dissever
he wont treat nobody right
say no to the Devil say no

Sejmou ti podobu sejmou
tvář tvou zmažou ti hlínou
chtěj mít jen masku posmrtnou
sejmou ti podobu sejmou

Sejmou tvou bustu sejmou
čas už hází proti skále
ty tvý hlavy sádrový
sejmou tvou bustu sejmou

Ze zdi tvý obrazy sejmou
sejmou tvý obrazy sejmou
svezou je na velkou louku
shořej v moři ohnivým
sejmou tvý obrazy sejmou

Pak se pod zdi prázdnou sejdou
kaho teď tak karty sejmou
teď padlo jim žaludský eso
tak ho hned do rámu daj
sejmou nám karty sejmou

Sejmou ti otisky sejmou
pak teprv poznáš ďábla
v hlavě se ti rozsvítí
sejmou ti otisky sejmou

The angel roll the stone away
angel roll the stone away
early on that Easter Sunday morning
the angel roll the stone away

Já jsem nákej stounavej
já jsem nákej stounavej
že v mým žití všude chybí láska
z toho já jsem stounavej

A tak jsem šel za farářem
říkám, máš-li lék mi dej
Ty o lásce stále jenom mluvíš
já nejsem moc hloubavej

Mám se večer učit řeči
neb čist román klasickéj
raději si zas prohlížím porno
pak jsem z toho stounavej

V práci se chci zastat pravdy
pak si řeknu bacha dej
zase držím hubu na špagátě
pak jsem z toho stounavej

Půl roku loď v lahvi stavím
lepím špejle je mi hej
včera večer švih jsem lahví o zem
holt jsem nákej stounavej
Při přeskoku švédské bedny
jsem nezvládl můstek pérovej
strh jsem madla bradla kolovadla
po dopadu jsem stounavej

Abych se zavděčil ženě používám intim spray
pomády, mejdla cp žerou kůži
z toho já jsem stounavej

Do zrcadla když se dívám
brr ten ksicht atypickéj
takhle už nemůžu mezi lidí
to chce zákrok plastickej

Planty goog rooms 3x
in my fathers kingdom refrén

V nebi je trůn v nebi je trůn
v nebi je trůn pravdy hlavní sídlo
v nebi je trůn v nebi je trůn
v nebi je trůn všem vladařům připomínej

Člověče chceš být vládcem
chceš vrýt svůj obraz dnům
jen sed na zemi ty blázne
nesedej na ten trůn

Neumí člověk vládnout
zpije se mocí svou
má pravdu pevně v ruce
radši než nad sebou

Vládce co k davům mluvíš
co kdybys tak jednou ztich
co kdybys tak jednou poklek
hlavu svou ve dlaních

Ani král ani rada moudrých
ani kněží ani lid
jen ten beránek zbitý
je hoden tu moc vzít

Já pad k jeho nohám
on za ruku mě zdvih
řek: já jsem služebník tvůj
a tvých bratří bezmocných

Kdo jsou ti krásní lidé
v šat bílý odění
lidé co k trůnů přišli
z velkého soužení

XX

Vy silní ve víře
v Písmu kovaný
když začnou bít pastýře
kde jste schovaný

Tam k místu lebek
sám nese svůj kříž
a ty se zas krčíš v davu
zas jen přihlížíš

Vždyť už fakt nemůže
jak to můžeš snést
Simone ty z Cyrény
jdi a pomoz nést

q
I tam ten, páni kněží
tak často s ním byl
"co blázníš, já toho chlapa
nikdy nespatrił"

Kohout už jen chroptí
už ztratil svůj hlas
protože Krista zrazuje
každý každý z nás

Refrán této písně je použit z překladu
amerického spirituálu z roku 1934

Je lepší na skále svůj život mít pamatuj
je lepší na skále život svůj mít pamatuj
Noemu duhou zjevil Bůh že už ne voda
příště vzplane vzduch

Je lepší na skále život svůj mít pamatuj
Boháč co vyhnal Lazara ven
ten neměl život svůj na skále postaven
ten na skále neměl život svůj pamatuj

Je lepší na skále život svůj mít pamatuj
Pilát co soudil tak jak dav řve
a pak si umyl ruce své
ten neměl na skále život svůj pamatuj

Je lepší na skále život svůj mít pamatuj
Kněz ten co si dal na mši svou šel
z příkopu sten jakoby neslyšel
ten na skále neměl život svůj pamatuj

Je lepší na skále život svůj mít pamatuj
Chlap ten co si to v svém autáku sral
stopaře všechny přetíral
ten na skále neměl život svůj pamatuj

Je lepší na skále život svůj mít
Do srdce vyrytý srdce rukou tvou
nejde smejt vodou mejdlovou
Je lepší na skále život svůj mít pamatuj

XX

Podle I. knihy Mojžíšovy, kapitola 49, verš 11
- upravil Vratislav Brabeneo -

Prpocství o příchodu Mesiáše

Uváže oslátko
ke kmeni vinnému
k révovi dobrému
oslátko své

Prátí bude pak
ve víně roucho své
ve víně rudém
knížecí šat

Ta barva vína
v očích mu zůstane
nad mléko bělejší
zuby jeho

Kázání o svatbě v Káni galilejské

Když Ježíš šel přes tu Judskou zem
druhým svým věrným řek: pojďte jdem
dnes v káni je svatba
bude tam i máti má
dnes je v Káni svatba tak tam jdem

Svatby té veselý ruch a rej
nocí zní přes celou Galilej
máti volá na syna
zůstali jsme bez vína
a to by byl svatby konec zlej

V Káni maj šest štoudví kamenejch
Ježíš dal do každý vodu vlejt
voda v kádích zapění
ve víno se promění
vína dost hej správče nalít dej

Proč dal víc než hosti vypít chtěj
proč dal víc než třeba znát mi dej
dyť já čet u Kalvína
že pět set litrů vína
šest štoudví má - Bůh jim požehnej

Podstatný je pítí vína sled
nejlepší víno se dává hned
a jak času přibejvá
to horší se nalejvá
V Káni maj nejlepší naposled

V žitím tvém přibejvá dalších let
nečekej nejhorší naposled
Bůh na sklonku tvého dne
dá ti víno výborné
výborné víno naposled

V žitím tvém dnes každá radost tvá
radost tu úplnou předjímá
v svý smrti jen přejdeš most
Bůh zavolá: další host
novej host k nám vešel na slavnost

Víno tvé výborné pít mi dej

Víno tvé výborné pít mi dej
říká Bůh jen už dnes ochutnej
hle kalich můj oplývá
v něm čas se ti otvírá
kalich můj oplývá přijímej

Kázání Svatopluka Karáska na Velikonoční
neděli v České Lípě 30.3.1975

Pozdrav:

Milost Vám a pokoj od toho, kterýž byl, kterýž jest a kterýž přijíti má.

Biblický text, nad kterým se nyní společně zamyslíme, je zapsán v Janově evangeliu v 16. kapitole ve verši 33. a zní takto: Na světě soužení míti budete, ale věřte, že jsem přemohl svět.

Scházíme se jako lid boží. Jako lid boží - spolu se všemi, kteří v tomto čase kdekoli na zemi vyznávají: Naším jediným pánem je Bůh života a pouze jemu se klaníme - i spolu se všemi, kteří v tomto čase a kdekoli na světě vyznávají: Naším jediným pánem je Bůh života, ale my se mu neklaníme, odcházíme do stran, splýváme v rozbředlém poli světa a nejsme schopni se zmátořit, vnitřně povstát. Scházíme se jako lid boží spolu se všemi, kteří v tomto čase a kdekoli na zemi vyznávají: Bůh je pánem života a reptají proti němu, vyčítají mu nespravedlnosti, rouhají se mu, řvou na něj, zápasí s ním. Spolu se všemi, kteří neobětováli duši svou molochu této doby a neprohlásují bez boje, bez zájmu, v uvolněné poze po dobrém jídle, že Bůh je přelud, hastroš zašlých dob a že nyní je člověk pánem života a smrti.

Spoluvytváříme společenství lidu božího v tomto čase. Spoluvytváříme lid boží - dávný Izrael - skrze Krista, který dal možnost všemu lidu účastnit se slávy a ponížení lidu božího. Prožíváme velikonoce - budem slavit večeri páně, připomeneme si, jak se na tomto světě ustavil lid boží, a porovnejme tento základ a naši dnešní situaci. Na počátku vztahu mezi Bohem a lidem této země je, dle svědeckých tví Bible, jednající Bůh, vystupující ze skrytu. Práotecové si vytvářejí Boha, ale v hrůze se s ním setkávají tam, kde netuší. "Jasně vidím trápení mého lidu, který je v Egyptě, chci jej vysvobodit - vyvedu jej z poroby do země dobré a prostranné. Ty, Mojžíši, vyvedeš můj lid - ne boj se, budu s tebou. Takto díš synům Izraelským - Jsem - poslal mne k Vám." Mojžíš přichází k lidu se zvěstí: "Bůh potkal se s námi - proto jdeme přes poušť do země, kterou nám dá."

"A uvěřil lid, když uslyšel, že navštívil Bůh syny Izraelské. A skloniv se, poklonu učinil."

Zde začíná všechno, zde začíná lid boží - Izrael - církev. Nepoznatelný Bůh - Jsem - jedná a vyzývá, a lid v Ném vírou rozpoznává skutečnou sílu pro svůj skutečný život. Toto společenství - jen a jen víry - činí něco děsného. Vychází ze zajištěné nesvobody do neznáma - z Egypta na poušť. Zde se ustavuje lid boží, kde Jsem život zaslubuje, a lidé věří a odvažují se k činu vyjítí. Bez důkazů, bez jistoty, bez zásob - skrz neznámou poušť do neznámé země. Z hlediska normálního života - z hlediska reálného života - je to šílenství. Tisíce lidí - bez vody, bez jídla,

bez organizace má jít neznámo kudy, neznámo kam - to má charakter masové sebevraždy. Neznámý Bůh zaslíbil - lid uvěřil a vychází na poušť - vše je na ostří meče: buď Bůh skutečně mluvil a skutečně je - pak lid dojde - anebo jde o fikci, o sebeklam zotročených, kteří již nemohou snášet porobu - pak zahynou. Zatím co jedni neuvěřili a zůstali v Egyptě, jiní uvěřili a šli. Izrael není národ, rasa - je to lid víry, lid který se odváží vyjít na poušť za příslibem Boha, kterému uvěřil. A tak je předobrazem všech duchovních společenství.

Lid boží vychází na svou věčnou pouť, pochod šílené víry? - nebo pochod smrti? - nikdo předem neví, ale mnozí věří, že Jsem, že Bůh života jedná a nenechá zahynout. "Soužení jsou Izraelští, sevřela je poušť, báli se velmi a volali k Hospodinu." Tváří k poušti spatřovali slávu Boha - tváří k poušti nacházeli vše. Tak se ustavil lid víry a my, dnešní lid víry, máme být potomci tohoto lidu. Žijeme v době reálných předpokladů a odhadů a i uprostřed lidu božího je zoufalá nouze o činy víry - a činy, které se dovedou spolehnout na toho, ve kterého opravdu věříme,

S tímto světem reálných předpokladů splývá i dnešní lid boží. Kdo se dnes odváží činu, který je motivován pouze vírou, že Bůh je pánem a své sliby nezruší, které z církví a kdo z nás osobně vyjde z domu služby do nezajištěné pouště dnešního života? Vedení naší církve i jiných dnešních církví za každou cenu drží podpěry - za každou cenu, pravím - drží jistoty, právě ze strachu a nezajištěnosti, ze strachu, že by se dnešní lid víry rozplynul v moři tohoto světa a zanikl by nebýt kostelů, nebýt farářů, nebýt organizace, státních příspěvků, kanceláří - zkrátka instituce. Strach z pouště, strach ze slabé víry věřících, to dává vítězit reálným předpokladům. Dnešní lid víry žije v porobě a bojí se vyjít, bojí se plně spolehnout na živého Boha, na Krista - nedůvěřuje. I každý z nás, i my jednotlivci se bojíme a jsme svázáni pouty tohoto světa, i my jednotlivci žijeme v porobě, neodvažujeme lišit se, vyjít na poušť, abychom právě tváří k poušti spatřili slávu Hospodina. Ježíš řekl: "Na světě soužení míti budete, ale věřte, já jsem přemohl svět." A my, kristovci, se vyhýbáme soužení právě jako čert kříží. Zatím se ani nejedná o pravé soužení, jde jen o drobná souženíčka - horší postavení - rozlít si to u těch, kdo rozhodují. Bojíme se nejen pouště - nejen velkých soužení - položit život, být vězněn, ale bojíme se horšího zaměstnání - horšího bytu - nižšího příjmu. Na tomto místě bych vám rád přečetl text písně od Pavla Zajíčka:

Sv.

svatej Pavel
celej život stíhán
svatej štěpán
ukamenován
jan křtitel
štat
ježíš ukřižován

seká tobě
někdo do hlavy
seš snad hříčkou
popravy
máš nedostatek
potravy
vohavy vo svý zdraví
bořej se ti
kostí základy
připravujou prátě tobě
úklady
mlátí ti někdo
šutrem do brady?

čeho se tedy bojíš?

však ty víš!

seš zakrnělej
zbabělej živočich
hlavně že seš
prasácky dobře veleživ!

sv. pavel
celej život stíhán
sv. štěpán ukamenován
jan křtitel
štat
ježíš
ukřižován

Mizerní jsme vyznavači Ukřižovaného - nedůsledně se vyhýbáme i těm nejmenším obtížím.

Jistě víte, že mně nejde o to tepat, kritizovat - ubližovat. Vše co říkám, беру na sebe, na svou rodinu, na své přátele. Mám za to, že žijeme v době, kdy už nepůjde žít na dvě strany. Být slušný občan, nemít potíže, mlčet a kývat i proti svému svědomí, a na druhé straně být slušný křesťan, jít si v novém zimníku poslechnout kázání a po neděli se nezávazně ~~xxxx~~ ztratit v proudě. Dle mého názoru přichází doba tříbení, doba rozhodnutí a vyjití. Izrael znal takové chvíle Jozua říká lidu "Rozhodněte se nyní, komu dále chcete sloužit, zda Bohu, který nás až doposud vedl, anebo bohům této nové země." I Ježíš se ptá učedníků, když přichází do tuhéno "Choete také odejít?" Kdo z nás v této době řekne Kristu své ano, musí se vnitřně připravit, že bude mít soužení - bez toho to nepůjde.

Ještě je tu jeden rys původního lidu božího, který je pro nás významný. Bůh se zjevuje svému lidu, jako ten, který zachraňuje, který vyvádí. A lid mu slouží tím, že mu věří, že se rozhoduje, že jej následuje. Tak vzniká smlouva. Ale lid hned po uzavření smlouvy smlouvu porušuje. Izrael na poušti reptá proti Bohu, staví si zlaté tele a klaní se mu

lid boží nedodrží slib, že bude věrný Bohu, který ho zachránil. Naše duchovní dějiny popisují, jak stále lidé porušují smlouvu s Bohem a jak Bůh stále obnovuje smlouvu. Duchovní dějiny věrného lidu, který spočívá s věrným Bohem milosti. Je tu budoucnost pro ty, kterým se nedaří být věrnými.

Příchod Krista - jako nová smlouva v jeho krvi, jako znovu podávaná ruka Boží. Říkáme si lid nové smlouvy a jsme jím, i když selháváme, ale až tam, kde si uvědomujeme své selhání, mobilizujeme v sobě síly k nápravě, když nezlhostejníme k nabízené milosti.

Lid nové smlouvy není ohraničený ničím vnějším. Je ohraničený pouze vnitřním zaujetím - vírou, nasazením, následováním.

~~Ježíš ve svém podobenství není ohraničený ničím vnějším. Je ohraničený pouze vnitřním zaujetím - vírou, nasazením, následováním.~~

Ježíš ve svém podobenství o svatbě ukazuje na naše nebezpečí. Na nebezpečí pozvaných, kteří zklamali. Bůh chce mít na této zemi a v tomto čase svůj lid. Lid, který nežije z daností, zvykům, ale odvažuje se třeba zdánlivě reálných, bláznivých činů víry. Jestliže pozvání zklamou, pak služební Pána má vyjít do ulic, na rynky, mezi ploty a pozvat chudé a ohromé a kulhavé. Místo urozených méně urozené. Lid nové smlouvy bude žít na této zemi. Bude mít na světě soužení a bude mít moc přemáhat tento svět. Jde jen o to, kdo z nás přijme pozvání, kdo z nás vydrží, kdo přijme toto soužení a kdo odpadne a splyne s tímto světem, odumře Bohu i jeho milosti. Kéž nám Bůh dává sílu - nám jednotlivcům i celému společenství lidu božího této doby - k velkým činům víry.

Amen.

Recenze

K textům písniček E.Bondyho, P.Zajíčka, S.Karáska a K. Soukupa

Posuzované práce jsou texty písniček, které jsem neslyšel a jejichž hudební složka mi není známa. Přesto lze danou literární část /která z hlediska uměleckého bývá u písniček částí méně významnou/ posuzovat samostatně. Životní pocit, který je tu ztělesněn, lze dokonce vřadit do určité tradice vytvořené tzv. vysokou poezií. Mám na mysli tradici, započatou a zároveň nejvýrazněji představovanou generací na počátku století, k níž patřili mimo jiné básník František Gellner a prozaik Jaroslav Hašek. Až do začátku století byl spisovatel navzdory často nutnému hmotnému postavení ctěným mluvčím národa; Hašek, Gellner a řada jejich literárních druhů se však ocitli mimo společnost a v ostrém odporu k jejím uznávaným hodnotám. Navenek žili život hospodských povalečů a jejich tvorba nebyla zpočátku vážnou kritikou vůbec pokládána za umění. Pro nás je tu zajímavá především poezie Gellnerova. Jednak tím, že se na jejím okázalém cynismem skrývá hluboce zraněný cit, a zároveň tím, že Gellner často své básně psal na intonaci šansonů a kupletů a že naopak z některých jeho básní se staly pijácké písně.

Nechci srovnávat uměleckou hodnotu Gellnerovy poezie s posuzovanými texty, ale nejprve pouze označit, že také tyto texty mohou a musí být posuzovány především jako umělecké dílo. O uměleckém záměru těchto textů svědčí především to, že místo aby byly pouze praktickým sdělením, chtějí /s různým zdarem ovšem/ vyjádřit celkový životní postoj a že navození tohoto postoje se podřizuje celá jejich výstavba. Školiciv je textům vytýkána nemorálnost, jejich hlavní jednotící pouto tvoří výrazný etický, mravní postoj. Některé texty zabíhají až do moralizování. Mravní zaměření textů má kritický ráz. Ve výtce, že tyto texty vyjadřují neúctu ke společnosti, by slovo "společnost" mohlo být chápáno trojím způsobem. Nejprve jako společenské zřízení, v tomto smyslu se proti společnosti nestaví ani jeden z předložených textů. Nebo slovem "společnost" může být míněn daný stav společnosti, způsob, jakým lidé žijí a mentalita, kterou se přitom řídí. V takovém smyslu posuzované texty skutečně útočí na životní stereotypy, lhostejnost, sobecké opatrnickví atd., tedy na mentalitu, která bývá nejčastěji shrnována pod široký pojem maloměstství. Tato mentalita nejenže není projevem společenského zřízení, ve kterém žijeme, ale zůstává naopak s postuláty socialismu v nejpříkřejším rozporu. Proto také v našich sdělovacích prostředcích je často kritizována. Lze posuzovat různě to, jaké projevy maloměstství a jakým způsobem je posuzované texty napadají. Nelze však nevidět, že tímto směrem míří jejich kritický patos. Konečně, za třetí, může výtka o neúctě ke společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami mít na mysli morálku společnosti v užším slova smyslu: to, co se v slušné společnosti smí dělat a říkat a co nikoliv. Tak je výtka zřejmě míněna, jak

vyplývá z upřesnění v soustavném opakování a zdůrazňování vulgárních výrazů.

Zde je třeba se vrátit znovu ke Gellnerovi a Haškovi. To, s čím se rozešli výrazněji než někteří jejich předchůdci a současníci, nebyl jen daný stav společnosti a jeho morální zásady, ale metafyzický základ evropské civilizace a jeho idealismem. Výrazněji než pro jejich předchůdce pro ně člověk nebyl duší jakoby náhodně přebývajícím v těle, ale bytostí tělesnou. Ve svém demaskování pokrytectví přiváděli ke slovu lidskou tělesnost i v jejich bezprostředních zájmech, potřebách, radostech a svízeli. Realizuje se tu samozřejmě jen jedna z možností umělecké literatury, která i u Haška a Gellnera představuje pouze jeden moment celého jejich díla. Překračování běžných mravních norem není samo o sobě žádným argumentem pro umění, není však argumentem ani proti němu. Co po půl století vývoje moderní literatury a oslabení některých tabu křesťanské morálky už dnes nepobuřuje, to pobuřovalo mnohé současníky na Haškovi a Gellnerovi. Vezměme však z našich textů ty, u nichž jako autor je označen Egon Bondy. Mají mezi ostatními texty do určité míry výjimečné postavení. Jsou nejucelenější, více méně prosty oné etické polemikou a přitom ony nejspíše by se mohly nelibě dotknout nejen úzkoprsého maloměšťáka, ale také běžného čtenáře, který není dobře obeznámen s moderní poezií a je veden školskými etickými měřítky. Zároveň tyto texty ukazují, že nezáleží především na jednotlivých slovech. Nejdůležitější je tu text nazvaný Zácpa, jmenovaný též obžalobou, a přesto zde v něm není ani jeden vulgární výraz, pouze popsán určitý fyziologický stav. Je to text opravdu drastický, avšak zvláště konfrontace s ostatními autorovými texty odhaluje, že nejde o drastičnost samoučelovou a rozhodně ne o lascivnost, která naopak většinou vystupuje v líbivé podobě. Bondyho texty dávají nahlédnout do banální intimity lidského života v té rovině, v níž od sebe nelze odloučit např. na veřejnosti sice obvykle nepřiznávané a přesto tíživě reálné potíže stárnoucího těla a např. na veřejnosti sice obvykle nepřiznávané, neokázalé a přece hluboce prožívané citové pouto s celoživotní družkou. Estetický účinek tu bývá založen především na kontrastní jednotě pádně jednoduchých formulací hovorového jazyka s bohatým, výrazným rytmem. Zácpa ovšem nepatří k Bondyho pracím nejzdařilejším. Nepatří k nim ani Podivuhodný mandarin, též uvedený obžalobou, neboť tento text je odlikou pbezie Vítězslava Nezvala. Jestliže si lze představit, že např. Haškovy "Osudy dobrého vojáka Švejka" by se mohly i se svými vulgarismy stát školní četbou, rozhodně to nelze říci o řadě Nezvalových básní, jejichž erotismus představuje jeden z projevů oné protimetafyzické orientace moderní poezie.

V textech Svatopluka Karáska a Karla Soukupa nalézáme vulgarismy zcela výjimečně, relativně nejvíce je jich v textech Pavla Zajíčka. Chceme-li však tato slova jednotlivě hodnotit v tom, co znamenají, musíme je chápat v jejich kontextu. V daném případě vytváří významový kontext ono mravní rozjitření, a jemu slouží - lépe či hůře - i vulgarismy. Nebo např. v textu Utopenec, zmíněném obžalobou, jsou vulgarismy výrazem bezohledně upřímné zpovědi ve chvílích bezradnosti. Tento text je přes některá hluchá místa esteticky účinnější, než pouze řečnický patos několika jiných autorových textů bez vulgarismů. Samozřejmě, je v tom kus melodického gesta a

místy i siláctví, které výraz raději předimenzuje, než aby ho nedotáhlo. Těžko však předpokládat, že by posluchače, pozvané k poslechu písní, demoralizovalo několik slov, kterých oni sami používají a která právě proto se do textů dostala. Je možno přít se o to, zda tato slova patří do básnických textů: vedle básníků, kteří se jich nebáli, jsou jiní, kteří by jich rozhodně ve svých dílech neužili. To však právě je otázka, která nutně respektuje, že text uměleckého díla /třebas jakkoliv nedokonalého, a třeba by to byl pouhý pokus o něj/ je posuzován z hlediska toho, čím chce být. Je to tedy otázka, která patří na jiné forum než je toto.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Texty Svatopluka Karáska a Pavla Zajíčka nejsou ani prvním ani posledním případem překročení "hranic literatury". Připomeneme si třeba Baudelaira nebo Rimbauda, dva z největších básníků 19. století, kteří se také nevešli do rámce "obecně uznávané" literární konvence. Nebo umělecké avantgardy 20. století, nebo dokonce i realismus, pro který razil Coubert svůj stan za branou oficiálního výtvarného salonu, kam neměl přístup.

Všechna tato "překročení hranic" byla tehdy počítována jako provokativní. A nejen buržoa, nejen reakcionář, ale často i obyčejný člověk z ulice cítil se jimi uražen. Podezření, že jsou tu zneužívány nejen umění, ale základní hodnoty vůbec, bylo téměř obecné. Teprve čas, teprve historie rozpoznaly v těchto případech podstatu, již byl pravý opak znesvěcení. Že tu šlo vlastně o zřetelnou hodnotu, o jejich vysvěobození z konvenčních kontextů, o jejich očistění od znesvěcujícího a proto tak brutálně ironizované fráze, je dnes už všeobecně známo.

Nejde však o srovnání S.Karáska, ani P.Zajíčka s Baudelaiem či Rimbaudem. Historická reminiscence nám může jen pomoci vymezit typ jejich "provokativního" literárního projevu.

Oba překračují literární konvenci /onu specifickou a nutnou konvenci, v níž literatura stabilizuje fáze svého neustálého pohybu/ především svým jazykem, v němž sestoupili až k "pokleslému" slangu putyk a polosvěta /Múza v hospodě - zní charakteristický termín R. Ponchona, kterého tak rád překládal František Hrubín./ Zkušený čtenář či posluchač však v tomto "pokleslém jazyku" snadno rozpozná nikoli autentickou řeč polosvěta, ale zřetelnou literární stylizaci intelektuála.

I to je příznačné. Jen intelektuál rozráží krúnýř svého úzce vymezeného světa tak radikálně. "IQ je jabko červavé, pivo je láska ku pravdě..." zaznamenává tento akt metafora v textu Charlieho Soukupa, dalšího ze spřízněných písničkářů.

Začneme tedy odtud. S pokusem o charakteristiku sebestylizace Pavla Zajíčka, jak nám ji odhalují jazyk, poetika, metaforická gesta jeho textů /i textů jeho přátel./

"Pivo je láska ku pravdě" zní tedy jedno z typických gest, a je třeba podrhnout právě tento termín. Je to poetio-

ké gesto se vším všudy. Jen naivní pozorovatel by si mohl myslet, že zpěvák nalézá smysl svého života v excitaci nápojem, o němž jeho přítel, Pavel Zajíček zcela prozaicky vypovídá: "piju deset pív, je mně špatně z nich..." /Utopenec/. Pivo jako metafora a pití piva jako gesto poetické sebestylizace - to je však něco jiného. Znamená, že já intelektuál sestupuji do hospody, protože se tu setkávám se světem, který neintelektualizuje, který je prostý a jednoznačný ve svých postojích, zatímco já "topím se ve sračkách svého přemejšlení..." /Utopenec/. I ty vulgarismy a vulgární slova jsou součástí radikálního gesta, které má oddělit intelektuála od vlastní intelektuálské bezmoci, ale i od všeho, co je mu protivné a čím nechce žít. Sprosté slovo v literárním kontextu může být někdy jeném schválnost, laciný efekt, v oněch případech, kdy spisovné slovo je už neúčinné, je to nezbytnost. U Pavla Zajíčka sprostá slova vlastně jen zesilují autorovu opravdovou a nestylizovanou zlobu na "kanál fetišismu", kde se zaměřuje podstata za modlu peněz, majetku atd., na "chameleony", kteří odhodili svůj charakter; na způsob, jímž žijí ti, kteří "hlavně, že jsou prasácky veleživi" a na ničem jiném jim už nezáleží.

Jsou to už téměř "tradiční" cíle hněvu všech kritiků měšťáctví od Bérangéra až po Majakovského. Ani čeští klasikové nemluvili o podobných žumpách vybraněji, i když za časů Karla Havlíčka Borovského se řízná slova nahrazovala tečkami.

Pavel Zajíček však stejně krutým posměchem ironizuje i sám sebe, především bezmocnost svého intelektualismu, jež bičuje v jedné z příznačných litanií metaforou "papírový absolutno". Úporná ironie a sebeironie mohla by snadno vyústit v cynický nihilismus a v sebeodsouzení, sice radikální, ale nakonec malodušné. V "Degeneraci" je už mu Zajíček velmi nablízku. Naštěstí se však závčas vykupuje patosem veliké a úpěnlivé touhy po autentickém, prostě žitém lidství, které počíná v prostém poznání "vím, že život není zrůda". Sloučit se s tímto životem nelze však snadno, je to možné jen "explozí přemejšlení", "výbuchy soucítění", tedy myximálně aktivním způsobem. A tady se okruh uzavírá: "výbuchy soucítění" jsou i východiska a zároveň také synonyma hudby a zpěvu, v nichž Pavel Zajíček a jeho přátelé nalézají pro sebe možnost autentického nezkomoleného života. "Exploze přemejšlení, výbuchy soucítění" jsou však také superpatetická gesta, která nám mohou dokreslit důvody, proč pro své texty volil způsob tak expresivní, poetiku mimo konvenční literární jazyk, mimiku, která zachází za "slušné způsoby".

Jsou-li nám tyto "slušné způsoby" nade vše, pak se nám Zajíček bude jevit jako obyčejný hulvát, dokážeme-li však vnímat jemné procesy pod povrchem slov, pak v něm snadno rozpoznáme citlivku s duší až hystericky ženskou. Básníka, který nás v textech jako jsou "Živý a neživý" nebo "Noví bojovníci" /jen zlovůle by tuto parafrázi dělnické písně mohla posuzovat jako banální karikaturu/ vyzývá dokonce ke zbratření. Stylizace a sebestylizace, jejíž zdroje leží "za hranicemi" literatury, má tedy u Pavla Zajíčka zcela logické důvody. V jeho textech vznikl sice kuriozní, ale životný literární tvar, jemuž nelze upřít právo na existen-

oi jen proto, že se vymyká konvenčním kritériím.

Karáskovy parafráze spirituálů jsou vedle veršů P. Zajíčka relativně konvenčnější. Text černošského spirituálu je už dávno součástí "vážné" literatury. Dávno už ho nepociťujeme jako "pokleslý" žánr, jako "vulgární" litanii. Zvláště v českém prostředí, kde doposud existuje jen v podobě "způsobného" literárního překladu.

Aby vznikla skutečně adekvátní parafráze původního spirituálu, bylo nutno sestoupit znovu dolů k původním zdrojům, zživotnit jako v "černém zpěvu" biblické motivy konkrétní skutečnosti a literární jazyk slangem ulice. Tyto podmínky splnil Svatopluk Karásek ve svých českých spirituálech až překvapivě snadno. Podařilo se mu dokonce na základě eufonické podoby vyladit některé refrény v souzvuku s originálem. A zní to velmi účinně: "The angel rolled the stone away..." "Já jsem nákej stounavej..."

Karásek je věřící křesťan, dokonce kněz. Proto i jeho spirituály mají naléhavost vyznání víry, která nízké povyšuje, mocné poníží a vše srovnává před tváří nejvyšší spravedlnosti Boží. Karáskova zpěvná kázání připomínají sv. Františka z Assisi, heretiky, a samosebou a především kazatele z dřevěných kostelů amerického jihu, tedy všechny ty, kteří sestupovali až dolů k nekhudším, nejponíženějším, nejmenším z nejmenších. Takový "sestup" byl vždycky provázen i "sestupem" jazykovým, k "vulgární" italštině, k "vulgární" amerištině. Není tedy divu, že i Karásek pronáší svá kázání jazykem šupáků.

A je podivuhodné jak právě díky tomuto jazyku znějí i prastaré biblické fráze neuvěřitelně živě, prastaré příběhy a podobenství reálně. Nejpodivuhodnější však je, že Karáskův slang vlastně znění spirituálu povyšuje, dodává mu nečekaný patos, naléhavost, opravdovost.

Vulgární slova /např. ono "v prdeli" v pointě zpěvu o hledání spravedlivých/ neznějí už v kontextu sprostě. Jsou jednoduše neubytá a jediné účinná právě na nejvypjatějších místech, kde by spisovné slovo znělo slabě a falešně. I Karáskovy spirituály jsou vlastně "výbuchy soucítění" a při maximálním soucítěním přejímá básník slovník těch, ke kterým mluví. Nechce-li je zapřít, nechce-li se od nich oddělit hradbou, a jazyk dokáže být často tou nejtvrďší zdí, musí být důsledný až do té "prdele". Kdyby to byla jenom schválnost, kdyby to byla jenom hrubost, znělo by toto jediné slovo naráz vše, co chtěl básník svým posluchačům říci. Proměnil by se v pouhého přihlouplého mima, který se podbízí. Karásek však i toto slovo dokázal proměnit v naléhavý výkřik, a byl tedy práv ho použít. Je to příklad jazykové logiky a důslednosti, jaké nalézáme v každém slovesném díle, které má rád. A Karáskovy spirituály takový rád mají.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Písňové texty zhudebněvané skupinami Plastic People a DG 307 a texty solových zpěváků a hudebních interpretů Svatopluka Karáska a Karla Soukupa vyvolávají jistě právem řadu otázek o literárních souvislostech, především:

- o jaký typ tvorby jde, jak je zařaditelná v kontextu

literárního vývoje a historie písňových textů,

= jakých tzv. poetických prostředků používá.

Vři oddělením posuzování textu vokálních skladeb je třeba především vědět, že /s výjimkou textů zhudebněvaných skupinou Plastic People, které jsou od začátku 80. let v českém literárním povědomí všeobecně známou součástí české poezie/ jde o texty přímo určené k zhudebnění a samotný literární pohled je tím nutně jen dílčí.

Texty zhudebněvané skupinou Plastic People navazují na dobrou tradici české poezie. 80. století především tím, že přehledněji poetický vývoj v období jeho abytnosti, vrací se od metaforického k přímému vyjadřování, zanechávají přehledné literární tvary. Odrazují tím stav, kdy se vnitřní pohyb jedné - převládající - linie poetického vývoje dostal do situace, kdy vytváří jen průběžné variace v rámci neformulované dochoduté hry, bez vstupu k okólnu světu. Srovnání přímého apelativního výrazu je pro tyto texty Plastic People přiznání nové využití způsobem form lidové poezie, především národního folkloru, říkadla, berů, nástruhových diskrepancí mezi vnější tvarem a "nepoetickým" materiálem /např. v básni Lásko "nářková monumentální forma, neobklopená příslušnou k národnímu obsahu, přičemž důležitá je potenciálně tím, že vlastně nejde ani o to, co už bylo nepoeticky vytvořeno, a žádná velká neštěstí/.

O texty zhudebněvané skupinou Plastic People jsou texty skupiny 80 807 spojeny především snahou o přímé vyjádření, potlačením metaforičnosti, drsnější odpočívavý výraz. Jiná už je morfologie textů - je na nich zjevné, že jsou tvarově koncipovány pro vokální produkci, a to zřejmě pro specifický druh produkce, kdy jsou texty výrazně napole odlišovány tak, aby vynikla jejich apelativní složka. Apelativní nádech je základem tvorby 80 807. Je namířen proti stávajícímu českému jako výrazově mírnější, povlevovalší plynuací písničky Karla Soukupa, /sotatně oba autoři se liší jen poetickou dispozicí - autor 80 807 je zákeřný, poetický, Karol Soukup spívá své protesty s lehkou, veselou ironickou distancí - se národního hlediska je možné o nich pojednat chrone/, proti jím, které nášemu globální chrone pod označením komunální společnost, s jejími atributy lhostejnosti, cynismu, absence duševního života.

Před více než půl stoletím oslavil František Halas svůj rodný kraj verši:

Můj rodný kraj! Chci v duši vtěsnat
pohled turistů a dost.
Vzpomínat humene. Dobře je smad,
že k arci námi nepřijdeš.

Lásko je! nezdávná, leč známá.
Má vstáť po klutě silnici
jde nášik s nášefelná břichem
se svoji klutou smilci.

Dešť močná: Kde se narodili
a žili v tupém štetu svém.
Málokdy bytů nalidnili
života schopným potomkem.

A až když naplní svůj život
pak spát kde bude v pokoji
a ještě valně ten kus světa
svou vlastní mročen pokrýj.

/František Cellner: pondrův redneck kraj, citovně a publi-
kace K díla Františka Cellnera, 80, Praha 1988/.

Vlastností objektů této básně se dešť snocují a před-
mety apod. 88 887 a písní soukupových. Jaký je vlastně před-
mět tohoto mimodělného poetického zájmu? Je to člověk bez
vlastnosti, tedy bez vlastností lidských, takové je upřímné
dobrodružství autorů. Jaké vlastnosti pak mohou zbyť tohoto "mu-
ži bez vlastnosti"? Známe ho zatím v optickém náhledu
trochu blíže i z některých formových filmů. Jako to strí-
buty biologické, funkce biologicky reprodukcí, celý komplex
erotické-anální motivace životního pohybu. Takto lze letitým
epikou formulovat jev incestuálního konaného zbláznění, kte-
rý je představen negativního mravního apelu obou autorů - jak
tého před cca 70 lety, tak textově 88 887 i Krala soukupa.
Předmět tohoto esteticky-mravního útoku, tedy současný malo-
málek, funguje z hlediska erotické-anální jistě víceméně
stejně jako každý průměrný člověk - má se namítnout, před
tím s tím nevolit? Proto, a v tom je přesvědčivé stanovisko
obou typů autorů, tedy Cellnerů ze jedné a textově 88 887
a Krala soukupa ze druhé strany, tolik si jinak vnějškově
vzdálených, že předmět tohoto apelu má je právě takto. Jeho
fysiologičnost není ani tou odrazující ambivalentní funkcí
souvislosti s celkovým komplexem a neukončeným pojetím ži-
vota v přecházejících aspektech znovuzrození, o síť nevolí
světový literární výhled M. W. Bachta v u nás nedávno vydaném
díle Františka Kabele a lidová kultura středověku a renesan-
ce /Olomouc, Praha 1978, str. 8/.

I z hlediska vlastního immanentního vývoje literárních
forem najdeme tu určitě historické analogie. Roman Jakobson
ve studii Co je poezie /sborník Teorie literatury, vyd.
Praha 1961/ píše v souvislosti s poetickým hláskami vítěz-
slava Kavalie: "Tyto dětské hravky jsou jedním z českých
velkých jednotných trendů, namířené proti fetišismu slova. Dru-
há polovina 19. století byla dobou prudké inflace jazyko-
vých znaků. Měly by těžké odvrátit tuto řízi sociologicky.
Nejtypičtější kulturní projevy této doby jsou česká mluvit
stát se stát, tato inflace a všichni prostředky vybit důvěru
k papírovému slovu." /cit. dílo, str. 176/.

Podobná poetická dimenze Cellnerova, Bacharova a pos-
léze i Kralova znenamene - defakto, možná upředimá bez přínd

K/

Máme přitom stále na mysli, že tento Cellnerův člověk
postavil města, nádraží, silnice, byl subjektem technické
revoluce, tvůrcem materiálního světa 19. stol., který nás
dodnes obklopuje a dohleda bezperušeně funguje.

reflexe autorů - něco velmi podstatného v první etapě rozbití fetišismu slova, zformovaného a zbytnělého parnasistickým veršem. Je v tom příznačná historická analogie s texty, které jsou předmětem našeho momentálního zájmu.

Znovu zde připomínáme, že literární pohled nutně pomíjí celkovější souvislosti písňových textů s kulturou 20. století, ať již jde v českém kontextu o Proletkult, E.F.Buriana apod. z domácí tradice, nebo afro-americký jazzový projev, beat-rock či protestsongovou tvorbu v kontextu nadnárodním. Tím spíše je třeba zdůraznit, že i tento parciální literární pohled tu může zjistit daleko hlubší souvislost než na běžné laicky zdá, stejně jako u každého nového výrazového jevu.

Písňové texty Svatopluka Karáska se podstatně vymykají tomu typu tvorby, který představují tři předchozí autoři. Typ Karáskova autorství se ovšem v dobrém slova smyslu vymyká i české poezii posledních desetiletí. Jde o šťastný případ spontánního talentu dobré míry, dobrého poměru milých a nutkavě zapamatovatelných poetických nápadů ve službě nálehavě oslovující morální výzvy. Spojení spontánní poetické dispozice s dobrým kladným osobním životním zázemím je zde natolik významná, že inspiroje podstatnější otázky o smyslu a původu autorské tvorby v tzv. moderním světě., kde se daleko častěji setkáváme s tvorbou, na kterou je placena daň ve formě nesculadu, ztráty a přitom stále přítomného hledání shody s celkovějším životním konceptem. Je spíše tušenou někdejší identitou tvorby a pozitivního životního plánu.

Ustává otázka tzv. neslučivých výrazů, vulgarismů, jejich funkce a frekvence. Jde o výrazy z oblasti anální a erotické. Všeobecně se s nimi v literatuře setkáváme v dvojím použití - jako charakterizační prostředek v realisticko-naturalistickém písemnictví nebo jako hodnotící stylizační prostředek, především, a to je vesměs případ přítomných textů, jako zesílení v případech, kde nestatí běžný gramatický zápor. M.M.Bachůva v citovaném díle formuluje a dokazuje původ těchto výrazů v lidové smíchové kultuře středověkého světa a formuluje i jejich transcendentní či současnosti tak, že existují ve "famiální mluvě u všech národů. Doznívá v nich ovšem ještě velmi vzdálený exvuk jejich dávného světonázorového smyslu, slabý pocit někdejší pouliční volnosti; vždyť právě tím je možné objasnit jejich úpornou životnost a jejich rozšíření." /cit. dílo, str. 121/.

Otázka, co se smí a co ne v literárním díle, jaká slova z běžné slovní zásoby národního jazyka do psaného či jinak rozšířeného textu patří či ne, není nová. Jejím základem je neshoda k výraznému, prudce oslovujícímu, obvykle v dosavadním kontextu novému literárnímu tvaru, estetický odpor vyjádřený obvykle soudem mravním, který se vždy zdá vnějškově průkaznější, než-li dokonce nějakým ještě dalším soudem.

"Mne celá zahrada uprostřed věty

anebo letina houštějí na tom

již nerozpoznám jevy podle původu nebo ošklivosti, kterou jste jim přiklí",

je stanovisko národního umělce Vítězslava Nezvala. Je to jeden z nepřehledného množství dokladů způsobů, jakým si zhruba od postparnasistického období umělecká tvorba v míře větší než kdy předtím reklamuje právo na nechráněnost námětové a výrazové oblasti, na odbourání jakýchkoli tabu.

Vyvozovat z vkusu praktické konsekvence je vždy velmi ošidné. Sem národní jazyk dává k užití výrazivo různých stupňů a různého zabarvení a těžko bychom hledali klíč, který některá slova slovní zásoby doporučuje a jiná ne, některá určuje jako "lepší" a jiná jako "horší", těžko bychom hledali takový klíč na základě nějaké konsekventní teorie. Je to, jakoby z lexikálního a sémantického hlediska byly oddělené existující dva jazykové systémy - jeden takový, který dává celou svou potencialitu k dispozici a druhý takový, který ji omezuje na základě nějakých nevyřčených a neformulovatelných požadavků.

Jak užívají těchto jakoby "horších" jazykových prvků naše texty? DG 307 především ve významu zesíleného, potencevaného záporu. Předmětem odsudku je tu jev, jaký by stěží získal oficiální či neoficiální sympatie či alespoň placet kohokoli - je to soudobá modifikace toho Gellnerova "mášťáka s naduřelým břichem". Prokázat, je-li jeho rozpoznání v současné době správné, je věcí sociologů a příbuzných specialistů, pokud chceme stůj co stůj najít průkaznější náhražku estetického soudu. Neslušná slova tu tedy slouží k charakterizování jevů krajně negativních: prázdnoty, namyšlenosti, lpění na povrchní konzumní stránce jevů, cynismu, lhostejnosti. Jsou slova, která jsou tu instrumenty spolu, příliš silná nebo jsou akorát? Kdo si troufá to hned říci?

Karel Soukup užívá lidových výrazů z oblasti anální a eretické v podobném významu, jen s menším patosem a navíc s veselou ironií. Co udělá hrdina bakchické písně šádlo, když vzdá hold svému životnímu ideálu? Přepapá se? Poblínká se? Polulá se? Pokaká se? Ne, ne, udělá to právě tak, jak zpívá Soukup. Připomeňme si scénu ze vzpomínkové knihy národního umělce Františka Hrubína U stolu. - V jisté etapě je jako venkovský chlapec poučen, že nemá říkat to, co byl zvyklý vždy říkat jako přesné pojmenování výkalu, ale že má říkat cosi jiného. Má upřímný pocit, že v životě neslyšel nic sprostějšího. Což znovu jen dokládá to, že obscénita, "neslušnost", je vždy věcí špatného, nemravného záměru i pociuzení, prázdnoty, nikdy nevstupuje do popředí tam, kde celkový úmysl není negativní.

O hudbě jakou hrají Plastic People of Universe a DG 307

Z jara 1973 se na kvalifikačních přehrávkách umělců, soustředěných pod agenturou Pražského kulturního střediska, objevila mj. i skupina Plastic People of Universe. V odborné komisi seděli Milivoj Uzelac, šéfdirigent Hudebního divadla v Karlíně, Petr Janda, skladatel, kytarista a vedoucí skupiny Olympic, dr. Jiří Tichota, pedagog na AMU a vedoucí Spirituál kvintetu, Milan Dvořák, klavírista a rozhlasový dramaturg aj. Přehrávky se konaly v Janáčkově sáňi na Malé Straně.

Názory členů komise na ohodnocení výsledné skupiny se pohybovaly mezi I. a II. kvalifikační třídou, tj. mezi dvěma až čtyřmi sty korunami za koncert. Podstatnější je, že o technické úrovni skupiny nikdo nevyslovil pochybnosti. Milivoj Uzelac ocenil zejména experimentální charakter vlastních skladeb, v nichž se pracovalo i s atonalitou. Petr Janda konstatoval, že to byla jediná skupina, během jejíhož vystoupení se komise mezi sebou nebavila, ale bedlivě poslouchala. Ředitel PKS vznesl /Jan Zvolský/ námítky proti pesimistickému vyznění skladeb a údajně morbidnímu účinku /mimočodem: rázně zamítnuté M. Uzelacem/, ale ani on, ani nikdo jiný tam nezpochybňoval skladatelské a hráčské schopnosti členů skupiny.

Odborník v oblasti populární hudby totiž bez váhání přistoupí na mnohé hudební prvky, které v laickovi, anebo i v hudebníkovi obeznam jen hudby řekneme předfoersterovské, a to zvláště v příslušníkovi starší generace, mohou vzbudit rozpaky nebo dokonce odpor.

Tak hned sám ton, ať už instrumentální nebo vokální, a jeho kvalita. V tradičních evropských hudebních kulturách hráč nebo zpěvák rozechvívá ton zvolna, jemně ho nasazuje i končí, a samozřejmě udržuje po celou dobu trvání na stejné výšce. Zcela odlišný je estetický ideál zvukové krásy, jak se vyvinul z afrických kořenů, po přenesení černými otroky na půdu obou Amerik. Ton nebývá nasazován ani ukončován ve stejné výšce, je rozrytý, kolísá, klouže. Pověstný chraplák Luise Armstronga by byl v hlavním proudu evropské taneční hudby jistě pocítován jako neumění téměř klinického charakteru; v jazzu a v jazzem ovlivněné populární hudbě naopak patří k estetickému ideálu. Tento estetický ideál zdomácněl od počátku 60. let i mezi slovenskými interprety, z nichž nejtypičtější je polský zpěvák a instrumentalista Czesław Niemen.

Takové pojetí tonu se objevuje i ve zpěvu, případně recitaci skupin Plastic People a DG 307.

Podobně je v moderní populární hudbě a jazzu deformován i zvuk nástrojů. Jenomže k čemu stačila před půlstoletím dusítka trubek a trombonů, na to dnes už hudebníci mají složitou a tedy tvárnější elektrickou aparaturu. Ta má význam zvláště u skupiny Plastic People; většina jejích skladeb přechází totiž po úvodním textu do dlouhých instrumentálních pasáží. Třeba elektricky zesílená viola pramálo připomíná onen dvořákovský nástroj, spíš se podobá svým zvukem houslím černošského bluesmana Sugarsanea Harrise. Ale právě v této podobě vyhovuje náladovým změnám daných skladeb.

Z hlediska harmonické pestrosti, jednoznačně užívaného ještě pro swingovou hudbu 40. a 50. let, musí se mnohé kompozice jevit jako primitivní. V hudbě obou skupin však autoři o množství akordů neusilují. Žádaných účinků dosahují - nemluvě o vysoké technické zdatnosti saxofonisty, violisty, kytaristy aj. - jinak. Ve skladbě *Magické noci* například jakoby úmorným opakováním tématu v basové kytáře. Takové stupňování napětí dlouhým opakováním je známé samozřejmě v africké hudbě, ale užívá je třeba i Maurice Ravel ve svém *Boleru*.

Melodická linka nad rytmickým základem bývá - ať už ji obstarává viola, kytara nebo saxofon - velmi uvolněná, až drásavá. Tady je patrný vliv moderního jazzu, především skrze známého jazz-rockového skladatele a nejzarytějšího kritika americké konzumní společnosti, Franka Zappa. Jeho nahrávky připomíná i používání tzv. konkrétních zvuků, tedy vyluzovaných nehudebními nástroji. Tato tradice, stará už od černošských valch na prádlo a uražených hrdel od pivních lahví, je ve shodě s jistým ozvláštněním, místy dokonce poetizací nejvšednějších situací v textech těchto skladeb.

Zpěváci obou skupin jsou bezpochyby také poučení na černošské pěvecké technice tzv. povídaného blues /talking blues/, což je vlastně polomluva v hrubých melodických obrysech.

Vedle afro-amerických prvků se ozývají - zejména u skupiny DG 307, s jejím větším důrazem na zpěv - i vlivy evropské. Nejnápadnější jsou ohlasy předválečné levicové avantgardy, hudební a divadelní, s jejímiž protiměšťáckými, protikonvenčními, protikonzumními, mnohdy anarchisticky popuzenými náladami má tvorba a interpretace DG 307 /ale i Plastic People/, vůbec leccos společného. Z odkazu národního umělce E.F. Buriana a jeho divadla D 34 tu zaznívá metoda voice-bandu, rytmizované sborové recitace. Skladba *Degenerace*, s ranami jako bucharem, a s téměř obřadním zpěvem, vzbuzuje představy lidových, syrových pouťových divadel. Vcelku se u DG 307 osvědčují obě burianovské pravdy: o údernosti kolektivní recitace a o zvukovém bohatství lidské řeči, která má mnohem víc tónů než se vejde do klavírní oktávy.

Jiné skladby připomínají songy z her Bertolda Brechta. Pozoruhodného účinku je dosaženo tam, kde se podobné tradice přirozeně spojují s konkrétními zvuky, stejně laděným textem a přiměřeně deformovanými hlasy, jako je tomu třeba v *Utopenci*.

Občasné používání sólového hlasu a sborové nápovědi, jakož i přerušování sboru křičenými nebo zpívanými poznámkami jeho členů patří dnes už mezi běžné prostředky tzv. sólové hudby, tedy k žánru vysloveně tanečnímu. Interpretace DG 307 se však vrací k původním afro-americkým zdrojům v podobě spirituálů a gospelů, tedy duchovních skladeb.

Po interpretační stránce - a tu právě odborná komise hodnotí - jsou obě skupiny nejsilnější svou agogikou: citem a schopností odchýlit se od přesného pohybu skladeb tak, jak to vyžaduje charakter ~~hudby~~ skladby. Aneb tím, co se do notového zápisu nezaznamenává, ale co musí reprodukční umělec, zvláště je-li sám zároveň autorem, vycítit.

Skladby a interpretace skupin Plastic People of Universe a DG 307 a jejich sólistů jsou velice osobitým, menšinovým žánrem moderní, jazzem ovlivněné populární hudby. Ten-

to žánr je vysloveně experimentální, z muzikologického hlediska zabírá prostor od atonality až po nejjednodušší rytmické vyjádření téměř kmenového charakteru. Navazuje na tradice meziválečné hudební avantgardy a na nové tradice tzv. undergroundu, tj. té části anglosaské populární hudby, které vědomě stojí v protikladu k oficiální produkci tzv. hitů a jakýchkoli televizních, rozhlasových, divadelních a jiných programů pro spokojenou část kapitalistické konzumní společnosti.

V Praze dne 28. října 1976.

Vážený pane doktore,

požádal jste mě, abych si přečetl ukázky písní, které píše pan Svatopluk Karásek. Udělal jsem to a tu je několik vět, které mě při čtení napadly.

Jde většinou o ohlasy černošských písní, tzv. spirituálů. Jako autoři těchto spirituálů také pan Karásek používá lidové řeči. Aby vystupňoval lidový charakter a přesvědčivost svých písní, aby zdůraznil jejich hlas, dostala se mu tam zcela logicky i tzv. sprostá slova. Jsou použita naprosto funkčně a vynutila si je naléhavost ostatního textu. Považuji tyto písně za seriózní pokus básníka, který usiluje o nový tvar. Ukázky svědčí o talentu nábožensky zaujatého autora, vnitřně hluboce přesvědčeného o svém kněžském poslání.

Ty, které snad šokují některá slova lidového tónu, upozorňuji na publikaci vydanou státním nakladatelstvím Odeon. Jde o knihu rozmarné písničky Jana Janíka z Bratřic, kde se neslušnými slovy přímo hýří, jsou používána v daleko bohatším výběru a jsou mnohem šavnatější. Kniha je uvedena seriózní literární studií. Jen namátkou upozorňuji na čísla 8, 21, 22, 25, 26, 30, 31, 50, 89, 99 atd.

Nakonec ještě upozorňuji na básně "Kázání na svatbě v Káni Galilejské". Je myšlenkově i formálně velmi zajímavá.

Jaroslav Seifert

K záležitostem Plastic People of The Universe a DG 307

F.M.Dostojevskij napsal kdysi povídku o tom, jak jediný člověk z našeho hříšného světa, ze země bolesti, úzkostí a zápasů, přenesen na analogickou družici hvězdy Alfa Centauri, kde žijí lidé bezhříšní a blažení, nakazí celou planetu a přivede ji k tomu stavu, který vládl na Zemi v době, kdy ji opustil.

Snad by se dala však napsat povídka opačného obsahu: podobným, utopisticky, futurologicky zázračným způsobem na jinou planetu /třeba v jiné galaxii/ přenesená malá skupinka lidí se octne tváří v tvář obyvatelstvu velkého kosmického tělesa, kde právě zuří boj o výlučnou vládu nad ním. Společnost, která tu více méně převažovala nad ostatními, nebyla nikdy příliš zdravá a už vůbec ne bez hříchu; proti ní povstala druhá, která ji ve zlobě hluboce překonala; a dala příležitost třetí, která dosud jen trpěla a neměla k hříchu příležitost, aby se postavila proti oběma, využila jejich zlého svědomí a ve jménu budoucího štěstí všech napáchala tolik zlého ve svých i cizích řadách, že to zůstalo pro svou neuvěřitelnost dlouho skryto; a aby to skryto zůstalo, přejmenovala dobré na zlé a zlé na dobré, svobodu na otroctví a zotročenost na svobodu a provedla tisíce podobných změn v jazyce, aby se nikdo nevyznal v tom, co je, klam aby vsával takřka s tím obecným mateřským mlékem, kterým je jazyk. Lidé pak s nejlepším, horším a docela špatným svědomím přinášejí za obět sebe i druhé jakémusi Bonum /Malum?/ futurum, a ne po jednotlivcích či po tisících, nýbrž po milionech, po desítkách milionů. A nejsou to vždy oběti pro oko krvavé, kde se děj stal rutinou, krev pro oko již třeba neteče, ale lidem bylo vzato jako úplata za malichernosti, které jsou jim povoleny, všechno, proč žít, a podvádějí se tak o život, aniž to kdo ví.

Uprostřed této vřavy, tohoto zmatku, tohoto podvádění druhých i sebe přistane skupina takových kosmonautů, kteří o těchto poměrech nemají tušení, kteří nedostali ze žádné strany ještě instruktáž, kteří mají své dvě zdravé ruce, správně fungující srdce a plíce a vládnou též dobrou dávkou té věci, o které veleduch jednou řekl, že je mezi lidmi nejlépe rozdělena. Discours de la Méthode: Le bon sens eat la chose du monde la mieux partagée. A snad proto, snad i z jiného hlubšího důvodu nejsou to prostáčci, žádní Candidové, kteří si nechají namluvit, že jsou oběť nejlepšího z možných světů, zato dovedou slyšet to, co mluví v člověku beze slov.

Jak se budou tito lidé chovat v situaci, kdy celý okolní svět ve své konfuzi se bude snažit hrozbami, sliby, nutností pracovat za svůj chléb, za svou budoucnost a možná i na své milé a jiné, získat je na svou stranu? Jsou to zatím lidé bez viny - krom té všelidské viny konečnosti, nutnosti zaujmout pozici a ručit za ni. Obrácená situace vůči povídce Dostojevského - skupinka nevinných, kterou se celý svět, celá planeta snaží zatáhnout do své zlobné, ba často zločinné konfuze. Co udělají? Domníváme se, budou se snažit neupadnout do tohoto zmatku, nebudou se sami snažit

ani v myšlenkách hrát spolu tutéž hru, hru o planetu, o kosmické těleso: budou se starat o svůj vlastní život, za který, za jehož obsah, za jehož "vedení" má každý nezadatelnou zodpovědnost, kterou cítí tím víc, čím ostřeji se na něj doléhá zvenčí. Svou duši, objevenou v tomto kontrastu, vyplní každý tím, co v prostotě ducha mu udělá radost, nepůsobící jiným újmou či bolestí; že ti lidé přitom budou hlasití, aby k nim ~~xxxix~~ nedoléhala vnější zmatek, je nutný doprovod té věci, žádné naparování: ačkoli pocházím z jiné krajiny univerza, povědí, jsem bytost lidská, až příliš lidská, a připomínám to rád sobě i těm z těch druhých, kteří nás lákají zdánlivou čocovicí uvařenou z hlizen zbylých po ideálech.

Jak to dopadne? Náměť zase pro Dostojevského - já sám se přiznám, že nevím. Jen tolik je jisté, že okolní svět má mezi svými prostředky jako jedno z nejsilnějších zdání, pomluvu, výrobu obrazů; má možnost ukázat je pravým opakem toho, čím jsou; pokryje je nánosem špíny, aby se jevíli, jak si to sám přeje: budou mu šířiteli mravních nákaz, stanou se morbidními zjevy. A s takovými pak pryč před soud, do vazby a vězení, a pak jim narazit na hlavu Hádův čepec neviditelnosti, obklopit je mlčením, ignorovat jejich existenci, zakázat uvádět i jejich jména.

Že by výsledek byl přesto opačný výsledku Dostojevského povídky? Jakým kouzlem by k tomu muselo dojít? Ale na takové kouzlo je možná lidská bytost někde v hloubce přec zaměřena, přece v ně nepřestává věřit. Neboť jediná skutečná pomoc a péče o druhého je předstoupit a provést to, co musím, ať je to vskrytu či vnějšně, ať o tom kdo ví či ne, sobě probuzené svědomí snad nechat probouzet i svědomí jiných.

Co jiného je však mládež vůbec než host, který přichází z neznáma začít život znovu? Historie našich kosmonautů se může odehrát kdykoliv kdekoliv - nechceme vzbudit dojem, že by byli výjimkou. Začít znova znamená na prvním místě odmítnutí, odmítnutí zčásti nebo skoro úplně; /naprosto to snad nikdo nedokáže/. Jaký je opravdový postoj k této milosti, nám nevím odkud dané, že totiž život začíná vždy znovu? Že my, starší, zabředlí do svých rutin a do svých perspektiv již použitých a obnošených, máme možnost, ba nutnost revidovat se, přezkušovat se, prostě obnovovat se též - ne otrockou nepodobou, ne nadbíháním, ale dohovorem s něčím, co sami neprodukujeme. A co je větší radost než uvidět, že vždy znovu je na řadě boj proti ulehčování, proti pohodlí, nivelizace, neupřímnosti k sobě i druhým, proti vmlouvání se do nepravdy a konfuze?

Nechceme mladým kosmonautům vzdávat samou chválu, chceme je rovněž varovat - ne před světem a druhými, ale před samými sebou. Jejich síla i jejich slabost je jediné v nich. Sami napíší, sami dopíší anti-povídku k povídce Dostojevského. Kéž byla důstojná povídka!

Jan Patočka

Č Á S T II.

Represe a solidarita

Poznámky vydavatele:

1. Původní usnesení o zahájení trestního stíhání z 16.3. 1976, vydané vyhledávacím orgánem OO-VB Štěchovice, okres Praha - západ pod ČV: VB - 17/1976 a případná usnesení o trestním stíhání /tj. vznesení obvinění/ konkrétních osob, které byly zadrženy, obviněny a většinou uvrženy do vazby mezi 17. březnem a 1. květnem 1976, se nedochovala, resp. nejsou vydavateli k dispozici.

Předkládané usnesení o rozšíření trestního stíhání bylo vydáno orgány VB jednak proto, aby bylo možno použít vyšší trestní sazby /obvinění byli původně stíháni podle 1. odstavce §202 tr. zákona, tímto usnesením jsou však stíháni podle 2. odstavce - viz poznámku níže/, jednak proto, aby bylo možno trestně stíhat i ty osoby, které se vystoupení v Bojanovicích nezúčastnily, resp. tam veřejně nevystoupily, a to v rámci rozšíření tr. stíhání všech obviněných za činnost, kterou vykonávali nejen 21.2.1976 v Bojanovicích, ale v průběhu posledních pěti let.

2. Znění zákonného ustanovení podle §202 tr. zákona je toto:

Výtržnictví

/1/ kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.

/2/ Odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta nebo nápravným opatřením bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny.

3. Během tří týdnů, které následovaly po 17. březnu 1976, bylo orgány VB obviněno 19 osob. Většina z nich prošla vazbou. O třech z nich, kteří byli později souzeni okresním a krajským soudem v Plzni /tzv. přeštický případ/, pojednáváme zvlášť ve III. části sborníku. Osudy ostatních můžeme stručně popsat následujícím přehledem, v němž jsou zahrnuty události do konce roku 1976. Přehled sice časově překračuje rámec "jarního kola", tj. zahájení trestního stíhání, jemuž věnujeme tuto část /II./ sborníku, ale čtenáři ulehčí orientaci při studiu dalších dokumentů.

Ivan Jirous, 1944
abs. FF UK-historik dějin
umění, novinář, nyní dělník
umělecký vedoucí PP

ve vazbě od 18.3.76 stále
21.-23.9.1976 hl.líčení, 11.11.
odvol. řízení, odsouzen na 18
měs.
předpokl.konec trestu odnětí
svobody: 18.9.1977

Pavel Zajíček, 1951
štyři semestry ČVUT
jevištní technik, nyní
lesní dělník
textař a zpěvák DG

ve vazbě od 17.3.1976, stále
21.-23.9.1976 hl.líčení, 11.11.
odvol. řízení, odsouzen na 1 rok
předpokládáný konec trestu:
17.3.1977

Svatopluk Karásek, 1942
abs.Komenského evang.boho-
slovecké fak., duchovní,
před zadržením správce de-
pozitáře
solový zpěvák

ve vazbě od 18.3.1976 stále
21.-23.9.76 hl. líčení, 11.11.
odvol. řízení, odsouzen na 8 měs
z výkonu trestu propuštěn
dne 18.11.1976

Vratislav Brabenec, 1945
neukončená Komenského
evang.bohosl.fak.
dělník
altsaxofon PP

ve vazbě od. 18.3.76 stále
dále totéž jako u S.Karáska

/Trestní řízení proti Svatooplukovi Karáskovi a Vratislavu Brabencovi je tedy skončeno; proti Ivanu Jirousovi a Pavlu Zajíčkovi je skončeno pouze trestní stíhání, neboť trestní řízení pokračuje probíhajícím trestem odnětí svobody./

Milan Hlavsa, 1951
základní vzdělání
hudebník, nyní dělník
/řidič/
komponista, zpěvák a
baskyt. PP i DG

ve vazbě od 17.3.76 do 30.8.76
dne 3.9.vyloučen ze společného
řízení
v prosinci 1976 byl znovu sezná-
men se spisem chystaného procesu
"šesti"

Josef Janíček, 1947
vyuč. zámečnický, nyní děl-
ník /údržbář/
v PP kapelník, zpěvák, ky-
tara a klavírník

totéž jako Milan Hlavsa

Karel Soukup, 1951
zákl. vzděl. a LŠU, kde
později vyučoval hře na
kytaru, nástrojař, nyní les-
ní dělník, solový zpěvák

totéž jako Milan Hlavsa

Jiří Kabeš, 1946
středoškolské vzděl.
výtvarník / grafik /
v PP elektron. viola
a teremin

vazba od 22.3.76 do 30.4.76
dále jako Milan Hlavsa

Jaroslav Vožniak, 1955
gymnázium
skladník
bubeník PP

vazba od 20.3.76 do 30.4.76
dále jako Milan Hlavsa

Jaroslav Kukal, 1949
vyuč. elektromontér
dělník / elektromontér /
v PP rekvizity a foto;
hudebník DG

vazba od 6.4. do 30.4.76
dále jako Milan Hlavsa

/Milan Hlavsa, Josef Janíček, Karel Soukup, Jiří Kabeš, Jaroslav Vožniak a Jaroslav Kukal byli zač. prosince 1976 seznámeni s "novým" spisem, z něhož byly vynaty výpovědi čtyř obviněných, kteří již byli odsouzeni; lze proto předpokládat, že se ohystá další soudní proces, tentokrát se těmito šesti obviněnými. Jaroslav Vožniak byl navíc na podzim 1976 odsouzen k 18 měs. podmíněně na 3 roky za tr, čin nenastoupení služby v ozbrojených silách, rozsudek nenabyl právní moci, prokurátor se odvolal./

Jan Kindl, 1955
vyučen
lesní dělník
hudebník DG

nebyl ve vazbě, zadržen 5.4.,
propuštěn 9.4.76, dne 3.9.76
vyloučen ze společného řízení

Otakar Michl, 1949
středoškolské vzděl.
programátor
baskytarista DG

totéž jako J.Kindl, datum
zadržení o den později

Pavel Zeman, 1948

totéž jako J.Kindl, datum

základní vzděl.
dělník / skladník /
hudebník DG, dříve v PP
bubeník

zadržení o dva dny později

Vladimír Vyšín, 1950
základní vzděl.
dělník /truhlář/
DG - rytmika

neprošel vazbou, byl obviněn
zač. dubna 1976, dne 3.9.76
vyloučen ze společného řízení

/Jan Kindl, Otakar Michl, Pavel Zeman a Vladimír Vyšín
nebyli zač, prosince seznámeni s novým spisem, takže bez-
prostřední nebezpečí procesu nehrozí. Nebyli ani formál-
ně odděleni od skupiny "šesti", tj. opět vyloučení ze
společného řízení. Trestní stíhání proti nim nebylo zas-
taveno, takže v budoucnu může kdykoli dojít k soudnímu
řízení, tedy procesu./

Zdeněk Fišer, 1953
abs, elektrotech. prům.
technik
zvukař PP

ve vazbě od 17.3. do května 76,
kdy byl propuštěn z vazby a by-
lo zastaveno trestní stíhání
proti němu
dne 13.9.76 byla soudem naří-
zena ambulantní ochranná léčba

Zdeněk Voakty, 1951
základ. vzděl.
hudebník, nyní dělník
/natěrač/
solo kytara - nebyl
v PP ani DG

ve vazbě od 17.3.76 do 22.4.76
dále stíhán na svobodě
trestní stíhání proti němu
později zastaveno

4. V druhé části sborníku /část II./ uvádíme dokumenty, tý-
kající se bezprostředně začátku trestního stíhání. Po zmí-
něném usnesení následuje dopis určený Amnesty Internatio-
nal, který zhruba shrnuje tehdejší informace, přejímané zá-
padními sdělovacími prostředky. Podrobnosti jsou uvedeny
ve zprávě, která pochází z téže doby; zařadili jsme ji za
dopis určený amnesty Int. Není v našich silách reprodukovat
zde pořad Čs. televize ze 7.4.76, referující o zatčených
"výtržnících" a ohražující se proti zájmu západních sdělo-
vacích prostředků o tento případ. Odpověď Věry Jirousové,
kterou čtenáři rovněž předkládáme, publikovaly později Lis-
ty /č.4/76/ a informační bulletin Amnesty International
v srpnu 1976. Po zářijovém procesu tento televizní pořad
znovu připomněli ve svém dopise Janu Zelenkovi Věra Jirou-
sová, Václav Havel a Jiří Němec; jejich dopis najde čtenář
v VI. části. "Jarní kampaň" čs. sdělovacích prostředků pro-
ti Plastikům je ilustrována pěti články z tisku oné doby.
Pro přesnost dodejme, že tato první domácí kampaň následo-
vala okamžitě po besedě pracovníků ministerstva vnitra s
novináři, na které byly uváděny zkreslené nebo falešné sku-
tečnosti. Tak například byl účastníkům promítnut amatérský

film se záznamem vystoupení avantgardní skupiny, které se zcela legálně uskutečnilo v r.1971 ve smíchovském F-klubu, zařízení kulturního domu pracujících ve strojírenství. Hudebníci, používající snad poněkud neobvyklých nástrojů, byli pracovníky MV vydáváni za zatčené, ačkoliv šlo o zcela jinou, mimopražskou skupinu. O reakcích zahraničního tisku na začátek trestního stíhání se zmíníme později.

5. Z pochopitelných příčin nemůžeme posloužit opisy vyšetřovacích protokolů, které obsahují výpovědi více než 160 vyslechnutých osob /z toho okolo 120 svědků/. Zajímavým rysem těchto výsledků byl zájem o soukromý život, názory a jednání jak obviněných a svědků, tak řady osobností kulturního a politického života, které s dotyčným případem neměly nic společného.

SNB - Oddělení vyšetřování VB
P r a h a - západ
150 93 P r a h a 5

OVS: VV-58/1976

V Praze dne 1.května 1976

U s n e s e n í

- Podle § 163 odst. 1-4 trestního řádu stíhám obviněné:
- BRABENCE Vratislava** nar. 28.4.1943 v Praze, dělníka stavebně výrobního podniku Technosport Ústí nad Labem, trvale bytem Praha-9 Horní Počernice, Koněvova 752, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu -západ vykonávané ve věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;
- FIŠERA Zdenka** nar. 22.9.1953 v Příbrami, technika n.p. ZPA, Praha 9 - Čakovice, trvale bytem Praha 9, Čerpadlová 536/4, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu -západ vykonávané ve věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;
- HLAVSU Milana** nar. 6.3.1951 v Praze, dělníka n.p. Pražské mlýny a pekárny, Praha 9, trvale bytem Praha 6 - Břevnov, Šlikova 1119/9, přechodně bytem Praha 2, Ječná 7, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu -západ vykonávané ve věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;
- JANÍČKA Josefa** nar. 28.12.1947 v Praze, dělníka Školské správy ONV Praha 3, trvale bytem Praha 2, Podskalská 295/4, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu -západ vykonávané ve věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;
- JIROUSE Ivana** nar. 23.9.1944 v Humpolci, dělníka stavebně výrobního podniku Technosport Ústí nad Labem, trvale bytem Praha 1, Navrátilova 11, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ vykonávané ve věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;
- KABEŠE Jiřího** nar. 26.3.1946 v Křesíně, grafika n.p. Tesla Karlín, trvale bytem Praha 4 - Nusle, Čestmírova 148/10, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu -západ vykonávané ve věznici MS č.1. v Praze 6 Ruzyni;

- KARÁSKA Svatopluka nar. 18.10.1942 v Praze, správce depozi-
táře Státní knihovny ČSR na zámku
Houska, trvale bytem Praha 5, Ho-
lečkova 14, přechodně bytem zámek
Houska, pošta Tůbož, okres Česká
Lípa, t.č. ve vazbě okresního pro-
kurátora pro Prahu -západ vykonáva-
né ve věznici MS. č.1 v Praze 6 -
Ruzyni;
- KINDLA Jana nar. 28.12.1955 v Praze, lesního dělníka
Lesního závodu Česká Lípa - polesí
Mařenice, trvale bytem Praha 5 -Ra-
dotín, Na Benátkách 397/4;
- KUKALA Jaroslava nar. 28.3.1949 v Praze, dělníka n.p.
Průmyslu Praha 1, trvale bytem Psá-
ry 58, okres Praha -západ, t.č.
Praha 8 - Bohnice II E/497;
- MICHLA Otakara nar. 15.1.1949 v Praze, programátora Čs.
obchodní banky v Praze, trvale by-
tem Praha 7, U smaltovny 1335/20;
- SOUKUPA Karla nar. 22.1.1951 v Praze, lesního dělníka
Lesního závodu Česká Lípa - polesí
Mařenice, trvale bytem Praha 2,
Anny Letenské 918/18, t.č. ve vaz-
bě okresního prokurátora pro Prahu-
západ vykonávané ve věznici MS č.1
v Praze 6 - Ruzyni;
- VOKATÉHO Zdenka nar. 13.11.1951 v Klatovech, dělníka
Lesního závodu Česká Lípa - praco-
viště zámek Houska, trvale bytem
Nový Malín 408, okres Sumperk,
Přechodně bytem Praha 6, Leninova
660/93;
- VOŽNIAKA Jaroslava nar. 30.10.1954 v Praze, t.č. bez prac.
poměru, trvale bytem Praha 5 - Zbra-
slav, Vančurova 221;
- VYŠÍNA Vladimíra nar. 10.9.1950 ve Velkých Přílepech, zá-
vozníka ČSAD dopravní závod 105 Pra-
ha, trvale bytem Velké Přílepy 47,
okres Praha -západ;
- ZAJÍČKA Pavla nar. 15.4.1951 v Praze, lesního dělníka
Lesního závodu Česká Lípa - polesí
Mařenice, trvale bytem Praha 5 -
Radotín, Erbenova 455/18, přechodně
bytem Praha 2, Jugoslávská 580/20,
t.č. ve vazbě okresního prokurátora
pro Prahu - západ vykonávané ve
věznici MS č.1 v Praze 6 - Ruzyni;

ZEMANA Pavla nar. 16.7.1948 v Praze, dělník DÍla - podniku ČFVU Praha, trvale bytem Praha 6,
U Ladronky 68; ,

těž jako obviněné z trestného činu v ý t r ž n í c t v í podle § 202/1,2 tr. zákona, spáchaného ve vzájemném spolupachatelství ve smyslu § 9/2 tr. zákona, neboť na podkladě zjištěných skutečností je ~~je~~ dostatečně odůvodněný závěr, že tito shora jmenovaní, po předcházejících dohodách o uvedených programech a nazkoušení vystoupení, se v průběhu let 1971 až 1976 na různých místech ČSSR aktivně účastnili vystoupení amatérských beatových skupin a zpěváků, v jejichž průběhu byly uváděny veřejně texty písní obsahující četné hrubé neslušnosti.

o d ů v o d n ě n í

Trestní stíhání v této tr. věci bylo zahájeno usnesením vyhledávacího orgánu OO-VB Štěchovice, okres Praha - západ, vydaným dne 16.3.1976 pod ČVS: VB-37/1976, pro tr. čin výtržnictví podle § 202/1 tr. zákona, neboť na podkladě v té době zjištěných skutečností byl dostatečně odůvodněný závěr, že ve večerních hodinách dne 21.2.1976 v místní restauraci LSD Jednota v Bojanovicích, okres Praha - západ, došlo k veřejnému vystoupení několika amatérských beatových skupin a solistů, a že mnozí ze zde vystoupivších skupin a solistů v textech zde veřejně uváděných písní uvedli četné hrubé neslušnosti.

Vzhledem k tomu, že někteří z obviněných v této věci byli vzati prokurátorem do vazby, bylo nutno dále konat v této tr. věci vyšetřování.

Shora obvinění, s výjimkou obviněného Zdenka Fišera, byli dosud v této tr. věci stíhání pouze jako obvinění ze spolupachatelství k tr. činu výtržnictví podle § 9/2 k § 202/1,2 tr. zákona, obv. Zdeněk Fišer byl pak dosud stíhán jako obviněný z pomoci k tr. činu výtržnictví podle § 10/1o k § 202/1,2 tr. zákona, pro svoji aktivní činnost na shora uvedeném výtržnictví v Bojanovicích dne 21.2.1976.

V průběhu vyšetřování předmětné tr. věci bylo však zjištěno, že shora jmenovaní obvinění se aktivně účastnili nejen výtržností v Bojanovicích dne 21.2.1976, nýbrž i mnohých dalších obdobných výtržností spáchaných na různých místech ČSSR v období let 1971 až 1976. Výtržnost v Bojanovicích byla pouze posledním trestním jednáním z po delší dobu pokračujícího trestního jednání obviněných.

Vlastním veřejným vystoupením, v jejichž rámci k výtržnostem docházelo, předcházelo opakované nazkoušení celého posléze uvedeného repertoáru - včetně mnohých hrubých neslušností v textech písní - a dohody o uváděném programu.

Dle dosud provedených důkazů se obvinění v průběhu let 1971 až 1976 aktivně spolupodíleli svým trestním jednáním zejména na vystoupeních konaných v Praze 5 - Klukovicích, v Postupicích, okres Benešov; v Černošicích - Mokropsech, okres Praha - západ; v Kostelci u Křížku, okres Praha - východ a v Bojanovicích, okres Praha - západ.

Společenskou nebezpečnost jednání obviněných zvyšuje zejména ta skutečnost, že páchali svoji tr. činnost po delší dobu a na různých místech ČSSR.

Vzhledem k těmto odůvodňujícím skutečnostem bylo rozhodnuto tak, jak je ve výrokové části tohoto usnesení uvedeno.

- - -

POUČENÍ: Proti tomuto usnesení je možnost podat stížnost do tří dnů od jeho oznámení, prostřednictvím vyšetřovatele zdejší součásti VB. Stížnost nemá odkladného účinku.

Vyšetřovatel VB:

Por. podpis rukou
por. Koudelka

Kulaté razítko s textem:

SNB - oddělení vyšetřování
Vb Praha - západ 1

Dopis pro AMNESTY INTERNATIONAL

Vyzýváme vás - pomozte. V minulých dnech došlo v Československu k rozsáhlému zatýkání mladých lidí, kteří se provinili jedinou, ovšem pro nynější politický systém, zásadní věcí. Odmítali spolupracovat se zdejším totalitním režimem na poli oficiálně povolené společenské aktivity a pokoušeli se žít nekonformním, v rámci možností nezávislým a svobodným životem. Formou jejich protestu proti všeobecnému násilí byla hudba, nekonformní texty a poezie, kterým se věnovali s mladou, hravou spontancitou.

Ve dnech 17. března 1976 a v několika následujících dnech bylo v Praze a dalších českých městech zatčeno více jak 17 lidí. Toto zatýkání pokračovalo i počátkem dubna 1976, kdy dne 5. a 3.4.1976 byli zatčeni další dva lidé. Proti této skupině mladých lidí je vedeno trestní stíhání podle § 9/2 k § 202/2 trestního zákona ČSSR. Prozatím se nám podařilo zjistit jména 14 lidí, kteří byli zatčeni nebo jsou vězněni v Praze. Ostatních, minimálně dalších pět lidí, bylo zatčeno /dle údajů prokuratury/ v jiných českých městech.

Zatčeni byli:

1. Ivan Jírous, nar. 23.9.1944, promováný historik dějin umění, nyní dělník n.p. Technosport Ústí nad Labem, bytem Pod Zvonářkou 6, Praha 2.
2. ThDr. Svatopluk Karásek, nar. 18.10.1942, původním povoláním evangelický kněz, nyní bez státního souhlasu k výkonu úřadu, kastelán hradu Houska, bytem tamtéž, pošta Tuboň, okres Česká Lípa.
3. Pavel Zajíček, nar. 15.4.1951, lesní dělník závodu Cvikov, polesí Mařenice, bytem Erbenova 455, Radotín u Prahy.
4. Milan Hlavsa, nar. 6.3.1951, řidič pražských pekáren a mlýnů, bytem Šlikova 9, Praha 6
5. Zdeněk Vokatý, nar. 13.11.1951, lakýrník v Novém Boru, bytem Nový Malín 408, okres Šumperk.
6. Karel Soukup, nar. 31.1.1951, lesní dělník závodu Cvikov, polesí Mařenice, bytem Anny Letenské 16, Praha 2.
7. Vratiskav Brabenec, nar. 9.4.1945, zahradní projektant n.p. Technosport Ústí nad Labem, bytem Koněvova 452, Praha - Horní Počernice.
8. Jiří Kaboš, nar. 26.3.1946, výtvarník n.p. Tesla-Karlín, bytem Čestmírova 10, Praha 4.
9. Josef Janíček, nar. 28.12.1947, údržbář školské správy Praha, bytem Podskalská 4, Praha 2.
10. František Stárek, nar. 1952, lesní dělník závodu Cvikov, polesí Mařenice, bytem Praha 8.

11. Jaroslav V o ž n i a k, nar. 1955, skladník Filmového podniku Praha, bytem Praha - Zbraslav.
12. Zdeněk F i š e r, ~~xxx~~ programátor ZPA Čakovice, bytem Čerpadlová ul. 4/536, Praha 9.

Dále byli 5. a 6.4.1976 zatčeni:

13. Jan K i n d l, nar. 1956, lesní dělník závodu Cvikov, polesí Mařenice, bytem Praha - Radotín.
14. Jaroslav K u k a l, nar. 29.3.1949, elektromontér, bytem Praha - Bohnice.

Jádro zadržovaných tvoří hudební skupina The Plastic People of the Universe, která v letech 1969-1971 působila profesionálně. V roce 1971 byla této skupině odebrána licence k veřejným vystoupením, kterou přes mnohé pokusy již na zpět nezískala. Proto se omezovala na jednotlivé soukromé koncerty pro radost a potěšení přátel a příznivců.

Poslední vystoupení této skupiny se konalo 21. února 1976 v sále Pohostinství Jednoty v Bojanovicích u Prahy, konané u příležitosti soukromé oslavy svatby zatčeného Ivana Jirouse. Této oslavy se ještě zúčastnilo několik dalších amatérských skupin a jednotlivých zpěváků. Sál k oslavě byl řádně pronajat, MNV v Bojanovicích byl informován a povolil prodloužení zavírací doby uvedeného pohostinství. Během koncertu se do hostince dostavila pravidelná hlídka VB, která sledala vše v pořádku a po všeobecné kontrole se vzdálila bez jakéhokoliv opatření či zásahu. Až do konce oslavy byl v hostinci naprostý pořádek, nedošlo k žádné výtržnosti a místní veřejnosti ani vedením hostince. Přestože se tato oslava, spojená s koncertem, obešla bez nejmenší výtržnosti nebo veřejného pohoršování, byla pro StB záminkou k zatýkání a rozsáhlé perzekuci podle § 9/2 k § 202/2, neboť prý údajně došlo k výtržnictví.

Přestože provádění výklad k § 202 nepřipočítá vyšetřovací vazbu ani domovní prohlídku, byly za účelem prokázání trestné činnosti této skupiny provedeny četné rozsáhlé domovní prohlídky, při kterých StB zabavovala především všechny strojem či rukopisem psané texty, ať již to byly vlastní texty zatčených nebo opsané, magnetofonové pásky, fotografický a filmový materiál. Všechny tyto věci byly bezpochyby sbírány pro potřeby obžaloby, která se bude pokoušet ze zabavených "dokladů" vykonstruovat trestní činnost zatčených na organizovaném výtržnictví, neboť jak jinak si vysvětlit snahu StB interpretovat zabavené texty některých skladeb udáním, že obsahují "vulgární a hrubé" výrazy. Stejně nepochybně slouží StB k doplnění "mozaiky provinění" i mnohahodinové výslechy desítek přátel a kamarádů ženicha Ivana Jirouse.

Nabízí se otázka, jak si vysvětlit tuto předsjezdovou aktivitu StB. Veškeré okolnosti nasvědčují, že se rozhodně nejedná o náhodnou akci této instituce, jak to dosvědčuje nejen způsob a provedení zatčení a domovních prohlídek, ale i odstup, který uplynul od posledního vystoupení skupiny The Plastic People of the Universe na soukromé oslavě svatby v Bojanovicích. Je mimo vší pochybnost, že tato akce byla ze

strany StB pečlivě a dobře připravena a delší dobu naplánována. Proto koncert a s ním spojené "pobuřování" jsou jen záminkou k tomuto represivnímu aktu.

Vlastním smyslem všech těchto mocenských opatření je zastrašení a odrazení velké skupiny mládeže, která se zajímala o ~~hudbu~~ tvorbu hudební skupiny The Plastic People of the Universe a několika dalších hudebních skupin. Základním pojítkem všech těchto, převážně mladých, lidí byla a je spontánní radost z muziky a především snaha vyhnout se sterilní přistřiženosti oficiální nabídky. Proto je vládnoucí strana, reprezentující moc, díky své totální povaze, velmi alergická na vše, co vybočuje z naplánované řady bezduché zábavy.

Smyslem celé akce ze strany StB je nahnání strachu a dovršení naprosté atomizace veškeré mládeže této země pod jednotným pláštěm všeobecné poslušnosti a nemyšlení. Takto je nutno chápat smysl akce této instituce proti našim přátelům a kamarádům. V tomto pohledu se zatčení a věznění této skupiny mladých lidí promítne jinak, nabývá okamžitě nového, zcela politického smyslu. Proto je ve vyšším slova smyslu toto násilí ze strany StB aktem politickým s hlubokým společenským dopadem, přes všechnu snahu oficiálních míst dodat tomuto zatýkání ~~zdař~~ zdání protispolečenské kriminality, neboť se jedná o bezprostřední postih nejmladší kulturní tvorby.

Proto se obracíme na Vás, abyste se pokusili intervenovat ve prospěch našich kamarádů, kteří proto, že neodpovídají oficiálnímu státnímu klišé, budou bezpochyby při zdejší praxi československé justice odsouzeni na mnoho měsíců do kriminálu.

Proto Vás žádáme, abyste zasáhli ve prospěch lidskosti a normálního lidského života, který je za stávajícího stavu východní totality naprosto vyloučen.

Proto Vás prosíme, zasáhněte proti tomuto bezpráví. Zajištěte tomuto případu naprosté cynické zvláště širokou publicitu, neboť to je za zdejších podmínek jediná možná cesta jak docílit alespoň nějaké nápravy, alespoň trochu spravedlnosti.

Praha 7. dubna 1976

Z p r á v a

Ve dnech 17. března tohoto roku a následujících bylo vzato do vazby celkem 22 osob. Po téměř dvou měsících je osm z těchto obviněných ve vyšetřovací vazbě ve věznici v Praze 6 - Ruzyni, 7 dalších ve věznici v Plzni - Borech a 7 osob bylo postupně propuštěno k vyšetřování na svobodě.

Všichni obvinění jsou trestně stíháni pro trestný čin výtržnictví podle § 9/2 k § 202/1,2 trestního zákona. V usneseních, jimiž prokurátor uvalil vyšetřovací vazbu na první zadržené, je velmi obecně řečeno, že tohoto trestného činu se dopustilil dne 21.2. t.r. v sále pohostinství v Bojanovicích, kde během hudebního vystoupení užívali hrubých a vulgárních výrazů, které pohoršily větší počet občanů. Když vyšlo najevo, že byla vzata do vazby i osoba, která v Bojanovicích vůbec nevystoupila, bylo obvinění ještě více zobečněno, takže se v něm praví, že další obviněné osoby se dopustily tohoto trestného činu stejným způsobem v minulosti /blíže nevymezené/ na různých místech ČSR. U všech obviněných byly v rozporu s prováděcími pokyny k příslušnému paragrafu se zadržením, provedeny domovní prohlídky. Byly zabavovány všechny strojem psané texty, soukromá korespondence, zejm. cizojazyčná, magnetofonové pásky a fotografie. Posléze byla zajištěna kompletní elektronická aparatura jedné hudební skupiny, jejíž členové jsou všichni v tomto trestním řízení, včetně některých hudebních nástrojů /např. soupravy bicích/. Aparaturu hudebníci sami stavěli po léta ze svých vlastních prostředků a její cena přesahuje 50.000 Kčs. Jako vazební důvod u všech osob bylo uváděno nebezpečí pokračování v trestné činnosti a ovlivňování svědků. Svědeckých výsledků v Praze již bylo provedeno více než 100. Výsledky svědků i obviněných jsou vedeny vyšetřovateli kriminální bezpečnosti pod vedením státní tajné bezpečnosti.

K této rozporuplné základní situaci pak přistoupila oficiální insinuaace, která je zcela v rozporu se skutečností. V rozhlase a televizi ze dne 7.4. a ve veškerém denním tisku ze dne 8.4. a v týdeníku pro politiku, vědu a kulturu Tvorba ze dne 15.4. byl zveřejněn velmi jednohlasý a pstrý útok proti skupině obviněných. Dozvěděli jsme se odtud, že těchto mladých lidí se zastaly západní sdělovací prostředky jako "opozičních umělců". Dle tvrzení čs. sdělovacích prostředků se prý však, jako obvykle, jedná o výmysl a pomluvu. Na tiskové konferenci se zástupci státní bezpečnosti byli pracovníci našich sdělovacích prostředků seznámili s touto verzí: bezpečnostní orgány byly nuceny po bezvýsledném několikaletém preventivním výchovném působení, kdy nepomohly domluvy, opakované peněžitě pokuty ani jiné tresty, zajistit několik mladých lidí, které jen ztěžší je možno vydávat za umělce. Jedná se o zkrachovalé vysokoškoláky, individua trvale se vyhýbající poctivé práci, z nichž většina již byla trestána a psychiatricky léčena. Holdují nadměrnému požívání alkoholu, drog a jiných omamných látek. Jejich vystoupení končila výtržnostmi, demolicemi a orgie-

mi s požíváním drog. K zvýšení působnosti tohoto sdělení byl předveden film z vystoupení, při kterém se novináři pohoršili nad sóly na hoblík, štípáním dříví na podiu atd. Podle uváděných údajů pohoršlivých scén mohl však ten, kdo před léty sledoval produkci avantgardní hudby, rozeznat záznam oficiálního vystoupení z r. 1971, dnes již pět let zaniklé skupiny, která s činností zadržených nemá nic společného. Na televizní obrazovce mohli např. všichni příbuzní a známí jednoho z obžalovaných zahlédnout jeho fotografii s urážlivým tvářením, že jde o recidivistu, narkomana atd., ačkoliv se jedná o vždy řádně zaměstnaného středoškolačka, který se vzorně stará o svou manželku a osmiměsíčního syna a který nebyl ani nikdy trestán ani pokutován. Jaká je tedy skutečnost?

Pokusíme se představit jednotlivě nám známé osobnosti zajištěných. Jedná se především o 5 hudebníků beatrockové skupiny The Plastic People of the Universe, o jejich zvukového technika a uměleckého vedoucího.

Josef Janíček, osmadvacetiletý, svobodný, vyučený zámečník. Byl vždy řádně zaměstnán. Do r.1971 působil jako profesionální hudebník. V posledních letech pracuje jako údržbář školské správy ONV v Praze 3. Na pracovišti i v místě bydliště má dobrou pověst. Podporuje svou matku důchodkyní. Nikdy nepil ani nepožíval drogy. Nikdy nebyl trestán. K jmenované skupině patří od jejího vzniku v r.1969. V předchozích letech byl členem skupiny The Primitive s Group, V současné době je jejím kapelníkem, zpěvákem, hraje na solovou kytaru a na klavírně.

Milan Hlavsa, dvacetipětiletý, vzdělání základní, ženatý. Vede sporádaný život /jeho manželka ukončí letos zdravotní školu/. Je v dlouhodobém psychiatrickém léčení pro svou hypersenzitivitu a sníženou schopnost adaptace k stressovým podmínkám. Původním zaměstnáním byl profesionální hudebník. V současné době pracoval jako řidič Pražských pekáren a mlýnů. Do vazby byl vzat v pracovní neschopnosti, ořádnované lékařem psychiatrem. V minulo sti mu byl uložen krátkodobý podmíněný trest /pro ublížení na těle/, v podmínce se osvědčil, takže trest byl zhlazen. Jedná se o komponistu, zpěváka a basového kytaristu skupiny. Je také spoluzakladatelem, komponistou a hudebníkem skupiny DG 307, o které bude řeč později. Hudební výraz obou skupin je zcela vyhraněný a odlišný. Svědčí o mimořádném rozsahu hudebního nadání Milana Hlavsy.

Vratislav Brabeneč, třiatřicetiletý, absolvent střední školy zemědělské, několik let studia evangelické teologie. Svobodný, žije ve společné domácnosti s matkou důchodkyní. Vždy byl řádně zaměstnán, poslední tři roky pracoval jako vedoucí rekonstrukce zámeckého parku v okolí Prahy. Ve skupině se velmi výrazně ~~projevuje~~ uplatňuje svou výtečnou technikou hry na altsaxofon, za niž byl mnohokrát vyznamenán v amatérských soutěžích.

Jiří Kabeš, třicetiletý, vzdělání středoškolské, ženatý. Věde řádný rodinný život, má osmiměsíční dítě. Po řadu let je zaměstnán jako grafik v pražském závodě Tesla - Karlín. V hudební skupině se uplatňuje jako nadaný a tvořivý hráč na elektronickou violu a na teremin. V posledních dnech byl propuštěn k vyšetřování na svobodě.

Jaroslav Vožniak, dvacetiletý, svobodný, jmenovec svého otce - známého malíře. Po maturitě na gymnáziu byl rok zaměstnán v barrandovských ateliérech. Po roce se pokusil o přijetí na vysokou školu. Byl přijat na školu technického rázu, která neodpovídala jeho zaměření a tak vzápětí studium přerušil a vrátil se do zaměstnání jako skladník filmových materiálů. V poslední době si hledal přiměřenější zaměstnání. Jeho soukromý život byl zcela bezúhonný. Nikdy nebyl trestán. K hudební skupině se připojil asi před rokem jako bubeník. Byl propuštěn z vyšetřovací vazby současně s Kabešem k vyšetřování na svobodě.

Zdeněk Fišer, dvacetiletý, absolvent střední průmyslové školy elektrotechnické, po ukončení školy byl vždy řádně zaměstnán. Pomýšlel na dálkové vysokoškolské studium v příštím roce. Také jeho skoukromý život je zcela spořádaný. V květnu letošního roku se míní oženit. Pro skupinu pracuje po dva roky jako zvukový technik.

Ivan Jirous, dvaatřicetiletý, absolvent filosofické fakulty University Karlovy, obor dějiny umění. ženatý. Jeho profesionálním zájmem i osobním zájmem je současné neoficiální umění v Československu. Po ukončení vysokoškolského studia pracoval jako redaktor časopisu Výtvarná práce až do jeho zrušení v r.1971. Během své redakční činnosti věnoval péči nejen modernímu umění v ČSSR a novým podnětům světového umění, ale i kulturním hodnotám současného životního prostředí v urbanistických konceptech měst vysoké památkové úrovně (Krumlov) a ochraně kulturních památek v krajině (Kuks, barokní sochy ve Valči aj.). V následujících letech shromažďoval materiál o veřejnosti těžko přístupných uměleckých aktivitách v oboru výtvarného, hudebního a literárního projevu. Zpracovával koncepty psychedelického výtvarného pojetí hudebních vystoupení právě tak jako různé akce landartu, akce nového výtvarného citění, které mnohdy inspiroval a účastnil se jich spolu s okruhem Plastic People. Je jedním z mála teoretiků spontánního proudu undergroundové aktivity a prakticky jediným, který důsledně sdílel tento životní styl bez ohledu na to, že mu nemůže poskytnout "ni zisk ni slávu". Ivan Jirous je jediným z obviněných, který již byl trestán. V roce 1973 byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výši desíti měsíců pro trestný čin hanobení spřáteleného národa a skupiny obyvatelstva. Svědkem obžaloby byl penzionovaný major StB. Výkonu trestu se podrobil a po návratu na svobodu byl zaměstnán jako dělník v restaurovaném parku, kde pracoval spolu s Vratislavem Brabencem. Je v dlouhodobém psychiatrickém léčení pro těžší neurotické poruchy. Nikdy však nebyl léčen pro alkoholismus. Je zásadním a programovým odpůrcem drog. S hudební skupinou PP pracoval od jejího vzniku jako umělecký a organizační vedoucí.

Pavel Zajíček je další výraznou osobností mezi zajištěnými. Spolu s již jmenovaným Milanem Hlavsou a dalšími čtyřmi obviněnými reprezentují hudební skupinu DG 307. Pavel Zajíček právě oslavil ve vězení své dvacátépaté narozeniny. Je ženatý, má jednu pětiletou dceru. Po pěti semestrech přerušil studium stavební fakulty ČVUT. Od té doby byl vždy řádně zaměstnán. Delší dobu pracoval s Milanem Hlavsou jako jevištní technik jednoho pražského divadla. V poslední době byl spolu s pěti přáteli zaměstnán jako lesní dělník v Mařenicích v Lužických horách. Jeho snahou (tak jako Karla Soukupa, o kterém později bylo, práci pro obživu spojit s vytvářením smysluplného společenství, které by po vykonané fyzické práci poutaly společné zájmy a vzájemné přátelské vztahy. Horská hájovna se tak stala místem často navštěvovaným pražskými i mimopražskými přáteli. Kromě rekreace se zde poslouchala a hrála hudba, četly texty atd. Zajíček nebyl nikdy trestán. Jeho psychiatrické obtíže ho čas od času donutí vyhledat lékařskou péči. Název hudební skupiny ~~vykřik~~ DG 307 volil případně podle psychiatrické diagnózy, která se týká přechodných situačních poruch chování, které vznikají v obtížné a stressové situaci. Ze své rozsáhlé básnické tvorby věnoval některé své texty skupině ke zhudebnění a většinu jich sám zpíval.

Jaroslav Kukal, asi dvacetišestiletý, ženatý, má jedno dítě. Je vyučený elektromontér a na svém pracovišti velice vážený dělník. Jeho pracoviště okamžitě nabídlo svou společenskou záruku a požadovalo propuštění z vazby. Kukal byl v minulosti trestán krátkým podmíněčným trestem, který mu byl amnestován. Na několika hudebních vystoupeních DG 307 účinkoval jako hudebník. Se skupinou PP pracoval jako rekvizitář a fotograf - amatér. V posledních dnech (30. dubna) byl propuštěn k vyšetřování na svobodě.

Jan Kándl, dvacetiletý, vyučený, svobodný, dobré pověsti, vždy řádně zaměstnaný. V současné době pracuje jako dělník lesní správy ve zmíněných Mařenicích. Nikdy nebyl trestán. Z vyšetřovací vazby byl propuštěn a je nadále vyšetřován na svobodě pro svou spoluúčast na hudební produkci skupiny DG 307.

Otto Michl, pětadvacetiletý, svobodný. Středoškolák, bezúhonné pověsti v bydlišti i na pracovišti. Je již delší dobu zaměstnán jako programátor Čs. obchodní banky. Nebyl dosud soudně stíhán. Byl propuštěn z policejní vazby a jako člen skupiny DG 307 je nadále vyšetřován na svobodě.

Pavel Zeman, dvacetišestiletý, vzdělání základní. Ženatý, má jednoho syna. Vždy byl řádně zaměstnán, v poslední době jako skladník. Před léty byl bubeníkem PP, v poslední době hrál s DG 307. Z vazby byl propuštěn a je vyšetřován na svobodě.

Další tři obviněné osoby jsou sólisté.

Zdeněk Vokatý, čtyřicetiletý, svobodný, základní vzdělání. Počátkem sedmdesátých let působil jako hudebník - profesionál v západočeském kraji. V poslední době působil jako

• dělník natěrač na hradě Houska. Při posledním hudebním setkání v Bojanovicích zahrál jednu instrumentální skladbu na španělskou kytaru. Nepronesl do mikrofonu ani slovo a tak je nepochopitelné zejména v tomto případě, že z vyšetřovací vazby pod záminkou výtržnictví, způsobeného hrubými a urážlivými výrazy ve zpívaných textech, byl propuštěn více než po šesti týdnech. Nadále je vyšetřován na svobodě.

Karel Soukup, dvacetisedmiletý, vzdělání základní a hudební LSU. Ženatý, v nejbližší době se mu narodí druhé dítě. Před zajištěním pracoval jako lesní dělník v Mařenicích. Někdy nebylcrestán ani psychiatricky léčen.

Karel Soukup zpívá své vlastní texty a doprovází se na španělskou kytaru. Jeho písně jsou veselou ironií, postihující veškeré "hodnoty" spotřební společnosti, ať už je jimi bezmyšlenkovitý poslech rádia či televize, různé masové akce, národní jídlo "vepřo-knedlo-zelo", dobře vykrmené děti bez dostatečného rodinného zázemí nebo "fetování" a nekritický obdiv k USA.

Svatopluk Karásek, třiatřicetiletý, ženatý, dvě děti. Jedná se o absolventa evangelické bohoslovecké fakulty a duchovního této církve. Před několika lety byl zbaven státního souhlasu k výkonu funkce duchovního. Byl pak zaměstnán jako správce depozitáře Universitní knihovny na hradě Houska. Jeho osobní život je zcela příkladný. Ve svém prostředí trvale působí jako všestranná opora. Je to pevný a zásadový člověk. Má rád mladé lidi a nadšeně jim zpívá své písně a doprovází se na španělskou kytaru. Skládá je na motivy spirituálů. Jako host několikrát vystoupil se známou a oblíbenou skupinou Berani, jejich produkce je ~~produkcí~~ adaptací duchovní tvorby černé Ameriky. Karáskovy vlastní texty jsou však jeho osobním a živě oslovujícím vyznáním radostné evangelijní zvěsti a lidské naděje.

František Stárek, třiaadvacetiletý, svobodný, maturoval na střední škole v Teplicích. Podporuje svou matku důchodkyni. Byl vždy řádně zaměstnán a není známo, že by byl kdy v konfliktu se zákonem. V poslední době pracoval rovněž jako lesní dělník v Mařenicích. V minulosti vytvořil scénář happeningu, který měl v úmyslu realizovat v Teplicích. Přestože se jednalo o nezávadnou akci, zaměřenou velmi citlivě k ochraně životního prostředí, místní policie mu v uskutečnění zabránila. Je o něm známo, že sex věnuje fotografii a filmu. Snad tedy snaha vyšetřovatelů získat tento materiál přivedla Stárka do vyšetřovací vazby v Plzni-Borech. S ním je tamtéž ve vazbě dalších šest osob z okruhu jeho známých z mimopražských bydlišť. Nepodařilo se dosud získat informace o osudu těchto postižených. Předpokládáme, že jejich osobní charakteristiky by byly přibližně stejné a společným jmenovatelem obvinění by bylo výtržnictví, údajně spáchané v Přesticích u Plzně v prosinci loňského roku nebo v Bojanovicích u Prahy.

Tyto konkrétní stručné charakteristiky jednotlivých obviněných jsme považovali za nutné připojit, aby bylo zřejmé, že československé sdělovací prostředky se pokusily hrubými pomluvami ovlivnit veřejné mínění u nás i v zahraničí (zprávy u

° nás publikované dala ČTK k dispozici i zahraničním novinářům).

Tendence vydávat obviněné za deklasované živly a „krachovalé existence je v hrubém rozporu se skutečností. Jediný oficiální údaj má v sobě cosi pravdy: že totiž celá řada těchto osob byla psychiatricky léčena. Je však pobuřující zneužívat tohoto jevu, postihujícího ostatně velkou část naší společnosti, a překrucovat ho v léčení pro drogovou a protialkoholní léčbu, což v této skupině obviněných neplatí ani v jediném případě.

V další části zprávy se pokusíme naznačit, jak skutečně probíhala činnost obviněných skupin a jednotlivců.

Nejbohatší minulost má skupina The Plastic People of the Universe. Vstoupili do ní hudebníci, kteří byli populární již v první pražské profesionální beatové skupině The Primitive s Group. Tato skupina proslula dvěma slavnými vystoupeními v r. 1967, na kterých se též významnou měrou podílel umělecký vedoucí, který v dalších letech pracoval se skupinou Plastic People, Ivan Jirous. Tato vystoupení proběhla v pražském F-klubu a zapsala se do historie českého beatu jako "Beard-Feast" a "Fish-Feast".

Skupina Plastic People profesionálně působila na pražských scénách v letech 1969-1971. Ve svém repertoáru k nám uvedla skladby Franka Zappy a jeho skupiny Mothers of Invention, Andyho Warhola The Velvet Underground, některé ze skladeb Erica Burdona, z produkce Doors a řadu dalších. Velkou část programu skupiny zaujímala vlastní tvorba. Důraz byl kladen také na výtvarnou stránku vystoupení. Za svého ~~vystupení~~ působení získala skupina v těchto letech cenu Mladého světa, oficiálního týdeníku, věnovaného mládeži a cenu pražského Beat Salon. Tato uznání svědčí jak o dobré hudební úrovni skupiny, tak o její velké oblibě u mladého publika.

V roce 1971 se zostřil kulturně politický dohled natolik, že skupina byla postavena před volbu: ostříhat se, změnit název kapely a repertoár a dále působit profesionálně nebo rezignovat na možnost žít se hudbou, kterou chce hrát. Kapela PP se rozhodla pro druhou možnost. Členové skupiny se zřekli všech výhod profesionálů spolu s odmítnutím nároků, které byly na ně kladeny a ~~vstoupili~~ do občanských zaměstnání. Pokračovali dále v produkci jako skupina amatérská. Tehdy již početné nadšené publikum samo zařizovalo vystoupení formou smlouvy o dílo na různých místech republiky. Nabídek bylo mnohem více, než mohli hudebníci při svém zaměstnání realizovat. A tak každé z jednotlivých vystoupení bylo slavností, navštívenou příznivci kapely z celé republiky.

V roce 1973 se ukázalo nezbytným, aby každá amatérská skupina, v rámci dalších administrativních opatření, měla nějakou uznávanou společenskou organizaci jako svého zřizovatele. V té době měla skupina řadu nabídek mládežnických organizací SSM. Nikdo z hudebníků však nechtěl ~~vystupovat~~ vstoupit do této politické organizace a tak se role zřizovatele ujala jistě tělovýchovná organizace. Několik dalších

koncertů proběhlo na základě platné smlouvy mezi pořadatelem a zřizovatelem. Přestože návštěvnost těchto vystoupení byla velmi vysoká, nikdy nedošlo ke konfliktu s pořadatelskou organizací nebo s místními obyvateli. Publikum se chovalo ukázněně, protože vědělo, že jakýkoli nepokoj by byl použit jako záminka proti veřejnému vystupování kapely.

Téhož roku (1973) na jaře se skupina přihlásila ke kvalifikačním zkouškám profesionálních kapel, aniž by učinila jakýkoliv ústupek od svých pozic. Porota se skládala z hudebních znalců a z byrokratických zástupců společenských organizací. Poté, co skupina PP předvedla své skladby, došlo v porotě k bouřlivému sporu. Hudební znalci trvali na stanovisku, že skupina splňuje všechny umělecké nároky a zástupce NV hlav. města Prahy zase na tom, že "to je underground a zaslouží ostříhat, zavřít a do dolů". Komise nakonec rozhodla, že skupina PP profesionální zkoušky složila a že jí bude přiznána druhá kvalifikační skupina. Bdělost politických pracovníků však opět dosáhla svého a tak po čtrnácti dnech byl kapelník skupiny písemně vyrozuměn, že monopolní zřizovatel pražských hudebních skupin, totiž Pražské kulturní středisko, neuděluje kapele PP statut profesionální skupiny "vzhledem k společenskému dopadu působení na publikum". Na ústní dotaz, co je tímto zdůvodněním míněno, bylo řečeno, že text skladby byl morbidní. Jednalo se o zhudebněný text Jiřího Koláře a o záminku.

V létě téhož roku byl zatčen umělecký vedoucí skupiny Ivan Jirous. Současně se začala rodit další skupina, DG 307. Jejím textařem byl Pavel Zajíček a komponistou Milan Hlavsa, basový kytarista a komponista skupiny PP, který tak uplatnil přebytky svých hudebních nápadů.

Na podzim proběhly ještě dva úspěšné koncerty PP, návštěvené několika sty mladých lidí. V rámci jednoho vystoupení se několika skladbami představila skupina DG 307. Také při těchto vystoupeních nedošlo k žádným nepořádkům. Až dosud nebyl nikdo z hudebníků ani z publika podroben žádné sankci.

Osudným však se ukázal 30. březen následujícího roku. Československá skupina pozvala obě pražské skupiny, aby několika skladbami přispěly k jejich hudebnímu vystoupení v Rudolfově u Českých Budějovic. Došlo však k nešťastné shodě několika okolností, které nikdo předtím netušil. Jednak byl právě ten den podstatně zdražen benzin a VB byla v pohotovosti pro případ nepříznivé odezvy tohoto opatření u občanů, jednak v předvečer vystoupení v témž sále proběhla taneční zábava, pořádaná jinou hardrockovou skupinou a její návštěvníci se spojili s těmi, kteří přijeli poslechnout PP a DG 307. Tak se stalo, že v restauraci malé obce u Čes. Budějovic se kromě místní mládeže shromáždilo několik set mladých, převážně vlasatých lidí. Přestože nezpůsobili žádnou výtržnost, předseda MNV preventivně vystoupení zakázal, takže žádná ze skupin ani nezahrála a než stačili návštěvníci vyklidit sál, přivolal pohotovostní oddíly VB, které se dostavily na místo během dvaceti minut s auty, se psy a počínali si vůči publiku, které se slušně rozcházelo, jako proti nepříteli, kterého je potřeba nejtvrďšími prostředky zneškodnit. Bylo použito obušků, psů, najíždění policejními vozy a deportace s vojenským doprovodem ve vlaku. Policejní

razie proběhla ve všech veřejných místnostech v Č. Budějovicích. Kdo nebyl perlustrován cestou z Rudolfova nebo v Budějovicích, byl vzat do záznamu ve vlaku. Přes sto lidí bylo odvezeno na OO VB v Budějovicích. Tak rozsáhlý policejní zásah bylo nutno nějak zdůvodnit. Přítomnost početného publika v Rudolfově byla kvalifikována jako výtržnost. Stovky lidí byly v následujících dnech pokutovány pořádkovou komisí MNV Rudolfov a nepomohla žádná vysvětlování ani odvolání. Šest lidí bylo dokonce postaveno před soud a byli usvědčováni příslušníky VB, že jim říkali, že si počínají jako gestapo nebo junta v Chile. Celý zákrok byl namířen proti publiku a nikoho z hudebníků osobně nepostihl. Co však bylo horší, tehdy se v policejních mozcích zahrnázila myšlenka, že okolo skupiny PP musí existovat dobře fungující organizace. Zdálo se jim nepochopitelné, že spontánní zájem o hudební bez organizačního aparátu může shromáždit stovky lidí z celé republiky, jak vyšlo najevo perlustrací. Aparátníci u nás už nevěří v jakoukoliv iniciativu "zdola". Takže tehdy začal hon na neexistující organizaci, který však ve svých důsledcích přinutil hudební skupiny PP a DG 307 k organizačním opatřením v zájmu vlastním i publika a tak jen podezření zesílil. Tuto souvislost rozvedeme dále.

Za takto vzniklé situace, kdy sama přítomnost početnějšího dlouhovlasého publika byla prohlášena za výtržnost, nebylo ani pomyslení, že by kterýkoli národní výbor schválil veřejné vystoupení takto proslulých skupin. Přitom hudebníci měli stále spoustu nových hudebních nápadů. Hráli už dlouho pouze vlastní skladby na české texty, které publikum oslovovaly. Pokud neměli možnost zahrát je publiku, zanikaly nenávratně starší a dobré skladby v nové a nové tvorbě. Do této situace se vrátil z výkonu trestu koncem května 1974 umělec-ky vedoucí skupiny Ivan Jirous. Hudebníci ho uvítali prvním přesně organizovaným soukromým koncertem asi pro šedesát zvaných hostů v ateliéru jednoho výtvarníka.

Bylo zřejmé, že nadále hrát v rámci platných právních předpisů bude možné pouze polosoukromou formou. V červnu byl tedy soukromě pronajat parník na Vltavě k oslavě svatby Karla Soukupa. Koncert se však příliš nevydařil, protože akustické a technické možnosti parníku neodpovídaly potřebám hudebníků. Tato okolnost dala vzniknout četným hudebním improvizacím a tak atmosféra společného setkání byla radostná. Zajímavostí tohoto pokusu bylo, že zaměstnanci StB, kteří měli na parníku službu, odeslali po přistání v přístavišti hlídky VB, protože svatební hosté na parníku, ač převážně vlasatí, se chovali tak vzorně, že nepotřebovali dle jejich vyjádření policejní dohled. Další společná akce se odehrála v září r. 1974 Na Benešovsku se ženil jeden pár mladých příznivců kapel. V obci Postupice byl pronajat sál místní sokolovny s jevištěm, aby se zde konala hudební oslava svatby. Protože se jednalo o soukromou slavnost a nikoli o veřejné vystoupení, bylo osobně pozváno asi 300 přátel. Z Prahy byla společná přeprava zajištěna dvěma pronajatými autobusy. Sestava pozvaných byla velmi různorodá. Byli zde lidé s akademickým vzděláním, umělci a teoretici umění právě tak jako dělnická a studující mládež. Tyto rozdíly, tak jako rozdíly věku, nehrály vůbec

žádnou roli. Vzájemné přátelské vztahy a radost z oblíbené hudby byly pojítkem, které v průběhu celé slavnosti vytvořilo zvláštní a krásnou atmosféru. Vědomí společenství ještě zesílilo pocit ohrožení, protože již v dopoledních hodinách, kdy se hosté začali sjíždět, dostavili se zástupci Státní bezpečnosti v uniformách i v civilu a vykonávali nátlak na místní pořadatele, aby oslavu odřekli. Když však jim byl předložen doklad o tom, že sál je řádně pronajat a oslava povolena MNV, vydali alespoň pokyn, že nikdo z hostů se nesmí po dobu trvání oslavy vzdalovat ze sálu. Dále oslava nerušeně probíhala až do konce ve 20. hod. Svatebčanům zde zahráli nejen hudebníci PP a DG 307. Své hudební dárky jim odevzdala řada dalších hudebníků - amatérů. Vystřídaly se skupiny rockandrollové, country, jazzové i lidové. Prvně zde vystoupili solisté Karel Soukup a Svatopluk Karásek. Lidé společně tančili, zpívali a improvizovali na různé hudební nástroje. Básník, jehož četné texty zhudebnila skupina PP, jinak asistent FF UK v důchoďu a kandidát věd, přednesl z pódia jednu svou básně. Atmosféra společného veselí nebyla ničím rušena. Ačkoliv v sále byly prodávány alkoholické nápoje, nikdo se nechoval jako opilec. O požívání omamných prostředků nemůže být rovněž ani řeči. Ostatně celá oslava probíhala pod "nevtíravým dohledem" civilních orgánů státní bezpečnosti. Z této akce byl pořízen soukromý záznam televizních profesionálů a řada filmových a fotografických amatérských materiálů, po kterých v současné době vyšetřující orgány pátrají. Po ukončení oslavy byl sál opuštěn v naprostém pořádku. Novinkou v komunikaci s bezpečnostními orgány byl tehdejší postup: za obcí byly připraveny silné jednotky, které neměly důvod k zákroku a tak pouze na zpáteční cestě naprosto všechny účastníky svatby, pěší, v autech i v autobusech zlegitimovali a zapsali. Nikdo nebyl zajištěn, protože u všech byly shledány všechny záležitosti v pořádku. Policejní akce proběhla v celkem korektním duchu. Tento postup jsme chápali jako "sebekritiku" zbytečného drastického zákroku v Budějovicích. Současně nám bylo jasné, že jeho účelem bylo získat údaje o personální skladbě zájemců o tento druh umění. Mladí manželé byli dodatečně vyslýcháni a zastrahováni. Zřejmě však nebyl důvod k postihu a tak jen přibyl další materiál k aktům, věnovaným té "podezřelé" společnosti a činnosti kolem kapel PP a DG 307. Zejména naléhavou se stávala otázka "organizátorů".

Mezi mladými lidmi, kteří se tohoto setkání zúčastnili, radost z tvorby přátel dala vznik novým ~~hudebním~~ malým uměleckým skupinám, které se pokoušely o zhudebnění vlastních textů. Jedna z těchto nových skupin, Umělá hmota, chtěla svými pokusy potěšit přátele na prahu nového roku. 30. prosince se asi 100 lidí vydalo do malé obce Lišnice, kde dal hospodský k dispozici prázdný sál. Přes chodlu byly další prostory restaurace, kde měli současně soukromou oslavu členové MNV a místní myslivci. Tehdy se ukázalo, že bez výslovného souhlasu správních orgánů se lidé nemohou shromáždit ani na tak veřejném místě, jakým je hospoda s pouhým souhlasem hostinského. Předseda MNV zavolał hlídku VB a naši přítomnost v sále označil jako nepovolené shromáždění a žádal okamžité vyklizení sálu. Příslušníci VB, kteří se dostavili na místo s jed-

ním vozem, nás v rozpacích žádali, abychom se rozešli, protože domluva s předsedou NV nebyla možná. S pocitem trpkosti a zaražení touto svévolí jsme tehdy ponechali celou hospodu několika místním mocipánům. Umělců hmotu zájemci ve větším počtu prvně slyšeli až příštího roku v Mokropsích u Prahy, kde proběhla opět v řádně pronajatém sále oslava církevní svatby manželů Kukulových. Zahrály jim i skupiny PP a DG 307. Policejní orgány se o nás tentokrát nezajímaly, běžná hlídka VB shledala, že vše je v pořádku a nikdo z hostů se nedopouští výtržností. Místní hosté, kteří se zdržovali ve výčepu restaurace, byli naopak naším veselím potěšeni a jedna starší místní občanka zazpívala svatebčanům z podia několik lipových písní. K oslavě zasnub Milana Hlavsy se sešel menší okruh přátel. Při této příležitosti se nehrálo, ale filosof, básník a spisovatel, kterého jsme již uváděli ve zmínce o Postupicích, přečetl část svého nepublikovaného díla.

Bylo zřejmé, že kulturní aktivita tohoto okruhu se na jedné straně prohlubuje a zintenzivňuje. Na druhé straně však byl z potěšení účastnit se přehlídek této spontánní tvorby vyloučen mnohem širší okruh zájemců, než mohly pojmut soukromé akce. Ivan Jirous se tedy rozhodl vypracovat přehlednou zprávu o všech proběhlých akcích a působících tendencích, použít magnetofonových a filmových záznamů, rukopisných sborníků nejmladší básnické generace a seznámit tak i zájemce ze vzdálenějších měst s tím, co se děje v oblasti, kterou nazval "druhou kulturou" na rozdíl od kultury oficiální.

Povzbudivý účinek takovéto akce se projevil na jaře 1975 v Jihlavě. Místní mládež organizačně a technicky zajistila možnost takového setkání. Potěšena vším, co se děje v oblasti jejích zájmů, pozvala na podzim tři nové malé skupiny pražských amatérů beatrockového stylu, aby jim zahrály v Cerekvičce u Jihlavy. Koncert proběhl zcela hladce, ačkoliv i na toto místo se dostavila pravidelná hlídka VB. Důvod k zázkroku neměla.

Touto souvislostí jsme předběhli další velkou slavnost v červnu 1975, která proběhla v Kostelci u Křížku jako oslava svatby Milana Hlavsy. Jednalo se o velký samostatný koncert skupiny DG 307. Tím, že všechny zhudebněné texty Pavla Zajíčka vycházejí z autentického životního postoje mladého člověka v konkrétní situaci a době a že hudba zvláštního uměleckého provedení přesně odpovídá tomuto životnímu pocitu, byl požitek poslechu skutečně vyjimečný. Publikum byli spíše usebrané než rozjařené. Pozváno bylo více než 300 osob. Těsně po skončení koncertu se náhle mezi hustě obsazenými stoly zazelenaly uniformy příslušníků VB. Přijeli v několika autech a s několika prázdnými autobusy. Byli patrně připraveni na rozsáhlou likvidaci "výtržností", Shledali však organizační požadavky splněny a lidi spořádaně upíjející pivo u stolů. Provedli tedy opět pouze soupis zjištěných totožností a odvezli s sebou asi 16 osob, u kterých shledali nesrovnalosti v občanských průkazech nebo měli podezření, že tyto osoby jsou podnapilé. Zadržené osoby byly odvezeny do ruzynské věznice, kde byl současně připraven prokurátor. Nesrovnalosti v OP se však vysvětlily a provedené zkoušky na obsah alko-

holu a omamných látek v krvi byly negativní. Všechny zadržené osoby byly propuštěny. Na podzim r. 1975 se obě skupiny, PP i DG 307, přihlásily k amatérským přehrávkám. O výsledku zkoušek nebyly vůbec vyrozuměny. Proslechlo se však, že jeden z hudebních expertů rezignoval na práci v hodnotící komisi, protože její kritéria nejsou umělecká, ale byrokratická.

V prosinci v Přešticích u Plzně proběhla podobná akce jako v Jihlavě. Jednalo se o čtení, poslech magnetofonových nahrávek, projekci filmů a diapositivů. Shromáždilo se asi 150 zájemců ze západních Čech. Všichni přítomní byli opět zjištěni a organizátoři vyslýcháni pracovníky státní bezpečnosti v civilu. Průběh předem schválené akce však nebyl předčasně ukončen. Ani zde nebyly žádné projevy výtržnictví.

Konečně 21.2.1976 byla poslední příležitost slyšet naše hudebníky na soukromé oslavě svatby Ivana Jirouse v Bojanovicích u Prahy. Hudební vystoupení a pronájem sálu pohostinství byly schváleny příslušným NV. Pozvaných bylo asi 300 osob. Svatebním hostům v radostné atmosféře zahrály všechny již známé a další nové hudební skupiny i sólisté. Průběh byl zcela důstojný, nedošlo opět k žádné výtržnosti, nespokojenosti místního obyvatelstva nebo obsluhujícího personálu. Dokonce i policejní asistence byla tentokrát omezena na pravidelnou hlídku, která pouze zjistila, že v pohostinství panuje pořádek. Přesto právě tato poslední slavnost byla použita za záminku k trestnímu stíhání. Údajně zde měl být spáchán trestný čin výtržnictví tím, že ve zpívaných textech byly obsaženy hrubé a vulgární výrazy, které pobouřily více občanů. Dosavadní průběh vyšetřování však se neomezuje pouze na tento trestný čin. Na jedné straně mnohahodinové výsledky sledují zcela jiné cíle, než prokázat závažné výroky. Na druhé straně snižování osob obviněných v jejich lidské i umělecké podobě, jaké bylo zveřejněno ve sdělovacích prostředcích, naznačuje tendenci vyhnout se zveřejnění hlubší roztržky mladé generace s oficiální konzumní kulturou.

Proto Vám předkládáme tuto pravdivou informaci o celém rozsahu činnosti v posledních letech a naléhavě Vás žádáme, abyste všemi prostředky v zájmu lidskosti dbali o legalitu připravovaného procesu a nepřipustili snižování lidské důstojnosti, ať už v osobách postižených nebo v tom, o co skutečně usilovaly. Jejich tvorba byla jedním z mála pokusů mezi mladými lidmi, jak "žít důstojně a vesele" v této zemi. Jejich nepřítomnost mezi námi pociťujeme stejně, jako bychom my všichni byli odsouzeni pro svou snahu o nekonformní autentickou nepoplatnou existenci.

Dopis V. Jirousové

Dne 7.4.1976 vysílaly Čs. rozhlas a Čs. televize obsáhlou zprávu o zatčení dvaceti mladých hudebníků. Tato zpráva měla dementovat informace, které o této policejní akci přinesly západní sdělovací prostředky a které údajně neodpovídaly pravdě. Jako teoretická současného umění, která publikovala do r.1971 v odborném tisku, a bývalá žena jednoho ze zatčených, výtvarného teoretika Ivana Jirouse, jsem po léte sledovala umělecký vývoj skupin, o něž se jedná. Mohu proto odpovědně prohlásit, že zkrácené informace obsahují naopak zprávy Čs. rozhlasu a Čs. televize.

1. Především není vůbec pravda, že zatčení při svých hudebních vystoupení používali zvuku motocyklu, hukotu pily, řezání polínek, jejich házení do obyvatelstva. Není samozřejmě podstatné vyvracet tyto podrobnosti, jimiž je brán v potaz "umělecký charakter" ~~produkcí~~ hudební produkce. Je ale příznačné, že se tu zatčeným přičítá činnost v oblasti konkrétní hudby, se kterou vystoupila dávno zaniklá progresivní skupina Aktual na ~~hudebním vystoupení~~ oficiálním vystoupení v Praze v roce 1971. Je však naopak třeba zdůraznit, že ani tehdy, ani kdy jindy při vystoupení kohokoli ze zatčených ničen žádný majetek.

✧ nebyl

2. Oproti tvrzení čs. sdělovacích prostředků prohlašuji, že všichni ze zatčených jsou řádně zaměstnáni a nevyhýbají se práci. Několik z nich přijalo v poslední době zaměstnání dřevorubců, aby mohli společně pracovat a literárně a hudebně se vzdělávat.

3. Dále prohlašuji, že shledávám nejen nepravdivým, ale i urážlivým údaj, že "většina z nich holduje drogám a alkoholu". Nikdo ze zatčených není narkoman, ani se na narkomani neléčil. Právě tak nikdo ze zatčených nepodstoupil protialkoholní léčbu. Při některých dřívějších vystoupeních zatčených hudebníků byly prováděny policejní kontroly. Nikdy při nich nebylo zjištěno, že by někdo z přítomných, ať hudebníků nebo jejich posluchačů byl pod vlivem jakékoli drogy. Uvádí-li Čs. rozhlas a Čs. televize, že se někteří ze zatčených psychiatricky léčí, je to netaktní k velkému počtu čs. občanů, neboť psychiatrická diagnóza je v Československu jedním z častých důvodů pracovní neschopnosti. Až dosud v celém civilizovaném světě nebyla psychiatrická léčba argumentem pro osobní difamaci.

4. Zatčení rovněž nejsou recidivisté. Ve výkonu trestu byl pouze jeden ze zatčených, totiž můj bývalý manžel. Byl odsouzen k deseti měsícům vězení pro pobuřování a urážku, které se dopustil ve skupině ve veřejné místnosti.

5. Čs. sdělovací prostředky se pozastavují nad tím, že většina ze zatčených hudebníků nemá odborné hudební vzdělání. Chci se však zeptat: od kdy je amatérismus hanbou? Někteří ze zatčených (skupina Plastic People) měli statut profesionálů. Byl jim však v r.1971 odňat - a to nikoli proto, že by se stali horšími hudebníky, nýbrž protože se změnila kritéria posuzování u oficiálních posuzovacích komisí. Když se pak tito

hudebníci stali amatéry, dodržovali předpisy pro vystupování amatérských hudebních těles. Jestliže vystoupili při soukromých svatebních oslavách v legálně najmutém sále před uzavřenou společností přátel, byl to jejich svatební dar novomanželům. Myslím, že vhodnější, než kdyby jen hodovali a pili.

6. K obsahu a formě zhudebněných textů chci říci toto zásadní stanovisko: Čs. sdělovací prostředky tvrdí, že nejde o umění, ale o vulgaritu "hudebních výlevů", zkrátka záměrnou výtržnost. Mohu s veškerou odpovědností jako teoretička a historička umění a před lety i autorky několika zhudebněných textů prohlásit, že texty tohoto druhu je třeba posuzovat v jejich celkovém vyznění, porozumět jejich odporu k frázím a konzumnímu měšťáckému životnímu stylu. Dnes se celý svět naučil dobře rozumět textům Rolling Stones, Fugs, Franka Zappy a jiných progresivních hudebních skupin právě tak jako literárnímu výrazu postav našeho klasika a nejpřekládanějšího autora Jaroslava Haška.

7. Na závěr bych chtěla ještě poznamenat, že od roku 1974 vystupovali zatčení pouze při legálně povolených soukromých svatebních oslavách, při nichž byl zachován klid a pořádek. Sama jsem byla svědkem, že kontrolující příslušníci veřejné bezpečnosti oceňovali dobrovolnou kázeň účastníků.

M.

Považuji tedy za politováníhodné, že čs. sdělovací prostředky informovaly veřejnost o celém případě nepravdivě a že se dopustily veřejné urážky na cti čs. občanů. Mám na mysli konkrétně dvahudebníky - Jiřího Kabeše a Vratislava Brabence - jejichž fotografie byly zveřejněny při televizním vysílání s nepravdivým tvrzením, že jde o recidivisty a narkomany. Přitom bylo zdůrazněno, že postup čs. orgánů je mnohem tolerantnější než na Západě, kde se prý vůči "extravagantním skupinám" postupuje mnohem tvrději. Slyšeli jsme vskutku o zákrocích při masových beatových a rockových koncertech. Bylo by ovšem opravdu přitažené za vlasy srovnávat vystoupení českých amatérských kapel Plastic People nebo DG 307 se těmito desetitisícovými shromážděními.

Moji přátelé z řad zatčených už nemají ani tu možnost předvést své dílo uzavřené soukromé společnosti svatebčanů. Milen Hlavsa, Josef Janíček, Jiří Kabeš, Vratislav Brabenec, Pavel Zajíček, Karel Soukup, Svatopluk Karásek a další zatčení jsou skuteční umělci - hudebníci, komponisté, básníci a textaři, kteří poctivě hledají vlastní nekonvenční, pravdivý a zodpovědný výraz a závažná umělecká tvorba je jim životním osudem.

V Praze 7.4.1976

Věra JIROUSOVÁ

Praha 1, Navrátilova 11

Rudé právo, 8.4.1976:

POZNÁMKA

Zbytečná starost

Některé západní sdělovací prostředky jsou neúnavné ve vymýšlení různých pomluv a výmyslů na adresu socialistického Československa. V posledních dnech přinesly zprávy, že u nás byly zatčeny nejméně dvě desítky "opozičních umělců", mezi nimiž jsou hudebníci, skladatelé, básníci, malíři a výtvarní umělci. Prostě v československé kultuře prý vládne bezuzdný teror.

Jako v ostatních případech i zde svým čtenářům a posluchačům předkládají fakta notně přitažená za vlasy. V uplynulých 14 dnech bylo u nás skutečně zajištěno několik mladých lidí. Ovšem 33 nebo 34 let je již věkem, kdy člověk může sám zcela odpovědně posuzovat své činy. Tito lidé, kteří několikrát změnili zaměstnání a vyhýbali se poctivé práci, se v řadě míst dopouštěli výtržností a dalších trestných činů. Jako členové malých beatových skupin, které před několika lety naprosto propadly při kvalifikační zkoušce, organizovali podvodně veřejná vystoupení, která se zvrhla v orgie a výtržnosti, narušující klid a pořádek v městech a obcích.

Příznačný je nejen vzhled těchto "umělců", ale též názvy jejich sborů. Plastičtí lidé z vesmíru a DG 307. Každý lékař a zdravotní sestra ví, že to druhé vlastně znamená diagnózu: Neurotické potíže vlivem nepříznivých okolností. Řada "umělců" již má za sebou soudní tresty, většina prošla psychiatrickým léčením v důsledku nadměrného požívání drog, jiní byli za různé přestupky i několikrát peněžitě pokutováni. Byla zde několikaletá snaha na ně preventivně výchovně působit. Přesto si nedali říci.

Možná, že na Západě se považuje za umění i hudební sólo na hoblík, třískání na činely spojené dámskou podprsenkou, tlučení na výfuk auta nebo štípání dříví a házení polínek mezi většinou mladistvé obecnosti. Prý se tomu říká třetí hudební kultura. My o ni u nás nestojíme. Ani o to, aby se někdo před mládeží předváděl s bezduchými texty hemžícími se vulgarismy a nabádáním k činům, které se přičítají našim zákonům. Není proto divu, že se nad takovou činností vážně pozastavila řada národních výborů i organizací SSM.

Na Západě mohou své zbytečné starosti pustit za hlavu. Proti skutečným umělcům a pracovníkům široké kulturní fronty se u nás žádné útoky nevedou. Jak to mnozí z nich sami mnohokrát zdůraznili, jsou pevnou součástí socialistické společnosti i našeho lidu. Ti, pro které je však hudba a zpěv - - obojí navíc pochybných kvalit - pouze průhledným pláštěm k soustavnému porušování zákonů, musejí se ze svých činů odpovídat. A to, jak dobře z mnoha vlastních zkušeností znají pánové na Západě, platí nejen v socialistickém Československu, ale kdekoli ve světě.

(jh)

Práce, 8.4.1976:

Pomlouvačná kampaň západních sdělovacích prostředků
Pořádek si rozvracet nedáme

V těchto dnech, kdy naše socialistická společnost s hrdostí bilancuje výsledky pětiletého období od XIV. sjezdu KSČ a klade si k XV. sjezdu ještě náročnější cíle, rozpoutaly některé západní sdělovací prostředky proti Československu pomlouvačnou kampaň. Naše úspěchy jsou jim trnem v oku, neboť nevyšla žádná z předpovědí, že se v ČSSR nepodaří zlepšit situaci vzniklou v krizových letech. Proto museli západní "informátoři" sáhnout ke lžím a výmyslům, aby odpoutali pozornost od problémů, kterých mají víc než dost.

V posledních dnech přinesly západní listy zprávu, že v Československu bylo zatčeno 20 významných umělců, skladačů, básníků, malířů, zpěváků apod. Jak jsme se informovali, jedná se o promyšlený výmysl, který se nezakládá na pravdě.

Zadrženo a dáno do vazby bylo v posledních dnech několik mladých lidí, kteří se dopustili na různých místech republiky výtržností a dalších trestných činů. Jedná se o narušené osoby, požívající drogy, omamné látky a nadměrná množství alkoholu.

Jejich "hudební skupiny" pořádaly převážně po vesnicích od roku 1971 "koncerty", které se zvrhávaly v orgie a hrubá narušení veřejného pořádku. Na tuto skutečnost byly upozorněny národními výbory, společenskými organizacemi, občany samy bezpečnostní orgány. Ty ~~se~~ pak proti organizátorům těchto srazů několikrát zakročily. Ani opakované pokuty však nepomohly. "Skupiny" totiž neměly oprávnění vystupovat, protože při kvalifikačních zkouškách před odbornou porotou neprošly. Snažily se to proto obejít tím, že neoprávněně vystupovaly pod hlavičkou SSM a jiných organizací. Ty také, když to zjistily, tyto samozvané "umělce" jednoznačně odsoudily, jak tomu bylo např. ve Zruči nad Sázavou.

Při většině z jejich 22 "vystoupení" musela zasahovat VB. Mezi zadrženými je např. absolvent filozofické fakulty, bývalý kněz a dále převážně zkrachovalí studenti, někteří bez pracovního poměru. Jedná se o narkomany, kteří se v minulosti podrobili psychiatrickému léčení a byli za výtržnosti víckrát trestáni.

Nejen z vystoupení samých, ale i z fotografií, filmu a vulgárních textů, které u nich byly nalezeny, jsme se mohli přesvědčit, že tyto "hudební skupiny" nemají s kulturou na-prosto nic společného. Jako nástrojů používali tyto "umělci" vše, co dělá pokud možno největší rámus, např. starý výfuk od automobilu, železná tyče apod.

Proti takovým elementům se brání každá společnost. Protože preventivní opatření nepomohla, shledáváme zásah bezpečnostních orgánů jako naprosto správný a v souladu se zájmy poctivých lidí. Západním sdělovacím prostředkům to opět jednou nevyšlo. Nebo snad jim u nich na veřejném pořádku vůbec nezáleží?

V. Růžicka

Svoboda, 8.4.1976:

Pomlouvačná kampaň proti ČSSR

PRAHA(čtk). V posledních dnech uveřejnily některé západní listy zprávy, že v ČSSR bylo zatčeno 20 "opozičních" umělců, mezi nimiž jsou spisovatelé, básníci, výtvarníci a hudebníci.

Není to poprvé, co se na Západě hrubým způsobem překrucují skutečné události v Československu. Je tomu tak i v tomto případě. Veřejná bezpečnost vzala v uplynulých čtrnácti dnech do vazby několik mladých lidí pro trestné činy výtržnictví a některé další. Byli to členové "hudebních skupin", kteří od roku 1971 pořádali převážně na venkově různá "vystoupení", při nichž docházelo k výtržnostem. Většina z nich byla již v minulosti trestána a mnozí prošli psychiatrickým léčením. Téměř všichni holdovali drogám, omamným látkám a alkoholu. Žádná ze skupin nesplnila podmínky kvalifikačních zkoušek v roce 1971 ani později a neměla tudíž žádné oprávnění veřejně vystupovat.

Ostatně jejich produkce neměla s kulturou vůbec nic společného, jak se dnes mohli novináři přesvědčit na ukázkách textů jejich písní a na filmu, který si tito "muzikanti" sami natočili. Několik zkrachovaných vysokoškoláků, jeden absolvent filozofické fakulty, bývalý kněz, individua měnící zaměstnání se snažili zaujmout jen primitivní vulgárností.

Veřejná bezpečnost zasahovala při mnohých z jejich 22 "vystoupení". Ukládala peněžní pokuty a snažila se o preventivní varování. Protože však nadále docházelo k výtržnostem, škodám na zařízení, narkomanii atd., tedy ~~zjevně~~ k zjevnému a opakovanému porušování platných čs. zákonů, musela přistoupit k represivním opatřením. Rozruch a pomlouvačná kampaň západních listů je o to absurdnější, že je dobře známo, že proti podobným extravagantním skupinám, narušujícím pořádek, se postupuje i v kapitalistických zemích a mnohem tvrději.

Zemědělské noviny, 8.4.1976:

Jak lze z komára učinit velblouda

Francouzský deník Aurore a některé další západní listy uveřejnily v nedávných dnech bombastické zprávy, podle nichž mělo být v Československu zatčeno asi dvacet "opozičních umělců". Mezi postiženými prý jsou přední básníci, hudební skladatelé, zpěváci, textaři a další kumštýři zvučných jmen... Podobných nesmyslů, zkreslujících naši současnost jsme v posledních letech četli na stránkách některých západních novin víc a je ostatně dobře známo, z jakých pramenů pocházejí. Také uvedený příklad je ilustrací, jak hrubě se překrucují skutečné události v Československu.

Kriminální služby Veřejné bezpečnosti v posledních dvou týdnech zadržela několik - zcela mírně řečeno - výstředních

vlasatých mladíků, kteří již delší dobu ignorovali všechny rozumné domluvy a napořád se dostávali do příkrého rozporu se zákonem. Důvodem k zásahu byly stále častější stížnosti občanů na opakované výtržnosti, provázející vystoupení některých tzv. hudebních skupin, působících zejména na venkově. Žádná z nich neměla platné oprávnění veřejně vystupovat, protože nespĺnila základní podmínky předepsané kvalifikačními zkouškami. Ostaťe není ani divu. Hlučné produkce těchto "hudebních skupin" prezentujících se vulgárními texty, doprovázenými dokonce hrou na hřebeny a na různé instalatérské nářadí představující bící nástroje a mnohdy ještě vrcholící rozbíjením židlí v sálech, mělo s kulturou pramálo společného.

Jaký příklad dávali tito extrémní "muzikanti" v záplato-
vaných texaskách mladým lidem na venkově, netřeba vůbec roz-
vádět. Zcela oprávněně se proto sáhlo těmto skupinám na zou-
bek. Jejich organizátoři nejsou ostatně v trestné činnosti
žádnými naivními nověčky - mají za sebou už tresty pro pří-
živnictví, mravnostní delikty a narušování veřejného pořádku.
Téměř všichni holdovali drogám a jako narkomani také absolvo-
vali pobyt v psychiatrických léčebnách. Činit z takové chás-
ky umělce a navíc "politické případy" nasvědčuje jen tomu,
že každý prostředek je dobrý, když chce někdo z komára vyro-
bit velblouča.

Večerní Praha, 8.4.1976:

Tonoucí se stébła chytá

Novinářské "kachny" na Západě se vyskytují často. Ve snaze
pošpinit socialismus využívají i deklasovaných živlů.

Včera večer v televizi a v dnešním ranním tisku jsme
se dozvěděli o prapodivné tzv. "umělecké činnosti" několika
lidí, kteří se živilí vystupováním v malých beatových skupi-
nách. Jejich účinkování nemělo ovšem nic společného s uměním.
Však také nedokázali ani složit kvalifikační zkoušky a urči-
té stopy hudebního vzdělání vykazoval pouze jeden, který jen
krátkou dobu studoval na konzervatoři. Jejich hudební večery
skončily výtržnostmi, vulgaritou a protizákonnými činy.

Lidé, kteří se vyhýbají poctivé práci, nemohou mít zele-
nou. Proti takovým výtržníkům by zakročili v každé zemi.
Buržoazní sdělovací prostředky však ztropily povyk o útlaku
umělců v ČSSR. Poplach okolo těchto lidí svědčí o jednom:
bere-li dějinný vývoj západní propagandě argumenty ve pros-
pěch buržoazního systému, chytá se i stébła - byť to byla
činnost asociálních živlů. Zač tedy stojí?

vp

Č Á S T I I I .

Přeštický případ

Okresní prokuratura
Plzeň - jih

Pv 103/76-121

Okresnímu soudu
Plzeň - jih

O B Ž A L O B A

Žaluji

1) Karla H a v e l k u,
nar. 12.7.1950 v Plané u Mariánských lázní, okr. Tachov,
mistra n.p. Silnice, závod 02 Plzeň, bytem Komenského 97,
Přeštice, okr. Plzeň - jih, t.č. ve vazbě okresního prokurá-
tora pro Plzeň - jih, ve věznici Ministerstva spravedlnosti
v Plzni - Borech,

2) Miroslava S k a l i c k é h o,
nar. 31.8.1952, tesaře n.p. Vojenské stavby, závod Praha,
výrobní správa Litoměřice, bytem Nad Týncem 39, Plzeň, pře-
chodně bytem třída Rudé armády 807/34, Chomutov, tč. ve věz-
nici Ministerstva spravedlnosti v Plzni - Borech,

† v Praze

3) Františka S t á r k a ,
nar. 1.12.1952 v Plzni, lesního dělníka Státních lesů, les-
ní závod Česká Lípa, polesí Mařenice, okr. Česká Lípa, bytem
lipová 51, Teplice, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro
Plzeň - jih ve věznici Ministerstva spravedlnosti v Plzni -
Borech,

že

na den 13.12.1975 v Přešticích, okr. Plzeň - jih, ve vzájem-
né dohodě a v dohodě s Ivanem Jirousem a dalšími osobami pod
záminkou kulturní akce místní organizace SSM v Přešticích
zorganizovali a umožnili veřejné vystoupení Ivanu Jirousevi
a dalším osobám, při kterém byly přehrávány, zpívány a před-
neseny před větším počtem posluchačů vulgární a oplzlé tex-
ty,

t e ě y dopustili se veřejně hrubé neslušnosti a čin spá-
chali jako členové organizované skupiny,

č í m ž s p á c h a l i

trestní čin výtržnictví podle § 9 odst. 2, § 202 odst.1,2
tr. zák.

N a v r h u j i : u hlavního líčení

- 1) ponechat obviněné ve vazbě
- 2) slyšeti jako svědky Jana Samka č.l. 167, Karla Kroupu č.l. 175, Pavla Kalaše č.l. 149, Jitku Němcovou č.l. 153, Ondřeje Květoně č.l. 162 a Karla Štiku č.l. 173,
- 3) čísti výpovědi svědků Ivana Jirouse č.l. 187, Karla Soukupa č.l. 191, Svatopluka Karáska č.l. 194, Karla Kortana č.l. 177, Daniela Schuberta č.l. 183, Václava Kasla č.l. 199, Petra Cipra č.l. 204, Dagmar Karáskové č.l. 207, Jaroslava Bezděka č.l. 209, Věry Havelkové č.l. 211, Dagmar Klimešové č.l. 215, Aleny Procházkové č.l. 221,
- 4) čísti listinné důkazy č.l. 248- 311,
- 5) čísti zprávy o pověsti a osobní výkazy obviněných č.l. 227 - 235,
- 6) konstatovat obsah připojených svazků příloh č.l. 415 - 417 a fotografickou a listinnou dokumentaci.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 13.12.1975 byl v klubovně organizace SSM v hotelu Zemědělský dům v Přešticích, okr. Plzeň - jih, konán tzv. "Večer poezie a hudby". Večera se zúčastnilo asi 100 návštěvníků.

V programu vystoupil Ivan Jirous z Prahy s přednáškou nazvanou "Zpráva o třetím hudebním obrození", která byla doprovázena promítáním filmových záběrů z vystoupeních některých hudebních skupin s hudebními nahrávkami a dále zpěváci Karel Soukup a Svatopluk Karásek. Žádný z účinkujících neměl povolení k veřejnému vystupování. Text přednášky a některých skladeb obsahoval vulgární a oplzlé výroky, přičítící se zásadám občanského soužití. Takové texty byly zejména v písních Sádlo, Spartakiáda, Dělníkův den, Vejplata, Ten kdo, Zelená blbost, Červený vejločky, Tesilová verbež, Rádio, Indie, Mrzák vod Niagáry, Kombajnéri, Podoba a Blazer blues.

Oficiálním pořadatelem této akce byla místní organizace SSM v Přešticích, již bylo konání večera povolené MNV v Přešticích, skutečnými organizátory byli však obvinění Karel Havelka, Miroslav Skalický a František Stárek, spolu s účinkujícími a některými dalšími osobami.

Obvinění Karel Havelka a Miroslav Skalický připravovali již od léta 1975 setkání hudebních skupiny, které neměly oprávnění k veřejnému vystupování. Setkání zamýšleli jako uskutečnit v Příchovicích u Přeštic. Spojili se proto s Ivanem Jirousem, který jim v dopise ze dne 2.7.1975 sdělil, jak by bylo možno vystoupení takových skupin legalizovat

(č.1 279-280). Od organizace setkání v Příchovicích však obvinění z obavy před možnými následky upustili. Dohodli se však s Jirousem, že by k propagaci takových skupin provedli přednášku o moderní hudbě v Přesticích.

Obviněný Havelka proto navrhl v září 1975 místní organizaci SSM v Přesticích, aby uspořádala ve své klubovně "Večer poezie a hudby" a nabídl se, že ji programově zajistí. V první části měli herci Plzeňského divadla Pod lampou číst verše amerických veteránů války ve Vietnamu, ve druhé části se měla uskutečnit přednáška o moderní hudbě. Vzhledem k pokrokovému námětu projeví členové SSM o tuto akci zájem a aniž se více zabývali programovou částí, dohodli termín konání na 6.12.1975 s organizačním zajištěním a požádali MNV v Přesticích o povolení, které jim bylo uděleno. Konání kulturního večera bylo zveřejněno plakáty. Členové divadla Pod lampou účast na něm odřekli a akce byla přeložena na 13.12.1975.

Po povolení akce spojil se obv. Havelka s obv. Miroslavem Skalickým, který zajistil vyhotovení pozvánek. Na pozvánkách byla vyobrazena klozetová mísa s vyčnívajícíma rukama. Pozvánky byly určeny pouze pro určitý okruh osob a rozdílili je obvinění Havelka, Skalický a František Stárek svým známým.

Dne 13.12.1975 přijeli do Přestic lidé sezezení obviněnými a byla prováděna kontrola pozvánek. Vzhledem k předchozímu zveřejnění se však zúčastnila i veřejnost obviněnými nepozvaná. Obviněný Havelka a Skalický působili jako organizátoři také v průběhu večera, zapůjčili vlastní nahrávky a obviněný Havelka část aparatury.

Obv. Karel Havelka a Miroslav Skalický svou účast na organizování této akce doznávají, obv. Miroslav Skalický doznává také autorství textu písní - Dělníkův den, Vejplata a Tesilová verbež, které byly při veřejné produkci přehrávány. Oba obvinění však tvrdí, že text zprávy i skladeb byly nezávadné a pokud obsahovaly některé "silnější výrazy", zapadaly do celkového rámce přednesu. Dále namítají, že text přednášky ani reprodukováných skladeb jim nebyl předem znám.

Obviněný František Stárek namítá, že se na organizaci akce nepodílel, byl pouze účastníkem večera a rozdál jenom asi deset pozvánek svým známým.

Tato obhajoba obviněné nevyvíjí.

Vulgárnost, oplzlost a celková úroveň reprodukováných textů je patrna z listinných důkazů (č.1 248-276), pořizovaných jednak záznamem z programu večera, jednak se podává z výpovědí svědků Pavla Kaláše, Jitky Němcové, Ondřeje Květoně, Karla Štíky a dalších.

I kdyby obvinění předem neznali přesný text přednášených reprodukováných skladeb, znali alespoň zaměření přednesu Ivana Jirouse a výrazové prostředky v textech skladeb hudebních skupin, které propagovali. Tato skutečnost je prokazována u obv. Miroslava Skalického především autorstvím některých vulgárních textů, u všech obviněných účastí na podobných akcích, u obv. Havelky také tím, že mimo Ivana Jirouse pozval i oba zpěváky Karla Soukupa a Svatopluka Karáska, což svědčí o zna-

losti jejich repertoáru a konečně u všech obviněných zajištěné texty téhož charakteru, jaké byly na večeru předneseny.

Reprodukcí některých textů nutno posuzovat z právního hlediska jako hrubou neslušnost zejména z toho důvodu, že mělo jít o kulturní akci pořádanou SSM a že na ní byl přítomen větší počet osob, z nichž ta část, která nepatřila do okruhu známých obviněných a nevěděla, že jde o jejich akci, byla nepříjemně překvapena a pohoršena vulgárními a oplzlými texty. Jde proto o čin společensky nebezpečný, jehož znaky jsou uvedeny v § 202 tr. zákona.

Bez organizování této akce by nebylo došlo v tomto případě k rozšiřování závadných textů. I když tedy obv. Karel Havelka a František Stárek sami ~~účinkují~~ jako účinkující nebo autoři takových textů nevystupovali, ale předpokládali je a souhlasili s nimi, odpovídají za jejich rozšiřování, stejně jako účinkující. U obv. Františka Stárka je třeba spatřovat organizování akce již v zajišťování účasti vybraných osob, vytvářejících vhodné prostředí k tomu, aby závadné texty byly veřejně rozšířeny. Dělba úkolů mezi jednotlivé obviněné svědčí o tom, že se plánovitě a promyšleně sdružili k úspěšnému zajištění pořadu dne 13. prosince 1975, což podstatně zvyšuje společenskou nebezpečnost činů, takže jde o organizovanou skupinu. Uspořádání akce v Přesticích bylo jednou z akcí téhož druhu uskutečněných v jiných místech a pro které je Ivan Jirous vazebně stíhán okresním prokurátorem pro Prahu - západ. (Pv 227/76), obvinění jejím organizováním plnili jeden z úkolů v rámci celé skupiny.

Jednání všech obviněných proto zakládá skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví podle § 9 odst. 2, § 202 odst. 1, 2 tr. zákona a obžaloba na ně je proto právem podána.

V Plzni dne 11.června 1976.

Okresní prokurátor:
podpis nečitelný

kulaté razítko:
Okresní prokuratura Plzeň - jih

Ve dnech 5. a 6. července 1976 proběhlo hlavní líčení před okresním soudem pro Plzeň - jih ve věci proti třem obviněným, kteří byli od 17.3. t.r. ve vazbě v Plzni - Borech.

Trestně stíháni byli:

1. Karel H a v e l k a , nar. 1950, bytem v Přešticích, stavební mistr, ženatý, otec ročního syna;
2. Miroslav S k a l i c k ý , nar. 1952, bytem v Chomutově, tesařský dělník, svobodný;
3. František S t á r e k , nar. 1952, bytem v Teplicích v Čechách, lesní dělník, svobodný;

že se dopustili trestného činu výtržnictví podle § 202, odst. 1, 2 tr. zákona, tj. jako organizovaná skupina, tím, že dne 13.12.1975 umožnili v klubu SSM v Přešticích u Plzně veřejné vystoupení Ivanu Jirousem a dvou splových zpěváků, Karla Soukupa a Svatopluka Karáska, které obsahovalo hrubé neslušné a vulgární výrazy.

Po zahájení hlavního líčení bylo rozhodnuto o vyloučení veřejnosti. Každý z obviněných si zvolil po dvou důvěrnících, kteří směli být přítomni v soudní síni. Během prvního dne jednání byla přítomna čtyřčlenná skupina pracovníků StB.

Karel Havelka a Miroslav Skalický měli obhájce ex offio, pouze František Stárek měl svého zvoleného obhájce.

Po přednesení obžaloby okresním prokurátorem bylo přikročeno k výsledku jednotlivých obviněných.

Obviněný Havelka vypovídal, že se zajímá o moderní hudbu. Publikoval v tomto směru asi čtyři články. V létě 1975 se nashodile seznámil s ~~Ivanem~~ Ivanem Jirousem. Během hovoru v restauraci dospěli ke svým společným zájmům o současnou hudbu. Havelka se přesvědčil, že Ivan Jirous, původním povoláním teoretik dějin umění, má rozsáhlé znalosti o směru undergroundové hudby světové i domácí. Navrhl mu tedy, že by mohl nabídnout klubu SSM v místě svého bydliště v Přešticích informativní pořad o tomto speciálním hudebním směru. Ivan Jirous s jeho návrhem souhlasil a slíbil, že je schopen připravit přednášku s ukázkami bez jakýchkoliv finančních nároků. Předseda senátu položil otázku, proč se Havelka obracel na "samorostlého" Jirouse, když přece pro něho jako publicistu v tomto oboru nebylo obtížné získat pro tuto akci odborníka, prověřeného přiměřenou institucí, která je zárukou správného ideového stanoviska. Havelka odpověděl, že Jirouse znal z jeho dřívější publicistické činnosti ve Výtvarné práci do r.1971 a že věděl, že spolupracoval s hudebními skupinami tohoto zaměření od jejich vzniku u nás. Obsah přednášky dox podrobností spolu nerozebírali. Havelka tedy nabídl tuto akci výboru SSM, kterýx ji na podzim téhož roku schválil s tím, že Havelka, který není členem této organizace, ale častěji spolupracoval při přípravě kulturních akcí, zajistí, tento večer po stránce obsahové a organizační. Havelka se písemně spojil s Jirousem a postupně bylo dohodnuto datum konání pořadu na 13. 12.1975. Jirous přislíbil přednášku a ukázky z magnetofonových nahrávek, diapozitivů a filmů. Havelka projevil zájem také o dva zpěváky, o kterých věděl od Jirouse, že zpívají své vlastní písně, Karásek v bluesovém a Soukup ve folkovém stylu. Havelka se ujal také organizace návštěvnosti tohoto pořadu, protože výbor SSM projevil obavy, že se dostaví velmi

malý počet zájemců. Za tímto účelem se obrátil na Skállického, kterého znal již delší dobu a požádal ho jako fotografa-amatéra, aby pro tuto příležitost vyhotovil nějaké pozvánky a zčásti je sám rozdal svým známým, o kterých předpokládá, že by je připravovaný pořad zaujal. Skállický mu poslal asi 30 pozvánek. Byl ra nich převzat námět ze zahraničního hudebního časopisu (záchodová mísa, jejíhož okraje se zevnitř chápou ruce, jakoby tudy někdo vylézal) a fotomontáží doplněn text, obsahující údaje, že se jedná o "Underground lecture" v Přesticích, datům a doby odjezdů vhodných vlaků z Plzně. Na otázku, co pozvánce říkal, Havelka odpověděl, že ji považoval za vtipnou. Havelka sám některé z těchto pozvánek odeslal, jiné rozdal, místní mládež zval osobně. Někteří členové výboru SSM pozvánku viděli a neměli námitek. Mezi pozvanými činil výběr, aby nepřišli ti, kteří navštěvují běžné diskotéky se zájmem vypít větší množství alkoholu, ale takoví mladí lidé, kteří se o připravovaný pořad zajímají. Proto se obrátil i na své známé mimo okruh bydliště. Tento svůj záměr ještě blíže objasňoval tím, že není třeba vybírat publikum na plakátované a opakované veřejné akce, ale tato že měla být ojedinělá a v uzavřené společnosti místního klubu SSM. Během vlastního pořadu pak sám dohlížel na pořádek. Publikum se chovalo zcela spořádaně. Bylo přítomno asi 80 lidí. V průběhu večera se dostavili příslušníci VB, kteří provedli kontrolu občanských průkazů veškerého publika a několik diváků odvezli na místní VB. Havelka se tam zdržel asi 1/2 hodiny. Když se vrátil do klubu, program pokračoval. VB po provedené kontrole nepožadovala přerušení vystoupení. Asi kolem jedné hodiny požádal Havelka pokladní SSM Jitku Němcovou, zda by provedla sbírku, aby se účinkujícím uhradila nejnutnější režie. Příspěvky byly ve výši 10 Kčs. Havelka uvedl, že Jirousovi dal 300 Kčs, zaprotokolováno bylo dle formulace předsedy senátu, že mu odevzdal "nějakou částku". Po přednesení Jirousovy Přednášky, doprovázené ukázkami, vystoupili S. Karásek a K. Soukup, každý asi se čtyřmi ze svých písniček. Poté Havelka vyzval publikum, že je čas končit a oznámil odjezd vlaku k Plzni. Návštěvníci se v pořádku rozešli. Samočelně užité vulgární výrazy neslyšel, k žádné výtržnosti podle jeho mínění nedošlo, nikdo neměl žádné námítky. Na otázku prokurátora, co je pro něho underground, odpověděl Havelka líčením historie tohoto hudebního směru na Západě. Uvedl především jméno Franka Zappy a jeho skupiny Mothers of Invention.

Obviněný Skállický vypovídal, že se od svého přítele Havelky dozvěděl o připravovaném pořadu a byl jím požádán, aby udělal nějaké pozvánky a část jich použil pro své známé. Námět zvolil ze zahraničního časopisu, viděl jej přetištěn v několika hudebních magazínech, neví, kterého konkrétně použil. Předseda senátu doplnil, že západoněmeckého. Skállický na otázku, proč volil tak neslušný objekt a ne raději něco našeho, uvedl, že se mu zalíbilo fotografické zpracování i nápad tohoto snímku. Celkem těchto pozvánek zhotovil asi 40. Havelkovi dle vlastní výpovědi poslal asi 10 pozvánek, Stárkovi 7 - 10 s tím, že ho informoval, aby je použil pro sebe a pro své známé. Nic bližšího mu nenapsal, protože sám také nic nevěděl. Několik pozvánek sám ojediněle rozdal, některé nepoužil. Během vlastního programu pomáhal Havelkovi dohlížet

na pořádek v sále, protože ho o to požádal, ale nebylo toho vlastně ani zapotřebí. Neslyšel žádné neslušné výrazy, které by mohly někoho pohoršit. Ojedinelá hrubší slova považuje za běžná v hovorové řeči, denně se s nimi setkává na pracovišti, v rozhlase, v televizi i literatuře. Na otázku prokurátora, co si myslí, že je underground, když na pozvánku uvedl "Underground lecture", odpověděl, že je to pokrokový směr v moderní hudbě, rozšířený na Západě. Předseda senátu se tázal, proč se u nás určité hudbě říká podzemní. Skalický vysvětlil, že je to ta hudba, která byla hrána veřejně až do r.1971, kdy byli nuceni k ústupkům, na něž nepřistoupili a raději hráli neoficiálně. Předseda vyslovil souhlas s institucionálními a ideovými požadavky na hudebníky a Skalický oponoval slovy: "V tom s vámi, pane předsedo, nemohu souhlasit."

Obviněný Stárek vypovídal, že od svého přítele Skalického dostal asi 8 pozvánek. Nic bližšího o pořadu nevěděl. Považoval je za propagační materiál a bez výběru je rozdál svým známým. Sám se vystoupení v Přesticích zúčastnil jako kterýkoli jiný divák. Na organizaci se nijak nepodílel. Na otázku prokurátora, co pro něho znamená undergroundové hnutí, se ohradil, že underground nepovažuje za hnutí, ale za hudební směr. Když prokurátor trval na tom, že v Jirousově přednášce je obsažena ideová náplň toho slova, že se jedná i o životní styl, odpověděl, že snad potud, že lidé mají žít především lidsky.

Během výslechu se předseda senátu pokoušel "výchovně působit" na obviněné a vysvětloval, že v každé společnosti musí existovat "normy normálního soužití normálních lidí", že naše vyspělá společnost musí dbát o zdravý mravní růst především mládeže, aby stačila nárokům pokroku; že mládež naší společnost stojí hodně peněz a že si ji nemůže nechat mravně narušovat sprostotou a vulgaritou; že to, co je pokrokové na Západě, kde ještě nebylo odstraněno vykořisťování, je zastalé u nás, kde spějeme od socialismu ke komunismu; že lidé, jako obvinění by svou "kulturou" chtěli docílit, aby všichni byli co nejšpinavější, nejotrhanější a nejsprostší, a že by to skončilo tím, že by lidé mohli lezti opět po stromech jako opice.

Po krátké polední přestávce líčení pokračovalo výslechem svědků. Osobně bylo předvoláno 5 svědků: čtyři členové výboru mládežnické organizace SSM v Přesticích a jedna dívka z publika.

Jako první byla vyslechnuta Jitka Němcová, pokladní SSM v Přesticích. Byla tážána na hrubé a vulgární výrazy, které slyšela během vystoupení. Odpověděla, že si již nevzpomíná. Předseda senátu ji poučil, že se nemá stydět a že tato slova od ní potřebují slyšet. V průběhu jejího rozpačitého mlčení ji déle než čtvrt hodiny povzbuzoval výrazy: "Musíte nám to říci!...Vzpomínejte, nejste ještě tak stará... Musíte si vzpomenout... Stydíte se je opakovat?... Abych to nemusel říkat já... Tady lidé říkají, že jsou ta slova běžná, tak se nestyďte... Aspoň nějaká, nebylo jich tak moc... Před orgány VB jste to řekla!" Na to svědkyně odpověděla: "Příslušník VB mi přečetl nějaký úryvek a tak jsem si vzpomněla, jinak bych si nevzpomněla." Dále trvala na tom, že si na tyto výrazy ne-

vzpomíná. Předseda naléhal dále: "Za sedm měsíců si nemůžete vzpomenout, co jste slyšela?... Veškerý stud stranou!..." Svědkyně: "Já už opravdu nevím přesně..." Předseda: "Tak jáká, jaká sprostá slova, co tam padlo za sprostá slova?... Za tři měsíce se to z mozku nevygumuje..." (za tři měsíce od výsledku na VB). Prokurátor: "Ta škála není tak rozsáhlá... Toto vše nebylo zaprotokolováno. Poté nechal předseda zaprotokolovat, že svědkyně po delší době a opakovaných výzvách si nemůže vzpomenout na žádné hrubé neslušnosti; že uvedla, že příslušník jí přečetl úryvek a pak ona řekla, že to slyšela. V protokolu uvedla, že neví, jestli to byla ta přednáška, že si pouze myslí, že to byla ona. Přesto si dnes nevzpomíná. Poté přistoupil předseda senátu k přečtení části výpovědi svědkyně, kterou učinila před příslušníky VB, kde se nalézala slova "hovno" a "prdel". Tázal se, zda jsou to ta slova, na která si nemohla vzpomenout. Svědkyně odpověděla, že to bylo tak, jak již řekla. Dále byla dotázána na způsob vybírání peněz během vystoupení. Vypověděla, že asi v 1 hod. ji Havelka požádal, zda by mohla vybrat nějaké peníze pro přednášejícího. Kolik jich bylo vybráno neví, protože akce, které nejsou plakátovány, nejsou také vedeny v peněžních dokladech. Vybírala asi po 10 Kčs. Na otázku Havelky, zda ji požádal o vybírání peněz až ten večer, upřesnila, že o vybírání se už hovořilo na výboru. Prokurátor se tázal, zda Havelka poučil výbor, jaký je význam slova "underground". Svědkyně odpověděla, že hovořil o moderní hudbě, a o významu toho slova že se dozvěděla až od příslušníků. Dále uvedla na otázku předsedy senátu, že nikdo z výboru ani ona nezasaňoval do průběhu večera, že v klubu byl pořádek, až dodatečně že výbor hodnotil akci záporně, protože "nic nepřinesla". Na otázku jednoho z obhájců, kdo byl pořadatelem akce, odpověděla, že "Karel s kulturním referentem". Předseda upřesnil, že Karel je Havelka a s poznámkou "no, když jste na tom spolu takhle dobře" svědkyni propustil.

Další svědek Ondřej Květoň vypověděl, že výbor SSM bez ~~základu~~ výhrad přistoupil na Havelkův návrh uspořádat večer moderní poezie a moderní hudby. Sám toho moc neslyšel, většinu času trávil v šatně. Vulgární slova byla "normální", "lidová": "sračka, hovno". Hodnocení výboru bylo záporné, nikomu se pořad nelíbil. Poté byl svědek poučen předsedou senátu přibližně těmito slovy: "Tohle jste nechali Havelkovi napospas, propříště nebudte naivní... Ať je to pro vás zkušenost, teď už pozdě bycha honit." Obhájce se pak dotázal, zda sprostá slova vyvolala nějaký ohlas v publiku. Svědek vypověděl, že o ničem takovém neví, a předseda senátu to vysvětlil složením publika. Dále předseda senátu pohovořil o tom, že rozhodně nepřipouští odpovědnost SSM za akci, protože výbor ji dal na starost Havelkovi; že nechce, aby za Havelkovo zneužití trpělo SSM, které je "neostřílené", čehož jiní, zkušenější a starší, využívají. Havelka se svědka zeptal, zda na výboru mluvil o undergroundu. Předseda otázku přeformuloval slovy: "Otočíme to. Udělal vám Havelka ve výboru přednášku, co je to underground?" Dále se Havelka svědka zeptal na rok jeho narození. Předseda senátu namítl, proč je kladena tato otázka. Havelka poukázal na to, že svědek je stejně starý jako on, který ho měl zneužít. Je mu stejně ja-

ko Havelkovi 26 let. Na to reagoval předseda výrokem: "No vidíte, a ještě má problémy!" a pak svědka propustil.

Předseda SSM vypověděl, že hodnocení výboru vyznělo, že by se taková akce neměla opakovat, ale že k žádné výtržnosti nedošlo. Předseda se tázal, zda svědek slyšel nějaké námitky od členů výboru Klubu během vystoupení. Svědek odpověděl, že ne a že tam vlastně "nikdo nebyl, jeden byl v šatně, druhý vybíral..." Nikdo se však nezmiňoval o žádných námitkách.

Kulturní referent SSM vypověděl, že programu vůbec nebyl přítomen.

Svědce Dagner Karásková se programu zúčastnila jako divák. Uvedla, že pozvánce "neříkala nic". Nepamatuje si vulgární výrazy z přednášky a kytaristy neslyšela, protože odešla dříve. Připouští, že nějaká hrubší slova padla, ale nevzpomíná si jaká. Na údiv předsedy senátu, že si je už nepamatuje a přitom jsou v protokolu, který s ní byl sepsán s příslušníky, uvedla: "Příslušník mi je četl, tak jsem řekla, že jsem je slyšela." Trvala dále na tom, že si nevzpomíná, že už je to dlouho. Z protokolu jí pak byly přečteny úryvky: "ty tvý oči pitomý..." "... se na to vyserem..." Svědkyně i nadále trvala na tom, že jí to přečetl příslušník a tím se jí to vybavilo.

Tím skončil výslech svědků. Havelka požadoval, aby byli předvoláni navržení svědkové obhajoby. Předseda senátu prohlásil, že to považuje za zbytečné, protože ve spisech jsou všechny závažné texty doloženy. Přerušil hlavní líčení s tím, že druhý den se bude pokračovat čtením svědeckých výpovědí.

6.7.1976 pokračovalo hlavní líčení. Předseda senátu přečetl jména dvacet osmi osob vyslechnutých vyšetřujícími orgány a řekl, že z jejich výpovědí budou čteny úryvky, týkající se trestné činnosti v Přešticích. Havelka namítal, že mají být čteny i výpovědi svědků, kteří na vystoupení v Přešticích nebyli vůbec přítomni. Předseda ho ujistil, že soud uváží, co se k trestné činnosti vztahuje a co ne.

Někteří ze svědků ve svých protokolech uváděli, že neslyšeli nic, že nebyl hluk ani jiný nepořádek; jiní popírali vulgarismy; jeden uváděl výrok "zastavte všechny války"; další dva slyšeli vulgární výrazy "do prdele", "hovno", "srát". Jeden svědek uvedl, že slyšel výrok "člověče, čemu se podobáš ve své velikosti...? hovnu".

Tři svědci ~~svědci~~ a zpěvák Soukup uváděli, že se zpívala píseň o sádle, všichni tři obvinění však prohlásili, že se Soukup zmýlil a tuto píseň v Přešticích nezpíval a svědci že byli zřejmě ovlivněni vyšetřujícími orgány, kteří jim texty četli. Toto se obviněných týkalo zejména také textů Skalického, na které byla narážka ve třech výpovědích. Skalický uvedl, že tyto texty nemohl nikdo slyšet, protože byly v jeho soukromém vlastnictví až do chvíle, kdy mu byly odnаты při domovní prohlídce. U jedné svědkyně je výslovně protokolováno, že Skalického texty poznala podle příslušníky předložených opisů. Byl u něho zabaven i text "Sláva systému pana vysavače", který v Přešticích nebyl rozhodně použit, ač jedna svědkyně uvádí, že slyšela "sláva systému rudého vysavače". Jirous vypovídal, (jak čteno z protokolu), k organizačním otázkám vystou-

pení shodně s Havelkou a o své přednášce uvedl, že byla improvizací podle textu "Zpráva o třetím hudebním obrození", jehož jest autorem.

Dále byl přečten seznam písní, nahraných na magnetofonovém pásku, o kterém uvádí Havelka, že je původním blokem, pořizovaným během vystoupení v Přesticích. Nic na něm nechybí ani není navíc. Byly to písně: Pracovní tábor, Rádio, It's too late, Svatba v Káni Galilejské, Vy silní ve víře, Řekni ne ďáblu, Lenín, Amerika, Indie, Lepší je na skále život svůj mít, Kázání o zkáze Sodomy, Good joke, Pivo, Vojna, Spartakiáda. Většina textů těchto písní byla přečtena z opisů, vložených ve spisech. Větší pozornost byla věnována textům Karla Soukupa. O textech Svatopluka Karáska předseda usoudil, že v nich celkem nic není. Text Soukupovy písně o sádle, o němž je sporné, zda byl hrán, byl přečten "pro dokreslení". Prokurátor dále požadoval čtení textů sbírky "Hever and Vazelína", zabavených u Skalického. Byly čteny písně: Tesilová verbež, Mrzák od Niagary, Dělníkův den, Vejplata, Kombajnéri, Zelená blbost, Podoba (což do Skalického textů nepatří). Prokurátor pak připustil, že uvedení písně (Červené vejločky je sporné, protože není v žádném případě dosvědčeno, přesto však i tento text byl "pro informaci" přečten. Všichni tři obžalovaní opakovaně trvali na tom, že zpívány byly pouze písně Karáskovy a Soukupovy, v žádném případě přečtené texty Skalického. Dále pro ukázkou byly přehrány dva výňatky z písní Pracovní tábor a Rádio a krátký kousek z písně It's too late. K referování obsahu Jirousovy přednášky bylo použito jeho "Zprávy o třetím hudebním obrození". Z ní byla přečtena místa, obsahující hrubé a vulgární výrazy, a bylo poukázáno na společensky nebezpečnou ideologii hnutí undergroundu, jak plyne z Jirousova textu.

Jednáⁿ pokračovalo čtením posudků obviněných z pracovišť a místa bydliště. Všechny posudky byly příznivé až pochvalné. Ani jeden z obviněných neměl jedinou neomluvenou pracovní směnu. Z četby záznamu z trestního rejstříku vyplynulo, že Havelka se od r.1973 do r.1974 ilegálně zdržoval v zahraničí a byl po svém návratu odsouzen k 18 měs. nepodmíněného trestu odnětí svobody. Na jeho vlastní žádost mu byla v prosinci 1974 udělena milost prezidentem republiky. Skalický měl záznam o podmíněném trestu pro nezvládnutí motorového vozidla. Jednalo se o trest 10 měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok. V průběhu této lhůty se osvědčil. Stárek žádný záznam v trestním rejstříku neměl.

Na závěr hlavního líčení předložil předseda senátu fotodokumentaci k dokreslení charakteru obviněných. Havelka proti tomuto souboru zabavených soukromých fotografií namítal, že je viděl prvně během vyšetřování a nechápe, co mohou o jeho charakteru říci tam zařazené dvě jeho svatební fotografie a jedna, kde je se skupinou přátel. Prokurátor si ještě vyžádal přečtení básně "Revoluce", rovněž zabavené u Skalického, "na dokreslení". Skalický vyžadoval, aby tato báseň byla čtena z jeho vlastního záznamu, který obsahuje dodatek, a nikoli z přepisu, pořizovaného během vyšetřování. V dodatku je výslovně řečeno, že tato "báseň" je sestavena z nejružnějších citátů. Havelka pak svědčil, že tento text viděl poprvé při vyše-

Po krátké poradě vynesl soud rozsudek jménem republiky, jímž odsoudil všechny obviněné k nepodmíněným trestům v první nápravě skupině, a to

Havelku na dva a půl roku,
Skalického na jeden a půl roku,
Stárka na osm měsíců.

Havelka oznámil, že podává ~~se~~ odvolání, ostatní dva odsouzení se nevyjádřili. Rovněž prokurátor se nevyjádřil k otázce odvolání.

Praha, 8. července 1976

1 T 210/76

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Okresní soud Plzeň - jih rozhodl po hlavním líčení konaném ve dnech 5. a 6.7.1976 v senátě složeném z předsedy Jaromíra Telína, prom. práv. a soudců Karla Fládra a Josefa Marka,
t a k t o :

Obžalovaní:

1/ Karel H a v e l k a ,
nar. 12.7.1950 v Plané u Mar. Lázní, okr. Tachov, zaměst. jako mistr u n.p. Silnice, závod 02 Plzeň, bytem Přeštice, Komenského čp. 97, okr. Plzeň - jih, t.č. ve vazbě v NVÚ/MS Plzeň - Bory,

2/ Miroslav S k a l i c k ý ,
nar. 31.8.1952 v Praze, zaměst. jako tesař u podniku Vojenské stavby, závod Praha, výrobní správa Litoměřice, bytem Plzeň, Nad Týncem čp. 39, přechodně bytem Chomutov, tř. Rudé armády čp. 807/34, tč. ve vazbě v NVÚ/MS Plzeň - Bory,

3/ František S t á r e k ,
nar. 1.12.1952 v Plzni, zaměstnán u Státních lesů, lesní závod Česká Lípa, polesí Mařenice, okr. Česká Lípa, bytem Lipová čp. 51, okr. Teplice, t.č. ve vazbě v NVÚ-MS Plzeň-Bory,

j s o u v i n n i , že
dne 13.12.1975 v Přešticích, okr. Plzeň - jih, ve vzájemné dohodě a v dohodě s Ivanem Jirousem a dalšími osobami pod zámkou kulturní akce místní organizace SSM v Přešticích, zorganizovali a umožnili veřejné vystoupení Ivanu Jirousovi a dalším osobám, při kterém byly přehrávány, zpívány a předneseny před větším počtem posluchačů vulgární a oplzlé texty,
t e d y dopustili se veřejně hrubé neslušnosti a čin spáchali jako členové organizované skupiny,

č í m ž s p á c h a l i

trestný čin výtržnictví podle § 9 odst.2, § 202 odst.1,2 tr. z.

a o d s u z u j í s e

podle § 202 odst. 2 tr.z.

- 1/ obžalovaný Karel H a v e l k a k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 2 a 1/2 (dva a půl) roku.
- 2/ Obžalovaný Miroslav S k a l i c k ý k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 18ti (osmnácti) měsíců.
- 3/ Obžalovaný František S t á r e k k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 8 (osmi) měsíců.

Podle § 39 a/odst.2 písm. a/ tr.z. se obžalovaní pro výkon uložených trestů zařazují do I.NVS.

O d ů v o d n ě n í

Z vyšetřovacího spisu, z výpovědí svědků a z výpovědi obžalovaných zjistil soud následující skutkový stav:

Obžalovaní jsou stoupenci tzv. "moderní hudby". Pokud byla někde organizována vystoupení skupin a souborů tzv. moderní hudby, tak se obžalovaní těchto akcí zúčastňovali. Když se pak obžalovaný Havelka seznámil s Ivanem Jirousem, který se vydává za znalce této "moderní hudby", došlo k dohodě, že Havelka provede opatření, aby se v mládežnickém klubu v Přesticích uskutečnil večer "moderní hudby". Jirous s návrhem Havelky byl srozuměn s tím, že bude mít referát o "moderní hudbě" a že s ním přijedou jeho známí, kteří jej budou ve vystoupení doplňovat reprodukovanou hudbou, promítáním filmů a diapozitivů. Protože Havelka byl dobrý známý Skalického i Stárka, tak se především obrátil na Skalického s tím, zda ten mu pomůže zorganizovat účast zájemců o "moderní hudbu" a zda na tento večer opatří pozvánky. Mezi oběma došlo k dohodě s tím, že o distribuci pozvánek se postará také obžalovaný Stárek. Obžalovaný Havelka také jedná s výborem SSM v Přesticích, který přesvědčil o výhodnosti této přednášky, že si účast zajistí sám a že účinkující nebudou požadovat žádnou úhradu a proto s tím organizace nebude mít žádné problémy. Mimoto dále sliboval, že před vystoupením o "moderní hudbě" zařídil účast plzeňského divadla Pod lampou. Organizace SSM pomocí plakátu také zvala především účastníky na akci, kterou mělo zajišťovat divadlo Pod lampou. Obžalovaný Havelka členy výboru neseznámil s tím, že na večer "moderní hudby" byly zhotoveny Skalickým zvláštní pozvánky a tuto pozvánku také nikomu z výboru neukazoval. Když pak Havelka některým svým známým poslal několik pozvánek, aby pomohli zajistit účast na připravovaném večeru, pak v dopise ještě zdůrazňoval, o jakou skupinu osob na tomto večeru má především zájem. Obžalovaný Skalický tedy po dohodě s obžalovaným Havelkou zhotovil asi 40 pozvánek, z nichž část dal Havelkovi, část jich předal obžalovanému Stárkovi, aby ten tyto předal svým známým a zbytek těchto pozvánek pak obžalovaný rozdělil mezi své známé. Všichni obžalovaní se z předchozích srazů znali s Ivanem Jirousem, znali také jeho názory a bylo jim také známo, co je předmětem hudby, kterou se snažili vydávat za hudbu "moderní". Přesto že jim byl znám obsah textu některých písní, případně v jakém duchu se texty písní nesou, zorganizovali uvedený večer, na kterém pak bylo Jirousovi a jeho skupině umožněno, aby před větším počtem posluchačů byly předneseny, přehrávány a také zpívány písně vulgárního zaměření s oplzlými texty, když obdobného zaměření byl i referát, který přednesl Jirous.

Obžalovaný Havelka k věci uvedl, že prý se s Jirousem setkal náhodně. Protože on sám má zájem o džezovou hudbu a při rozmluvě s Jirousem zjistil, že ten se zajímá o "moderní hudbu", tak prý si celkem začali rozumět a skutečně mezi nimi došlo k dohodě, že se obžalovaný postará o to, aby Jirous mohl vystoupit se svým programem a referátem o "moderní hudbě". O tomto svém záměru pak seznámil především Skalického, s kterým se občas stýkal a o kterém rovněž věděl, že o tento žánr má zájem. Hájí se tím, že on sám prý neměl představu o tom, že by obsah referátu Jirouse a texty písní, které měly

býti zpívány, obsahovaly oplzlé výrazy a že by svým obsahem byly vulgární. Při jednání s pracovníci na ONV prý zjistil, že pro klubovou činnost a pokud potom jde o vystoupení pro skupinu pozvaných osob, není třeba žádného povolení k akci. Z toho důvodu prý večer o "moderní hudbě" nikde o žádné povolení nežádal, neboť tento večer měl proběhnout toliko za účasti pozvaných osob. Potvrđil však, že před touto akcí měl dojednáno s režisérem divadla Pod lampou, že toto divadlo vystoppí s večerem poezie a na toto vystoupení byl vyžádán příslušný souhlas národního výboru. On sám se domnívá, že během večera probíhalo vše klidně a pokud prý bylo použito některých vulgárních, příp. oplzlých výrazů, jak v referátu Jirouse, pak i v písních, které zpívali přítomní interpreti, pak se domnívá, že to nebylo v rozporu s morálními zásadami a zdůrazňuje, že prý i klasici ve svých dílech častokrát používají výrazů, které se dají označit za vulgární. Obžalovaný dále potvrdil, že on sám rozeslal svým známým několik pozvánek, když ani pozvánka, kterou měl, se mu nezdála závadná, hodnotil ji jako vcelku dobrou. Přiznává, že pozvánku ve výboru SSM neukazoval, i když se domnívá, že některé členy organizace s touto pozvánkou seznámil. Přiznává však, že výboru organizace SSM žádné pozvánky k dispozici nedal. O distribuci těchto pozvánek se postarali jeho známí. Pokud prý během večera zaslechl některé vulgární výrazy, tak tomu nepřikládal žádnou váhu, neboť prý tyto výrazy zapadaly do textu a z toho důvodu také neprováděl žádné opatření v tom směru, když vlastně vystupoval jako pořadatel, aby se od podobných vulgárností na večeru upustilo.

Obžalovaný Skalický rovněž potvrdil, že se znal velmi dobře s Havelkou, znal také jeho zájmy a potvrdil rovněž, že se znal také s Jirousem, s kterým se sešel několikrát, ale referovat prý ho ještě neslyšel. Obžalovaný také potvrdil, že byl sběratelem textů tzv. "moderní hudby", že dokonce se pokoušel o vlastní texty. Potvrdil také, že se zúčastňoval srazů, na kterých byla hlavním obsahem "moderní hudba". Stejně také znal obžalovaného Stárka, s kterým se stýkal a který ho také navštěvoval. Obžalovaný potvrdil, že se dohodli s Havelkou, že by bylo dobré zorganizovat večer "moderní hudby". Když pak Havelka přišel s termínem, kdy může přijít Jirous, tak zhotovil asi 40 pozvánek, z nichž část si ponechal a tyto pozvánky předával svým známým, část těchto pozvánek dal Havelkovi a druhou část svému dobrému známému Stárkovi, který rovněž měl zajistit na uvedený večer své známé. I obžalovaný byl toho názoru, že pokud vz referátě Jirouse a v textech některých písní, které zde byly reprodukovány, nebo zpívány, byly nějaké vulgárnosti, pak se domnívá, že se to nedá kvalifikovat jako neslušnost, neboť prý některá vulgární slova zapadala do textu a on si myslí, že "v uměleckém projevu" se takové výrazy nemohou vyloučit. Během večera pomáhal částečně při organizaci a i on potvrdil, že obsahová náplň večera se mu jevila jako nezávadná a z toho důvodu neprováděl žádná opatření, která by směřovala k usměrnění řečníka, případně k usměrnění interpretů písní.

Obžalovaný Stárek před soudem potvrdil, že se znal velmi dobře s Havelkou i s obžalovaným Skalickým, že se spolu také stýkali, a to na různých srazech a při tom se také vzájemně navštěvovali. On sám prý se aktivně nepodílel na organizování večera. Dozvěděl se pouze od Skalického, že se bude konat večer "moderní hudby" a přitom mu prý Skalický předal několik propagačních fotografií na uvedený večer. Skalický prý mu zdůrazňoval, že uvedený večer organizuje SSM. Z toho důvodu on byl přesvědčen o tom, že je všechno v pořádku. O obsahové náplni večera neměl žádnou představu. Jediné co prý udělal bylo to, že propagační materiál, který dostal od Skalického předal svým známým a sám potom také do Přeštic na vystoupení Jirouse jel. Potvrzuje, že Jirous mu nebyla osoba neznámá, že Jirouse znal. Během večera byl v sále pouze jako divák a podle jeho názoru obsah referátu appřednesení písní by označil jako nezávadné.

Z trestného činu jsou obžalovaní usvědčeni provedenými důkazy. Z výpovědí svědků Němcové, Květoně, Samka a Kroupy, jakož i dalších bylo zjištěno, že obžalovaný Havelka jako nečlen SSM přišel jednou do výboru organizace a zde se nabídl, že by mohl zorganizovat večer "moderní hudby". Jeho první návrh byl zamítnut s tím, že organizace nemá finanční prostředky, aby mohla takový večer hradit, protože se oprávněně předpokládalo, že pokud by mělo jít o hodnotný večer, že by to vyžadovalo vynaložení určitých finančních prostředků. Podruhé potom Havelka přišel s tím, že má zajištěnou skupinu, která si nečiní nároky na žádnou odměnu. Mimoto také hovořil o tom, že vedle "moderní hudby" bude také večer poezie, který projednal s režisérem divadla Pod lampou. Protože organizace neměla námitek, když obžalovaný se zavázal, že si zajistí účast, tak byl vysloven souhlas s tím, že organizace dá k dispozici svoji klubovní místnost. Většina těchto svědků nesledovala zcela průběh večera, jako např. Samek, ani Kroupa, ani Květon, neboť ti se zabývali jinými otázkami, pouze svědkyně Němcová potvrdila, že občas nahlédla do sálu, kde probíhala přednáška a promítaly se filmy a připouští, že zaslechla některé vulgární výrazy, na které však po odstupu času údajně zapomněla. Při hodnocení této výpovědi svědkyně nebylo možno přehlédnout tu skutečnost, že se zná velmi dobře s manželkou obžalovaného Havelky a že byla v dobrém poměru i k samotnému obžalovanému Havelkovi. Svědci se shodli v tom, že na uvedeném večeru byla skutečně zvláštní skladba posluchačů. Sám svědek Samek jako předseda organizace vypověděl, že Havelka mu neukazoval žádnou pozvánku, která by měla být rozesílána a také výbor organizace se k této pozvánce nevyjadřoval. Svědkyně Karásková, která byla u soudu slyšena, vypověděla, že průběh večera ji do určité míry zklamal, a ona připoštlí, že na tom večeru mohla slyšet některá vulgární slova, která tam byla pronášena. Jirous, který byl ve věci také vyslechnut, potvrdil, že tam přednesl referát, který byl zajištěn u obžalovaného Havelky. Svědek Soukup vypověděl, že byl požádán Jirousem, aby s ním jel do Přeštic a aby zde zazpíval některé své písně s názvem Amerika, Indie, Sádlo a Spartakiáda. Potvrzuje, že tam s ním byl jako zpěvák Svatopluk Karásek. Karásek jako svědek rov-

něž potvrdil, že byl požádán Jirousem, aby zde zazpíval některé své písně a tak se při zpěvu střídal se Soukupem. Jak tito svědci tak i ostatní svědci a to Hanzlíková, Rež, Bošek, Štika, Kortan, Albert, Schubert, Synáč, Kasl, Manák a další shodně potvrzují, že začátek večera se opozdil, neboť prý se čekalo na příjezd divadla Pod lampou, Jirous pak začal se svým referátem, přičemž mezi mluvenými slovy byla použita reprodukováná hudba, diapozitivy i film. V poslední části večera potom vystupovali zpěváci Soukup a Karásek. Svědci se shodují na tom, že reprodukováná hudba v některých případech nekvalitní, stejně tak i zpěv obou zpěváků některé posluchače zklamal, přičemž svědci potvrzují, že tam byla pronášena nevhodná slova, obsažená jak v referátu tak v některých textech písní. Protože obžalovaný Havelka natáčel na magnetofonový pásek především vystoupení obou zpěváků a to Soukupa a Karáska, pak bylo možné z tohoto písku zjistit, že byly zpívány písně a to Pracovní tábor, Radio, It's too late, Svatba u Káňi Galilejské, Řekni ne ďáblu, Leningrad, Amerika, Indie, Lepší je na skále život svůj mít, Gud Džouk, Pívo, Vojna, Spartakiáda a jak sám zpěvák Soukup uvedl, zpíval zde také píseň Sádlo. Z textů písní, které měl soud k dispozici, bylo možné zjistit, že většina z nich je obsahově závadná a že řada z nich má v textu vulgární a oplzlé výrazy. Stejný obsah má i referát, který přednesl Jirous na uvedeném večeru. Jak referát, tak obsah většiny písní znevažuje a zesměšňuje společenské hodnoty, kterých bylo dosaženo a zřejmě důrazu tomu měla dát i řada vulgárních slov, které jednotlivé texty obsahují. Soud právě tuto skutečnost hodnotí jako hrubou neslušnost, které se dopustili nejen ti, kteří na večeru vystupovali, ale i obžalovaní. Obžalovaní se snaží tvrdit, že nevěděli o tom, jaký bude obsah referátu a jaký bude obsah písní. Soud ale nemohl přehlédnout, tu skutečnost, že všichni obžalovaní se vzájemně ~~znali~~ velmi dobře znali. Znali se také velmi dobře i s Jirousem a ~~znali~~ také názory Jirouse. Obžalovaní se sami zúčastnili již v předchozí době podobných akcí organizovaných na jiných místech. Všichni tři byli také sběrateli textů písní, které měly reprezentovat "nový hudební směr". Zejména pak obžalovaný Skalický měl k dispozici texty některých písní, které byly na uvedeném večeru zpívány. Je tedy nesporné, že když obžalovaní byli dobrými známými Jirouse, a to ani jeden z nich nepopírá, tedy znali jeho nazírání na současnou společnost a mimoto sbírali texty písní, které ~~byly~~ ~~maximálně~~ měly reprezentovat "nějaký nový hudební směr", pak je tedy nesporné, že obžalovaní věděli o tom, co bude asi na programu uvedeného večera. Obžalovaní tedy věděli, že na uvedeném večeru se budou prezentovat takové písně, které svým obsahem znevažují a zesměšňují stávající společenské hodnoty a věděli také o tom, že tyto písně se ve svých textech nevyhýbají ani vulgárním oplzlým výrazům. Pokud obžalovaní sice neznali přesný program večera, pak ~~ale~~ věděli, co si pod večerem "moderní hudby" mají představovat a že tedy taková "moderní hudba" bude prezentována, s tím byli všichni obžalovaní srozuměni. Proto také ani jeden z nich během večera nepronesl žádnou výtku, ani připomínku na nevhodnost přednášeného materiálu a že tento materiál vybočuje z norem morálky. Jak již bylo konstatováno hrubé znevažování a zesměš-

ňování společenských hodnot spolu s vulgárními výrazy, je třeba kvalifikovat jako hrubou neslušnost. Protože obžalovaní byli organizátory tohoto večera, přičemž na uvedeném večeru, jak bylo zjištěno, bylo přítomno kolem 90 osob, pak nelze učiniti jiný závěr nežli ten, že k uvedené hrubé neslušnosti došlo za přítomnosti široké veřejnosti. Pokud se snaží obžalovaní zlehčit svoji vinu tvrzením, ~~že šlo údajně o pozvané osoby, pak tato skutečnost nemění nic na tom, že šlo o veřejnost a zejména pak především o mladé lidi, na jejichž myšlení bylo skutečně nevhodně působeno.~~ Nelze přehlédnout i to, že mladého nezkušeného člověka lze snadněji ovlivnit a o to obžalovaným, jak se ukazuje, zřejmě šlo. Je nesporné, že obžalovaní skutek spáchali také jako členové organizované skupiny, když tuto skupinu je třeba chápat v širším slova smyslu a pro tento případ je třeba zde zahrnout i Jirouse, který byl s obžalovanými v úzkém kontaktu a obžalovaní s ním také úzce spolupracovali. Protože jednání obžalovaných naplnilo znaky trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 a 2 tr.z. uznal je soud vinnými.

Při úvaze o trestu bylo soudem přihlédnuto ke všem hlediskům, která jsou rozhodná pro ukládání trestu. Soud přihlédl ke stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost, který je v daném případě zvyšován tím, že obžalovaní zorganizovali "kulturní akci", která ve svém obsahu propagovala zvrácený pohled na společnost a na to, čeho společnost dosáhla do současné doby. O jaké kulturní hodnoty šlo obžalovaným, to je charakterizováno na jedné straně obsahem textu referátu a obsahem písní a výsledek se pak ukazuje na připojené fotodokumentaci, která nasvědčuje tomu, že by si obžalovaní měli uvědomit, že lidstvo již překonalo podmínky prvobytně pospolného společenského pořádku a že cílem lidského snažení není aby se vracel k principům života, které člověk již dávno překonal. Míra zavinění je u obžalovaného Havelky velmi výrazná, nižší je u Skalického a u Stárka. Soud vycházel při hodnocení míry zavinění a podílu jednotlivých obžalovaných na organizaci uvedeného večera.

O obžalovaném Havelkovi bylo zjištěno, že v místě bydliště není na jeho chování žádných stížností. Veřejných a politických akcí organizovaných ve městě se nezúčastňoval. Před KOVP projednáván nebyl. Ze zprávy, kterou poslal zaměstnavatel lze zjistit, že obžalovaný své práci rozumí, že je dobrým pracovníkem a že své úkoly na pracovišti plnil dobře. U tohoto obžalovaného nemohl soud přehlédnout, že byl Okresním soudem Plzeň - jih rozsudkem ze dne 25.2.1974 č.j. 1 T 28/74 odsouzen pro trestný čin opuštění republiky podle § 109 odst. 2 tr.z. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 18ti měsíců. Tohoto trestného činu se obžalovaný dopustil tím, že dne 29.4.1973 vycestoval na řádné povolení s CKM do Japonska a od 25.5. 1973 se zdržoval bez povolení v cizině. Obžalovaný se potom sám vrátil do ČSSR a požádal si o prominutí trestu, když ve své žádosti uváděl, že teprve v cizině poznal, jaké se dopustil chyby, když opustil ČSSR, uváděl, že prý byl k tomuto činu sveden špatným příkladem jeho společníků a působením propagandy a teprve během pobytu v USA poznal svůj omyl, poznal život tamní společnosti a proto se vrátil domů.

President republiky obžalovanému uvěřil, že se chce řádně zapojit do budovatelského úsilí a rozhodnutím ze dne 3.12. 1974 obžalovanému výkon trestu odnětí svobody prominul. Toto počínání obžalovaného je třeba posuzovat jako určitý druh pokrytectví, na jedné straně zdůrazňuje tu skutečnost, že teprve v cizině poznal, co mu socialistická společnost skutečně dává a na druhé straně i když byl přijat opět jako řádný občan socialistického státu a bylo mu dokonce umožněno, aby se mohl společensky uplatnit podle kvalifikace, pak obžalovaný se stává organizátorem akce a dále se jedná o osobu, která byla soudem odsouzena k nepodmíněnému trestu, pak soud u tohoto obžalovaného shledal jako přiměřený trest trest odnětí svobody v trvání dvou a půl let, který obžalovaný vykoná v I. NVS.

O obžalovaném Skalíčkém bylo zjištěno, že v místě trvalého bydliště požíval dobré pověsti, vyrůstal v dobrých rodinných poměrech. Zúčastňoval se také akcí a brigád, které organizoval občanský výbor a jeho pracovitost byla kladně hodnocena. Ze strany veřejnosti byly k jeho osobnosti připomínky toho druhu, že by měl víc dbát na své vzezření. Když se potom přestěhoval do Chomutova, nebylo o něm nic bližšího v trvalém bydlišti známo. Na pracovišti byl hodnocen jako dobrý pracovník. Politicky prý ale angažován nebyl a také prý se neangažoval v masových složkách. Je kvalifikován jako osoba uzavřené povahy, když vůči spoluzaměstnancům se prý choval neutrálně. Bylo zjištěno, že obžalovaný byl jednou soudně trestán a to 23.1.1974 okresním soudem v Chomutově a ~~za~~ pro trestný čin podle § 224 odst.1,2 tr.z. a 130 odst. 1,2 tr.z. mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců podmíněně na jeden rok. Usnesením ze dne 19.11.1975 bylo pak vysloveno, že se odsouzený ve zkušební době podmíněného trestu osvědčil, a proto je třeba na něho hledětí jakoby nebyl souzen. Z připojené fotodokumentace je patrné, že pokud se obžalovaný v místě bydliště a na pracovišti choval dobře, pak na jiných místech vystupoval způsobem, že to muselo vzbuzovat oprávněné pohoršení. Vzhledem k rozsahu účasti obžalovaného na trestném činu a s ohledem na jeho dosavadní život má soud za to, že přiměřeným trestem bude trest odnětí svobody v trvání 18ti měsíců, který vykoná v I. NVS.

O obžalovaném Stárkovi bylo zjištěno, že v místě bydliště není příliš znám. Na pracovišti v poleší Mařenice, kde pracoval od 19.1.1976 se o něm píše, že pracuje jako dělník v lesopěstovní činnosti. Pracovní morálka je hodnocena jako vcelku dobrá, se zájmem o prováděnou práci. V jednotlivých měsících odpracoval následující dny a to v lednu 7, v únoru 2, v březnu 12. Ve zprávě se poukazuje na to, že v době od 28.1. do 16.2.1976 byl přidělen na práci u MěNV, neboť pro nepřítel Počasí, které neumožňovalo práci v lese. Na společné ubytovně měl chování slušné a nebyl pro jednávan pro porušení pracovní kázně. Soudně trestán ještě nebyl. Jestliže tedy obžalovaný v místě bydliště a na pracovišti své povinnosti plnil a nelze mu v tomto směru nic vytknout, pak na druhé straně z připojené fotodokumentace lze u tohoto obžalovaného zjistit, že i u něho se projevuje určitá výstřednost, která se projevuje tak, že na veřejnosti vystupuje v oblečení, které musí vzbuzovat jistě pohoršení. Protože podíl obžalovaného na organizování večera byl menší a obžalovaný stojí před soudem poprvé, pak ~~sax~~ dospěl soud k závěru, že u obžalovaného posta-

čí trest kratšího trvání. Soud uložil jako přiměřený trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců a tím, že ~~ihňakivakž~~ obžalovaný jej vykoná v I. NVS.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podatí odvolání do 8 dnů od jeho doručení u podepsaného soudu.

V Plzni dne 6. července 1976.

Za správnost vyhotovení:
podpis nečitelný

Předseda senátu:
Jaromír Telín, prom.práv.v.r.

Okresní soud
Plzeň - jih

Dne 3. 9. 1976 zrušil krajský soud v Plzni rozsudek okresního soudu pro Plzeň - jih, jímž byli odsouzeni dne 6. července Karel Havelka k 30 měsícům, Miroslav Skalický k 18 měsícům a František Stárek k 8 měsícům nepodmíněných trestů pro trestný čin výtržnictví, údajně spáchaný v Přesticích u Plzně v prosinci loňského roku.

Odvolací řízení bylo tentokrát vedeno za přítomnosti veřejnosti. Předseda senátu se však ještě před zahájením předsvědčil osobním dotazem, že ze strany obžalovaných jsou přítomni pouze příbuzní. Dále byla jednání přítomna asi desetičlenná skupina osob, které nebyly veřejně prohlášeny a v soudní síni byly přítomny dříve než byli vpuštěni příbuzní. Dále byl jednání přítomen neprohlášený údajně předseda krajského soudu v Plzni.

Jednání proběhlo poměrně věcně a korektně. Byly přečteny části z šesti usvědčujících výpovědí a vybrané zhudebněné texty, které svědčily v neprospěch obviněných. Mezi těmito texty byly i tentokrát použity i takové, které nebyly nikdy zveřejněny a byly získány při domovních prohlídkách. Nebyl ze spisů použit žádný materiál, který by svědčil ve prospěch obhajoby.

Byly rovněž čteny posudky obviněných z místa bydliště a z pracoviště, všechny byly příznivé.

Obviněného Havelku obhájoval JUDr. Syka, obhájce Skalického Dr. Hurdálek byl substituován Drem. Tibitanclem, Stárka hájil dr. Janda, všichni členové AP Plzeň. Všechny řeči obhájců prokazovaly nevinu obžalovaných. Zejména napadaly původní rozsudek v tom bodě, že by se obvinění sami dopustili činu trestného výtržnictví a to v organizované skupině. Dr. Tibitanclovi se širše věnoval obhajobě napadeného hudebního směru, který zapojil do širších kulturně historických souvislostí. Dr. Syka se odvolával na jurisdikát Nejvyššího soudu k trest. činu výtržnictví z letošního roku. Obv. Havelka měl svou obhajobu zpracovanou písemně asi na šesti stranách. Nebylo mu umožněno, aby ji přečetl, a na Havelkovu žádost ji soud zařadil do spisu s tím, že k ní bude přihlédnuto.

Všichni obvinění trvali na tom, že jsou neviní. Prokurátor trval na žalobě v původním rozsahu a žádal potvrzení trestů vyměřených okresním soudem.

Krajský soud zrušil původní rozsudky okresního soudu ve všech případech jak co do viny, tak co do výše trestu.

Obvinění byli uznáni vinnými trestným činem: Havelka a Skalický - organizátorství trestného činu výtržnictví /§ 10, odst. 1, písm. a/, Stárek - pomoci k tomuto jednání /§ 10, odst. 1, písm. c/ a to vše k § 202, odst. 1, tr. z.

Těchto trestných činů se dopustili tím, že zorganizovali přes SSM v Přesticích hudební vystoupení a zajistili účinkující Jirouse, Karáska a Soukupa, přičemž obvinění věděli, že se bude zpívat. Z použitých svědeckých výpovědí vyplynulo, že v písních i v referátu Jirouse byly vulgární a závažné výrazy. V sále bylo asi 100 osob a produkce byla valně přístupná. Ve zdůvodnění rozhodnutí soudu bylo zdůrazněno, že výrok o vině a trestu byl zrušen zejména proto, že "že obvinění nejednali

jako členové organizované skupiny". K tomu je zapotřebí plánovitosti a dlouhodobé činnosti a ta to nebyla.

Při rozhodování o výši trestu bylo přihlédnuto k míře společenské nebezpečnosti a míře zavinění a ke jistým dosavadním způsobu života. Kařel Havelka byl odsouzen k 15 měsícům nepodmíněného odnětí svobody., Myroslav Skalický byl odsouzen k 9 měsícům nepodmíněného odnětí svobody. Oba v I. nápravné skupině.

František Stárek byl odsouzen ke 4 měsícům odnětí svobody s podmíněným odložením do doby 1 roku.

Soudní spisy jsou údajně opatřeny razítkem ministerstva spravedlnosti, které si je vyžádalo k nahlédnutí.

5 To 235/76

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 3.9.1976 v senátě složeném ze soudců JUDr. Zdenka Holého jako předsedy, Karla Hasche a JUDr. Miroslava Tlapáka takto:

K odvolání obžalovaných Karla Havelky, Miroslava Skalického a Františka Stárka zrušuje se podle § 258 odst.1, písm. d/ tr.ř. rozsudek okresního soudu Plzeň - jih ze dne 6.7.1976, č.j. 1 T 210/76-470 ve výroku o vině a v důsledku toho i ve výroku o trestu a podle § 259, odst.3 tr.ř. se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaní

1. Karel Havelka,
nar. 12.7.1950 v Plané u Mariánských lázní, okr. Tachov,
mistr n.p. Sihlice, závod 02 Plzeň, bytem Přestice, Komenského
čp. 97, okr. Plzeň - jih, t.č. ve vazbě NVU-MS Plzeň - Bory,

2. Miroslav Skalický,
nar. 31.8.1952 v Praze, tesař Vojenských staveb, závod Praha,
bytem Plzeň, Nad Týncem čp. 39, přechodně bytem Chomutov, Ru-
dé armády čp. 807/34, t.č. ve vazbě NVU-MS Plzeň - Bory,

3. František Stárek,
nar. 1.12.1952 v Plzni, dělník Státních lesů, lesní závod
Česká Lípa, bytem Lipová čp. 51, okr. Teplice, t.č. ve vazbě
v NVU-MS Plzeň - Bory,

j s o u v i n n i ,

že dne 13.12.1975 v Přesticích, okr. Plzeň - jih obžalovaný Karel Havelka po dohodě s Ivanem Jirousem a dalšími osobami společně s obžalovaným Miroslavem Skalickým zorganizovali a umožnili veřejné vystoupení Ivanu Jirousevi Karlu Soukupovi a Svatopluku Karáskovi, ke kterému jim pomohl rozeslat pozvánky obžalovaný František Stárek, na kterém pak účinkující uváděli písně a texty s vulgárními výrazy a obsahem, který znevažoval společenské morální zásady,

t e d y obžalovaní Karel Havelka a Miroslav Skalický zosnovali spáchání trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr.z., obžalovaný František Stárek poskytl pomoc ke spáchání tohoto trestného činu,

č í m ž s p á c h a l i

obžalovaní Karel Havelka a Miroslav Skalický organizátorství

k trestnému činu výtržnictví podle § 10 odst.1 písm. a/ k § 202 odst.1 tr.z., obžalovaný František Stárek pomoc ke stejnému trestnému činu dle § 10 odst. 1 písm. c/ tr.z. a

o d s u z u j í s e z a t o

všichni podle § 10 odst.2 a § 202 odst.1 tr.z., a to obžalovaný Karel H a v e l k a k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání patnácti /15/ měsíců, obžalovaný Miroslav S k a l i c k ý k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání devíti /9/ měsíců, pro jehož výkon se oba zařazují podle § 39a/ odst.2 písm.A/ tr.zák. do první nápravně výchovné skupiny.

Obžalovaný František Stárek s e o d s u z u j e k trestu odnětí svobody v trvání čtyř /4/ měsíců, jehož výkon se mu podle § 58 odst.1 písm. a/ a § 59 odst.1 tr.z. podmíněně odkládá na zkušební dobu 1 roku.

O d ů v o d ě n í :

Napadeným rozsudkem byli obžalovaní Karel Havelka, Miroslav Skalický a František Stárek uznáni vinnými jako spolupachatelé podle § 9 odst.2 tr.zák. trestnými činem výtržnictví dle § 202 odst.1,2 tr.zák., kterého se měli dopustit tím, že na den 13.12.1975 v Přesticích, okr. Plzeň - jih ve vzájemné dohodě a v dohodě s Ivanem Jirousem a dalšími osobami pod záminkou kulturní akce místní organizace SSM zorganizovali a umožnili veřejné vystoupení Ivanu Jirousevi a dalším osobám, při kterém byly přehrávány, zpívány a předneseny před větším počtem posluchačů vulgární a pplzné texty. Byli za to odsouzeni podle § 202 odst.2 tr.zák., obžalovaný Karel Havelka k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dva a půl /2 a 1/2/ roku, Obžalovaný Miroslav Skalický k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců a obžalovaný František Stárek k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců, pro jehož výkon byli všichni podle § 39 a/ odst.2 písm.A/ tr.zák. zařazeni do první nápravně výchovné skupiny.

Proti tomuto rozsudku podali všichni tři obžalovaní v zákonné lhůtě odvolání, v něm napadají jak výrok o vině, tak i výrok o trestu. Obžalovaný Karel Havelka namítá, že okresní soud jej uznal za vinna, pokud jde o subjektivní stránku na základě úmyslu eventuálního. Na tento úmysl usoudil z toho důvodu, že se měl znát velmi dobře s Ivanem Jirousem, znát jeho názory a zúčastňovat se v předchozí době podobných akcí, a že tedy mohl předpokládat, jaký program bude předváděn. Dále vychází soud z předpokladu, že všichni tři obžalovaní byli sběrateli textů písní, které měly reprezentovat "nový hudební směr". Od počátku trestního řízení se hájí tím, že s Ivanem Jirousem se seznámil nahodile, mluvil s ním jednou, a když poznal, že má znalosti z oboru jazzové hudby, souhlasil se zprostředkováním jeho referátu, jehož zaměření ani text neznal, neznal písničky, které budou zpívány, ani neznal zpěváky Karáska a Soukupa. Tato jeho obhajoba v řízení vyvrácena nebyla. Z těchto důvodů nejeví se v žádném směru proká-

záno jeho zavinění k zažalovanému trestnému činu. Žádá proto krajský soud, aby napadený rozsudek zrušil, a z obžaloby jej zprostil. Pro případ, že by částečné odvolání ve výroku o vině nemělo být vyhověno, žádá, aby byl zrušen výrok o trestu a uložen mu trest mírnější.

Obžalovaný Miroslav Skalický v odvolání uvádí, že byl požádán obžalovaným Havelkou, který "večer moderní hudby" organizoval, aby zhotovil pozvánky s uvedením data a místa konání, což provedl tak, že přefotografoval fotomontáž znázorňující klozetovou mísu a z ní vyčnívající dvě ruce ze zahradního časopisu a zhotovil asi 50 kopií, z nichž část rozdál svým známým, o nichž předpokládal, že by mohli mít o tuto akci zájem a část předal obžalovanému Havelkovi. I když se tato fotografie poněkud vymyká běžnému žánru, nelze ji v žádném případě označit za pornografii, nebo dílo jež by svým námětem uráželo estetické nebo morální cítění občanů. Zhotovení pozvánky bylo jeho jedinou činností, kterou ~~na~~ pro uskutečnění večera moderní hudby v Přesticích vykonal. Náplň programu neznal a na výběru písní se nepodílel, protože toto zajišťoval Havelka s Jirousovou skupinou. Nemůže proto souhlasit s názorem okresního soudu, že by se dopustil trestného činu výtržnictví. Nesouhlasí ani s tím, že by se tohoto trestného činu měl dopustit jako člen organizované skupiny. Žije trvale v Chomutově a styky s Havelkou má velmi řídké. Jirouse zná pouze povšechně, ví, že se zajímá o "moderní hudbu" a dokonce publikuje v odborných časopisech. Ačkoliv se mu tento hudební směr líbí, jeho ideová náplň mu známa není, takže nemohl mít představu o tom, co bude v průběhu večera Jirous přednášet. Zpěváky Karáska a Soukupa neznal vůbec, ani je dříve zpívat neslyšel. Má za to, že jako člen organizované skupiny by musel být obeznámen se všemi cíli, jež si tato skupina předsevzala, s těmito souhlasit a podílet se na plnění dílčích, předem rozdělených úkolů. To v daném případě dovodit nelze, protože před zhotovením pozvánek o podrobnostech informován vůbec nebyl. Nemohl se proto dopustit žádného trestného činu výtržnictví a žádá krajský soud, aby napadený rozsudek zrušil a z obžaloby jej zprostil.

Obžalovaný Stárek namítá, že během přípravného řízení i při hlavním líčení se hájil tím, že od obžalovaného Skalického obdržel v Chomutově menší množství pozvánek na večer uspořádaný dne 13.12.1975 v Přesticích a že tyto pozvánky předal asi 7 osobám. Ani v průběhu řízení nebylo zjištěno, že by se podílel na nějaké organizaci tohoto večera, buď před jeho konáním nebo v jeho průběhu. Večera se zúčastnil jako pouhý divák, což bylo potvrzeno výpovědí obou obžalovaných, přesnější program mu znám nebyl, nevěděl co Jirous bude přednášet a kdo se bude na tomto večeru zpívat. Namítá proto nedostatek svého zavinění, když po subjektivní stránce si nemohl být vědom toho, co se v Přesticích na večeru bude provozovat. Žádá rovněž krajský soud, aby napadený rozsudek zrušil a z obžaloby jej zprostil.

Krajský soud přezkoumal podle § 254 odst.1 tr.ř. zákonost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti

kterému odvolatelé mohli podat odvolání i řízení, které to-
muto rozsudku předcházelo a zjistil, že soud prvního stupně
nesprávně rozhodl, když dospěl k závěru, že obžalovaní jako
spolupachatelé se dopustili trestného činu výtržnictví dle
§ 202 odst.1,2 tr.z. Okresní soud nesprávně hodnotil všechny
provedené důkazy a na základě tohoto nesprávného hodnocení
důkazů pak učinil i nesprávné právní závěry. Z důkazů, které
provedl, ať už z výpovědi samotných obžalovaných i slyšených
svědků nebylo prokázáno, že by se obžalovaní sami kritického
večera dopustili nějakého výtržnictví, které by zakládalo
skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví. Ani jeden z
obžalovaných na uvedeném večeru žádné písně nezpíval, ani ne-
pronášel žádný referát, a pokud snad obžalovaný Havelka a
obžalovaný Skalický pouštěli nějakou hudbu z gramofonových
desek, nebo z magnetofonových pásků, nebylo prokázáno, že by
v této hudbě se objevovaly nějaké hrubé výrazy. Konečně vět-
šina těchto nahrávek, které byly pouštěny, je v anglickém
jazyce. Naopak bylo prokázáno, a to jednak samotnou výpovědí
obžalovaných, ale i dalšími svědeckými výpověďmi, že to byli
obžalovaní, hlavně pak Havelka a Skalický, kteří uvedený ve-
čer "moderní hudby" zorganizovali a to jednak tím, že zajis-
tili uskutečnění přes místní organizaci SSM v Přesticích,
zajistili účinkující, kterými byli Ivan Jirous, Karel Soukup
a Svatopluk Karásek, a zajistili účast mladých lidí, zvlášt-
ními pozvánkami, které pro tento účel sami zřídili. V tom
jim pak byl nápomocen i obžalovaný Stárek, který zejména
známým rozeslal několik pozvánek. Všichni tři obžalovaní
účinkující znali, zejména Ivana Jirouse, neboť s ním dříve
několikrát hovořili, znali jeho názory na tzv. "moderní hu-
dbu" a její směr, byli také sběrateli nahrávek této hudby,
o které Jirous slíbil referovat. Obžalovaní Havelka a Skali-
cký byli zhruba také seznámeni i s tím, co na uvedeném veče-
ru bude hráno, zpíváno nebo referováno. Prostřednictvím ob-
žalovaného Skalického se o tomto dozvěděl i obžalovaný Stá-
rek, když Skalický jej navštívil, seznámil jej s večerem,
který se má konat, a pak mu také poslal asi 7 pozvánek s tím,
aby je zaslal svým známým, kteří o tuto hudbu mají zájem.

Z výpovědi svědků Kalaše, Štiky, Kortana, Kasla, Cipry,
Klimešové, Janouškovce, z písemných materiálů a i z dalších
důkazů pak bylo prokázáno, že texty celé řady zpívaných pís-
ní byly obsahově závadné a vyskytovaly se v nich vulgární
výrazy. Stejný obsah měl i referát přednesený Ivanem Jirou-
sem. Jak tento referát, tak i tyto písně znevažovaly a zesmě-
šovaly společenské hodnoty, kterých bylo dosaženo v naší
společnosti a určitý důraz tomu měla dát i řada vulgárních
slov, které jednotlivé texty obsahovaly. Soud právě tyto sku-
tečnosti hodnotí jako hrubou neslušnost, které se dopustili
účinkující na uvedeném večeru, tj. Jirous, Karásek a Soukup.
Protože tito účinkující zpívali, případně referovali jednak
na místě veřejnosti přístupném a veřejně tj. před větším po-
čtem přítomných osob, pak v každém případě se dopustili tre-
stného činu výtržnictví podle § 202 odst.1 tr.z. Spáchání
tohoto trestného činu uvedenými osobami si soud pak řešil
jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst.1 tr.ř. Na druhé
straně obžalovaný Havelka a obžalovaný Skalický se dopustili
účastnenství ve smyslu § 10 odst.1 písm.c/ tr.zák. k trestné-

mu činu výtržnictví dle § 202 odst.1 tr.z., neboť jejich jednání spočívalo v zorganizování celé akce, zajištění programu a účinkujících, zajištění posluchačů, zvláště pro ten účel sezvaných, pozvánkami, které sami zhotovili. Soud však dospěl k závěru, že v žádném případě zde nelze hovořit o tom, že by obžalovaní jednali jako členové organizované skupiny. K tomu se předpokládá vyvíjení takové činnosti, která se vyznačuje plánovitostí a koordinovaností od samého počátku až do konce činnosti této skupiny resp. do konce páchání této činnosti. Taková plánovitost a koordinovanost mezi obžalovanými nebyla. Ze všech těchto důvodů proto nezbylo krajšímu soudu, než v napadeném rozsudku zrušit celý výrok o vině a rozhodnout tak, jak zhora ve výroku jest uvedeno.

Protože byl zrušen výrok o vině, musel být zrušen i výrok o trestu u všech obžalovaných. Při novém rozhodování o trestu bylo vycházeno z ust. § 10 odst.2 a § 202 odst.1 tr. zák. Při stanovení druhu a výše trestu u obžalovaného Havelky a obžalovaného Skalického přihlížel soud ke všem zákonným hlediskům uvedeným v § 23 odst.1 a § 31 odst.1 tr.zák., tj. jak ke stupni nebezpečnosti spáchaného činu pro společnost, tak i k osobě pachatele a jeho možné nápravě. Stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pro společnost v daném případě je zvyšován tím, že obžalovaní zorganizovali "kulturní akci", která ve svém obsahu propagovala takový směr hudby a takovou kulturu, která je v rozporu vůbec s kulturou naší socialistické společnosti. O jakou kulturu obžalovaným šlo, to je charakterizováno obsahem referátu, který na uvedeném večeru byl přednesen, a kteréžto písně pak na tomto večeru byly zpívány. Pokud jde o osobu pachatele, nemohl soud u obžalovaného Havelky přehlédnout, že již jednou byl soudně trestán pro úmyslný trestný čin opuštění republiky podle § 109 odst.2 tr.zák. U obžalovaného Skalického rovněž pak nemohlo být přehlédnuto, že byl soudně trestán a sice pro nedbalostní dva trestné činy. Když pak bylo přihlédnuto k míře zavinění, která u obžalovaného Havelky je výraznější než u obžalovaného Skalického a když konečně bylo přihlédnuto i ke zprávám o pověsti obou obžalovaných jak z místa bydliště, tak i pracoviště, dospěl soud k závěru, že přiměřeným trestem pro obžalovaného Havelku je trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců a pro obžalovaného Skalického trest odnětí svobody v trvání 9 měsíců. S ohledem na to, co shora je uvedeno, tyto tresty byly uloženy jako nepodmíněné, neboť pro uložení trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem nebyly dány podmínky stanovené v ust. § 58 odst.1 písm. a/ tr.zák.

U obžalovaného Stárka soud přihlédl k menší míře jeho zavinění, k jeho malé účasti při pomoci celé akce, která spočívala prakticky jenom v rozeslání určitého počtu pozvánek, bylo přihlédnuto k tomu, že dosud nebyl soudně trestán, a že požívá dobré pověsti na pracovišti i v místě trvalého bydliště. Rovněž pak na druhé straně u tohoto obžalovaného bylo přihlédnuto ke stupni nebezpečnosti spáchaného jednání pro společnost, tak jako u obž. Havelky a Skalického. Když pak bylo přihlíženo ke všem skutečnostem rozhodným pro stanovení druhu a výše trestu, dospěl soud k závěru, že u tohoto obžalovaného postačí uložit mírný výchovný trest. Za takovýto

trest pak je považován trest odnětí svobody v trvání 4 měsíců, který obžalovanému byl uložen a jehož výkon byl stanoven na zkušební dobu jednoho roku. Tato zkušební doba v trvání jednoho roku byla stanovena zejména s ohledem na dosud nezavadný způsob života, který obžalovaný vedl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

V Plzni dne 3.9.1976

Za správnost opisu:
podpis nečitelný

JUDr Zdeněk Holý, v.r.

kulaté razítko
Krajský soud v Plzni

Dovětek - poznámka vydavatele

Nejprve o osudech stíhaných:

Šestadvacetiletý stavební mistr Karel Havelka, člen jazzové sekce časopisu Melodie, který se jako amatér zabýval publikační činností v oblasti beatrockové hudby, byl zadržen a s účinností od 17.3.1976 /tedy ve stejný den, kdy začalo zatýkání pražských skupin/ byl vzat do vazby. I po zmírnění rozsudku první instance na 15 měsíců bude ve vězení až do 17.6. 1977: po Ivanu Jirousovi byl tedy nejvíce postižen.

Čtyřadvacetiletý tesař Miroslav Skalický, člen hudební skupiny Hever and Vazelína, byl rovněž od 17.3.1976 stále ve vazbě; z výkonu trestu odnětí svobody byl propuštěn po devíti měsících, 17.12.1976. Ze všech devatenácti stíhaných osob je na třetím místě, co do tíže represe.

Čtyřadvacetiletý lesní dělník František Stárek, fotograf-amatér, ve vazbě rovněž od 17.3.1976, byl propuštěn z vězení v den, kdy veřejným zasedáním skončilo odvolací řízení, tedy 3.9.1976. Čtyři měsíce podmíněně, k nimž byl nakonec odsouzen, jsou velmi neobvyklým trestem, protože František Stárek byl v den svého propuštění již 5 a půl měsíce ve vazbě.

Přeštický případ byl pro státní moc zkouškou, jakou míru represe si vůči undergroundu může dovolit. Karel Havelka, Miroslav Skalický a František Stárek byli odsouzeni za něco, čeho se vůbec nedopustili /bez ohledu na to, že ani jednání vlastních "výtržníků", tedy I.Jirouse, K.Soukupa a S.Karáska nebylo trestné/, a byly jim přirčeny velmi vysoké tresty. Tu se ale ukázalo, že státní moc si nemůže dovolit tolik, kolik doufala. Dvojí kampaň solidarity nabývala čím dál tím víc na síle: v zahraničí byl desítkami listů publikován v rozsáhlých výtazích záznam z procesu /který byl zařazen v této části sborníku/, okresní noviny, zvláště v německy mluvících zemích, Skandinávii a Anglii publikovaly v červenci a v srpnu 1976 dlouhé články o Plastic People a poukazovaly na absurditu přeštického případu; všechny velké noviny prakticky ve všech zemích západní Evropy /včetně Španělska/ průběžně informovaly své čtenáře; na podporu českého undergroundu se pořádaly koncerty a jejich věc se uváděla na masových shromážděních; zájem projevíly i západoevropské komunistické strany, z nichž některé /např. italská a britská/ vyjádřily Plastikům svou solidaritu. Tato zahraniční kampaň získávala na intenzitě i tou měrou, jak se rozrůstala podpora a účast, které postiženým vyjadřovali naši spoluobčané. O domácí solidaritě přináším několik dokladů v následující části sborníku; zahraniční solidaritu jsme dokumentačně nemohli zachytit: jednak většinou materiálů nedisponujeme, jednak by tyto materiály vydaly na několik tlustých knih.

Plzeňské drama, jakkoli bolestné pro tři postižené a jejich rodiny, mělo tedy i svou dobrou stránku: ukázalo v celé své nahotě absurditu obvinění a záměry státní moci; pomohlo, jako argument, přesvědčit nevěřící a váhající a dokázalo získat část domácího veřejného mínění, manipulovaného klamavými

informacemi čs. sdělovacích prostředků. Zde není místa pro analýzy, položme si však otázku, proč tolik lidí v této zemi i v zahraničí, proč tolik lidí nejrůznějších přesvědčení a názorů, proč tolik organizací včetně komunistických vyjádřilo svou podporu obětem soudní represe a proč tato solidarita byla mnohem rozsáhlejší, intenzivnější /a také účinnější/ než v případech jiných, minulých procesů, politických v užším slovy smyslu?

Č Á S T I V .

Obžaloba a solidarita

Okresní prokuratura Praha - západ

Pv 227/76

Okresnímu soudu

P r a h a - západ

O b ž a l o b a

Okresní prokurátor pro Prahu - západ podává obžalobu na:

- 1/ Ivana J i r o u s e , nar. 23.9.1944 v Humpolci, dělníka, trvale bytem Praha 1, Navrátilova č.11, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 2/ Pavla Z a j í č k a , nar. 15.4.1951 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 5 - Radotín, Erbenova 18, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 3/ Milana H l a v s u , nar. 6.3.1951 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 6 - Břevnov, Šlikova č.9, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 4/ Karla S o u k u p a , nar. 22.1.1951 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 2 - Anny Letenské č.16, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 5/ Svatopluka K a r á s k a , nar. 18.10.1942 v Praze, správce depozitáře, trvale bytem Praha 5, Holečkova č.14, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 6/ Josefa J a n í č k a , nar. 28.12.1947 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 2, Podskalská č.4, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 7/ Vratislava B r a b e n c e , nar. 28.4.1943 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 9 - Horní Počernice, Koněvova č.752, t.č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ;
- 8/ Jiřího K a b e š e , nar. 26.3.1946 v Křemíně, grafika, trvale bytem Praha 4 - Nusle, Čestmírova 10;
- 9/ Jaroslava K u k a l a , nar. 28.3.1949 v Praze, dělníka, trvale bytem Psáry č.58, okres Praha - západ;
- 10/ Pavla Z e m a n a , nar. 16.3.1948 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 6, U Landrovky č.68;
- 11/ Jaroslava V o ž n i a k a , nar. 30.10.1954, v době vyšetřování bez pracovního poměru, trvale bytem Praha 5 - Zbraslav, Vančurova č.221;

- 12/ Vladimíra V y š í n a , nar. 10.9.1950 ve Velkých Přílepech, závozníka, trvale bytem Velké Přílepy č.47, okres Praha - západ;
- 13/ Jana K i n d l a , nar. 28.12.1955 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 5 - Radotín, Na Benátkách č.4;
- 14/ Otakara M i c h l a , nar. 15.1.1949 v Praze, programátora, trvale bytem Praha 7, U smaltovny 20;

že

- I- Organizovali a účastnili se vystoupení hudebních skupin, jejichž program byl zaměřen tak, že vyjadřoval neúctu vystupujících ke společnosti a pohrdává jejími morálními zásadami, zejména soustavným opakováním a zdůrazňováním vulgárních výrazů; přitom v řadě případů uvedli v omyl funkcionáře společenských organizací a orgány lidosprávy tím předstíráním, že se jedná o kulturní akce, popř. oslavy rodinných událostí, a t o t a k t o :
- a/ Ivan J i r o u s dne 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, 13.12.1975 v Přešticích, 21.2.1976 v Bojanovicích vystoupení organizačně zajišťoval a vlastními texty uváděl;
- b/ Pavel Z a j í č e k dne 19.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, koncem roku 1975 v Mokropsech, 1.12.1973 ve Veleni na vystoupení hrál a zpíval texty závadného obsahu a ve Veleni program uváděl;
- c/ Milan H l a v s a , dne 19.6.1971 v Ledči nad Sázavou, 21.2.1973 v Písku, 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 29.6.1972 v Praze, 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Veleni, 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, koncem roku 1975 v Mokropsech a 21.2.1976 v Bojanovicích na vystoupení hrál a zpíval, skládal hudbu k závadným textům a v Bojanovicích program uváděl;
- d/ Karel S o u k u p a Svatopluk K a r á s e k dne 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, 13.12.1975 v Přešticích, 21.2.1976 v Bojanovicích a Karel Soukup ještě koncem roku 1975 v Mokropsech zpívali a hráli závadné písně, jejichž hudbu a text sami skládali;
- e/ Josef J a n í č e k dne 19.6.1971 v Ledči nad Sázavou, 31.3.1972 v Písku, 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 29.6.1972 v Praze, 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Veleni, 21.2.1976 v Bojanovicích,

- Vratislav Brabeneč dne 29.6.1972 v Praze, 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Velení, 1.9.1974 v Postupicích, 21.2.1976 v Bojanovicích;
- Jiří Kaboš dne 19.6.1971 v Ledči nad Sázavou, 31.3.1972 v Písku, 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 29.6.1972 v Praze, 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Velení, 1.9.1973 v Postupicích, 21.2.1976 v Bojanovicích,
- Jaroslav Kukal dne 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.9.1973 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, koncem roku 1975 v Mokropsech, 21.2.1976 v Bojanovicích,
- Pavel Zeman dne 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 29.6.1972 v Praze, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku,
- Jaroslav Vožniak dne 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 21.2.1976 v Bojanovicích,
- Vladimír Vyšín dne 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku,
- Jan Kindl dne 21.6.1975 v Kostelci u Křížku,
- Otakar Michl dne 21.6.1975 v Kostelci u Křížku

vystupovali jako hudebníci a hráli písně, jejichž texty byly závažného charakteru, přičemž jim obsah byl znám.

T e d y

ad I. a-e/ Všichni obvinění se dopustili veřejné hrubé ne slušnosti a činy spáchali jako členové organizované skupiny;

ad II. Obviněný Jirous sám v letech 1971-1976 ač neměl oprávnění organizoval a uskutečnil vystoupení tzv. skupin "Plastic People" a "DG 307" a "sólových zpěváků" S.Karáska a K.Soukupa, za což neoprávněně požadoval a také přijal od místní skupiny SSM v Ledči nad Sázavou 1.500 Kčs, od plesového výboru průmyslové školy v Písku Kčs 2.000, od místní skupiny SSM ve Zruči nad Sázavou Kčs 2.000, od ČKD Polovodiče Praha 1.250 Kčs, od kapelníka hudební skupiny Ivo Pešáka nejméně Kčs 600, od veřejnosti v Postupicích cca Kčs 4.000, na vstupném od veřejnosti na Křížku cca 3.000 Kčs, na vstupném od veřejnosti v Bojanovicích cca Kčs 8.000, kteréžto částky jednak použil ke krytí režie akcí a jednak si ponechal pro sebe;

t e d y neoprávněně ve větším rozsahu provozoval jiné výdělečné podnikání;

- ad III. obviněný J i r o u s sám
v lednu, příp. únoru 1969 v Pelhřimově a dále
v roce 1974 v Praze a 20.10.1975 v Praze a jiných
místech kam měnil pobyt, se nedostavoval k orgánům
vojenské správy k přezkoušení zdravotního stavu,
ač tato povinnost je mu uložena zákonem
- t e d y nedostavil se k přezkoušení nebo k nemocničnímu vy-
šetření v úmyslu svoji vojenskou povinnost nesplnit
nebo svoji povinnost oddálit.

T í m s p á c h a l i

- ad I. všichni obvinění trestný čin výtržnictví dle § 9/2
k § 202/1,2 tr.z.,
- ad II. a III. obviněný Jirous sám
trestný čin nedovoleného podnikání podle
§ 118/1 tr.z. a
trestný čin nesplnění odvodní povinnosti podle
§ 267/1 tr.z.

N a v r h u j i :

- 1/ slyšeti jako svědky: D.Brožová č.l. 609-612, Z.Houdková
č.l. 670-672, J.Benák, č.l. 600-601, J. Dlouhý č.l.
620-621, M.Schauer č.l. 855-856, M.Hamršíd č.l. 639-640,
D.Kuklová č.l. 738-739, J.Budil č.l. 614-615, J.Hodek
č.l. 665-666, I.Pešák č.l. 812-815, Z.Horáčková č.l. 667-
669, M.Kocourek č.l. 707-709, M.Plhoň č.l. 817-818, A.Ko-
sík č.l. 715-717,
- 2/ čísti ostatní svědecké výpovědi,
- 3/ konstatovat fotodokumentaci, texty písní, zprávu o tzv.
"Třetím hudebním obrození", magnetofonové záznamy,
- 4/ čísti osobní výkazy obviněných a podstatný obsah trestní-
ho spisu

O d ů v o d n ě n í :

Hudební skupina "Plastic People of the Universe" byla
evidována u Pražského kulturního střediska do 30.12.1970. Do
této doby jim Pražské kulturní středisko bylo oprávněno zpro-
středkovávat smlouvy o vystoupení před veřejností.

Členy této skupiny byli obvinění: Josef Janíček, který
byl zároveň vedoucím souboru, Milan Hlavsa, Jiří Kabeš, Vratí-
slav Bzambenec a Jaroslav Vožniak.

Obviněný Zajíček s obviněným Hlavsou v r.1973 založili
hudební skupinu "DG 307". Tato hudební skupina jakoukoliv ve-

řejnou činnost povolenu neměla. Stálými členy byli pouze členové skupiny obviněný Zajíček, vedoucí souboru a obviněný Hlavsa. Ostatní členové střídavě byli: obviněný Otakar Michl, Jan Kindl, Pavel Zeman, Jaroslav Kukal a Vladimír Vyšín.

Dne 20.10.1975 obě tyto hudební skupiny předložily Pražskému kulturnímu středisku přihlášku ke kvalifikačním ~~zkouškám~~ ~~kám~~ přehrávkám lidových hudebníků, aby legalizovaly svá neoprávněná vystupování. Dne 11.1.1975 komise Pražského kulturního střediska oběma skupinám kvalifikaci neudělila.

Bez povolení a souhlasu příslušných úřadů jako tzv. sóloví hudebníci a zpěváci, vystupovali obvinění S.Karásek a K.Soukup.

Zprostředkovatelem a organizátorem veřejných vystoupení obou hudebních skupin a samostatných hudebníků a zpěváků byl obviněný Ivan Jirous, který zároveň byl konferenciérem těchto vystoupení.

Repertoár skupin obsahoval zejména písně, jejichž texty skládal obviněný Zajíček. Texty těchto písní obsahovaly převážně vulgární výrazy příčíci se socialistické morálce, jako např. písně Zácpa, Apokalyptický pták, Podivný mandarin, Traktory - /skupiny Plastic People/ a Utopenec, Nářek dosud nenarozených dětí, Hrůzy - /skupiny DG 307/.

Písně samé i jejich obsah a způsob vystoupení hudebníků vyjadřovaly negativní a protispolečenské rysy, hrubou vulgarnost s protisocialistickým působením.

Ze známých veřejných vystoupení tzv. hudební skupiny "Plastic People" bylo vystoupení v Ledči nad Sázavou v hotelu Koželužna před více než 100 mladými lidmi, které bylo uskutečněno ZO SSM v Ledči nad Sázavou dne 19.6.1971. Obviněný Jirous zde, pod záminkou kulturního vystoupení, ovlivnil funkcionáře ZO SSM. Za toto vystoupení získal částku 1.500 Kčs. Vystoupení skupiny bylo negativně hodnoceno komisí MěNV dne 24.6.1971 /č.l. 975/ se závěrem, že podobné akce nebudou napříště povolovány.

Další vystoupení "Plastic People" bylo uskutečněno dne 31.3.1972 v Písku v ZK n.p. Jitex na maturitním plese Střední průmyslové školy strojnické, které zorganizoval rovněž obviněný Jirous a za které přijal úplatu 2.000 Kčs. Vystoupení skupiny asi po deseti minutách vyvolalo u návštěvníků takovou nevůli, že pořadatelé skupinu ze sálu vykázali. Vystoupení skupiny bylo kritizováno studenty, profesorským sborem i přítomnými funkcionáři MěNV /č.l. 980-984/.

Skupina "Plastic People" dne 24.6.1972 vystoupila pod záminkou kulturního programu na taneční zábavě před několika sty lidmi pořádané ZO SSM n.p. Sázavan ve společenském domě ve Zruči nad Sázavou. Tuto akci zorganizoval opět obviněný Jirous a to za úplatu ve výši 2.000 Kčs.

Vystoupení této skupiny bylo návštěvníky všeobecně kritizováno, projednáváno na CZV SSM n.p. Sázavan a kritizováno v místním tisku /č.l. 986-996/.

Tzv. hudební skupina "Plastic People" vystoupila dne 29.6.1972 cca před 200 lidmi v Praze v závodním klubu ČKD-Polovodiče. Vystoupení bylo legalizováno kulturním programem tamním SSM. Akci opět organizoval obviněný Jirous, který za vystoupení skupiny vyinkasoval částku 1.250 Kčs. Rovněž i zde bylo vystoupení organizované obviněným Jirousem kritizováno jednak samotnými pracovníky n.p. ČKD - účastníky vystoupení a jednak i politickými organizacemi tohoto n.p. /č.l. 997/.

Obviněný Jirous s kapelníkem Jazzového orchestru Ivo Pešákem, který měl povolení před veřejností vystupovat, se dohodl, že hudební skupina "Plastic People" vystoupí dne 8.7.1973 a 7.10.1973 v istním sále v Praze 5 - Klukovicích společně. Obviněný Jirous od Pešáka požadoval odměnu ve výši 1/2 honoráře, který dostane proplacen orchestr Ivo Pešáka. K neoprávněnému vystoupení skupiny "Plastic People" skutečně v Klukovicích došlo před 100-200 lidmi, za které Jirous vyinkasoval sjednanou odměnu.

Obviněný Janíček, pod záminkou kulturní akce u VO SSM Veleň uspořádal vystoupení skupiny "Plastic People" ve Veleňi, uskutečněno bylo dne 1.12.1973 před cca více než 200 osobami v sále místní jednoty. Obviněný Zajíček zde vystoupil jako konferenciér. Jeho výroky a vystupování vzbuzovaly pohoršení, zejména pro svoji vulgárnost. Výroky jsou uvedeny ve vyšetřovacím spise /č.l. 497/. Samotné vystoupení skupiny "Plastic People" u zúčastněných vzbudilo pohoršení, bylo odsouzeno a zaobývaly se jím politické organizace i organizace SSM a rada NV. Obviněný Jirous se této akce zúčastnit nemohl, protože se tehdy nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody pro tr.činy výtržnictví a hanobení národa a rasy.

Jak se shora uvedeného vyplynulo, obviněný Jirous s angažováním hudební skupiny "Plastic People" neměl úspěch, organizace poznaly obsahovou náplň jejich hudebních programů, které byly vesměs odsuzovány. Proto obviněný Jirous přišel na myšlenku organizovat další vystoupení jak skupiny "Plastic People", tak i vzniklé skupiny "DG 307" pod záminkou oslav různých příležitostí členů orchestru a případně i dalších osob. Tak se podařilo zorganizovat vystoupení skupin "Plastic People" a "DG 307" v Postupicích dne 1.9.1974 kde obv. Jirous si najal místní kinosál. Se skupinou "Plastic People" vystoupili obvinění: Janíček, Hlavsa, Brabenec, Kašeš, Vožniak a se skupinou "DG 307" obvinění: Zajíček, Hlavsa, Kukal, Vyšín. Obě skupiny vystupovaly před cca 200 lidmi, hráli písně, které byly obsahem jejich repertoáru a které měly vulgární názvy přičítící se socialistické morálce. Všichni obvinění věděli, jaké skladby zde budou hrát a byli s tím srozuměni. Obviněný Zajíček zde vystupoval jako zpěvák skupiny "DG 307".

Kromě označených hudebních skupin zde vystupovali jako "sóloví zpěváci" obvinění Soukup a Karásek se svým repertoárem písní obdobného charakteru. Obviněný Jirous vystupoval jako konferenciér, přičemž i sám užíval společně s obviněným Brabencem neslušné výrazy /příl. č.1-4/. Od každého návštěvníka bylo vybíráno jako vstupné 20-25 Kčs, takže obviněný Jirous na ~~vyšším~~ vstupném získal nejméně částku cca. 4.000 Kčs. Vystoupení skupiny "DG 307" v Postupicích bylo snímáno kamerou svědky Schauerem a Dlouhým, tito však v polovině produkce přestali natáčet a vystoupení opustili, ježto zjistili, že se jedná o vystoupení naprosto odsouzeníhodné a obávali se zákroku orgánu SNB /č.1. 620-621, 855-856/.

Obviněný Jirous zorganizoval na den 21.6.1975 vystoupení skupiny DG 307 pod záminkou oslavy svatby obviněného Hlavsy v sále místní restaurace v Kostelci u Křížku, okres Praha - východ. Funkcionáři NV, uvedení v omyl, prodloužili v restauraci uzavírací dobu. Jirous vystoupení uváděl, účastníky byli obvinění Zajíček, Hlavsa, Zeman, Kukal, Vyšín, Michl, Kindl, kteří zde vystupovali s obvyklými písněmi skupiny DG 307, jejichž texty obsahovaly stejné zaměření. Kromě těchto obviněných zde vystupovali samostatně se svým repertoárem i obviněný S.Karásek a K.Soukup. Akce se zúčastnilo dle výpovědi svědků 150-300 lidí, od kterých bylo vybíráno obviněným Jirousem vstupné ve výši 20-25 Kčs, takže celkem tento získal cca 3.000 Kčs.

Dne 13.12.1975 obviněný Jirous prostřednictvím K.Havelky pod záminkou kulturní akce zorganizoval v klubu SSM v Přesticích, okres Plzeň - jih tzv. kulturní akci. V programu vystupoval obviněný Jirous s přednáškou zvanou "Zpráva o třetím českém hudebním obrození". Přednáška, která svým způsobem vychvaluje vulgárnost textů písní hudebních skupin "Plastic People" a "DG 307", byla doprovázena filmovými záběry a nahrávkami. V závěru pořadu vystupovali obvinění S.Karásek a K.Soukup, a zpívali písně svého repertoáru, zejména Karásek písně "Je lepší na skále život mít", "Svatba v Káni Galilejské", Byl boj na zemi, Já jsem nákej stounavej, Vy silní ve víře atd. Obviněný Soukup zejména s písněmi Spartakiáda, Pracovní tábor, Sádlo, Tesilová verbež, kombajnéri atd. Z výpověď svědků je zřejmé, že jak přednáška, tak hudba a zejména solová vystoupení obviněného Karásky a Soukupa zanechalo velmi nepříznivý dojem na návštěvnících tohoto pořadu, kterých bylo více než 70. V SSM v Přesticích bylo provedeno opatření, aby k podobným akcím zde nedocházelo a v budoucnu ani nemohlo docházet. Od návštěvníků bylo vybíráno vstupné 10 Kčs, nepodařilo se však vyšetřováním spolehlivě prokázat, zda a v jaké výši byl obviněnému Jirousevi vyplacen za vystoupení honorář.

Dne 21.2.1976 pod záminkou oslavy svatby obviněného Jirouse jmenovaný obviněný zorganizoval vystoupení hudebních skupin v sále restaurace v Bojanovicích, okres Praha - západ, když předtím na funkcionářích NV vylákal prodloužení uzavírací doby. Vystoupení se zúčastnilo více jak 300 osob. Vstupné stanovil Jirous ve výši Kčs 40, takže obdržel od návštěvníků nejméně částku cca 8.000 Kčs s přihlédnutím, že někteří náv-

štěvníci vstupné neplatili.

Na této hudební produkci vystupovala hudební skupina "Plastic People" s obviněnými Janíčkem, Hlavsou, Brabencem, Kabešem a Vožniakem. Produkovány zde byly mimo jiné skladby "Prší, Eliášův oheň, Hadovka smrdutá, Francovka, Traktor, Okolo okna, Zácpa, Nikdo, Apokalyptický pták, Píseň brance" atd. Zejména texty písní Zácpa, Apokalyptický pták, a Píseň brance jsou vulgárního a oplzlého charakteru. Při písni "Eliášův oheň" obviněný Kukal zapálil na jevišti obsah nádoby s chemikáliemi a vytvářel tak světelné efekty. Tentokrát program uváděl obviněný Hlavsa, který dle výpovědi svědků i spoluobviněných byl opilý a do mikrofonu pronášel vulgární výroky. Jako tzv. "soloví zpěváci", kteří zpěv sami doprovázeli hrou na kytaru, zde vystupovali opět obvinění Karásek a Soukup. Obviněný Karásek zpíval skladby, jejichž texty sám složil, mimo jiné "Je pozdě, Návštěva v pekle, Řekni to ďáblu, Gomora", tedy písně s převážně vulgárními texty. Sám texty písní uváděl vulgárním způsobem, který vysvětlil trémou před obecenstvem /přil.č.l., č.l. 44 a 47/. Obviněný Soukup vystoupil rovněž s písněmi svého repertoáru s texty vulgárního charakteru jako např. "Jako když pohlédnu na dítě, Generace, Pracovní tábor, Indie", atd. /přil.č.l. 47 a 49/. Hudební skupina "DG 307" s obviněnými Zajíčkem, Michlem, Hlavsou, Kindlem, Zemanem a Kukalem zde v Bojanovicích byla připravena vystoupit se svým ~~hudebním~~ obvyklým repertoárem. Však pouze z důvodů časové tísně se takz nestalo.

Obviněný Jirous byl usnesením ze dne 9.11.1972 vyšetřovatelem OO VB Praha 8 stíhán pro trestné činy nedovoleného podnikání pod č.j. ČVS VV 172/848-72, protože v letech 1971-1972 na obdobných úředně nepovolených akcích vyinkasoval částku 12.000 Kčs. Tehdy trestní stíhání bylo zastaveno jen proto, že vyšetřovatel dospěl k závěru, že k nelegálnímu vystupování tehdy již nedocházelo. Obviněný Jirous si však z tohoto stíhání nevzal poučení a naopak hledal další cesty, jak získávat finanční prostředky, využívaje hudebních skupin, které k vystupování neměly oprávnění. Sám shora popsaná výtržnictví vystoupení hudebních skupin "Plastic People" a "DG 307" organizoval, pořady uváděl, ale sám také inkasoval peníze. Tak za akci v Ledči nad Sázavou vyinkasoval 1.500 Kčs, v Písku 2.000 Kčs, ve Zruči nad Sázavou 2.000 Kčs, v Praze - závod ČKD - Polovodiče 1.250 Kčs, v Postupicích na vstupném od veřejnosti nejméně cca 4.000 Kčs, v Kostelci u Křížku rovněž 3.000 Kčs, v Bojanovicích nejméně cca 8.000 Kčs. Od kapelníka hudební skupiny I. Pešáka za účast 600 Kčs. Z finančních prostředků takto získaných zčásti hradil režii tzv. hudebních skupin a zčásti si peníze ponechal pro sebe.

V roce 1962 byl obviněný Jirous odveden k plnění základní vojenské služby orgány vojenské správy. Nástup vojenské základní služby mu byl odložen do r. 1968, protože tehdy studoval na filosofické fakultě KU. V lednu 1968 a únoru 1969 byl vojenskou správou předvolán k přezkoušení zdravotního stavu, kam se však nedostavil. Dne 2.2.1970 byl dočasně uznán vojenské služby neschopen a další přezkoušení jeho zdra-

votního stavu bylo stanoveno na únor 1973. Dne 25.10.1973 byl obviněný Jirous opět povolán vojenskou správou k přezkoušení zdravotního stavu. Povolávací rozkaz však nepřevzal a k přezkoušení se nedostavil ani po opětovné urgenci. Dne 19.9.1974 na povolávací rozkaz k přezkoušení zdravotního stavu se opět nedostavil a neučinil tak ani dne 20.10.1975, i když tato povinnost mu byla ukládána zákonem. Z jeho počínání je patrné, že se plnění vojenské služby vyhýbal.

Mnozí obvinění účast - aktivní účast - na nepovolených hudebních akcích doznávají. Obvinění Zajíček, Soukup a Karásek potom také, že vulgární texty k písňím skládali a zpívali. Všichni obvinění se hájí, že podle jejich názoru texty písni jsou nezávadné. Pokud byly použity "silnější výrazy" nebylo to nic neobvyklého, protože ve sdělovacích hromadných prostředcích, divadelních hrách a časopisech se podobná slova používají. Tato obhajoba však k neobstojí. Lze přijmout názor, že se i v divadelních či jiných představeních vyskytne slovo též na scéně nebo ve společenském vstupu, které se nepovažuje za slušné. V případě obviněných však právě tato slova se vyskytovala tak často, že vlastně tvořila jádro celého programu. Tato skutečnost vedla k tomu, že mezi posluchači došlo k rozhořčení a v řadě případů se úrovní vystoupení obviněných musely zabývat i orgány lidosprávy a společenských organizací.

Z písemných dokladů, smluv, dohod a ze svědeckých výpovědí je prokázáno, že obviněný Jirous sám, případně prostřednictvím jiných osob na vystoupení hudebních skupin a zpěváků přijímal finanční úhradu. ~~Něvík~~ Nevyviní jej obhajoba, že prostředky, které přijímal, že by stačily ke krytí režie. Z písemné informace orgánů vojenské správy je patrné, že obviněný Jirous, ač byl řádně vyzýván nedostavil se k přezkoušení zdravotního stavu a že se sám nepřihlásil, ač tato povinnost je ~~zabývá~~ uložena zákonem. Jeho obhajoba, že úřední výzvy nepřijal, se proto jeví pouze jako výmluva.

Jednání všech obviněných naplňuje skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví podle § 202/1 tr.z. poněvadž obvinění veřejně a opětovně se dopouštěli hrubé neslušnosti uváděním textů písni, jejichž obsah je naprosto neslučitelný s právními a se společenskými zásadami občanů. Přitom je nerozhodné, že někteří obvinění závažná slova pronášeli a někteří ve spolupráci se zpěváky zajišťovali hudební doprovod. Subjektivně si obvinění byli závažnosti svého jednání vědomi. Poněvadž se jednalo o vystoupení připravovaná a plánovitě zajišťovaná, je dána i kvalifikace ust. § 202 odst.2 tr.z.

Obviněný Jirous se dále dopustil i tr. činu nedovoleného podnikání podle § 118/1 tr.z., poněvadž bez úředního povolení neoprávněně prováděl výdělečně ve větším rozsahu činnost, z níž mu plynul majekový prospěch. Posléze ta skutečnost, že obviněný Jirous se soustavně úmyslně nedostavoval k přezkoušení zdravotního stavu k orgánům vojenské správy ke zjištění

schopnosti k vojenské službě, toto jednání zakládá skutkovou podstatu trestného činu podle § 276/1 tr.z.

Nebezpečnost jednání obviněných pro společnost je zvyšována nejen tím, že se jednalo o činnost prováděnou soustavně a bylo v ní pokračováno po delší dobu ve velkém rozsahu, nýbrž i tím, že byla zaměřena v první řadě na mladé lidi, jejichž morální vývoj mohl být tímto způsobem nepříznivě narušen.

Praha 9.července 1976

Okresní prokurátor

JUDr. Jan K o v a ř í k v.r.

P r o h l á š e n í

V nejbližší době má být v Československu zahájen proces s členy několika rockových skupin /The Plastic People, DG 307 a dalších/, kteří jsou od března tohoto roku ve vyšetřovací vazbě. Tito mladí hudebníci budou souzeni za "výtržnost", které se údajně dopustili tím, že hráli skladby, v nichž se vyskytují neslušná slova.

Některá slova z jejich textů lze skutečně za neslušná považovat. Tato slova však nejsou o nic neslušnější a ve svém kontextu o nic méně oprávněná, než ta, která se objevují v mnoha jiných moderních dílech, jejichž autory nejen nikoho nenapadne soudně stíhat, ale která se navíc těší všeobecné publicitě. Obžalovaní hudebníci přitom své skladby nehráli veřejně, ale jen na uzavřených koncertech pro svoje přátele. Návštěvníci jejich koncertů jejich tvorbě rozuměli a nebyli jí proto pohoršeni, takže vystoupení obžalovaných se nevyznačovalo ani tou základní vlastností, kterou se podle československých zákonů čin naplňující skutkovou podstatu výtržnictví.

Už tyto okolnosti dostatečně prozrazují, že vznesené kriminální obvinění slouží v tomto případě jen jako zástěrka. A tomu, kdo zná skladby postižených skupin, je jasné, co má tato zástěrka skrýt: soudní zákrok proti nekonformní umělecké tvorbě.

Povůžeme za svou uměleckou i občanskou povinnost protestovat ve všech případech, kdy se bezpečnost a justice pokoušejí stíhat ať už pod jakoukoliv záminkou umělce za to, že se věnuje jiné tvorbě, než jaká je oficiálně uznávána. Protestujeme také způsobu, jakým československé sdělovací prostředky o celé věci informují veřejnost, když obžalované označují za protispolečenské živly vyhýbající se práci, za narkomany, alkoholiky, výtržníky a recidivisty. Všechna tato tvrzení mohou být vyslovena jen díky tomu, že se nikomu nedala možnost je veřejně vyvrátit, přičemž jejich průhledným cílem je vyvolat proti obžalovaným odpor veřejnosti. Takovýmto "informováním" sdělovací prostředky nejen klamou veřejnost, ale navíc hrubě porušují principy presumpce neviny, urážejí čest občanů a hrubě ovlivní soud.

Historická skutečnost nás učí, že čím snadněji vzklíčí první semínko justiční zvěle, tím tíž se později vykořeňuje zlo, které z něho vzešlo. Platí to i v tomto případě. Budou-li dnes bez povšimnutí odsouzeni mladí lidé s dlouhými vlasy za svou nekonvenční hudbu jako kriminální delikventi, pak o to snadněji mohou být zítra tím způsobem odsouzeni kteříkoliv jiní umělci za své romány, básně, eseje a obrazy - a už k tomu dokonce nebude ani zapotřebí, aby měli dlouhé vlasy jako fotogenické dekorum kriminálního obvinění.

Na celkovém pozadí současné situace české kultury se nám záměr jeví jako nový a obzvlášť alarmující způsob perzekuce nekonformní tvorby.

univ.prof.dr. Václav Č e r n ý
literární historik a kritik

Václav H a v e l
spisovatel

Ivan K l í m a
spisovatel

Pavel K o h o u t
spisovatel

Ludvík V a c u l í k
spisovatel

V Praze dne 12.6.1976

Milý Heinrichu Bölle,

30. srpna začne v Praze kuriózní a v novodobých dějinách naší země zcela ojedinělý proces, čtrnáct mladých lidí stane před soudem nikoli za své politické názory, aktivity či ambice, ale - možno-li to tak říci - prostě za svůj vztah ke světu. Tito lidé, kteří vytvářejí svou hudební a slovesnou tvorbou jakýsi zvláštní český typ undergroundové kultury, se dopustili totiž toho "zločinu", že se pokoušeli svými skladbami vyzpívat svůj odpor k etablovaným hodnotám světa, v němž žijí, k jeho pokrytecké morálce, k životní uniformitě, k byrokratické tuposti a ke konzumnímu způsobu života. Odmítli přijmout různá lákadla, jimiž si je chtěl současný establishment koupit, a odvážili se ve světě všeobecného přizpůsobování a přetvářky být sami sebou a své životní pocity realizovat svou tvorbou. To všechno ovšem v žalobě není: v ní se mluví pouze o údajném "výtržnictví", které mělo spočívat v tom, že v některých jejích textech se vyskytovala tak zvaná neslušná slova, což prý mělo kohosi pohoršovat. Nesmyslnost tohoto formálního obvinění dokládá mimo jiné fakt, že jde o hudební skupiny, které nevystupovaly veřejně - ta možnost jim byla už dávno odepřena - ale jen na soukromých /a přitom legálně povolených/ oslavách, kam zvaly pouze své příznivce a přátele. Za toto směšné obvinění jim ovšem hrozí vysoké tresty nepodmíněného vězení. Tuto hrozbu ještě zesiluje okolnost, že někteří z přátel obžalovaných - tři mladí dělníci - byli nedávno v Plzni odsouzeni v první instanci k tvrdým nepodmíněným trestům jen za to, že pomohli pražským obžalovaným jedné vystoupení uspořádat. Varuje i sama forma a průběh plzenského procesu, při němž byla například zcela bezdůvodně vyloučena veřejnost.

Je paradoxní, že rok po helsinské konferenci a po několika letech ~~upravování~~ všestranného upevňování své moci cítí se být současný československý režim ohrožen lidmi, privatně zpívajícími písničky, kterým dokonce ani sám nepřisuzuje nepřátelský politický obsah. Co může následovat, projde-li tato věc bez zájmu a bez pozornosti? Koho všeho a za co všechno bude možné potom stíhat?

Už mnohokrát jste projevil starost o osud československé kultury, už mnohokrát se Váš hlas pozvedl na obranu všech, kdož jsou v Československu perzekuováni za své názory, postoje a za svou tvorbu. Proto se obracíme i v této věci právě na Vás a žádáme Vás se vši naléhavostí, abyste věnoval svou pozornost i tomuto případu, abyste využil váhy své umělecké a lidské autority k apelu na československé úřady, aby odvolaly chystané soudní představení; a abyste eventuálně podnítil i zájem dalších kulturních osobností, jimž není lhostejný osud svobody ducha na evropském kontinentu, o tento případ. Obracíme se na Vás ovšem také proto, že náš vlastní hlas zůstává bez odezvy: nikdo nereagoval ani na soukromé apely prezidentu republiky, ani na prohlášení, které jsme v této věci my sami zaslali nejprve československým sdělovacím prostředkům a posléze zveřejnili i v zahraničí.

Vy dobře víte, že svoboda je nedělitelná a ať se kdekoli stane předmětem stíhání, je tím ohrožena všude. Proto má hluboké oprávnění i taková solidarita, která přesahuje nejen hranice tvůrčích disciplin, ale i hranice států a společenských systémů.

Ivan Jirous, Svatopluk Karásek, Karel Soukup, Vratislav Brahenec a další mladí lidé, kteří budou nyní v Praze souzeni, nejsou osobnostmi všeobecně známými a daleko snadněji mohou být proto pronásledováni. Tím důležitější se nám zdá být, když se evropské kulturní veřejnost zastane právě jich. My sami ~~víme~~ to cítíme zvlášť intenzivně, protože se nemůžeme zbavit pocitu, že tito mladí lidé jsou tak tvrdě pronásledováni vlastně tak trochu za nás - totiž právě proto, že se mohou méně než my opřít o solidaritu svých zahraničních kolegů. I když my sami působíme v jiných oblastech kultury, odmítáme přijmout statut jakýchsi prominentních "chráněných" zvířat" a smířit se mlčky s tím, že jiní, méně "chránění" mohou být bez povšimnutí kulturního světa souzeni jako kriminální zločinci.

Prosíme Vás, abyste se zastal mladých lidí postavených před soud v podstatě za to, že se snažili důsledně si uchovat svou osobní a tvůrčí integritu - a v těchto mladých lidech vlastně celé naší ~~generace~~ mladé generace, která má být chystaným procesem vystavena novému tlaku.

S přátelským pozdravem

Jaroslav Seifert, básník, národní umělec

Prof.Dr. Jan Patočka DrSc, Dr.h.c., filosof

Prof.Dr. Václav Černý, Dr.h.c., literární historik

Prof.Dr. Karel Kosík, DrSc, filosof,

Pavel Kohout, spisovatel

Ivan Klíma, spisovatel

Václav Havel, spisovatel

V Praze 16.8.1976

/otištěno 28.8.1976 ve Frankfurter Allgemeine Ztg./

Vážení Jaroslave Seiferte,

když mi oznámili Váš dopis, četl jsem právě podruhé knihu Reinerů Kunzeho "Die wunderbaren Jahre" a naskakovala mi při tom stále více husí kůže; a co od Vás a Vašich přátel jsem se potom dozvěděl, zdálo se mi být ilustrací ke Kunzeho knize, která pojednává o "divupných letech dorůstajících a nikoli odrostlých". Váš dopis líčí beznadějný stav, absurdnější, než by se dalo vymyslet, a přece jsem z Vašeho dopisu vycíťoval něco jako útěchu: není mi známo, že by se v nějaké jiné socialistické zemi obrátila skupina básníků, filosofů, profesorů na veřejnost mimo svoji zemi /když se nemůže obrátit na veřejnost v ní, neboť sdělovací prostředky nemá k dispozici/ a to ve věci neznámých mladistvých, jejichž těžký přečin spočívá ve zpěvu a provozování hudby.

Největší dojem na mne však dělá fakt, že odmítáte to, co nazýváte chráněnou zvířenou, onu svatozář prominentnosti, které se používá všude ve světě k zamlžování problémů. Tato otázka je právě tak mezinárodní jako pokusy zastrašit, ohnout, výrazu zbavit mladé lidi, vynutit z nich účast na /obvykle/ reakční představě o společnosti bez konfliktů s předepsanými myšlenkami, s předepsanou hudbou a četbou a s předepsanými způsoby chování.

Nemohu posoudit, zda odložení procesu způsobil náhled, že "bychom se sotva mohli více zesměšnit, než konáním takového procesu". Pro postižené to není nikterak směšné, a i když k procesu nedojde, neboť ohrožení přece zůstává.

Jestliže Vám a všem přátelům, kteří dopis spolupodepsali, se zvláštní srdečností děkuji, pak proto, že kromě sdělení o nadcházejícím procesu uvádí tato definice "chráněné zvířeny", kterou Vy a Vaši přátelé odmítáte být, na kulturní scénu zcela novou dimenzi. Že máme také zde všechny důvody k tomu, rozebrat svoji ochrannou svatozář a patřičnou nedůvěru, patří do oborů samozřejmostí, stejně jako výraz společenství, který Vy tak srdečně zdůrazňujete.

Děkuji Vám za Váš dopis, který moji přátelé zde pociťují jako adresovaný rovněž jim, a když Vás srdečně zdravím a všem spolupodepsaným děkuji, mám právo vyjádřit spolu s tím pozdravy četných přátel.

Velmi srdečně s pozdravy též mladým hudebníkům, Váš

Heinrich Böll

Otištěno ve Frankfurter Allgemeine Zeitung 6.9.1976

Paní předsedkyně senátu,

seznámili jsme se v hrubých rysech s obžalobou proti Ivanu Jirousovi, a členům skupin Plastic People of Universe a DG 307 a dalším umělcům a s průběhem hlavního líčení proti Karlu Havelkovi, Miroslavu Skalickému a Františku Stárkovi, které proběhlo ve dnech 5. a 6.7.1976 u okresního soudu pro Plzeň - jih.

Z průběhu hlavního líčení v Plzni je zřejmé, že obžalovaní jsou sice formálně odsouzeni za výtržnictví, ale pravá podstatka jejich soudního postihu vyplývá z jejich umělecké aktivity a společenských postojů. Není podstatné, zda jejich názorové postoje sdílíme, ani jaké stanovisko k nim zaujímáme. Jsme však přesvědčeni, že tito obžalovaní, stejně jako všichni ostatní občané mají nezadatelné právo pokusit se vyjádřit své dojmy ze světa, který je obklopuje, způsobem, který považují za výstižný.

Vulgární výrazy tvoří dnes naprosto běžnou součást hovorové řeči, a mladý člověk, který nikdy neslyšel slovo "hovno" nebo "prdel", ať už na pracovišti, v restauraci, ve vlaku, v tramvaji či na ulici, je ojedinělou výjimkou. Pokoušejí-li se tedy tito mladí lidé vyjádřit své pocity, nemůžeme se pozastavovat nad tím, že k tomu používají jazyka, s nímž se běžně denně setkávají. Z toho jasně vyplývá, že pokud hrají a zpívají před svými vrstevníky, jsou vulgární výrazy považovány za součást umělecké formy. Nejde nám o posouzení umělecké kvality těchto skupin, ale o něco, co považujeme za podstatně důležitější: totiž o to, že se tito mladí lidé pokoušejí spontánně a bez snahy o oficiální ocenění vyjádřit své dojmy, že se pokoušejí seberealizovat. V naší zemi, která je doslova zahlcena televizí, rozhlasem a banálními komerčními texty považujeme snahu o vlastní tvůrčí projev za vzácnou a hodnou ocenění a jakékoli pronásledování za škodlivé.

Protestujeme proti tomu, aby byl kdokoli nucen k jedinému způsobu kulturního vyžití, protestujeme proti tomu, aby každý, kdo projevuje nějakým způsobem tvůrčí originalitu, byl souzen a trestán odnětím svobody.

Žádáme, aby všichni obžalovaní causy Jirous a spol. byli osvobozeni.

Žádáme, aby s textem našeho dopisu byli seznámeni přísedící senátu, prokurátor, obhájci a všichni obžalovaní.

V Praze 26.srpna 1976

Zdena Brettschneiderová, Antonie Bořová, Eugen Brikcius, Jan Dostál, Karel Freund, Jan Frolík, Jiří Chmel, Věra Jirousová, Ludvík Kavín, Zina Kočová, Vavřinec Korčíš, Karel Kubíček, František Kukla, Jan Kugler, Jiří Kugler, Jan Lopatka, Pavel Maňásek, Jaroslav Mezník, Jiří Mrázek, Pavel Muraško, Jiří Němec, Dana Němcová, Karel Oujezdský, Zdeněk Padělek, Jan Patocka ml., Karel Pecka, Jan Petránek, Jiří Plaček, Jan Princ,

Jana Převratská, Jindřich Rácek, Aleš Richter, Zuzana Richt-
rová, Andrej Stankovič, Jaroslav Suk, Josef Svoboda, Jan Ša-
bata, Anna Šabatová ml., Lenka Šabatová, Ivo Šerý, Pavel Šre-
mer, Petruška Šustrová, Petr Tačoun, Jiří Tichý, Petr Uhl,
Jan Vančura, Zdeněk Vašíček, Robert Wiřman, Petr Zeman

V současné době se připravuje soudní proces proti beat-rockovým skupinám Plastic People of Universe a DG 307 a proti zpěvákům Svatopluku Karáskovi a Karlu Soukupovi. Spolu se čtrnácti obžalovanými má být před soud postavena celá nekonformní a neoficiální kultura. Proces, který začne v Praze 30. srpna, je dalším stupněm oklešťování kultury a omezování svobodného projevu.

Proti chystanému soudnímu procesu a dalším represáliím energicky protestujeme.

Protestujeme i proti pronásledování celé nezávislé kultury.

Obáváme se, že tento proces může posílit úzkoprse a prudérní měšťáctvá a může uměle vyvolávat - za pomoci tendenční propagandy - generační problémy, hraničící s pogromistickou vlnou proti stoupencům nekonformního stylu života.

Prohlašujeme, že jsme smluvčími, s hudebníky, zpěváky a textaři pronásledovaného československého undergroundu solidární. Dnes mlčet nemůžeme a nesmíme.

Svobodu pro Ivana Jirouse a jeho kamarády!

Praha 26. srpna 1976

Vladislav Balabán, zámečník, Karel Bartošek, historik a dělník, Jaroslav Bašta, dělník, Jitka Bidlasová, v domácnosti, Antonie Boťová, technička, Nika Brettschneiderová, herečka, Eugen Brikcus, dělník, Aleš Březina, sanitář, Jano Carlan, Egon Čierny, laborant, Pavel Čihák, elektromechanik, Jan Dostál, číšník, Drester, Ivan Duchon, Jan Dvořák, dělník, PhDr Zbyněk Fišer CSc, Pavel Freml, instalatér, Karel Freund, zaměstnanec služeb, Hassler, Jiří Chmel, dělník, Miroslav Jirounek, dělník, Věra Jirousová, historička dějin umění, Johandesová, Josef Kádký, prom. fil., Ludvík Kavín, v dom., Zina Kočová, Otto Kliška, montér, Bohuslav Kolář, dělník, Vavřinec Korčíš, dělník, Jiří Kořínek, ekonom, Jan Kozlík, technik, René Kraus, Karel Kubíček, dělník, Kukněla, Jan Lopatka, prom. filolog, Milan Machovec, varhaník, Jaroslav Mezník, historik a dělník, Jiří Mrázek, dělník, PhDr Pavel Muraško, dělník, Dana Němcová, psychologka, Jiří Němec, psycholog, Karel Oujezdský, technik, Jan Patočka ml., dělník, Karel Pecka, spisovatel, Jan Petránek, novinář, Jiří Plaček, dělník, Jan Plasák, Jan Pospíšil, dělník, Jan Princ, odborný asistent, Jana Převratská, zdravotní sestra, Josef Rössler, dělník, Jan Schneider, dělník, Andrej Stankovič, noční hlídač, Josef Stehlík, dělník, Danuše Stehlíková, úřednice, Jaroslav Suk, dělník, Dagmar Suková, v domácnosti, Josef Svoboda, dělník, Jan Šabata, topič, Václav Šabata, svobodný umělec, Anna Šabatová ml., úřednice, Lenka Šabatová, laborantka, Jan Šafránek, výtvarník, Vlastislav Šnajdr, dělník, Petruška Šustrová, úřednice, Petr Taťoun, dělník, Jiří Tichý, typograf, Petr Uhl, technik, Karel Valenta, PhDr Zdeněk Vašíček, dělník, Vladimír Voják, Lubomír K. Weiss, dělník, Robert Wittman, noční hlídač, Květuše Zánová, Stanislav Zák, technik, Ota Žvádej, dělník

Okresní prokuratura Praha - západ
Praha 1, Karmelitská 19

PV 227/76

V Praze 3.září 1976

U s n e s e n í

Okresní prokurátor pro Prahu - západ rozhodl v trestní věci proti Ivanu J i r o u s o v i a spol. pro trestné činy výtržnictví podle § 9 odst.2, § 202 odst. 1,2 tr.z. a další t a k t o :

Podle § 23 odst.1 tr.ř. se řízení proti obviněným Milanu Hlavsovi, Karlu Soukupovi, Josefu Janíčkovi, Jiřímu Kabešovi, Jaroslavu Kukalovi, Pavlu Zemanovi, Jaroslavu Vožniakovi, Vladimíru Vyšínovi, Janu Kindlovi a Otakaru Michlovi pro trestný čin výtržnictví podle § 9 odst.2, § 202 odst.1,2 tr.zák. v y l u č u j e ze společného řízení.

O d ů v o d n ě n í

Okresní prokurátor pro Prahu - západ podal v této trest. věci dne 16.7.1976 obžalobu u okresního soudu pro Prahu - západ. Usnesením téhož soudu čj. T 302/76 ze dne 30.8.1976 byli obvinění Milan Hlavsa, Karel Soukup a Josef Janíček propuštěni z vazby. Dne 2.9.1976 vzal okresní prokurátor obžalobu zpět za účelem upřesnění některých skutků, pro které jsou obvinění stíháni a posouzení míry zavinění jednotlivých obviněných.

Vzhledem k většímu počtu pachatelů a skutků, které jsou předmětem trestního stíhání, bylo možno ~~kata~~ dosud toto doplnění provést pouze u obviněných, kteří byli ponecháni soudem ve vazbě. Pro urychlení řízení proti nim vedenému bylo proto řízení proti obviněným, kteří jsou stíháni na svobodě, ze společného řízení vyloučeno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná /§ 141 odst.2 tr.ř./

Za správnost vyhotovení
podpis nečitelný

Okresní prokurátor
JUDr.Jan Kovařík, v.r.

kulaté razítko
Okresní prokuratury pro Prahu - západ

Otevřený dopis politickým činitelům odpovědným za zákonnost
v ČSSR

Od jara letošního roku je v Československu vězněna desítka mladých lidí, jejichž proviněním je, že skládali, zpívali a hráli hudbu a texty, které jsou proti gustu různých oficiálních orgánů a administrátorů v kultuře i v politice. Jde o Ivana Jirouse a jeho přátele, především z hudebních skupin Plastic People of Universe a DG 307.

Jako kriminální živly mají být postiženi mladí lidé, hlásící se u nás k hudebnímu a ideovému proudu, zvanému "underground culture", který lze pozorovat v různých industriálně vyspělých zemích dnešního světa. Jsem marxista a v idejích tohoto proudu nespatřuji společenské východisko z krizových situací, do nichž staví člověka - a zejména mladého člověka - moderní industriální civilizace. Avšak i jako marxista i jako právník musím protestovat proti tomu, aby stát, který se nazývá socialistickým, reagoval na podobné hnutí mladých lidí tím, že zneužije trestní zákon a autory či interprety nepohodlných textů a hudby zavře do kriminálu jako zločince.

Že jde o zneužití trestního zákona, to zcela jasně ukázalo soudní líčení u okresního soudu pro Plzeň - jih dne 5. a 6. července letošního roku. Tento soud odsoudil k nepodmíněným trestům odnětí svobody v trvání od osmi měsíců do dvou a půl roku K.Havelku, M.Skalického, F.Stárka /všichni ve věku 24-26 let, pracovali v dělnických povoláních/ za to, že se údajně dopustili trestného činu výtržnictví /§ 202 tr.z./ tím, že umožnili v klubu SSM v Přešticích u Plzně veřejné vystoupení Ivana Jirouse a zpěváků Karla Soukupa a Svatopluka Karáska, které obsahovalo "hrubě neslušné a vulgární výrazy". Tři mladí lidé mají tedy být po mnoho měsíců vězněni jen za to, že pomáhali organizovat schůzku jiných mladých lidí, na níž měly být pronášeny "vulgární výrazy"! A to všechno nikoli v pověstných Zvonokosech, nikoli v Kalvínově Ženevě na konci středověku, nýbrž v Československé socialistické republice roku 1976.

Plzeňský soud vycházel z toho, že "trestný čin" výtržnictví je plně prokázán tím, že v interpretovaných písňových textech bylo zjištěno několik běžných hovorových vulgárních slov, jako např. hovno, prdel, vysrat se apod. Soudu přitom muselo být zjevné, že nikdy nešlo o samoučelné nadávky, nýbrž že tato slova byla součástí textů, vyjadřujících určitý životní pocit nebo názor. Tak např. jeden svědek vypověděl, že slyšel výrok "človče, čemu se podobáš ve své velikosti... hovnu".

Představitelé moci obvykle nikdy a nikde nechtějí připustit, že by se ve své velikosti podobali čemukoli jinému, než vtělení nejsvětějších ideálů lidstva. Avšak normální člověk nemá tak trvalé pocity sebeuspokojení, normální lidé propadají i pocitům bezmoci a skepse. I břitké sebeironizování šokujícími slovy je proto pro normální lidi lidské; za citovaným průměrem vycitují mnohem spíše biblické "Prach jsi a v prach se obrátíš", než úmysl páchat "trestný čin výtržnictví".

Ani vulgární, v lidové češtině však zcela běžná slova, nejsou žádnou novinkou nebo zvláštností textů k "underground" hudbě. Jen nahlédnutím do akademického Slovníku spisovného jazyka českého /Academia díl I.-IV. Praha 1960-71/ lze bez obtíží zjistit, že "výtržnictví" v podobě publikace takových slov se dopouštěli mnozí čeští umělci dávno před nyní vězněnými autory a interprety: Díl III., str.499: "já na zákon seru" /Karel Čapek/. Tamtéž: "co s námi svedou? sračku starou" /Pavel Bojar/. Díl II, str.879: "no, do prdele vám mluvit nebudu" /Ivan Olbracht/. Tamtéž: "jděte do prdele s vaší Amerikou" /E.F.Sedláček/. Díl IV, str.344: "víš, že se ti na to stejně vysereme" /Miroslav Hanuš/ - a tak dále, a tak dále.

Podle měřítek, uplatňovaných v trestním řízení proti přátelům I.Jirouse, by musela být trestně stíhána i veřejná četba četných textů nejenom Jaroslava Haška, ale třeba také Vítězslava Nezvala a mnoha dalších našich literátů. Nic podobného jsme však zatím ještě ani v dnešním Československu neviděli a pravděpodobně ani neuvidíme. Neboť trestní řízení ~~maxim~~ proti Ivanu Jirousovi a jeho přátelům ve skutečnosti nebylo zahájeno kvůli "vulgárním výrazům". Bylo zahájeno proto, aby postrašilo a umlčelo mladé lidi, kteří odmítají podříditi se, oficiálním, státně uznávaným kritériím, podle nichž má mladý člověk žít a bavit se, cítit a posuzovat hodnoty ve společnosti i ve svém životě. Jde o zastrašení a potlačení těch, kteří se protíví - byť i tak nevinným činem, jako je zpívané slovo - uznat alespon navenek, alespon lícoměrně, že všechno oficiálně vynucované je jediné správné a dobré.

Stoupenci "undergroud" hudby nejsou trestáni za vulgární výrazy, to je jen záminka pro zneužití trestního zákona. Mají být potrestáni za to, že odmítají podříditi se, že proti oficiálním zákazům a příkazům chtějí po svém hrát, zpívat a žít. Nejde nyní o to, zda tento způsob jejich vzpoury je nebo není společensky možným východiskem pro řešení krizových situací lidského života. Jde o to, zda mají nebo nemají mít právo, aby zkoušeli ve svém vlastním životě hledat takové východisko, které považují za pravé a hodnotné. Samozřejmě, že pro ně jako pro všechny ostatní občany platí zákony a právní řád, avšak tyto zákony nelze z pohnutek politické libovůle proti nim zneužívat, tendenčně aplikovat.

Snaha utéci ze společnosti, vybudovat mimo oficiální společnost jiné vlastní společenství, v němž by nebylo toho, co člověk pocituje jako faleš a lež oficiálních společenských struktur - to je snaha mladých lidí v moderní industriální civilizaci častá. Myslím, že marxisté musí hledat, jak obecné společenské příčiny, které k tomu vedou v moderní civilizaci vůbec, tak také konkrétní historické příčiny, které k tomu vedou v různých zřízeních, zemích a státech. Chtějí-li tedy například u nás dnes marxisté tyto snahy nějak ovlivnit, chtějí-li, aby co nejméně mladých lidí hledalo východisko v úniku ze společnosti do izolovaného světa nějaké vlastní sekty, musí se zamyslet nad příčinami, které dnes u nás především k takovým snahám vedou, musí se pokusit odstranovat takové příčiny. Nemohou však doufat, že kriminálem a jinými formami násilí se pro mladé lidi stanou méně přitažlivé tendence, jež

únik ze společnosti a vytváření jiných, náhradních společenství nabízejí jako východisko.

Myslím, že v naší zemi dnes působí celá řada konkrétních faktorů, které zesilují ~~konkrétní~~ přitažlivost snah utéci ze společnosti pro každého, kdo se chce bránit proti falši a lži. Nehledě na opačná slovní ujištění, je ve skutečnosti faleš a lež uznávána v dnešním našem režimu za občanskou ctnost. Falešná, nepravdivá interpretace našeho společenského vývoje v roce 1968 je dokonce základem celé oficiálně prosazované ideologie. Kdo přijímá nepravdy alespoň navenek, kdo proti nim neprotestuje, je ponechán v klidu, nebo i preferován. Kdo však proti takovým nepravdám protestuje a vystupuje, je pronásledován a ničen. Kdo se přetvařuje a navenek hlásá to, čemu nevěří, a co v soukromí popírá, je považován za spořádaného občana. Kdo otevřeně říká svůj opravdový názor i tehdy, je-li v rozporu s vůlí moci, je pronásledován a šikanován. Víra a přesvědčení jsou v každodenním životě stále více směšným anachronismem, cestu k oficiálnímu úspěchu otevírá naopak cynismus a schopnost popřít cokoli, co se nelíbí oficiální moci. Stále více se rozmáhá všeobecná korupce a koupit lze dnes už téměř všechno v této zemi. Oficiální propaganda sice občas slovy proti tomu brojí, ale ve skutečnosti se režim nemůže proti korupci účinně postavit, neboť se o ni opírá. Jako ctnost se nepokrytě vychvaluje udavačství, pokud slouží politickým záměrům režimu. Práce a kvalifikace ~~žádk~~ velmi často nejsou kritériem pro společenské uplatnění, jež je podmínováno především stupněm servilnosti vůči oficiální moci. Slepá, úplná poslušnost vůči této moci je ve skutečnosti základní uznávanou ctností. Jakákoli neposlušnost, kritická neústupnost a vlastní hlava jsou naproti tomu občanovi na závažu a mohou se v očích moci lehko stát zločinem.

Teprve režim, který lidem u nás dá možnost, aby proti všemu tomu bojovali, který jim dá svobodu projevu pro účinnou kritiku naší současné nemocné společenské reality, bude mít určitou naději, že mladí lidé začnou častěji uvažovat o tom, jak hledat humánní východisko nikoli v úniku ze společnosti, nýbrž ve společensky integrované aktivitě. Samozřejmě, že ani v jiném než dnešním režimu by nezmizely proudy, orientované podobně jako "underground culture". Avšak mladí lidé by měli svobodnou možnost ověřit si volbu mezi hodnotami, jež lze svobodně hledat a hájit v socialistické společnosti, zbavené maximální měrou cynické licoměrnosti a kasárenské reglementace lidského života. Společnost by se nikterak nemusila bát extremismu "underground culture"; jakákoli i oficiální společnost později uznávaná avantgarda umělecká vždy působila v době svého zrodu šokujícím způsobem svými extremistickými prvky, avšak v demokratickém společenství vždy byly nakonec skutečné hodnoty, jež přinášela, integrovány do národní kultury a extremistické rysy vždy společnost, pokud měla skutečnou svobodu volby vlastních hodnotových orientací, prostě zamítla a překonala.

Dnes se u nás sice oficiálně tvrdí, že mladí lidé ve své zdrcující většině podporují současný režim, že si ani nic jiného nepřejí, než dostat se po žebříčku oficiálních struktur

poslušně k svému uplatnění a plnit oficiálně uznávané úkoly. Myslím však, že těmto řečem ani představitelé moci u nás ve skutečnosti nevěří. Neboť jinak by nebylo tolik strachu před vlivem takových mladých lidí, jako jsou Ivan Jirous a jeho přátelé. I oficiální místa asi naopak vědí, jak silné je působení nonkonformních postojů a proudů mezi naší mládeží. Vědí, že i pod svěrací kazajkou oficiálně uznávaných monopolních organizací žije mládež docela jinými problémy a hodnotami, než jaké jí předkládají úvodníky v novinách. A proto i ten konkrétní a neomalený pokus vyhlásit stoupence "underground hudby za výtržníky, chuligány a kriminálníky, zavřít je za užívání "vulgárních slov".

Pokus vydávat politicky účelovou trestní represi proti přátelům Ivana Jirouse za nepolitickou, kriminální záležitost, neobstál jak před veřejným míněním v Československu, tak v zahraničí. Právě proto, že jde o politickou záležitost staví se proti pokusům o zneužití trestního zákona v tomto případě i řada pokrokových, levicových sil v zahraničí. Vážím si toho, že mezi nimi jsou také italští komunisté a myslím, že hrubý útok "Rudého práva" /dne 2. září 1976/ proti ústřednímu tiskovému orgánu IKS "Unita" jen přispěl k tomu, aby si stanoviska italských komunistů vážilo co nejvíce našich občanů. Bude-li "Rudé právo" i nadále zamlčovat, co se děje v Plzni a v Praze, a bude přitom napadat italské komunisty, že "berou pod ochranu protispolečenské živly, chuligány, které vydávají za umělce", pak tím jen podnítl živější zájem československých občanů jak o tento konkrétní případ zneužití trestního práva, tak i o stanoviska italských komunistů k celé řadě problémů rozvoje politické demokracie a lidských práv za socialismu. A to je ovšem nutno jen a jen vítat.

Každý, kdo jen trochu zná mechanismus našeho politického systému, s jistotou ví, že takové akce, jako je uvěznění desítky mladých lidí za činnost, podobnou činnosti přátel Ivana Jirouse, nedělá u nás samostatně ani policie, ani prokuratura a soud. Takové akce se vždy "politicky projednávají" na různých příslušných úrovních v politických, stranických i státních orgánech. Jejich směrnicemi se pak řídí bezpečnost i justiční orgány.

Obracím se proto tímto otevřeným dopisem především k těmto politickým činitelům a orgánům s výzvou:

1. Zastavte trestní stíhání za výtržnictví proti obviněným členům skupin Plastic People of Universe a DG 307 i proti I. Jirousovi a zpěvákům K. Soukupovi a S. Karáskovi. Pokud budou tito lidé souzeni, bude to stejně jako soudní proces v Plzni jen důkazem nezákonného, politicky účelového zneužívání právního řádu. Zrušte v odvolacím řízení rczsudek okresního soudu pro Plzeň - jih, jímž byli odsouzeni K. Havelka, M. Skalický a F. Stárek. Propustte na svobodu všechny ještě nyní vězněné mladé lidi, obviněné v souvislosti s tímto případem.

2. Zrušte administrativní opatření, která některým hudebníkům či jiným uměleckým skupinám oficiálně nedovolují provo-

zovat amatérskou uměleckou činnost. Tato opatření jsou projevem snahy předepisovat lidem - zejména mladým - jak se smějí nebo nesmějí bavit, jak smějí nebo nesmějí cítit a smýšlet ve svém osobním životě a volném čase. Jsou v rozporu jak s elementárními zásadami demokratického politického a právního řádu, tak i se skutečnými zájmy socialistické společnosti, kterou kasárenská reglementace každého kroku v životě lidí poškozuje, diskredituje a odsuzuje ke stagnaci a zaostávání.

V Praze 8.září 1976

Doc.JUDr. Zdeněk M l y n á ř CSc

Zasláno: Předsednictvu Federálního shromáždění ČSSR
Předsednictvu vlády ČSSR
Generálnímu prokurátorovi ČSSR
Předsedovi Nejvyššího soudu ČSSR
Ústřednímu výboru KSČ
Tisku a sdělovacím prostředkům

Dovětek - poznámka vydavatele

IV. část sborníku se týká časově krátkého období, od konce srpna do 23. září 1976, kdy byl vynesen okresním soudem pro Prahu - západ rozsudek.

Z důvodů přehlednosti nebyl v ní dokumentačně zachycen výsledek odvolacího řízení plzeňského procesu /přeštický případ/, který časově spadá do téhož období /3.9./, viz část III. Naopak byla do této části zařazena prohlášení představitelů české kultury z června a července 1976 /a odpověď H. Bölla na červencový dopis/, neboť značně přispěla k pozitivní atmosféře, která se pro Plastiky koncem srpna vytvořila a která vedla ke kompromisnímu řešení. Toto řešení je dobře patrné srovnáním tzv. první obžaloby /z 9.7./ s usnesením z 3.9., kde se konstatuje, že tři ze sedmi vězňených /nepočítáme Plzeň/ byli propuštěni na svobodu, že prokurátor vzal obžalobu zpět a že se deset obviněných ze společné věci vylučuje. Následoval dopis Zdenka Mlynáře z 8.9.1976 /ve výtahu také otištěný velkými západoevropskými novinami/, který rovněž přispěl k pozitivnější atmosféře následného procesu.

Pro úplnost budiž zaznamenáno, že první dopis na podporu zatčených poslali již 9. dubna 1976 prezidentu republiky Jan Patočka, Jindřich Chaloupecký, Josef Hiršal, Jiří Kolář a Zdeněk Urbánek. Tento dopis však nebyl určen k zveřejnění.

Českému čtenáři dlužíme vysvětlení, kdo je Reiner Kunze o jehož knize Die wunderbaren Jahre se ve svém dopise Jaroslavu Seifertovi zmiňuje Heinrich Böll. Reiner Kunze je německý spisovatel, který žije v NDR, ale publikuje nyní v Kolína nad Rýnem. Rozešel se zprvu s BED, později s marxismem a zcela nedávno byl vyloučen ze svazu spisovatelů NDR. Jeho kniha Podivuhodná léta obsahuje reportáže a rozhovory autora s mládeží NDR. Obraz mladé východoněmecké generace, který je součástí pohledu na život v NDR vůbec, je přímo úděsný a to především kontrasty mezi potřebami mládeže a možnostmi a podmínkami, které jí jsou dávány a vnucovány. Proto ona Böllova paralela mezi Kunzeho knihou a případem českého undergroundu.

Čtenář se v této části sborníku seznámil i s dvěma kolektivními prohlášeními, v nichž podepsaní vyjádřili svůj nesouhlas s postupem čs. úřadů. V 70. letech se v Československu dosud nikdy nepodařilo shromáždit tolik podpisů pod protestní prohlášení.

Č Á S T V.

Proces

Poznámka vydavatele

V této části je zařazena tzv. druhá obžaloba z 6.9.1976 kterou je třeba porovnat s první obžalobou /viz část IV./

Záznam hlavního líčení, který následuje, vypracovali Václav Havel, Věra Jirousová a Jiří Němec a poslali ho jako přílohu dopisu řediteli Čs. televize Janu Zelenkovi. Dopis Janu Zelenkovi je zařazen do části **XX VI**. Záznam je autentický dokument, a proto ani v tomto vydání nebyl nijak upraven. Je ovšem třeba uvést, že jeho autoři se během procesu setkali prakticky poprvé se složitou problematikou trestního práva. Své svědectví vydali jako lidé posuzující jednání předsedkyně senátu, přísedících, prokurátora, obžalovaných, obhájců a dalších osob v soudní síni i mimo ni především na základě svých vlastních životních zkušeností a ne na základě podrobné znalosti trestního práva, zvláště pak trestního řádu. Jestliže tedy předsedkyně senátu na obžalované nekřičela, nebrala jim a jejich obhájcům slovo a byla dokonce ochotna protokolovat námítky, zdálo se těmto pozorovatelům, že její jednání je korektní. I z hlediska trestního řádu lze toto posouzení koncedovat, pokud jde o první jednací den. Z téhož hlediska není však možné se takto vyjádřit o druhém jednacím dnu, kdy např. předsedkyně senátu zamítla návrh obhajoby, aby byli předvoláni /někteří a pak všichni/ svědci, kteří byli vyslechnuti v přípravném řízení /tj. před vyšetřovatelem bezpečnosti/. Tím totiž jednoznačně porušila trestní řád a zkrátila tak právo obhajoby. Ještě závažnější porušení trestního řádu spočívá pak v tom, že předsedkyně nechala zaprotokolovat, že výpovědi těchto svědků /tj. těch, kteří nevypovídali osobně před soudem/ byly čteny z protokolů, ačkoliv ve skutečnosti k žádnému čtení během hlavního líčení nedošlo. Takové čtení je totiž vázáno na souhlas obžalovaného. Obžalovaný se potom ke čtené výpovědi může vyjádřit a jeho vyjádření musí být zaprotokolováno. Tím předsedkyně senátu opět zkrátila právo obhajoby. Kuriozně působí i vyjádření soudu /v rozsudku/ o textech písní: "...působí protispolečensky a svým obsahem jsou převážně vulgární". Kuriozně proto, že žádný text nebyl během hlavního líčení přečten. Tím vším byla mj. porušena zásada ústnosti.

Zdánlivá "korektnost" soudního jednání, slušnost i jistá pruderie, která vedla soud k tomu, že jednak nechtěl od svědka slyšet, která vulgární slova byla na vystoupeních zpívána, jednak hrubé porušování trestního řádu, vedly k tomu, že soud při rozhodování o vině a trestu neměl prakticky jediný důkaz, který by byl při hlavním líčení skutečně proveden, a na jehož základě by mohl obžalované odsoudit pro výtržnost. Soud si samozřejmě /a protiprávně/ "posloužil" důkazy z přípravného řízení. Těsně před vynesením rozsudku, který měl být vyhlášen již odpoledne druhého jednacího dne, vznikla i zajímavá politická situace. Hlavní líčení sledovala i tzv. kvalifikovaná veřejnost, tj. kromě nejbližších příbuzných a tří zmíněných osob především zástupci různých složek ministerstva vnitra a ministerstva spravedlnosti /včetně nejvyššího soudu/ a nejméně jeden pracovník sekretariátu ÚV KSČ. I když je důvodné podezření, že při přerušování hlavního líčení předsedkyně sená-

tu tajně jednala s vyššími stranickými orgány, byl tento kontakt zřejmě nedostatečný a závěr hlavního líčení se zdál přítomným expertům neudržitelný jak právně tak politicky. /Politicky hlavně proto, že na chodbách se shromáždili přední osobnosti kulturního života a socialistické opozice, dále pak zaměstnanci zahraničních tiskových agentur a zástupce Amnesty International./ Proto jednalo odpoledne druhého jednacího dne o případu Plastic People předsednictvo ústředního výboru strany /není se čemu divit, v polovině šedesátých let tento orgán rozhodoval o výši platu pražských kačeřnic/. Předsednictvo vydalo potom "doporučení", že líčení má být ještě jednou přerušeno a rozsudek má být vynesen následujícího dne. Rozsudek sám zpracovávali do pozdních večerních hodin vybraní pracovníci justice, mj. nejvyššího soudu. /Předsedkyně senátu byla v lékařském ošetřování, protože se nervově zhroutila./ Dále bylo rozhodnuto zamezit přístupu "veřejnosti" /tedy Václava Havla a Jiřího Němce/ do soudní síně v době, kdy bude čten rozsudek. Bylo rozhodnuto i o policejních zastrášovacích akcích proti několika protagonistům případu. Předsedkyně byla ostře kritizována, svůj díl dostal i prokurátor. Jednání předsednictva bylo dosti hektické a vzhledem k charakteru případu poměrně málo utajované, takže o něm věděli prakticky všichni pracovníci sekretariátu ústředního výboru.

Toto vše v zápise o procesu není a tehdy ani být nemohlo.

Část V. je doplněna obhajobou Svatopluka Karáska, kterou vypracoval písemně ve vazbě a kterou nemohl při hlavním líčení uplatnit. Byla sice "zahrnuta" do soudního spisu, ale soud - podle trestního řádu - k ní nesměl přihlížet, protože při hlavním líčení nebyla přednesena ústně.

Poznamenejme ještě, že rozsudek v písemné podobě se značně liší - v odůvodnění - od rozsudku vyhlášeného ústně. Chybí zde např. vyjádření, že soud při rozhodování nepřihlížel k výpovědím deseti svědků, kteří vypovídali k činnosti Svatopluka Karáska v přípravném řízení a jejichž výpovědi byly - jak uvedla v rozporu se skutečností předsedkyně senátu - při hlavním líčení čteny. Tedy: tyto výpovědi čteny nebyly, i když je to zaprotokolováno a čteny být nesměly, neboť obhajoba /což je také zaprotokolováno/ vyjádřila nesouhlas. Kdyby tyto výpovědi čteny byly, musel by k nim soud přihlížet, neboť musí přihlížet ke všem důkazům, které jsou během hlavního líčení ústně provedeny. Autoři rozsudku se z těchto dvou vzájemně si odporujících protiprávních aktů předsedkyně vymotali prostě tak, že o celé záležitosti pomlčeli.

Zajímavé je rovněž to, že rozsudek uvádí jméno předsedkyně a jména dvou mužů, - soudců z lidu. V senátě však zasedala kromě předsedkyně jedna žena - soudkyně z lidu a jeden muž. Další muž - soudce z lidu - byl náhradníkem. /Plyne to z toho, že soudkyně z lidu zasáhla do jednání, a to navíc způsobem, který svědčil spíše o jejích sympatiích k obžalovaným./ Výměna soudkyně z lidu za náhradního soudce /která nebyla publikována/ byla tedy provedena až v závěrečné fázi při poradě. Dů-

vodem bylo prý to, že soudkyně z lidu odmítala odsuzující rozsudek podepsat; stejně ostatně i původní soudce z lidu. Rozsudek pak byl údajně schválen většinou /dvou/ hlasů /proti jednomu/, a to hlasů předsedkyně a náhradního soudce.

Tuto část uzavírá fejeton Václava Havla a prohlášení deseti předních čs.právníků.

Okresní prokuratura Praha - západ
Praha 1, Karmelitská 19

Pv 227/76

Okresnímu soudu
P r a h a - západ

O b ž a l o b a

Okresní prokurátor pro Prahu - západ podává obžalobu na

1/ Ivana J i r o u s e

nar. 23.9.1944 v Humpolci, dělníka, trvale bytem Praha 1, Navrátilova č. 11, t. č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ,

2/ Pavla Z a j í č k a

nar. 15.4.1951 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 5, Radotín, ul. Erbenova č. 13, t. č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ,

3/ Svatopluka K a r á s k a

nar. 18.10.1942 v Praze, správce depozitáře, trvale bytem Praha 5, Holečkova č. 14, t. č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ,

4/ Vratislava B r a b e n c e

nar. 28.4.1943 v Praze, dělníka, trvale bytem Praha 9, Horní Počernice, Koněvova čp. 752, t. č. ve vazbě okresního prokurátora pro Prahu - západ,

ž e

organizovali a účastnili se vystoupení hudebních skupin, jejichž program byl zaměřen tak, že vyjadřoval neúctu vystupujících ke společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami, zejména soustavným opakováním a zdůrazňováním vulgárních výrazů; přitom v řadě případů uvedli v omyl funkcionáře společenských organizací a orgány lidosprávy předstíráním, že se jedná o kulturní akce, popř. oslavy rodinných událostí, a to t a k t o :

1/ Ivan J i r o u s dne 19.6.1971 v Ledči nad Sázavou, 31.7.1972 v Písku, 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, 13.12.1975 v Přesticích, 21.2.1976 v Bojanovicích, vystoupení organizčně zajišťoval a vlastními texty uváděl,

- 2/ Pavel Z a j í č e k dne 1.12.1973 ve Veleni, 1.9.1974 v Postupicích, v měsíci lednu 1975 v Mokropsech a 21.6. 1975 v Kostelci u Křížku na vystoupení hrál a zpíval texty závadného obsahu a ve Veleni program uváděl,
- 3/ Svatopluk K a r á s e k dne 1.9.1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, 13.12.1975 v Přešticích, 21.2. 1976 v Bojanovicích, hrál a zpíval písně, jejichž texty byly závadného obsahu, které si sám skládal,
- 4/ Vratislav B r a b e n e c dne 29.6.1972 v Praze 4, 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Veleni, 1.9.1974 v Postupicích a 21.2.1976 v Bojanovicích, vystupoval jako hudebník a hrál písně, jejichž texty byly závadného obsahu, přičemž mu jejich obsah byl znám,

t e d y

všichni obvinění se dopustili veřejné hrubé neslušnosti a činy spáchali jako členové organizované skupiny.

T í m s p á c h a l i

všichni obvinění trestný čin výtržnictví podle § 9 odst. 2 k § 202 odst. 1, 2 tr. z.

- N a v r h u j i :
- 1/ u hlavního líčení slyšeti jako svědky D. Brožovou č. 1.18, Z. Houdkovou č. 1.279, J. Benáka č. 1.209, J. Dlouhého č. 1.229, M. Schauera č. 1.464, M. Hamršmída č. ~~1.2~~ 1.248, B. Kuklovou č. 1.347, J. Budila č. 1.223, J. Hodka č. 1.274, I. Pešáka č. 1.421, J. Kotka č. 1.327, M. Kocourka č. 1.316, M. Plhoně č. 1.426, A. Kosíka č. 1.324, D. Němcovou č. 1.395
 - 2/ čísti ostatní svědecké výpovědi za podmínek dle § 221/1 tr. ř.
 - 3/ konstatovat fotodokumentaci, texty písní, zprávu o tzv. "Třetím hudebním obrození", magnetofonové záznamy,
 - 4/ zprávy a informace,
 - 5/ čísti osobní výkazy obviněných

O d ů v o d n ě n í :

V ČSR v dřívějších letech existovaly hudební skupiny, jejichž programy v oblasti zábavné hudby neměly dostatečnou ideovou a uměleckou úroveň a které negativně působily na životní

styl, zejména mladé generace. Těmto skupinám kvalifikace k veřejnému vystupování udělena nebyla, příp. jim byla odňata, jestliže ji měly.

Tak tomu bylo u hudební skupiny "Plastic People Universe" která byla evidována u Pražského kulturního střediska pouze do 30.12.1970. Do této doby jim také toto kulturní středisko bylo oprávněno zprostředkovávat smlouvy k vystupování před veřejností.

Obviněný Zajíček společně s dalšími založil hudební skupinu v roce 1973 "DG 307". Tato hudební skupina jakoukoliv veřejnou činnost nikdy povolenu neměla.

Dne 20. a 22.10.1975 obě tyto hudební skupiny předložily Pražskému kulturnímu středisku přihlášku ke kvalifikačním přehrávkám lidových hudebníků, aby legalizovaly svá neoprávněná vystupování. Dne 11.11.1975 komise Pražského kulturního střediska oběma skupinám kvalifikaci neudělila.

Bez povolení a souhlasu příslušných orgánů jako tzv. "sólový hudebník" vystupoval obviněný S. Karásek.

Zprostředkovatel a organizátor veřejných vystoupení obou hudebních skupin a obviněného Karáska byl obviněný I. Jirous, který byl zároveň konferenciérem.

Repertoár hudebních skupin obsahoval zejména písně, jejichž texty skládal obviněný Zajíček. Texty písní obsahovaly převážně vulgární výrazy přičítající se socialistické morálce. Jako např. texty písní Zácpa, Apokalyptický pták, Podivný mandarin, Traktory, Utopenec, Nářek dosud nenarozených dětí, Hrůzy, Píseň brance, Kombajnéri atd. Písně samé i jejich obsah a způsob vystoupení hudebníků a zpěváků vyjadřovaly negativní a protispolečenské rysy, hrubou vulgárnost s protisocialistickým působením.

Ze zjištěných veřejných vystoupení organizovaných obviněným Jircusem bylo

dne 19.6.1971 vystoupení v Ledči nad Sázavou v hotelu Koželužna před více než 100 mladými lidmi pod záminkou kulturního vystoupení pro tamní SSM. Vystoupení obviněného Jirouse i hudební skupiny bylo negativně hodnoceno orgány lidosprávy se závěrem, že další podobné akce nebudou již napříště povoleny.

Další vystoupení uskutečnil a zorganizoval obviněný Jirous dne 31.3.1972 v Písku v ZK n. p. Jitex na maturitním plese Střední průmyslové školy strojnické. Vystoupení skupiny asi po 10 minutách vyvolalo u návštěvníků takovou nevůli, že pořadatelé skupinu ze sálu vykázali. Vystoupení bylo negativně hodnoceno studenty, profesorským sborem a přítomnými funkcionáři MěNV.

Na taneční zábavě před několika sty lidmi pořádané ZO SSM n. p. Sázavan ve Zruči nad Sázavou 24.6.1972 obviněný Jirous opět zorganizoval vystoupení hudební skupiny pod záminkou, že jde o kulturní program. I toto vystoupení bylo návštěvníky všeobec-

ně kritizováno a ve společenských organizacích a místním tisku negativně hodnoceno.

Dne 29.6.1972 asi před 200 lidmi v Praze 4 v ZK ČKD Polovodiče obviněný Jirous pod záminkou kulturního vystoupení hudební skupiny zorganizoval program pro tamní ZO SSM. Rovněž i toto vystoupení bylo jak pracovníky tohoto n. p., tak společenskými organizacemi hodnoceno negativně.

S hudební skupinou zde vystoupil i obviněný Brabenec.

Dne 1.12.1973 v sále místní jednoty ve Veleni se uskutečnilo další vystoupení hudebních skupin za přítomnosti více než 300 osob. V tomto případě vystoupil jako konferenciér obviněný Zajíček. Jeho vystupování a výroky, zejména pro vulgárnost vzbuzovalo pohoršení. Jako hudebník zde spolu s dalšími aktivně vystoupil i obviněný Brabenec. Program byl diváky odsuzován a zabývaly se jím jak společenské organizace, tak orgány lidosprávy.

Jak se shora uvedeného vyplývá, obviněný Jirous s organizováním vystoupení hudební skupiny neměl úspěch. Společenské organizace poznaly obsahovou náplň hudebních programů, které byly vesměs pro vulgárnost odsuzovány. Proto obviněný Jirous přišel na myšlenku hudební vystupování obou skupin organizovat pod záminkou obhlavy různých příležitostí členů orchestru příp. osob dalších.

Dne 1.9.1974 obviněný Jirous uspořádal takovéto vystoupení v Postupicích, kde najal místní kinosál. Vystoupení se zúčastnili kromě dalších i obviněný Brabenec a Zajíček. Přítomno bylo více jak 200 osob. Hrány zde byly písně a texty obsahující vulgární výrazy. Kromě hudebních skupin zde vystoupil i obviněný Karásek jako solový zpěvák. Zpíval zde svůj repertoár písní obdobného charakteru jako např. Řekni to ďáblu, Je pozdě, Sodoma Gomora atd. Obviněný Jirous zde vystoupil jako konferenciér, přičemž společně s obviněným Brabencem do mikrofonu používal neslušných výrazů. Vystoupení bylo shíráno kamerou svědky Schauerem a Dlouhým, kteří však v polovině produkce sál opustili proto, poněvadž zjistili, že se jedná o vystoupení odsouzeníhodné a obávali se zákroku VB.

Na den 21.6.1975 obviněný Jirous zorganizoval v sále restaurace v Kostelci u Křížku vystoupení hudebních skupin pod záminkou oslavy svatby M. Hlavsy. Tehdy funkcionáře národního výboru obviněný Jirous uvedl v omyl, a proto povolili prodloužení uzavírací doby. Vystoupení uváděl obviněný Jirous. Obviněný Zajíček se tohoto programu zúčastnil jako vedoucí skupiny "DG 307", která přednesla písně svého repertoáru, jejichž texty byly výše uvedeného zaměření. Samostatně zde vystoupil se svými písněmi i obviněný Karásek. Programu se zúčastnilo asi 300 posluchačů.

Dne 13.12.1976 obviněný Jirous zorganizoval prostřednictvím K. Havelky v klubu SSM v Přešticích tzv. "kulturní akci". V programu vystupoval obviněný Jirous s přednáškou označenou jako "Zpráva o třetím hudebním obrození". Přednáška svým ob-

sahem vychvaluje vulgárnost textů písní hudebních skupin. Byla doprovázena filmovými záběry a nahrávkami. V závěru vystoupil obviněný Karásek a zpíval písně svého repertoáru. Z výpovědí svědků je zřejmé, že jak přednáška, tak hudba a zejména sólové vystoupení obviněného Karáskova zanechalo u návštěvníků, kterých bylo více jak 70, velmi nepříznivý dojem. V organizaci SSM v Přesticích bylo pak učiněno opatření, aby k podobným akcím v budoucnu nemohlo docházet.

Dne 21.2.1976 obviněný Jirous pod záminkou oslavy své svatby zorganizoval vystoupení hudebních skupin v sále restaurace v Bojanovicích, když předtím na funkcionářích národního výboru vylákal povolení k prodloužení uzavírací doby. Vystoupení se zúčastnilo více jak 300 osob. Na této hudební produkci jako hudebník vystoupil aktivně obviněný Brabenec a obviněný Karásek, který zpíval jako sólový zpěvák své skladby, přičemž se doprovázel sám hrou na kytaru. Texty písní obsahují vulgární výrazy a obviněný Karásek sám písně uváděl neslušným způsobem, který vysvětloval trémou před obecenstvem.

Obviněný Zajiček se zúčastnil jako aktivní hudebník, zpěvák a v jednom případě i konferenciér na shora uváděných akcích. Rovněž se taktéž zúčastnil i vystoupení dne 1.9.1974 v Postupicích, dne 21.6.1975 v Kostelci u Křížku a koncem ledna 1975 tzv. oslavy svatby manželů Kukulových v Mokropsech. Obviněný Brabenec se aktivně jako hudebník zúčastnil vystoupení ve dnech 8.7. a 7.10. v Klukovicích, jež vyvolala rovněž veřejné pohoršení.

Všichni obvinění aktivní účast na nepovolených hudebních akcích doznávají. Obvinění Zajiček a Karásek také doznávají, že vulgární texty písní skládali a zpívali. Všichni obvinění se hájí tím, že podle jejich názoru nebyly texty závažné. Pokud bylo použito "silnějších výrazů", nebylo to nic neobvyklého, protože ve sdělovacích prostředcích, divadelních hrách a časopisech se podobných slov rovněž používá. Tato obhajoba neobstojí. Lze sice přijmout názor, že i v divadelních, či jiných představeních se vyskytne výraz, který obvykle není považován za slušný, ale v textu skladeb programu obviněných vulgární výroky tvořily v podstatě jádro celého programu. Texty obsahovaly hrubou vulgárnost s protisocialistickým a protispolečenským působením většinou exponující nihilismus, dekadenci a klerikalismus. Tato skutečnost vedla k tomu, že mezi posluchači došlo k rozhořčení nad úrovní vystoupení a zabývaly se jím i orgány lidosprávy a společenských organizací.

Jednání všech obviněných naplňuje skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví dle § 202, odst. 1, 2 tr. z., poněvadž obvinění veřejně a opětovně se dopouštěli hrubé neslušnosti uváděním textů písní, jejichž obsah je naprosto neslučitelný s právními a společenskými zásadami. Přitom je nerozhodné, že někteří obvinění závažná slova pronášeli a někteří ve spolupráci se zpěváky zajišťovali hudební doprovod. Subjektivně si obvinění závažnosti svého jednání byli vědomi.

Poněvadž se jednalo o vystoupení připravovaná a plánovaná zajišťovaná, je dána i kvalifikace podle § 202, odst. 2 tr. z.

Obviněný Jiřous pochází z úřednické rodiny. Po absolvování studia na filosofické fakultě UK pracoval jako externí redaktor časopisu Výtvarná práce do roku 1971, kdy došlo k jeho zakazu. V současné době pracuje jako stavební dělník družstva Technosport - pracoviště Malšice. V místě bydliště proti jeho osobě nebyly zjištěny závady a na pracovišti je hodnocen v podstatě kladně. Soudně trestán byl pro tr. činy výtržnictví a hanobení rasy, národa a přesvědčení podle § 202/1, 198 a, b tr. z. rozsudkem OS Praha 2 4 T 103/73 dne 6.11.1973 k trestu odnětí svobody na 10 měsíců. Trestných činů se dopustil tím, že spolu s dalšími osobami v podnapilém stavu urážel ruský národ a příslušníky KSČ.

Obviněný Pavel Zajíček pochází z dělnické rodiny. Po absolvování průmyslové školy krátce studoval na ČVUT. Poté pracoval manuálně a v současné době pracuje jako dělník Lesního závodu Česká Lípa - polesí Mařenice. V místě bydliště a na pracovišti je hodnocen kladně. Soudně trestán dosud nebyl.

Obviněný Svatopluk Karásek pochází z úřednické rodiny. Po absolvování SZŠ studoval na bohoslovecké fakultě v Praze. Původně byl zaměstnán jako duchovní, od 16.3. pracuje jako správce depozitáře Státní knihovny - pracoviště státní zámek Houska, okres Česká Lípa. V bydlišti i na pracovišti je hodnocen kladně. Soudně trestán dosud nebyl.

Obviněný Vratislav Barabenec pochází z dělnické rodiny. Po absolvování 4leté zahradnické školy studoval na Komenského bohoslovecké fakultě v Praze. Nyní pracuje jako dělník Výrobního družstva Technosport - pracoviště Malešice. V místě bydliště a na pracovišti je hodnocen kladně. Soudně trestán byl pro trestné činy výtržnictví a útoku na veřejného činitele podle § 202/1, 155/1b tr. z. rozsudkem OS ~~ROXXXXXX~~ Praha 1 ze dne 4.11.1963 č. j. 4 T 169/63 a odsouzen k 8 měsícům OS PO 2 roky. Osvědčil se dne 17.3.1976.

Nebezpečnost jednání obviněných pro společnost je zvyšována nejen tím, že se jednalo o činnost prováděnou soustavně a že v ní bylo pokračováno po delší dobu ve velkém rozsahu, nýbrž i tím, že byla zaměřena v první řadě na mladé lidi, jejichž morální vývoj mohl být tímto způsobem nepříznivě narušen.

Praha dne 6. září 1976

Okresní prokurátor
JUDr. Jan Kovařík v. r.

kulaté razítko

Okresní prokuratura pro
Prahu - západ

Hlavní líčení s Ivanem Jirousem, Pavlem Zajíčkem, Svato-
plukem Karáskem a Vratislavem Brabencem začalo 21.9.1976 v
8,30 před senátem okresního soudu pro Prahu - západ v Karme-
litské ulici v Praze na Malé Straně za předsednictví soudky-
ně Vinčarové. V soudní budově se shromáždilo asi 150 přátel
a příznivců obžalovaných a dalších osobností politického a
kulturního života, mezi nimiž byl i bývalý člen předsednictva
ÚV KSČ Dr. František Kriegel, bývalá poslankyně Dr. Gertruda
Sekaninová - Čákrťová a někteří spisovatelé a literární a hu-
dební kritici. Soudní budova byla střežena několika desítkami
příslušníků VB, z nichž někteří měli s sebou psy, a několika
policejními vozy. Okolní domy byly prohledávány a v soudní
budově bylo velké množství příslušníků StB. Některé z přichá-
zejících a odcházejících osob byly legitimovány příslušníky
VB, ale všem - byť někdy s průtahy - byl posléze vstup do bu-
dovy umožněn. Líčení bylo oficiálně prohlášeno za veřejné a
řadě osob, které se den před líčením dotazovaly, zda nebude
ke vstupu potřeba zvláštních vstupenek, bylo řečeno, že niko-
li. Přesto bylo těsně před počátkem líčení oznámeno, že přís-
tup mají pouze osoby se vstupenkami a osm přímých rodinných
příslušníků obžalovaných. Poté se skutečně dostavilo asi tři-
cet osob, vesměs příslušníků StB, které se vykazaly vstupen-
kami a zaplnily soudní síň. Přími příbuzní byli též vpuštěni,
když se nejprve legitimovali a byli zapsáni. Shromáždění lidé
byli několikrát vyzváni, aby opustili soudní prostory, ale
posléze jim bylo dovoleno v chodbách a na schodištích postá-
vat; opustit tyto prostory museli jen ve chvílích, kdy ozbro-
jené eskorty provázely spoutané obžalované na toaletu. Větši-
na shromážděných setrvala v budově soudu až do přerušení lí-
čení po 16. hodině. Spolu se všemi ostatními shromážděnými by-
li z účasti na ~~xx~~ líčení vyloučeni též zástupci tisku a zás-
tupci Amnesty International; později byla do soudní síně vpu-
štěna pouze šéfredaktorka časopisu Mladý svět.

Okamžitě po zahájení líčení vznesli všichni obhájci zá-
sadní námitku z hlediska procesního práva, týkající se sou-
časného stavu spisu. Původní obžaloba, zformulovaná okresním
prokurátorem Kovaříkem, po mnoha měsíčním vězení původně
šestnácti obviněných, byla 2.9. tímtož prokurátorem vzata
zpět s odůvodněním, že je třeba upřesnit některé skutky, pro
které jsou obvinění stíháni, a posoudit míru zavinění jedno-
tlivých obžalovaných. Doslova se zde píše: "Vzhledem k větší-
mu počtu pachatelů a skutků, které jsou předmětem trestního
stíhání, bylo možno dosud toto doplnění provést pouze u ob-
viněných, kteří byli ponecháni soudem ve vazbě." Těmi jsou
právě čtyři dnes souzení obžalovaní, ostatní obvinění, stíha-
ní na svobodě, byli ze společného řízení vyloučeni. Obhájci
poukazovali na to, že spis má nyní jiný rozsah, je jinak strá-
nkován a že je tedy za daného stavu ohrožena funkce obhajoby.
Obhájci totiž nebyli vyzváni k seznámení s konečnou verzí
spisu a ani obžalovaným nebylo toto seznámení umožněno. Pro-
kurátor namítl, že ze spisu bylo pouze něco vyjmuto, další
nové úkony že nebyly provedeny. Předsedkyně senátu přerušila
líčení a senát se odebral k poradě. V rámci tohoto přerušení
předsedkyně mluvila také s dalšími osobami, které soudní zří-

zenec charakterizoval jako pány z ministerstva. Pak byl oznámen výsledek porady: námitce obhajoby se nevyhovuje, argumentace byla totožná jako u prokurátora. Oproti předchozí verzi se nyní omezuje žaloba / kterou prokurátor na tomto místě přečetl / na žalování § 202, odst. 1,2 tr. zákona, tedy na organizované výtržnictví. V hudebních projevech a působení obžalovaných se prý zračila hrubá neúcta ke společnosti s protisocialistickým působením, negativní vliv na životní styl mládeže. Doslovně bylo řečeno: "Vulgární výroky tvořily v podstatě jádro celého programu. Texty obsahovaly hrubou vulgárnost s protisocialistickým a protispolečenským působením, většinou exponující nihilismus, dekadenci a klerikalismus."

První byl vyslechnut obžalovaný Ivan Jirous. Ohradil se proti tomu, že je mu sumárně přičítána organizace všech žalovaných vystoupení, celá řada jich byla organizována místními mládežnickými skupinami, které si vystoupení přály. Když programy uváděl, popř. konferoval, nepoužíval žádných vulgárních výroků. Šlo ostatně v posledních letech o vystoupení soukromá /svatební oslavy/, přesto však náležitě hlášená a zajištěná pozvánkami pro přátele. Pokud obsahovaly výrazy tak zvané vulgární, bylo jich použito v kontextu, který nedovoloval pohoršení. Pokud v nich byla kritizována společnost, pak pouze společnost konzumní, kterou účinkující neztotožňovali se společností socialistickou. Že se někomu takový umělecký projev nelíbí, nezakládá skutkovou podstatu trestného činu. Odmítá formulace o nihilismu, dekadenci a klerikalismu, který přece není totožný s náboženským cítěním vůbec. Setkal se s tím, že někteří pracovníci společenských organizací a veřejných orgánů, kteří zmíněná vystoupení hodnotili negativně, tak činili prostě proto, že jejich účastníci nosí dlouhé vlasy. Necítí se proto vinen. Na otázky prokurátora Ivan Jirous upřesnil: osobně zajišťoval, aby se programu nezúčastnil někdo cizí, ale místnosti nebyly zcela uzavřeny, aby nebyl vzbuzován dojem, že se v nich děje něco nepřístojného. Představení probíhala v klidu. Režie představení /nájem sálu, odvoz aparatury atd./ byla hrazena dobrovolnými příspěvky účastníků, nešlo o komerční záležitost. Přátelé přispěly částkou podle vlastní úvahy. K otázkám obhajoby sděluje: například ve Zruči nad Sázavou, kde nebývá ukázněné publikum, místní samospráva ocenila, že obecnost se řídila jeho pokyny. Podrobně rozebral skladbu skupiny DG 307, nazvanou "Utopenec". Jde o fonickou poezii, při níž slovo rozložené na slabiky slouží jako stavební materiál k výslednému celkovému dojmu. Bez přihlédnutí k tomuto aspektu nelze textu rzumět, neboť jednotlivá slova nelze v akustickém vjemu co do smyslu rozlišit. V celé své výpovědi upozorňoval Jirous na řadu věcných chyb a nepřesností v obžalobě: obžalovaný Karásek vystoupil v Postupicích se třemi písněmi, které neobsahovaly žádná vulgární slova; v Přešticích zpíval až po ukončení programu skupince čekající na vlak; v Kostelci u Křížku vůbec nevystoupil; obžalovaný Brabenec nevystupoval v Krči atd. atd.

Jako další obžalovaný byl vyslechnut Pavel Zajíček. Necítí se vinen. V některých svých skladbách užil takzvaných vulgárních výrazů, ale učinil tak funkčně. Tato slova byla pro něj nenahraditelná, ale ne jako terče, které by měly upoutat

pozornost, ale protože se skrze ně dostával do hlubších poloh svého myšlení. Jeho básnicko-hudební tvorba je výrazem jeho života, jde mu o jeho jednotu. Nikdy se nesetkal s někým, koho by jeho texty pohoršovaly. Vystoupení neorganizoval. S vulgárními výrazy, které by se vyskytovaly v textech jiných účinkujících, se nesetkal. Pouze Svatopluk Karásek uvedl své vystoupení v Bojanovicích silnějším výrazem. Ve vazbě přečetl několik desítek knih, v řadě z nich našel mnoho velice ostrých replik. Před soudem pak přečetl čtyři citáty z knihy "Dva dopisy Pospischilovy" od německého autora H. Lutherhanda, která u nás vyšla v roce 1973. Obdobné výrazy obsahuje i kniha Jana Otčenáška "Kulhavý Orfeus". Domnívá se, že skupina DG 307 se snaží pronikat do toho, co člověka reálně obklopuje, že má lidem co říci a nechce je pohoršovat. Prokurátor na to zdůraznil, že ovšem to, co se líbí obžalovanému, nemusí se líbit ostatním. Žije přece ve společnosti... Co mělo například lidem říci, když ve Veleni veřejně recitoval: "Běžím s hovnem proti plátnu, do plátna to hovno zatnu?" Pavel Zajíček odpověděl, že šlo o reprodukci jeho vlastního snu, který se mu právě takto zdál. Vzápětí se ho prokurátor zeptal, kolikrát se psychiatricky léčil. Zajíček: psychiatricky se léčil třikrát, žádal o umožnění návštěvy psychiatra také ve vězení, byla mu povolena jen jednou, a to před pěti měsíci. Jeho další žádosti byly bezvýsledné, musil se proto z několika těžkých depresí dostat sám. Co taková situace pro něho znamenala, lze snad pochopit z toho, že při prvních výsleších byl v takovém stavu, kdy mu splývaly pojmy navzájem. Před vzetím do vazby chodil na pravidelné ambulantní psychiatrické kontroly. Na žádost prokurátora Pavel Zajíček dále upřesňuje: v žádném případě svými texty neútočím proti společnosti, obracím se k veškerému světu - v tomto smyslu považuji svou básnickou tvorbu za vztahující se k celému kosmu. Vulgarismy v ní mají funkci oživení. Je to životný jazyk, lidé je používají běžně, nelze je tedy přehlížet. Proto jsem jich jednotlivě užil asi v polovině svých básnických textů. Ovšem většina těchto textů byla určena k zhudebnění a jejich význam nelze odtrhovat od souvislosti s hudbou.

Výslech obžalovaného Svatopluka Karáska byl uveden žádostí advokáta, aby se senát a prokurátor seznámili s šestistránkovým vyjádřením Karáska ke všem jeho písním. Text byl jimi převzat, ale zároveň bylo poukázáno předsedkyní na časové omezení, jež nedovoluje se jím zabývat. S. Karásek zdůraznil, že se necítí být vinen. Jen ve dvou jeho písních se objevují - vždy jen jednou - běžné, lidové výrazy jako "v prdeli" a "sráč", což nejsou hrubě neslušná slova. Za celé své působení jen jednou, totiž v Bojanovicích uvedl své vystoupení ne zcela vhodným způsobem. Bylo to ale dáno uvolněnou atmosférou soukromé svatební oslavy. V Postupicích v r. 1974, kdy se poprvé setkal s ostatními obžalovanými, zpíval ty své tři písně, které uvedl také na Portě, pořádané Pražským kulturním střediskem v Malostranské besedě v Praze. Skládá transpozice spirituálů, které rozhodně nevyjadřují nihilismus, dekadenci a klerikalismus, ale jejich pravý opak - totiž víru a naději, postoj směřující k otevřenosti lidského života. Jejich působení na mladé lidi považuje za morálně pozitivní. V 65 skladbách, které obžalovaní hráli, je asi 9 vulgárních výrazů - "naše texty se tedy tě-

mito výrazy rozhodně nehemží." Klerikalismus usiluje o společnost, kde vládne církev... Š. Karásek: "Nikdy jsem nebyl pro církev vládnoucí." "Jako věřící člověk jsem skládal a zpíval písně, ve kterých je přítomna moje víra." Vycházejí z biblického prostoru. Nřeší politické situace, ale situace lidské. "Pokud socialistická společnost hájí svobodu vyznání, nejsou moje písně protispolečenské. Proto jsem přesvědčen, že tvrzení prokuratury nemůže před soudem obstát." Na dotaz obhájby, zda se cítil inspirován také spirituály, jaké zpíval Paul Roberson, odpověděl kladně. - Snažil se pro tento projev najít adekvátní výraz v české řeči, zachovat drsnost a lidovost černošského zpěvu.

Z výsledku Vratislava Brabence vyplynulo, že se účastnil jen několika vystoupení, a to jako saxofonista. Hraje 19 let, z toho 6 let byl profesionálem. Necítí se vinen. Poznal ze zkušenosti mnoho různých vystoupení, může proto říci, že žalované produkce neměly charakter výtržností. Kritické názory na tvorbu žalovaných skupin občas slyšel, ale šlo o odlišné estetické názory na hudební styl, nikoli o pohoršení. Texty žalovaných skupin by označil jako městský folklór nebo náivní poezii ... Na Plastic People ho přitahovalo, že mohl hrát improvizovaně, bez omezení. Klerikální názory nikdo ve skupině neprojevoval. Sám studoval do r. 1969 na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v Praze, ale názorově se s ní rozešel a od té doby s ní neměl styky. Zajímá se o hudbu, zahradní architekturu (to je i jeho povolání), botaniku, dendrologii a literaturu. Pokud by měli povolení, soudí, že by ve skupině hráli hudbu stejného směru, hudbu nezkommercializovanou, usilovali by o vytvoření a vypracování osobitého výrazu. Prokurátor kladě otázku, jak probíhaly kvalifikační zkoušky pořádané Pražským kulturním střediskem, k nimž se skupina Plastic People svého času přihlásila. Zkoušky proběhly v r. 1973, skupina vystoupila se zhudebněnou básní Růže a mrtví od známého českého umělce Jiřího Koláře a s jednou skladbou instrumentální. V komiidi byli tehdy významní hudebníci a hudební kritikové. Ti pak skupině řekli, že kvalifikační zkoušky složila a dostali druhou kvalifikaci. Ovšem asi za čtrnáct dní dostala skupina cyklostilovaný dopis, kde se jí sděluje záporný výsledek zkoušek a povšechným odůvodněním, že způsob hudby skupiny není společensky žádoucí a vylučuje zprostředkování Pražským kulturním střediskem. Ivan Jirous: "Ptal jsem se na podrobnosti telefonicky ředitele PKS. Bylo mi řečeno, že naše hudba je morbidní. Položil jsem otázku, zda v našem státě existuje nějaká jiná agentura, u níž bychom se mohli přihlásit. Dostal jsem zápornou odpověď. Tehdy jsem se rozhodl, že budeme hrát pro sebe a pro své přátele, kterým se tato hudba líbí." V roce 1975 se skupina Plastic People a DG 307 přihlásily k přehrávkám amatérských lidových hudebníků. Jak konstatovala předsedkyně senátu, oficiální hodnocení, založené ve spisech, bylo zcela negativní. Na rozdíl od tohoto hodnocení není o průběhu zkoušek z roku 1973 ve spisech zmínky.

Jako první ze svědků byla předvolána dívka z Bojanovic, Dana Brožová, které v době oslavy svatby Ivana Jirouse bylo

právě 15 a půl roku. Velmi rozpačitě svědčila, že do sálu, kde probíhala soukromá oslava se šla podívat ze zvědavosti a připadalo jí to tam velmi neobvyklé. Slyšela jedno neslušné slovo v jedné písničce, a s kamarády, kteří tam dovnitř do sálu potom také nakrátko vnikli, se potom domlouvali v tom smyslu, že by "to tam (ta zábava) nemělo být". Pohoršena však nebyla, pouze prohlásila, (na dotaz obhajoby), co na ni působilo nepříznivým dojmem, že to byla zvláště neobvyklost takového programu.

Další svědkyně, rovněž místní dívka z Bojanovic, právě tak stará, vypověděla, že se šla na soukromou oslavu podívat, neboť jí nikdo nebránil vstoupit do sálu. Hudba a písně, ve kterých slyšela vulgární výrazy, na ni působily nepříznivě. Na otázku přísedící a obhajoby, proč tedy setrvala plných pět hodin (od 6 hod. večer do 11 hod. večer) na programu oslavy, kam nebyla nikým zvána, a když se jí tam vůbec nelíbilo, odpověděla, že je zvyklá chodit tam každou sobotu večer a neměla co dělat. Rovněž řekla, že nepříznivě na ni působilo všechno, všechno, co tam viděla i slyšela, že však hudbě nerozuměla a textům jen někdy, pokud byly české. Na dotaz obžalovaného Jirouse, odkdy byla na programu přítomna, však vyplynulo, že byla účastna té části večera, kde byly pouze české texty, zřejmě tedy nevěnovala hudbě a pořadu tu pozornost, když ani nepostřehla, že texty nejsou anglické. Otázka obhájce dr. Motejla, zda už svědkyně slyšela někdy neslušná slova, tam pronesená, nebo to bylo prvně při této příležitosti, byla na návrh prokurátora zamítnuta jako sugestivní, s tím, že nemá být uváděna do rozpaků skušná dívka, tím, že by z ní byly tahány neslušné výrazy. Dále svědkyně uvedla, že mimo texty písní žádná jiná sprostá slova v doprovodných a uvádějících projevech neslyšela.

Další předvolaný svědek Benát, výčepní na svatební oslavě v Postupicích, člen místní tělovýchovné organizace, vypověděl, že byl u nich najmut sál nevěstou Kuthanovou na oslavu svatby den po svatebním obřadu. Řekl, že vlastní zábavě a hudbě nevěnoval žádnou pozornost, neboť téhle hudbě nerozumí. Na dotaz z obhajoby, co se mu na průběhu svatby nelíbilo, odpověděl, že hudebníci nezpívali lidovky, jaké mu byly známe. K dotazu obžalovaného Karáska, jak na něho působila celková atmosféra programu, řekl, že chování všech účastníků bylo ukázněné a slušné, nicméně se v Sokolu rozhodli nepovolovat příště podobné oslavy svateb, aby neměli oplétačky.

Svědék Josef Dlouhý, zaměstnaný v Čs. televizi, jehož výpověď se rovněž týkala oslavy v Postupicích, přijel na oslavu svatby, aby zde natočil televizní film, který chtěl uplatnit při přijímacích zkouškách na FAMU. Tento film i se zvukovým záznamem byl na místě natočen a byl dán k dispozici obžalobě. K dotazu obžalovaného Pavla Zajíčka, proč byly do filmu zařazeny i dvě písně skupiny DG 307, jestliže byl svědek pohoršen vyzněním tvorby této skupiny (jak je uvedeno ve spisech), svědek odpověděl, že nebyl pohoršen vystoupením skupiny DG 307 a v tomto smyslu opravuje svoji první výpověď, že byl pouze zaskočen skutečností, že shledal tento program nevhodný pro svůj účel, tj. k natočení filmu pro přijímací řízení na FAMU. Pokud by tento film byl třeba natáčen jako sociologický doku-

ment, neměl proti hudebnímu projevu skupin ve filmu námitky. Dále prohlásil na dotaz obhajoby, že jsou mu známa umělecká díla, v nichž jsou podobné vulgární výrazy použity. Svoji svědeckou výpověď opravil a zpřesnil v tom smyslu, že oslavu opustil z technických důvodů, nikoli tedy proto, že by se byl bál zákroku VB, ani proto, že byl pohoršen, ale z toho důvodu, že bylo třeba zavčas vrátit vypůjčené televizní zařízení včetně vozů.

Předvolaný svědek Josef Marhold, psychiatr, vypovídal k vystoupením v Kostelci u Křížku a v Bojanovicích. Obdržel pozvání na svatbu a oslavu a rád se zúčastnil, neboť ho zajímá hudba, třebaže na tento typ hudby se neorientuje, má sympatie spíše k jazzu. Rovněž je veden zájmem profesionálním, jakým způsobem reagují mladí lidé na produkci, o níž lze říci, že její rytmický styl je drsnější. Na dotaz prokurátora, že jak na něho působilo vystoupení v Bojanovicích, odpověděl, že se nemůže vyjádřit k profesionální stránce hudby, pokud jde o technickou kvalitu reprodukce, nebyla podle jeho mínění nejlepší (tj. možnosti aparatury) a celková atmosféra byla nezvyklá. Pokud jde o vulgární výrazy, svědek soudí, že je snad oproti běžným hudebním textům jejich použití nezvyklé, ale že v tomto smyslu drsné rockové hudby je lze považovat za funkční. K otázce obhajoby, co si myslí o účinku této hudby (co do rytmu a intenzity zvuku) na publikum, řekl, že mladí lidé, tam přítomní, byli velmi zaujati hudebním projevem, pozorně naslouchali a chovali se ukázněně, třebaže tento typ hudby jak známo vyvoluje spontánní reakce posluchačů. Na otázku obhájce JUDr. Štěpánka zda podobné vulgarismy považuje za běžné, odpověděl, že jsou běžně používány v hovorové řeči, zná je ze života a nebyl jimi nikterak pohoršen. Dá se říci, že celkovou atmosférou vystoupení byl potěšen, neboť je mu sympatické, pokud mladí lidé projevují tak intenzivně zájem o hudbu, zdá se mu to lepší, než když postrádají vlastní osobité zájmy a končí v oblasti povolání, tj. na psychiatrické klinice.

Další svědek Jiří Hodek z Černolic, člen požární ochrany, vypověděl k vystoupení v Klukovicích v roce 1973, že byl mimo sál, průběh vystoupení nesledoval. Přístup byl na vstupenky a nikoli volný, jak bylo prováděno vyplácení skupin neví, nebylo to v jeho kompetenci.

Svědek Jiří Kotek ze Zruče nad Sázavou pohovořil o vystoupení skupiny Plastic People ve Zruči n. S. v roce 1972, jako člen místní ZO SSM, která bylo pořadatelem vystoupení. Podle jeho výpovědi se to někomu líbilo, někomu nelíbilo, na místě nebyl nikdo pohoršen, když o tom později na schůzi hovořili, ozvali se kritické hlasy, aby se podobně hrající skupina už příště nezvala do Zruče. Na otázku obhajoby, co na ně působilo nepříznivě, řekl, že byl šokován hlavně oblečením hudebníků (byly to kostýmy). Skupina v té době hrála pouze převzaté skladby a anglickými texty. Ničím jiným šokován nebyl, celá záležitost proběhla slušně, publikum se chovalo ukázněně a žádné konflikty s pořadatelem nevznikly. Na otázku obhajoby, čím by tedy doložil nepříznivý dojem, který v nich vystoupení skupiny Plastic People zanechalo, řekl, že se několik jeho známých sebralo asi v polovině a šlo domů, protože se jim to nelíbilo.

Pokud jde o místní publikum, o němž vypověděl ve své obhajobě Jirous, že s ním měli v kraji častěji potíže, prohlásil svědek, že se místní mladí lidé chovají podle situace, a druhu hudby někdy ukázněně a někdy ne.

Svědék Kocourek z plesového výboru vystoupení v Písku v roce 1972 prohlásil, že vystoupení skupiny Plastic People vzbudilo tehdy spíš usměv než pohoršení. Kapela hrála asi půl hodiny, poté byla na pokyn profesorského sboru vyzvána, aby ukončila svůj program. Nepříznivě byli posuzováni pro své nevhodné oblečení a špatnou reprodukční techniku. K otázce prokurátora, proč si na ples vybrali tuto hudební skupinu, odpověděl, že o skupině Plastic People četl v současném tisku z oboru pop-music příznivé kritiky, že to byla kapela známá a pro ně cenově přijatelná. Na otázku obhajoby, zda důvodem vzniklé nevole ze strany pořadatele bylo převážně nevhodné odění hudebníků, odpověděl, že hlavním důvodem nespokojenosti bylo to, že skupina měla na místě obtíže s aparaturou; technické nedostatky jim zabránily včas začít hudební produkci, tím vznikl v sále zmatek a nepokoj. (Obžalovaný Jirous ve své obhajobě zmiňuje skutečnost, že po delší době byla závada na aparatuře opravena a nebylo možno bez dalšího rizika snížit hlasitost zvuku.)

Další předvolaný svědek Antonín Kosík ze ZO SSM v Ledči nad Sázavou vypověděl k vystoupení Plastic People v roce 1971 v Ledči nad Sázavou, že v průběhu vystoupení byly promítány pornografické diapozitivy, což vyvolalo nepříznivou reakci publika. Jinak nikdo z přítomných vystoupení negativně nehodnotil pohoršení o němž vypověděl již v přípravném řízení, se týkalo pouze zmíněných diapozitivů. Všichni přítomní se chovali slušně, a nic jiného kritizováno nebylo, ani hudba, ani anglické texty. Na žádost JUDr. Štěpánka bylo zaprotokolováno ze svědecké výpovědi Kosíkovy, že reakce MNV byla normální, až po 14 dnech se vyskytly kritické hlasy. Obžalovaný Jirous se svědka otázel, zda opravdu považuje za pornografické diapozitivy, které tam byly promítány, neboť jde o reprodukce děl výtvarného umělce Andy Warhola a většina z nich byla pořízena na výstavě Amerického umění ve Valdštejnské jízdárně v Praze. Reprodukce Warholových děl byly zvoleny proto, že skupina Plastic People hrála v té době převážně převzaté skladby z repertoáru Warholovy skupiny The Velvet Underground a sledovala při svých vystoupeních jednotný styl hudby a scény, jak je tomu u tohoto progresivního proudu psychedelické hudby. Stěží lze označit za pornografický materiál díla reprodukováná a vystavovaná na celém světě, s nimiž se mohla seznámit i československá veřejnost. Na otázku obhajoby, zda svědek zmíněné diapozitivy při promítání viděl, prohlásil svědek, že on sám je neviděl, ale slyšel někoho říkat, že v sále promítají něco nevhodného.

Jako poslední toho dne byla vyslechnuta svědkyně Dana Němcová, psychologka, která uvedla, že se účastnila téměř všech zmiňovaných vystoupení, veřejných do r. 1973 i soukromých svatebních oslav od roku 1974. Řekla, že reakce publika na tuto hudbu jsou spontánní a jednoznačně slušné. Vulgarismy ve zhudebněných textech považuje za součást hovorové mluvy, podle mínění svědkyně, byla používána funkčně a nikoli samoučelně. V uvádějících slovech svědkyně při žádném z vystoupení neslyše-

la žádné vulgární výrazy. Jako psycholožka prohlásila, že texty skupin Plastic People a DG 307 vyjadřují autentickým způsobem problematiku mladých lidí, proto oslovují publikum a při vystoupení dochází k živému kontaktu hudebníků s posluchači a to vytváří radostnou a pozitivní atmosféru.

K hlavnímu líčení dne 21. 9. 1976 se nedostavili dva předvolaní svědkové. Pokračování bylo stanoveno předsedkyní senátu na den 22. 9. 1976

Celkový dojem z prvního dne přelíčení:

- 1/ Ani jediný z předvolaných svědků jednoznačně nepotvrdil, že by vystoupení souzených hudebních skupin pohoršovalo jeho nebo kohokoliv jiného. Přitom pohoršení je podle zákona základním znakem skutkové podstaty trestného činu výtržnictví, z čehož jsou Jirous a spol. obžalováni. Řada svědků naopak vypověděla, že na ně všechna představení působila příznivým dojmem.
- 2/ Všichni obžalovaní velmi věcně, souvisle a přesvědčivě vypověděli senátu kulturní motivaci a kulturní charakter své činnosti.
- 3/ Líčení bylo řízeno korektně a netendenčně a všechny výpovědi byly předsedkyní senátu objektivně diktovány do protokolu. Pokud obhájci nebo obžalovaní žádali opravu nebo doplnění protokolu, bylo jim vždy vyhověno.
- 4/ Zajímavé je, že během celého prvního dne líčení nebyla ani v otázkách prokurátora a senátu, ani ve výpovědích svědků vůbec probírána otázka údajně protispolečenského charakteru činnosti obžalovaných. Dotazy a odpovědi se vesměs soustřeďovaly na různé konkrétní okolnosti a nanejvýš na celkový estetický a emotivní účinek hudebních produkcí souzených skupin.
- 5/ Celkově působil první den dojmem, že líčení velmi zřetelně a sugestivně odkrývá celou nesmyslnost obžaloby, tento dojem byl tak silný, že se zdálo, že ho sdílají i sami členové senátu. Osobnosti, chování a argumentace obžalovaných působily sympatickým dojmem; jejich jistota o vlastní nevině frapantně kontrastovala s naprostou rozpačitostí těch svědků, na něž obžaloba zřejmě spoléhala a s jejich neschopností vůbec nějak smysluplně charakterizovat.

† hudební vystoupení souzených skupin

Hlavní líčení proti Ivanu Jirousovi a společníkům pokračovalo dne 22.9. v 8,30 hod. Do soudní síně vpuštěn opět nikdo ze shromážděných příbuzných mimo pracovníky justice a příslušníky StB, kteří se vykazali vstupenkami a mimo osmi příbuzných, resp. pět příbuzných a tři zvolené zástupce rodinných příslušníků obžalovaných. Když se zástupce Amnesty International pan Goldmann tázal předsedkyně okresního soudu Dr. Fučíkové, zda se může přelíčení účastnit, bylo mu řečeno, že to nejde, protože v soudní síni není volné místo. Když potom jeden rodinný příslušník obžalovaného se vzdal svého místa ve prospěch pana Goldmanna, Dr. Fučíková jeho přítomnost nepovolila. Přístup nebyl povolen rovněž zástupcům tisku mimo dva české novináře, vyslané pravděpodobně časopisem Mladý svět.

Jako soudní znalci z oboru psychiatrie se hlavního líčení zúčastnili Dr. Janatka a Dr. Profous. První znalec se sumárně vyjádřil o duševním stavu obžalovaného Ivana Jirouse. Jde u něho o poruchu osobnosti - polyformní psychopatii. Jeho schopnost sociální adaptace je snížena, není však ovlivněno rozpoznávání a ovládání. Neběží o duševní chorobu. Na to navázal svými otázkami Jirousův obhájce Dr. Štěpánek. Žádal jasné vyjádření, zda je jeho klient zdravý či nemocen. Po znalcových exkurzech do komplikované oblasti mezinárodně nesjednocené psychiatrické terminologie vyplynul rezultát, že Ivan Jirous plně duševně zdravý není, že by jeho stav bylo možno léčit, ale u nás taková zdravotnická zařízení neexistují. Na dotaz obhájce Dr. Dítěte se Dr. Profous vyjádřil v tom smyslu, že moderní ~~hudba~~ výrazová hudba přináší něco ke kladnému rozvoji i psychopatické osobnosti. Tento znalec pak charakterizoval Pavla Zajíčka. Jde opět o poruchu osobnosti, tentokrát o psychopatii schizoidní. Schopnost rozpoznávání a ovládání také podstatně snížena není. Nicméně Dr. Profous ze své funkce soudního znalce, který Pavla Zajíčka vyšetřoval, a pozoroval také jeho chování u soudu, vyvodil několik konkrétních závěrů. Především řekl, že by Zajíčkovi prospělo, kdyby mu byly zmírněny podmínky ve vazbě. Neměl být také ponechán pět měsíců bez jakékoli psychiatrické léčby. Z léčebného hlediska by bylo pro něho vhodné, kdyby byla vazba přinejmenším přerušena.

Pak bylo pokračováno výsledkem dalších svědků. Prvním předvolaným svědkem byl Milan Schauer, asistent kamery, zaměstnaný v Čs. televizi. O oslavě svatby v Postupicích r. 1974 vypověděl, že se jí tehdy účastnil jako kameraman televizního filmu, který jeho přítel Josef Dlouhý chtěl použít k přijímacím zkouškám na FAMU, neboť toto vytoupení považoval za ideální možnost natočit dokumentární snímek. O tomto filmu se vyjádřil, že se jim příliš nepodařil a rovněž kritéria posuzování filmu na FAMU jsou taková, že se rozhodli, že film nebude k tomuto účelu použit. Průběhem vystoupení pohoršen nebyl a jako důvod odjezdu po polovině programu uvedl, že už měli natočeno dost materiálu, dále že bylo třeba včas vrátit vypůjčené televizní zařízení a rovněž to, že účastníci oslavy začali tančit, vyvolalo u nich obavy o technický stav zařízení. Na otázku předsedkyně senátu, že v přípravném ~~zařízení~~ mluvil o obavách ze zákroku VB, vypověděl, že obavy, které měli, se týkali pouze technického stavu vypůjčených zařízení. Dále řekl,

že texty písní nesledoval, až z produkce filmu si pamatuje, že asi v jedné písničce slyšel vulgární výraz. Na dotaz obhajoby, zda může říci v které písni a které hudební skupiny se vyskytlo závadné slovo, řekl, že skupiny neznal a nemůže se tedy k této věci vyjádřit.

Další svědek Ivo Pešák, svobodný umělec, vedený pod PKS, pohovořil o tom, že v roce 1975 dohodl s Ivanem Jirousem společný koncert v Klukovicích. Plastic People měli vystoupit jako host jeho tehdejší skupiny Alea Jazz a domluvili se o rozdělení honoráře na polovinu. Dále řekl, že se později pohádali s Jirousem kvůli muzice a s Plastic People se dále nestýkal. Z otázky obžalovaného Jirouse, zda si svědek pamatuje, že tehdy jeho skupina hrála na aparaturu Plastic People a že Jirous hradil výlohy na dopravy na zkoušky a na vystoupení, vyplynulo, že ona polovina honoráře pokryla právě náklady na společné vystoupení, což svědek koncedoval.

Svědek Plhoň byl předvolán, aby vypověděl o zábavě, uspořádané organizací SSM v ČKD - Polovodice v Praze Krči v roce 1972. Dosvědčil, že průběh vystoupení byl slušný, pouze ~~občané~~ občané v okolí si stěžovali v následujících dnech na hluk. Po 9. hod. večer došlo k incidentu pomocného příslušníka VB s jedním divákem. Dosvědčil, že obžalovaný Brabenec tehdy v kapele nehrál. Prokurátor se dotázal, zda svědek věděl, že skupina v té době neměla povolení veřejně vystupovat, na to odpovídal, že to nevěděl. Žádné vulgární výrazy v textech nezaregistroval a řekl, že skupina hrála většinou skladby s anglickým textem.

Po výsledku svědků a konstatování, že někteří z předvolaných se nedostavili, nastalo složité dohadování o tom, zda a kteří další svědci, slyšení v přípravném řízení, mají být předvoláni. Vzhledem k tomu, že ze spisu byly vyřazeny po změně obžaloby výpovědi deseti obžalovaných, kteří byli vyčleněni z přelíčení proti Ivanu Jirousovi a spol. a jejichž výpovědi vysvětlují četné věcné nejasnosti obžaloby /jako je například otázka, zda se obžalovaný Karásek účastnil produkce v Kostelci u Křížku/, a vzhledem k tomu, že obhájcem nebyla umožněna přítomnost při výsleších svědků v přípravném řízení, na kterou mají právo, žádali obhájci, aby byli vyslechnuti před soudem buď všichni další svědci anebo aby k jejich výpovědím soud nepřihlížel. Po čtvrt hodinovém přerušení líčení byly návrhy obhájců senátem zamítnuty. Obhájci pak protestovali proti tomu, že soud předvolal pouze ty svědky, u nichž žaloba předpokládala výpověď v neprospěch obžalovaných, čímž byla porušena nejen práva obžalovaných, ale nedodrženy i povinnosti obžaloby. Zároveň obhájci žádali předvolání nových svědků, které navrhuje obžaloba, včetně obžalovaných, z procesu proti Ivanu Jirousovi vyčleněných. Prokurátor navrhl žádosti obhájců nevyhovět, neboť obžaloba považuje jejich svědectví za nadbytečné. Přelíčení bylo opět na čtvrt hodiny přerušeno, načež předsedkyně oznámila, že žádosti obhájců se nevyhovuje.

Pak přešla předsedkyně ke konstatování všech složek spisu, jež budou pokládány za čtené, aniž je ovšem četla. Z různých materiálů, jako jsou například psychiatrické posudky, osobní výkazy obžalovaných, texty jejich písní atd., byly před soudem přečteny pouze posudky z jejich zaměstnání a bydliště: obžalovaný Jirous je v místě bydliště hodnocen kladně, v zaměstnání je hodnocen jako slušný pracovník; jeho pracovní výkon je průměrný, neboť není příliš připravený na těžkou fyzickou práci. Nepožíval alkoholické nápoje v místě bydliště a lze ho označit za mírného člověka s dobrými vztahy ke spolupracovníkům. Obžalovaný Brabenec rovněž požívá v místě bydliště dobré pověsti; pracovní posudek měl kladný, pracovní úkoly plnil dobře, měl dobrý vztah ke spolupracovníkům. Obžalovaný Zajíček je v místě bydliště shledán spořádaným občanem, který nepožívá alkohol a nevyskytly se na něho nikdy stížnosti. V pracovním posudku je hodnocen kladně, jeho pracovní morálka je dobrá, třebaže dosud jako dělník má nízké výsledky. Jeho chování na pracovišti je slušné. Obviněný Karásek je v místě bydliště hodnocen také kladně a v pracovním posudku je hodnocen jako dobrý a iniciativní pracovník s dobrým vztahem ke spolupracovníkům. - Dále předsedkyně senátu přečetla výpisy z trestního rejstříku: obžalovaný Jirous byl trestán v roce 1973 nepodmíněným trestem odnětí svobody na 10 měsíců pro trestné činy výtržnictví a hanobení cizího národa. Obžalovaný Brabenec byl trestán v roce 1963 podmíněným trestem 8 měsíců pro trestné činy výtržnictví a hpažení veřejného činitele. V podmínce se osvědčil v roce 1965. Obžalovaní Zajíček a Karásek trestání nebyli. Dále předsedkyně senátu přečetla seznam jmen zhruba 120 svědků, vyslechnutých v přípravném řízení; z toho asi 20 svědků se zúčastnilo soukromých svatebních oslav na pozvání. Soud dále považuje za důkaz následující dokumenty: Zpráva Domu kultury - Smíchov, tiskopisy PKS a závěr kvalifikační komise z r. 1975. Zpráva PKS, výtah z předpisů o pořádání veřejné hudební produkce, tiskopis žádosti o povolení veřejné produkce a dokumentace a korespondence mezi jednotlivými organizacemi a obžalovaným Jirousem. Bez čtení se považuje za důkaz: vyhodnocení magnetofonových pásek se záznamem vystoupení v Postupicích a Bojanovicích, které byly pravděpodobně zabaveny při domovních prohlídkách u původní skupiny obžalovaných. Dále Zpráva o třetím českém hudebním obrození - teoretický text Ivana Jirouse a texty písní z repertoáru Plastic People. Na závěr důkazního řízení obhájce JUDr. Motejl znovu protestuje proti tomu, aby svědecké výpovědi nevyslechnutých svědků, jejichž výpovědi navíc nebyly čteny, byly považovány soudem za čtené a tím i za důkazy. Dále uvádí, že pro vyslechnutí při soudním řízení byli obžalobou ~~vybráni~~ navrženi převážně ti svědci, jejichž svědecká výpověď v přípravném řízení hovořila v neprospěch obžalovaných. Tito svědci však nepotvrdili skutkovou podstatu trestného činu, pro který jsou obžalovaní stíháni. Tím méně lze předpokládat průkazní hodnotu svědeckých výpovědí svědků, jimž obhajoba nemohla položit doplňující otázky ani v přípravném řízení, ani v průběhu hlavního líčení.

Okresní prokurátor Dr. Kovařík v podstatě zopakoval textaci obžaloby. Vina byla dle jeho soudu prokázána. Plastic People a DG 307 neměly povolení k veřejnému vystupování. A to

proto, že nemají naprosto žádnou uměleckou úroveň. K obhajobě namítá: nešlo o soukromá představení, každý měl přístup, vchody byly volné. Vulgární výrazy šly do mikrofónů. Kdyby to pronášeli soukromě, nebyli by trestně stíháni. Připouští pouze, že se mohli svědci v přípravném řízení mýlit a že Karásek v Kostelci u Křížku a Brabenec v Praze - Krči nevystoupili. A na závěr hlavní argument: předkládá jeden a půl stránkový dopis orgánu nejpopovolanějšího, ministerstva kultury. Odbor umění a kultury posoudil texty Plastic People, DG 307 a S. Karáska. Nemohl prý jít do podrobností, ale jeho stanovisko je jednoznačné: jsou tu hrubé výrazy, nesmysly, formální hodnota je zcela zanedbatelná. Báseň "Utopenec" je protisocialistická. Texty exponují dekadenci, nihilismus, anarchismus a klerikalismus. Negativně to ovlivňuje životní styl mladé generace, jde o dědictví krizového období. V jeho zažehnání bylo sice již dosaženo žádoucích výsledků, ale v určitém rozsahu se škodlivé jevy dnes objevují dokonce výrazněji, než v šedesátých letech. Jde o věci velmi škodlivé. Prokurátor pak důrazně upozornil soud, že bude nyní posuzovat činnost, již ministerstvo kultury takto označilo. Při úvaze o výši trestu nutno přihlídnout k tomu, že Jirous je speciální recidivista, ostatní obžalovaní že páchali trestnou činnost po delší dobu. Navrhuje proto, aby všichni obžalovaní byli uznáni vinnými, potrestáni odnětím svobody a to Jirous trestem ve druhé třetině trestní sazby, Zajíček v polovině trestní sazby, Karásek a Brabenec v první třetině trestní sazby, všichni nepodmíněně.

1

Ve svém paidoyer obhájce dr. Štěpánek poukázal na zvláštnost a neobvyklost důkazního řízení. Bylo velice stručné. Novost a neobvyklost celé trestní věci vyžaduje velmi opatrné hodnocení. Dopis ministerstva kultury byl předložen po provedeném důkazním řízení, takže se v něm vlastně pokračovalo. Přitom ale obhájce nemá možnost se k tomuto dopisu vyjádřit - navržené znalecké posudky nebyly vykonány, dopis zde figuruje jako důkaz a obhajoba nemá možnost revize. V dopise jsou posuzovány pouze texty, činnost tedy nebyla hodnocena komplexně. Celý proces je veden značně "cudně", nedošlo k ujasnění, co to vlastně vulgární výroky jsou, jen se to mlčky předpokládalo. Obžaloba argumentuje různými -ismy. Dr. Štěpánek pak uvedl sovětské kritiky a spisovatele /Želinského, Rjurikova, Katajeva/, kteří ukázali jako věc ne novou, že to, co zprvu překvapovalo neobvyklostí, novostí, netypičností, zdánlivou egocentričností, snoností, patří do kontextu umění, do kontextu literatury. Básník předpinochetovského Chile Nicanir Parra svými antibázněmi koresponduje s texty Pavla Zajíčka. Konzumní společnost je nesena lidmi, o nichž píše spisovatel Claude Noro, že jsou to zbabělci, kteří chtěli slušně žít. K otázce tzv. vulgarismů: svědčilo by o nevědeckém přístupu a falešné pruderii tvářit se, že ve verbální oblasti neexistuje to, co má silný emocionální náboj /viz. J. Haška: předmluva k druhému dílu Švejka; z díla Voskovce a Wericha pasáž o Lysistratě/. Ostatně česká kultura má právě z hlediska tzv. vulgarismů svou specifickou. Komenský je nechal vstoupit do své Brány jazyků otevřené. Naopak po protireformaci, kdy nabyl vrchu klerikalismus, tyto výrazy se musely potlačovat. Prudérní současník sběratele autentického znění lidových písní Jana Jeníka z Bratřic nahradil původní znění písně "Sral, sral, sral, do hovna padal..." verzí "Smál, smál, smál, atp." Slušné není vždycky pravdivé. Lenin ve svém dopise z roku 1922 píše: "Re-zorty jsou na hovno..." /dopis šten celý/. Že jde o zcela aktuální záležitost ukazuje kniha M. M. Bachtina o Rabelaise - /český překlad

do hovna padal..." verzí "Smál, smál, smál, atp." Slušné není vždycky pravdivé. Lenin ve svém dopise z roku 1922 píše: "Rezorty jsou na hovno..." /dopis čten celý/. Že jde o zcela aktuální záležitost ukazuje kniha M. M. Bachtina o Rabelaisovi a lidové kultuře středověku a renezanze /český překlad 1975/. Lidový jazyk, jeho familiárnost, kterou autor zdůrazňuje, to vše se stýká s cíli autorů inkriminovaných textů. Epocha establishmentu zasahuje všechny státy, i nás, trvá déle, než se její rysy vykryštalizují. Nejme absolutní znalci všech směrů, trestní postih vůči obžalovaným by měl negativní dopad, zarazilo by to experimentování. Pokud jde o svědky, vysvětlili své původní výpovědi ve smyslu, který neodpovídá obžalobě. Svědectví dvou 15 až 16 letých dívek je možno také chápat jinak: bylo slušné, že vnikly tam, kam je nikdo nezval? Nelze také přejít, že se neprokázalo, že by obžalovaní byli takoví, jako nich referovaly čs. sdělovací prostředky. Pleduje po zproštění. - Obhájce obžalovaného Zajíčka dr. Cilínek zdůraznil, že nebylo postupováno podle trestního řádu /§ 2/, protože nebylo obhajobě umožněno provést žádný důkaz. Důkazní řízení je neúplné. Ptá se, jak je možné, že činnost obžalovaných, která byla bezpečností známa, byla pět let mlčky trpěna. Důvodem bylo patrně to, že orgány neshledaly závad. Vždyť i svědci vypověděli pouze to, že byly stížnosti na vzhled hudebníků, na hluk, eventuálně neporádek v sále. Navrhuje zproštění, v každém případě přerušení vazby. - Obhájce S. Karáska dr. Motejl vyšel z charakteristiky osoby obžalovaného. Jde o evangelického duchovního, který z existenčních důvodů změnil zaměstnání a nadále se osvědčoval jako vzorný pracovník. Určitá pruderie zabránila dohodnout se, co je to vlastně vulgární výraz. Formulace obžaloby o nihilismu, dekadenci atd. pocházejí z dopisu MK. Obžalovaný žádal o provedení znaleckých posudků, ale 1.6. t.r. to bylo zamítnuto. Z data dopisu vyplývá, že 28.6. měl být již tento dokument založen do spisů. Autorem dopisu je metodicko-organizační pracoviště. Proč nebyly vyžádány posudky znalců, kteří jsou hlášeni u ministerstva spravedlnosti? Navrhuje zproštění. - Pak pronesl závěrečnou řeč obhájce V. Brabence dr. Dítě. Vykreslil jeho osobnost a životní dráhu. Jako katolík studoval na evangelické teologické fakultě, z níž odešel a zůstal samotářem, hledačem. Zabýval se zahradní architekturou a svým životním osudem - hudbou. Odpudila ho konzumnost skupin, v nichž hrál, než přišel ke skupině Plastic People. Že je na místě uvážlivá pozornost k počínající umělecké dráze, byť osobitě, dokumentoval tím, že předložil soudu publikaci o surrealismu, kterou dostal jako^{don}, a byl jí až šokován. Totiž právě jen při prvním nahlédnutí, a přesvědčil se, že některé obrazové reprodukce si nezvyklostí v ničem nezadají s produkcí žalovaných skupin. A doporučuje také přihlídnout k tomu, že tato publikace, s průvodním textem v nějakém asijském jazyce, byla vydána u nás, pražským nakladatelstvím Artie. K údajným vulgárním výročkům svého klienta chce říci jen tolik, že nejsou obsaženy ve znělce obžaloby, čili o nich podle § 202, odst. 1 tr. zákona nelze v líčení jednat. Skutková podstata nebyla naplněna, navrhuje zproštění. Brabence by mohl být trestán pouze za to, že hraje na saxofon.

Jako první pronesl svou závěrečnou řeč Ivan Jirous. Řekl zhruba toto: Jsem z venkova a od mládí jsem se účastnil mnoha povolených zábav. Byl jsem svědkem situací, kdy celý sál zpíval s hudebníky například píseň "Já ti ho tam nšroubuju, já ti ho tam dám...", píseň skutečně pplzlou. Co mne přitahovalo na kapelách jako The Primitives Group a Plastic People byla jejich cudnost. Vystudoval jsem obor dějiny umění, cítím se povolán rozpoznat, co umění je a co není. Kapely Plastic People a DG 307 nepoužívaly svých slov ani lascivně, ani prudérně, nýbrž přirozeně. Julius Fučík napsal koncem dvacátých let, když tehdejší československá cenzura český překlad Zpěvů Maldororových od Comte de Lautreamonte zabavila pro údajně závadné výrazy, že je to světová kulturní ostuda. Byla to ostuda buržoazně prudérní byrokracie. S Fučíkem souhlasil i F. X. Šalda, který nebyl téhož světového názoru jako Fučík. Fučík věřil, že v socialistické společnosti nebude něco takového možné. Nikdy mne nenapadlo, že bych se svou žalovanou činností dopouštěl trestného činu. Pavel Zajíček zdůraznil, že ve svých písních a básních se snažil pronikat do světa nepoznaného a že ho přitahovala atmosféra láskyplného bratrství vznikající na vystoupeních skupiny DG 307. Svatopluk Karásek prohlásil, že bude-li odsouzen Jirous, a on sám osvobozen, přeje si být odsouzen s ním. Vratislav Brabec prohlásil, že hrál na saxofon pro radost svou i pro radost druhých. Nikdo z nich se necítí winen.

Ve 14.10 po závěrečné řeči Vratislava Brabence přerušila předsedkyně senátu líčení a oznámila, že bude pokračovat v 15.15 vyhlášením rozsudku. Všechny osoby, shromážděné tou dobou v prostorách soudu, byly pak příslušníky VB energicky vykázány z budovy s odůvodněním, že obžalovaní budou v doprovodu eskorty vedeni na toaletu. Kolem 15. hodiny se schodiště i chodby soudu znovu zaplnily. Když bylo v ~~lůžkové~~ hlavním líčení opět pokračováno, oznámila předsedkyně senátu, že se líčení znovu přerušuje, a to na 23.9. na 12.00 hod., kdy bude vyhlášen rozsudek. Tento ~~základ~~ odklad zdůvodnila tím, že senát nebyl s to v tak krátkém čase celou věc zvážít. Lidé shromáždění v prostorách soudu, převážně příznivci souzených hudebních skupin, byli ihned pak vyzváni, aby se rozešli, ale přesto ve chvíli, kdy byli spoutaní obžalovaní vyváděni ozbrojenou eskortou ze soudní budovy do policejního kamionu, mávaly na ně na ulici desítky osob.

Celkový dojem z druhého dne líčení:

- 1/ Ještě daleko výrazněji než první den vyzníval celý průběh líčení ve prospěch obžalovaných a proti žalobě. Ani druhý den nebyl přinesen ani svědeckými ani jinými výpověďmi jediný přesvědčivý důkaz viny obžalovaných, ale naopak bylo sneseno bezpočet argumentů, svědčících o tom, že činnost souzených hudebních skupin nevykazovala žádné znaky trestného činu a že je vůbec nesmyslné stavět tyto skupiny za jejich tvorbu před soud. Všechna obsáhlá, logická a konkrétní argumentace obhájců, stejně jako závěrečná stanoviska obžalovaných a hluboce lidský dojem, jakým působili, jednoznačně mluvily ve prospěch obžalovaných.
- 2/ Vystoupení prokurátora přímo dramaticky kontrastovalo s celým průběhem líčení a působilo dojmem, jakoby prokurátor nebyl předchozímu jednání vůbec přítomen. Nejen, že nevyvrátil nic z toho, čím byla obžaloba zproblematizována, že vůbec nereagoval na to, že vyslechnutí svědci tvrzení obžaloby nepotvrdili, ale naopak se právě výpovědi těchto svědků dovolával jako důkazů. S věcnou a myšlenkově bohatou argumentací obhájců jakož i s přesvědčivými a vroucími vystoupeními obžalovaných nápadně kontrastoval jeho strohý, tvrdý a odosobněný ton prokurátora, tak - a to především - myšlenková úroveň jeho řeči, složená převážně jen z frází a po stránce stylistické a jazykové se pohybující hluboko pod úrovní všech vystoupení druhé strany.
- 3/ I když po vnější stránce bylo přelíčení vedeno předsedkyní senátu opět celkem korektně a netendenčně, odhalil druhý den řadu vážných závad ve vedení líčení jako celku a jednostrannost tohoto vedení, projevující se např. již v tom, že byli předvoláni pouze svědci, u nichž obžaloba očekávala, /jak se pak ukázalo, tak neprávem/ jednoznačnou výpověď v neprospěch obžalovaných, a nikoli ti, kteří by mohli vyprávět v jejich prospěch. Většina zjevně opodstatněných námitek, protestů a návrhů obhajoby byla přitom odmítnuta.
- 4/ Po druhém dnu hlavního líčení se nebylo možno ubránit intenzivnímu a hluboce zneklidňujícího dojmu, že tento celý proces není ničím jiným, než tragickým pokusem společností odsoudit do vězení jako protispoločenské živly několik citlivých mladých lidí, kteří touží po tom, aby svět byl lepší než je.

Dne 23.9.1976 před 12. hodinou se v prostorách soudu shromáždilo opět asi kolem 150 osob a ve srovnání s předchozími dny podstatně větší množství příslušníků StB. Soudní síň byla plně obsazena osobami se vstupenkami, které stály i podél zdí, což dříve nebylo. Kontrolu u dveří mimo soudních zřísen-ců vykonávala i sama předsedkyně okresního soudu, která z rodinných příslušníků vpustila dovnitř pouze manželky obžalovaných. V chodbách panovala díky zesíleným bezpečnostním opatřením tísnivá atmosféra.

Třetí den pokračování hlavního líčení v trestní věci proti obžalovanému Jirousovi a spol. uvedla předsedkyně senátu prohlášením, že soud shledal tyto obžalované vinnými z trestného činu výtržnictví v organizované skupině podle § 202, odst. 1 a 2 trest. zákona.

Výtvarný teoretik a umělecký vedoucí skupiny Plastic People Ivan Jirous byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 1 a půl roku, Pavel Zajíček, básník a zpěvák skupiny DG, 307, k trestu odnětí svobody na 1 rok, Svatopluk Karásek, solový zpěvák a absolvent evangelické bohoslovecké fakulty, k trestu odnětí svobody na 8 měsíců, a Vratislav Brabenec, saxofonista skupiny Plastic People a básník, k trestu odnětí svobody rovněž na 8 měsíců. Všem obžalovaným byl vyměřen trest nepodmíněně: I. Jirousovi ve druhé nápravné skupině, ostatním v první nápravné skupině. Předsedkyně senátu mimoto oznámila usnesení soudu o vazbách, podle něhož všichni odsouzení setrvávají ve vazbě do doby, kdy rozsudek nabyde právní moci. Soud dospěl k závěru, že skutková podstata trestného činu byla naplněna po stránce objektivní i subjektivní, a to vzhledem k tomu, že organizovali a účastnili se od r. 1971 do r. 1976 vystoupení, na nichž projevovali neúctu ke společnosti a pohrdání jejími základními morálními zákony. Konstatovala, že trestná činnost byla spáchána veřejně, v místě veřejně přístupném, což bylo svědecky dokázáno. Trestný čin byl rovněž spáchán v organizované skupině, neboť byl doložen předpoklad koordinovanosti a plánovitosti vystoupení. Solový zpěvák Svatopluk Karásek se ke skupině připojil a tedy i jeho trestný čin v Bojanovicích r. 1976 byl spáchán v organizované skupině. Dále předsedkyně senátu zdůraznila vysoký stupeň nebezpečnosti jejich jednání po dobu mnoha let, soustavně a ve velkém rozsahu. Tato jejich činnost byla zaměřena na mladé lidi a jejich vývoj mohl být tím narušen. Tresty byly vyměřeny diferencovaně, s přihlédnutím k posudkům z místa bydliště a pracoviště, které dokazují, že vedli řádný občanský život. S ohledem na velkou společenskou nebezpečnost jim byly přiřčeny tresty nepodmíněné a vazební důvody trvají do doby nástupu výkonu trestu. U Zajíčka soud s přihlédnutím ke znaleckým posudkům psychiatrů rozhodl, že bude dán pokyn, aby mu byla ve vazbě zabezpečena řádná lékařská péče. Ještě bylo uvedeno, že soud nepřihlížel ve svém rozhodnutí ke svědeckým výpovědím 10 svědků, u nichž obhajoba jmenovitě žádala slyšení u soudu. Poté se předsedkyně senátu obrátila k obhájčům, aby se po poradě se svými mandanty vyjádřili k rozsudku. Dr. Štěpánek, obhájce I. Jirouse, prohlásil, že se bude odvolávat. Dr. Cilínek, zastupující P. Zajíčka, řekl, že se proti rozsudku také odvolává a podává stížnost proti usnesení o vazbě. Shodně i dr. Motejl, obhájce S. Karáska, pro-

hlásil, že podává odvolání a stížnost. Stížnost zdůvodnil tím, že vazební důvody, uvedené při uvalení vazby pro jeho klienta, pominuly, neboť ve skupině Plastic People, jejíž členové jsou nyní stíháni na svobodě v dosud neuzavřeném trestním řízení, a pokračování v činnosti by na ně uvalilo znovu vazební důvody, a dále že v průběhu vyšetřování byla zabavena aparatura skupiny, která je nezbytnou součástí jejich hudební produkce. Poté bylo hlavní líčení prohlášené za skončené.

Pe oficiálním ukončení zvolala hlasitě jedna z manželek obžalovaných, že žádá, aby Ivanu Jirousevi byly předány květiny, které mu jeho přátelé přinesli k jeho dnešním dvaatřicátým narozeninám. Na její žádost nikdo nereagoval, přestože ji všichni slyšeli. Pak byli všichni shromáždění - tak jako v předchozích dnech - vykázáni z prostor soudu. Dříve však, než příslušníci VB stačili vyprázdnit průjezd soudní budovy, kde stál policejní kamion, byli už odsouzení do tohoto kamionu odváděni. V tom okamžiku již všichni shromáždění začali mávat, kynuli jim květinami, zdravili je a povzbuzovali. Řada mladých lidí volala na Ivana Jirouse, že mu blahopřejí k narozeninám. Totéž se opakovalo před soudní budovou, kde byla při odjezdu kamionu zastavena příslušníky VB veškerá doprava. Shromáždění se pak zvolna rozcházelo, příslušníci VB proti němu už nijak nezasahovali.

Obhajoba Svatopluka Karáska

Svoji obhajobu rozdělují na dvě části. Na obhajobu proti obžalobě ze spáchaného trestného činu výtržnictví podle § 202/1 a na obhajobu proti obžalobě ze spáchaného trestného činu výtržnictví podle § 202/2 tr.z.

I. Obhajoba proti obžalobě z trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák.

Jsem obviňován, že jsem svým vystupováním - jako sólový zpěvák a hudebník - vyjadřoval neúctu ke společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami, zejména soustavným opakováním a zdůrazňováním vulgárních výrazů. Dle obžaloby jsem první v tomto smyslu vystoupil v roce 1974 v Postupicích, v roce 1975 v Kostelci u Křížku, v roce 1975 v Přešticích, v roce 1976 v Bojenovicích, - tím jsem se prý dopustil hrubé neslušnosti a spáchal trestný čin výtržnictví podle § 202/1 tr.z.

Ú v o d :

Do roku 1974 jsem skupinu Plastic People, ani nikoho z mých nynějších spoluobviněných, s výjimkou Vratislava Brabence, který je mým dlouholetým přítelem a bývalým spolužákem, neznal. Pracoval jsem jako duchovní evangelické církve nejprve ve Hvozdnici u Davle a potom ve sboru československé církve evangelické v Novém Městě pod Smrkem, což je v pohraničí - na samotných polských hranicích a byl jsem všemu tomu dění vzdálen. Z jazzové hudby jsem se zajímal o dixieland, blues, černošské spirituály a folk-song. Na několik melodií, které se mně obzvláště líbily - jsem si složil vlastní české texty. Zpíval jsem je pouze doma, pro vlastní potěchu. V roce 1974 jsem několik svých textů zpíval s folkovou skupinou Berani - v rámci pražského kola soutěže Porta 1974, které skupina vyhrála.

1./ P o s t u p i c e 1.9.1974

Při jedné návštěvě v Praze jsem potkal svého přítele Hanibala, který mi sdělil, že se žení, že svou svatbu oslaví v hostinci v Postupicích u Vlašimi. Pozval mne, abychom přijeli - s mou manželkou a řekl, ať si sebou vezmu kytaru, že bych mohl zazpívat, neboť v průběhu oslavy mají zahrát a zazpívat různí jeho přátelé a mezi nimi i skupina Plastic People. Slíbil jsem, že s manželkou přijedeme, ale to, že bych na jeho svatbě zpíval jsem odmítl. Měl jsem v té době pouze tři nové písničky /na kytaru moc hrát neumím, ani nemám hudební sluch/. Věděl jsem, že během oslavy má hrát i skupina Plastic People, o které jsem slyšel, že je dokonale sehraná a po hudební stránce výborná. Říkal jsem si, že i pozvaní hosté budou příznivci spontánní beatové hudby a že mé tři písničky v nekva-

litním podání budou jako pěst na oko, že mne máničky vypískají. Proto jsem byl rozhodnut, že se zúčastním Hanibalovy svatby pouze jako posluchač. Na oslavě, kam jsme s manželkou přijeli, hráli různí hudebníci. Po první beatové skupině hrála jiná, v které hráli hudebníci na trubky a klarinet, zpívali "Já do lesa nepojedu" a "Nepudu domů", po ní vystoupila skupina, v které hráli dva hudebníci na housle, ozvaly se tony Mozartovy "Malé noční". Viděl jsem, že každý, kdo na něco umí, přispívá k dobré pohodě a tak jsem si dodal odvahy, že zazpívám taky. Úvodem jsem řekl, že to, co zazpívám, je svatební dárek pro svatebčany. Zpíval jsem tři písničky, jejichž názvy správně obžaloba uvádí. Tyto tři písničky jsem již předtím zpíval v Malostranské besedě a v Národním domě na Smíchově, v rámci pražské soutěže folkových skupin "Porta", pod patronací Pražského kulturního střediska. To uvádím na důkaz toho, že všechny tři písně jsou po všech stránkách nezávadné. Nevyskytuje se v nich žádný neslušný výraz. Jelikož mne obžaloba viní ve smyslu a jádra písní - nezbyvá mi, než krátce smysl jednotlivých písní podat.

Píseň "Svatba v Káni galilejské" byla původně určena starým lidem. Ještě na sboru, kde jsem pracoval jako farář, jsem se spřátelil s dvěma stařenkami. Vzpomínám si, že jsem píseň poprvé zpíval jim, když jsme seděli na studni. Na podkladě biblického příběhu z Kánajské svatby píseň v závěru říká - smrti netřeba se bát a stáří není šedá, odumírající, už jen na pád čekající část života. Smrt v této písni popisují jako návrat do lůna smysluplného řádu, jako návrat domů, jako vstup na hostinu, kterou pořádá Bůh a na které podává - tak jako v Káni - to nejlepší víno nakonec. Stařenkám se tehdy písnička líbila, ale kupodivu, líbila se i máničkám v Postupicích, které jsem dosud neznal. Zpívali refrén spolu se mnou, můj předpoklad, že budu vypískán, nebo zesměšněn beatovými fanatiky se nesplnil - naopak byl jsem přijat ukázněnými, tolerantními a přemýšlivými máničkami.

Druhá písnička, kterou jsem zpíval, má název "Byl boj na zemi". Pojednává o zápase archanděla ~~Michaela~~ Michaela s drakem, jenž symbolizuje zlo. Vítěz Michael svrhl draka s nebeských výšin na tuto zem, kde bohužel přežívá dodnes. Píseň tuto myšlenku rozvádí a mluví o neustálém zápase mezi dobrem a zlem, který musí každý z nás, v každém rozhodování, den co den, svádět. "V srdcích mužů, v srdcích žen - je boj na zemi - ten drak musí být přemožen - je boj na zemi." Jestliže se první píseň líbila stařenkám, tato druhá se zase líbila malým dětem. Moje pětiletá dcera a její vrstevníci ji rádi zpívají.

Poslední píseň, kterou jsem zpíval na Hanibalově svatbě v Postupicích má název "Já jsem nákej stounavej". V této písni navazuji foneticky na anglický refrén "Angel roll the stone away". Píseň v tragi-komické poloze vystihuje vnitřní stav člověka, který je nespokojen tím, že se mu v jeho běžném životě příliš nedaří kolem sebe lásku dávat - ani ji přijímat od těch, s kterými žije. Ve světle této vnitřní nespokojenosti nad nedostatkem lásky, vidí své běžné denní konání a připadá si jako člověk nemocný, jako marod, kterému vše pa-

dá z rukou, nic se mu nedaří, čisté pošpiní a vše dobré pobabrá. "Že v mém životě, všude chybí láska - z toho já jsem stona-
vej!" Tato píseň tak trochu zlidověla, slyšel jsem ji zpívat
ve vlaku na Moravě neznámé kluky s kytarou a ještě při několi-
ka příležitostech - též od mně neznámých lidí. To jsou tři
písně, které jsem zpíval v Postupicích.

Obžaloba mne obviňuje, že jsem dne 1.9.1974 vystupoval
v Postupicích - což je pravda, že jsem vyjadřoval neúctu ke
společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami - zejména
soustavným opakováním a zdůrazňováním vulgárních výrazů - což
pravda není. Nepoužil jsem zde ani jeden neslušný výraz, pís-
ně jsou vzdáleny jakéhokoliv pohrdání, natož pak pohrdání mo-
rálními zásadami. Závažná je ta skutečnost, že vyšetřování
přesně zjistilo, které písně jsem v Postupicích zpíval, že i
pisatel obžaloby má tyto texty k dispozici napsané, ale patrně
si je ani nepřečetl. Zatímco já jsem již půl roku držen ve vaz-
bě, on si ani nepřečte texty, kvůli kterým mne obžalovává.
V obžalobě je psáno, že jsem v Postupicích zpíval texty, v kte-
rých jsou vulgární výrazy. - příčíci se socialistické morálce.
Tím ovšem obžaloba úmyslně uvádí soud v omyl, mně osobně po-
mlouvá a vypovídá lživě. V počínání pisatele obžaloby nemohu
spatřovat nic jiného než zlý úmysl, stavěný na lži.

2./ K o s t e l e c - u Křížku - 21.6.1975

Dále jsem obviňován, že jsem se výtržnictví spáchaného vulgár-
ností a pohrdáním dopustil v Kostelci u Křížku dne 21.6.1975.
K tomu udávám pravdu, že jsem se totiž v Kostelci u Křížku
žádného výtržnictví nedopustil, že jsem nic nezpíval ani neří-
kal, že jsem pouze seděl mezi ostatními posluchači a poslou-
chal, jedná se o omyl pana prokurátora. Jestliže je pan proku-
rátor opravdu přesvědčen, že jsem v Kostelci u Křížku zpíval,
pak je na něm, aby dokázal, co jsem tam zpíval a kdo mně sly-
šel. Já podle pravdy tvrdím, že jsem v Kostelci u Křížku ne-
zpíval ani jinak nevystupoval.

3./ P ř e š t i c e - 18.12.1975

Dále jsem obviňován, že jsem se výtržnictví spáchaného vulgár-
ností a pohrdáním dopustil dne 18.12.1975 v Přešticích. Já
jsem se žádného programu v Přešticích nezúčastnil. Na progra-
mu byla přednáška o jazz-rockové hudbě, kterou měl můj kamarád
I. Jirous /nebyla to však "Zpráva o třetím hudebním obrození",
jak říká obžaloba./ Já jsem do Přeštic jel, abych svým vozem
odvezl Ivana Jirouse s jeho nastávající ženou. Karel Soukup se
svezl se mnou, neboť jel za svou ženou do Františkových lázní.
Když program skončil, což bylo až někdy po půlnoci, účastníci
přednášky šli domů. V klubovně SSM zbyli pouze přespolní účast-
níci, kteří čekali na první ranní vlak, který jel z Přeštic
kolem 3. hod. ranní. Alkoholické nápoje se zde nepodávaly, če-
kající se bavili po skupinkách, bylo nás tam kolem dvaceti.
Až asi ve 2 hodiny v noci někdo navrhl, že bychom si mohli za-
zpívat s kytarou. Nikdo jiný tam na kytaru neuměl, tak jsem
se střídal s K. Soukupem a zpívali jsme své písničky. Zpíval
jsem ty tři písničky, které jsem zpíval v Postupicích - a zde
již popsal - a dvě další písničky, jejichž smysl krátce popíši.

První z nich má název "Je lepší na skále život svůj mít, pamatuj". Jedná se o starý černošský spirituál, který převzala dnes oficiálně působící skupina Marsyas /její písně vycházejí na deskách/. Já jsem od nich tuto píseň slyšel, zapamatoval jsem si slova refrénu a melodií a složil jsem si vlastní text k jednotlivým slokám. Původní smysl černošského spirituálu - doporučení života na pevném základě - na rozdíl od života stavěného na písku, který by se dal přirovnat k ve větru klátící se třtině - jsem ponechal. Přidal jsem sloky, které ilustrují tu druhou možnost - život nezakotvený na skále - život povrchní. Boháč, který odehnal Lazara od svého prahu bez pomoci, Pilát, který odsoudil člověka, proti svému svědomí jen proto, že si to dav přál a pak si pokrytecky myl ruce, nebo kněz, který spěchal na mši a pominul zraněného u cesty, jakož i řidič, který jede sám ve svém bouráku a pomíjí člověka, který mává - na těchto jednotlivcích je ukazována možnost na skále nezakotveného života, života, který je uzavřen před druhými lidmi, života, který prostě pomíjí své bližní s pocitem "vlez mi na záda - stejně z tebe nic nekouká". Jsem-li obviňován z nemorálních skladeb, potom stojí za zmínku i poslední sloka písně, která staví manželskou věrnost - trvalý zodpovědný vztah - srdce, které jsi svou rukou vyryl do skály, nelze ledabyle setřít hadrem, nelze smejt vodou mejdlovou. Srdce vyryté ve skále, zde symbolizuje trvalý, pracný, troskotající a znovuvstávající věrný manželský vztah. I na této písni je patrné, že označuje-li obžaloba mé písně za vulgární a za morálkou pohrdající - dostává se k tomu, co lze v pravém smyslu označit za absurdní.

Poslední píseň, kterou jsem v Přešticích zpíval je "Vy silní ve víře". Tato píseň říká starou pravdu, že v dobách, kdy to nic nestojí - má pravda spoustu přívrženců a horlivců a že jakmile přitahuje, mnozí odpadají a nakonec, když jde opravdu do tuhého - už není nikde nikdo, kdo by ruku podal, všichni ti horlivci z doby míru jsou najednou pryč. Tato píseň říká všem horlivcům, žvanilům, všem hrdým vyznavačům, že až v době strádání, v době skutečného pronásledování se vyjeví jejich pravá podstata, že až skutečný, fyzický strach, před kterým není nikdo z nás natrvalo ochráněn, zprubuje jejich nynější - zatím nic nestojící - horlivost. Tato myšlenka je vyjádřena obrazem Ježíše, který je na své cestě na popraviště zcela osamělý, přestože před nedávnem mu byla celým Jeruzalémem provolávána sláva. Právě to - hosana - podivně kontrastuje s jeho nynější samotou na "místě Lebél" - i ti nejvěrnější se schovávají a zapírají - prostě strach je mocná síla. Ani v této písni není použit neslušný výraz.

Tedy v Přešticích jsem nevystupoval v žádném programu, ale v noci po programu jsem si zazpíval v hloučku zbylých. V klubovnách, ve vlaku, u táboráků je běžné, že se zpívá při kytáře bez povolení úřadů. Ani v Přešticích stejně jako v Postupicích jsem nepoužil neslušný výraz, nezpíval jsem nic, co by bylo nemorální, ale naopak, a tudíž jsem nespáchal ~~žádný~~ žádný trestný čin.

4./ Bojanovice - 21.2.1976

Dále jsem obviňován, že jsem působil výtržnictvím zpěvem vulgárních písní 21.2.1976 v Bojanovicích.

V Bojanovicích jsem zpíval čtyři své písničky. Je pravda, že jsem zde použil neslušné, lidové výrazy, ne však hrubě vulgární nebo oplzlé. Nejsou však ani zdaleka jádrem písně - nejsou zdůrazňovány. Popíši smysl a jádro zpívaných písní.

Píseň "Je pozdě" vyjadřuje skutečnost, že si člověk, jak mu přibývá let uvědomuje, že jsou v jeho životě za ním věci, které již nelze změnit, v kterých prostě vězí až po uši, a také věci, které už jednou provždy prošvihl a které se nemohou vrátit, aby byly opraveny či vyspraveny. Pozornost nechť je tedy soustředěna na přítomnost - na to, co přichází, kde každý z nás může ještě mnohé změnit, vzepřít se svým zlozvykům a stereotypu - tyto věci nelze nechat běžet - "nemoc k smrti - nelze léčit klidem".

Druhá píseň je "Návštěva v pekle". Každý člověk se do určité míry provinuje - svým způsobem přispívá do moře toho, co znepríjemňuje život. Tato píseň říká, že člověk, který ví o své vině a touží po nápravě, se nemá nechat vnitřně deptat stálým pocitem viny. Stálý, ne tvůrčí pocit viny, člověka vnitřně rozleptá, činí jej méně schopným. Starý obraz pekla, v němž se smaží lidské duše za svá dřívější provinění je překrýván myšlenkou smíření - úplného smíření, které platí do minulosti i do budoucnosti, smíření, ke kterému jsou zváni všichni ti, kteří si vysloveně nechtějí hovět ve svých vinách, ti, kteří touží po nápravě, po vyjití ze svých ubohostí. "A kdo z vás již našel a staré opouští, ať netížej ho viny, kterých se denně dopouští." A člověk, který chápe věci dle tradičního náboženství a dle tradiční spravedlnosti, že totiž za každou vinu přísluší trest, je zděšen z tohoto smíření a ptá se - jak je to možné, vždyť jeden člověk se snaží, aby neškodil, hájí kolem sebe spravedlnost, pálí si prsty a nasazuje se a druhý se jen žene za svým ziskem, v hodnotách si počíná jako prase v porcelánu, pošlapává a tupí - a nyní oba dva mají být účastníky smíření a stálé radosti - jaká je to spravedlnost? Dostává se mu odpovědi "Neřeš tuto záhadu, ty sám vyjdi na cestu radosti a uvidíš, ty sám nepokračuj v tom, v čem víš, že se provinuješ a ostatní poznáš až na nové cestě, uvidíš věci v novém světle." V této písni je použit neslušný lidový výraz. Ten člověk, který se žene za svým ziskem, přes hlavy ostatních a po všem šlape - je nazýván sračem. Nazývá jej tak člověk - kterému je zatěžko pochopit nabídku smíření. To vše popisují proto, abych dokázal, že neslušný výraz v písni - není výrazem bezduché vulgárnosti, a že není pravda, "že vulgární slova vlastně tvoří jádro celé písně", jak říká obžaloba. Jádro této písně - stejně jako všech mých ostatních písní - není vulgárnost a pohrdání, ale životní poloha, která citlivě vnímá vlastní viny a touží po vyjití a životní poloha, která se neuzavírá do sebe, která se nezakukluje, ale otevírá se k spolužití.

Třetí píseň, kterou jsem v Bojanovicích zpíval, je "Řekni ďáblu ne". Jde o starý černošský spirituál, jehož refrén jsem ponechal v angličtině. To, co člověk cítí jako zlo, má kategoricky odmítnout, nemá se s ním bratříčkovat, láskovat, kšeftovat nebo smlouvat, ale má kategoricky zahřmět / Vade satanas - odstup satane. Rozpoznat odkud přichází zlo, v jaké podobě, vždyť se umí jak známo dobře maskovat - například v pohádkách si na sebe čert rád obléká lesnickou uniformu - a umět jej odmítnout. Každý člověk je neopakovatelný - jedinečná bytost, exemplář, má svou cenu ve své jedinečnosti. Stírat individualitu - nahrazovat ji maskou, skrývat se v davu nerozlišeností, - ztratit svou tvář a svou cenu ze zřetele - i to jsou ďáblovy svody. V této písni není také použit neslušný výraz.

Jako poslední jsem v Bojanovicích zpíval píseň o "Zkáze Sodomy". Jde o biblický rozhovor Abraháma s Hospodinem, kde se přimlouvá Abraham za Sodomu a vyloženě s Hospodinem smlouvá kolik spravedlivých lidí nalezených v Sodomě může odvrátit zkázu celého města, které propadlo hříchu. Hospodin říká, že najde-li se v Sodomě alespoň padesát spravedlivých, pak Sodomu zachová. A co když jich najdeš pouze 45 - ptá se Abraham - i tak Sodomu zachovám - počet se neustále snižuje až na posledních deset. Posledních deset poctivých a ryzích lidí má odvrátit pád celého města. Ale ani těch pobeledných deset nebylo v Sodomě nalezeno. Píseň říká, že jakékoliv město, v kterém nelze nalézt alespoň pár poctivých, nezkažených lidí, je odsouzeno k zániku. Tuto myšlenku jsem si připomněl při četbě románu Ilji Erenburga - Zkáza Evropy. V písni je použit lidový výraz - a to v závěru. Ten katastrofální stav, ve kterém by se nenašlo ani pobeledných pár, je vyjádřen - že by pak bylo už všechno v prdeli. Ani zde není vulgárnost zcela evidentně jádrem písně.

Z á v ě r k obhajobě k obvinění z trestného činu výtržnictví podle § 202/1 tr.z.

Na základě výše uvedeného vysvětlení se hájím proti obžalobě na mne vznášené takto:

1/ Do roku 1974 jsem veřejně nevystupoval vůbec. Zpíval jsem v průběhu let 1974-76 na dvou skutečných svatebních oslavách, které byly pořádány jako soukromé, vstup byl na jednotlivé svatební pozvánky. To, že v Bojanovicích byl prý statut soukromé oslavy porušen vpuštěním několika místních občanů mně nebylo známo a nic podobného jsem nepředpokládal, takže jsem i nadále považoval oslavu za soukromou, jak byla pořádána a počínal jsem si jako mezi svými přáteli v neveřejné - uzavřené společnosti.

2/ Na první oslavě svatby v Postupicích jsem zpíval tři písně, které jsou ze všech hledisek nezávadné - nevyskytují se v nich neslušné výrazy. Tyto písně jsem zpíval již předtím v pražském kole Porty se skupinou Berani. Soutěž je pod patronací Pražského kulturního střediska - ani v Malostranské besedě, ani v Národním domě na Smíchově ani v Postupicích písně nikoho nepohoršily a nebyly proti nim vzneseny žádné námitky.

3/ Na svatbě Ivana Jirouse v Bojanovicích - jsem zpíval čtyři písničky, v nichž se ve dvou vyskytuje neslušný výraz. Nejde však o výrazy hrubě vulgární ani o oplzlost, ale o běžné lidové výrazy. Tyto výrazy nejsou zdůrazňovány, a zdaleka netvoří jádro mých písní. Mé písně též nejsou protisocialistické ani protispolečenské ani nepohrdají morálkou. Je tomu právě naopak, jak jsem již popsal, písně zastávají jasné morální stanovisko, které je prospěšné každému lidskému soužití. Obsah všech mých písní je slučitelný s právními a společenskými zásadami občanů. /Dopis s. Gottwaldové/ - dítě - 3 ti.

4/ Dále se hájím tím, že nejde o opakovanou činnost, ale o činnost jednorázovou. Ne tedy četné hrubé neslušnosti na mnoha místech republiky, ale dva lidové výrazy v jinak morálních a dobrých písních použité dne 21.2. v Bojanovicích na oslavě svatby mého kamaráda I. Jirouse, která byla pořádána jako oslava soukromá, v uzavřené společnosti, se vstupem na pozvánky.

5/ Je pravdou, že posluchači byli většinou mladého věku. Jejich morální vývoj jsem však svými písněmi nenarušoval nepřiznivě, nýbrž příznivě, což není společensky nebezpečné.

Proto jsem přesvědčen, že jsem trestný čin výtržnictví podle § 202/1 tr.z. nespáchal.

II. Obhajoba proti obžalobě z trestného činu výtržnictví podle § 202/2 tr.z.

Obžaloba nás viní a popisuje jako organizovanou skupinu, která vystupovala na veřejnosti, ačkoliv neměla veřejnou činnost povolenu, že jednotlivá vystoupení byla připravovaná a plánovitě zajišťována, že jsme se v průběhu vystoupení dopouštěli četných hrubých neslušností, že písně vyjadřovaly negativní a protispolečenské rysy. Vulgární slova prý tvořila jádro celého programu, dále obžaloba uvádí, že jsme uvedli v omyl funkcionáře společenských organizací, že I. Jirous vybíral na jednotlivých akcích vstupné, které si zčásti ponechával.

1./ Obhajoba týkající se mé osoby k § 202/2 tr.z.

a/ Já osobně znám skupinu Plastic People a ostatní spoluobviněné s výjimkou Vratislava Brabence až od roku 1974. Do té doby jsem je nikdy neviděl, ani neslyšel, ani jsem sám veřejně nevystupoval a tudíž jsem trestný čin výtržnictví dle § 202/2 do roku 1974 nespáchal.

b/ Postupice 1.9.1974

Je snadno dokázat, že se náš přítel Hanibal skutečně ženil. Odpoledne dne 1.9.1974 - byla skutečná oslava jeho svatby -

byla pouze pro zvané, na svatební pozvánky. Obžaloba sice podezírá, že svatební oslava byla pouze záminkou, ale nikterak nemůže zvrátit skutečnost, že to byla oslava Hanibalovy svatby. Oslava byla soukromá, předem řádně projednaná a povolená MNV. Nešlo tedy o veřejné nezákonné vystoupení. Ani zde se nevybíralo vstupné - vybíral se pouze dobrovolný příspěvek na úhradu výdajů, aby to nemusel platit ženich. Já jako účinkující jsem žádné peníze nedostal - ani mně něco podobného vůbec nepřišlo na mysl. Obžaloba říká, že všichni obvinění věděli, jaké skladby se zde budou hrát - že pořad byl připravený a plánovitě zajištěný. Ani to není pravda - vůbec jsem nevěděl, kdo a co zde bude hrát, a že zpívám sám, jsem se rozhodl až na místě, takže nikdo ze spoluobviněných nemohl ani vědět, co budu zpívat, žádná společná zkouška či příprava nebyla. Kromě V. Brabence jsem všechny mé nynější spoluobviněné viděl a slyšel poprvé v životě až na oslavě samé. Dle obžaloby měl vše organizovat I. Jirous. Znovu vypovídám, že mně o oslavě řekl sám ženich Hanibal, i s možností mého zpěvu, kterou jsem odmítl, a že jsem Ivana Jirouse viděl poprvé v životě až 1.9. 1974 v Postupicích.

Proto jsem se nemohl v Postupicích dopustit výtržnosti dle § 202/2 - spáchaného v organizované skupině.

c/ Kostelec u Křížku - 21.6.1975

V Kostelci u Křížku jsem byl pouze jako jeden z diváků. Byl jsem pozván ženichem Milanem Hlavsou, kterému jsem byl předtím za svědka při jeho svatbě na Národním výboru. Ani tam jsem výtržnictví dle § 202/2 - spáchaného v organizované skupině - nespáchal.

d/ Přeštice - 18.12.1975

Jak jsem již vypověděl, v Přešticích jsem zpíval dlouhou dobu po skončení programu, v hloučku na vlak čekajících mladíků. Ani zde jsem výtržnictví dle § 202/2 - spáchaného v organizované skupině - nespáchal.

e/ Bojanovice - 21.2.1976

O mé vystoupení v Bojanovicích mně požádal sám ženich, Ivan Jirous. I zde se jednalo o skutečnou oslavu jeho skutečné svatby. I tato oslava byla soukromá, vstup byl na jednotlivé pozvánky. Ani zde se neplatilo vstupné, pouze dobrovolný příspěvek na úhradu výdajů. Nevěděl jsem předem, kdo na oslavě bude hrát ani co bude hrát - co budu hrát já, jsem se rozhodoval na místě a nikdo to předem nevěděl. Ostatní některé mé písně neznali, neboť jsem je nedávno složil. Žádné zkoušky ani přípravy programu jsem se nezúčastnil.

Ani zde nešlo o veřejné, předem připravované a plánovitě zajištěné vystoupení.

Proto jsem ani v Bojanovicích výtržnictví dle § 202/2 tr.z. - spáchaného v organizované skupině - nespáchal.

2./ Obhajoba k § 202/2 - týkající se všech

a/ Obžaloba uvádí, že jsme organizovaná skupina. Tato domněnka se též nezakládá na pravdě. Žádná vnější organizace nepřichází v úvahu. Navzájem nás spolu pojí pouze přátelské vztahy a společný zájem - sdílet to, co cítíme hudbou a písní. Naše společenství vzniklo samo, bez organizace a je drženo pouze přátelstvím a zájmem.

b/ Obžaloba uvádí, že jste uvedli v omyl funkcionáře společenských organizací předstíráním, že se jedná o kulturní akce, popřípadě oslavy rodinných událostí.

Od roku 1974 - tedy od doby, od kdy spoluobviněné znám, nekonala skupina Plastic People ani nikdo jiný ze spoluobviněných žádnou kulturní akci a vůbec na veřejnosti nevystupovala. V Postupicích, v Kostelci u Křížku, v Mokropsech a Bojanovicích šlo skutečně o oslavy skutečných svateb - buď přímých členů skupiny nebo někoho z blízkých přátel.

Funkcionáři MNV nebyli uváděni v omyl, ale byli jednotlivými žadateli - ženichy, pravdivě informováni. Bylo, pokud vím, na MNV vždy též oznámeno, že ženichovi přátelé budou hrát a zpívat. To, že jednotliví svatebčané informovali MNV a žádali o schválení oslavy s tím, že se bude v průběhu oslavy hrát - je známkou ukázněného přístupu k věci, je zřejmá snaha po zachování řádu a vši zákonnosti. Během oslav pokaždé přijela i Veřejná bezpečnost a když zjistila, že je vše v pořádku, s přáním dobré zábavy odjela. Oprýdu nechápu způsob, kterým obžaloba na vše nahlíží. Již skutečnost sama, že skupina Plastic People, která do roku 1970 veřejně vystupovala a získala si svou hudbou velikou popularitu náhle po roce 1970 veřejně vystupovat nesměla, je známkou podivného přístupu kulturních orgánů. Když však skupina přestala veřejně vystupovat vůbec, je přece snadno pochopit, že si členové skupiny spolu zahrají, alespoň při slavnostní příležitosti, když se někdo z nich žení na soukromé, předem s MNV řádně projednané oslavě.

c/ Obžaloba nás viní, že jsme vystupovali veřejně, bez povolení příslušných úřadů. Ze všeho, co jsem již vypověděl, vyplývá, že tomu tak nebylo. Orgán, který je příslušný k tomu, aby propůjčil soukromé osobě veřejný sál k jeho rodinné oslavě je Národní výbor. Jednotliví ženiši na jednotlivých svatbách toto schválení měli i s tím, že v průběhu oslavy vystoupí různí přátelé. Oslavy byly pořádány jako soukromé. Jestliže se někdo z místních občanů do sálu vloudil nebo byl vpuštěn - potom to nebylo účastníkům známo. Proto si účastníci počínali jako mezi přáteli na soukromé oslavě. Kdyby byli na veřejnosti, možná, že by se někdo rozhodl v některém případě jednat jinak. To, že bychom pořádali veřejné vystoupení však není pravda v žádném případě.

d/ Obžaloba uvádí, že na oslavách svateb vybíral Ivan Jirous vstupné, které si zčásti ponechával. K tomu vypovídám, že jsem na žádné oslavě vstupné neplatil, pouze jsem dával dobrovolný příspěvek na výdaje. Nikdy jsem ani nic o výši příspěvku

neslyšel. To, že by si Ivan Jirous nějaké peníze ponechával pro sebe vylučuji, neboť je mým dobrým přítelem a dobře jej znám. A znám jej právě jako člověka, který svým charakterem vyniká nad jiné. Něco takového je prostě u člověka jeho typu vyloučeno, jsem přesvědčen, že i toto obvinění je nepravdivé.

e/ Obžaloba nás viní, že program jednotlivých akcí byl zaměřen tak, že vyjadřoval neúctu vystupujících ke společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami, zejména soustavným opakováním a zdůrazňováním vulgárních výrazů. Tato vulgární slova se prý vyskytovala tak často, že vlastně tvořila jádro celého programu.

Program oslav nebyl předem nijak zaměřován ani řízen. Tvořili jej na místě všichni ti, kteří do programu přispěli. Z obžaloby by se mohlo zdát, že se oslavy přímo hemžily vulgárními výrazy. Pro zajímavost uvádím, že skupiny Plastic People, DG 307, Karel Soukup a já - máme dohromady - jak jsem zde napočítal asi 65 skladeb s českým textem. To představuje přibližně 8 450 slov. Z tohoto počtu je jich 9 neslušných. Tyto skladby byly uvedeny na čtyřech oslavách během tří let, nikdy však se náhodou skladby obsahující neslušné výrazy nesešly při jedné oslavě. Znamená to tedy, že během celého programu padly třeba 2 neslušné výrazy - někdy ani to ne. Já jsem během svého povolání jako duchovní, byl na mnoha svatebních oslavách. Průměr těchto našich oslav s dvěma či třemi výrazy - je rozhodně daleko nižší, než výskyt neslušných výrazů na jiných normálních svatbách, kterých jsem se zúčastnil.

Tuto malou statistiku uvádím jen proto, že obžaloba mluví o tom, že se neslušné výrazy opakovaly v programu "tak často, že vlastně tvořili jádro programu". Nebylo tomu tak, a vyskytovaly se velice zřídka.

Například skupina Plastic People má ve svém repertoáru dle mého odhadu nejméně 25 skladeb s českým textem. Přesto, že jejich skladby dobře znám - vzpomínám si pouze na jeden jediný lidový výraz a to ve skladbě "Píseň brance", která je fungl nová a byla zpívána pouze v Bojanovicích. Obžaloba uvádí názvy skladeb z repertoáru Plastic People, v kterých se údajně vyskytuje vulgární výraz. Jmenuje píseň s názvem "Zácpa". V textu není vulgární slovo. Samo slovo zácpa není ani vulgární ani protisocialistické. Nikdo ze svědků se také necítil slovem zácpa pohoršen. Dále je jmenována skladba "Podivuhodný mandarin", ani v této skladbě není použit žádný neslušný výraz. Tato skladba se zabývá na svém počátku sexuální problematikou, ale mluví o ní velmi jemně, citlivým způsobem. Vidět v této skladbě oplzlost je známkou absolutní necitlivosti.

Nakonec je jmenována mezi vulgárními skladba "Apokalyptický pták". V této písni není opět neslušný výraz. Píseň zpívá o přízraku - což je podoba ptáka Fénixe z řecké mytologie. V žádném případě však píseň Apokalyptický pták nemluví o mužském přirození - jak si představuje zbudělá obrazotvornost pana prokurátora. Chápu, že někomu je poezie cizí, že ji nechápe a nerozumí. Proto jsem žádal po uzavření spisů, aby naše texty ohodnotil expert z jazykového ústavu, z hlediska poetiky. Vyšetřovatelé tuto žádost zamítli, že to není třeba. Na-

psal jsem stížnost panu prokurátorovi, který suverénně odvětil, že vyšetřovatelé nepochybili, když žádost zamítli, bez udání jakýchkoliv důvodů. Po takovém postupu však ještě víc překvapuje jeho obžaloba, z které na tolika místech vyplývá nepochopení a neporozumění textům - a v takových případech jako je Podivuhodný mandarin a Apokalyptický pták, si pan prokurátor dělá veřejnou ostudu, tomu všemu mohla expertiza předejít.

Ani v ostatních písniích Plastic People nejsou vulgární výrazy a tak z celého repertoáru zbývá jediná - Píseň brance, v které je použit běžný lidový výraz. Skupina DG 307 v podstatě hudebně dotváří účín básní Pavla Zajíčka. Tyto básně jsou dle mého názoru zdařilé a mají vysokou uměleckou úroveň. Znakem Zajíčkovy poezie je přímost, která nesnese kudrlinky a vyumělkování, spontánnost a touha po vnitřním sepětí člověka, aby se člověk nerozplýval ve věcech, které za to nestojí, ale aby sestupoval pod jejich povrch v jasném uvědomění si sebe sama. V jeho básních se vyskytuje několik neslušných výrazů. Ale pro člověka, který je zvyklý poezii číst či poslouchat, ztrácejí tato slova svůj vulgární ráz, stávají se funkčními, ostrými a smysluplnými slovy. Děje se to tak v poezii velmi často. V žádném případě však tyto výrazy nejsou jádrem Zajíčkovy poezie.

Podstatná je tedy skutečnost, že vystoupení DG 307 v Kostelci u Křížku na svatbě Milana Hlavsy - bylo naprosto vyjimečné a neopakovatelné. Pavel Zajíček - na oslavu svatby svého nejlepšího přítele připravil a nastudoval pouze toto jediné vystoupení, aby svatebčanům předal svůj svatební dar, který měl cenu nad jiné.

Lze říci, že vulgární výrazy se celkově na jednotlivých oslavách vyskytlybyly velice zřídka. Tam, kde se vyskytly, byly funkční a pomáhaly vyjádřit dobrou myšlenku. Rozhodně však nebyly jádrem toho, co bylo sdělováno.

Obžaloba uvádí, že náš program měl protispoločenský a protisocialistický ráz.

I zde jde o pomluvu. Nazval bych toto počínání obžaloby ranou pod pás, neboť, když již neví, jak by dokázala své, přilepí na naši tvorbu nálepku "protisocialistická", s nadějí, že to určitě zabere. Strhnout tuto nálepku není snadné, neboť jde o nekonkrétní povšechný posudek. Souhrnně lze však říci, že naše tvorba je pravdivá, to je, že pravdivě vyjadřuje to, co cítíme a chceme.

Jednotlivé písne, které byly produkovány na oslavách svateb našich přátel - v soukromé společnosti - v sobě nesou myšlenky, které jsou prospěšné pro jakékoliv lidské soužití, pro jakékoliv soužití lidí, kteří chtějí spolu žít v radosti, kteří se nechtějí likvidovat, znesvobodňovat se a navzájem si jakýmkoliv způsobem škodit. Některé písne vyjadřují pouze radost, jiné pláč, který v sobě nesou - názor a myšlenku a postoj, který je vždy otevřený - nestaví se za žádnou ideologii.

Dle mého názoru jsme svým jednáním nenaplnili skutkovou podstatu žádného trestného činu a jsme již půl roku drženi ve vazbě neprávem.

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Okresní soud Praha - západ rozhodl v hlavním líčení konaném ve dnech 21. září - 23. září 1976 v senátě složeném z předsedkyně dr. Milady Vinčarové a soudců Františka Štěpánka a Jaroslava Hošana v trestní věci proti obžalovanému Ivanu Jirousovi a spol.

t a k t o :

Obžalovaní

1. Ivan J i r o u s ,

nar. 23.9.1944 v Fumpolci, dělník, trvale bytem v Praze 1, Navrátilova ul. čp. 11, t.č. ve vyšetřovací vazbě ve věznici MS č.2, Praha 4 - Pankrác,

2. Pavel Z a j í č e k ,

nar. 15.4.1951 v Praze, dělník, trvale bytem Praha 5 - Rado-tín, Erbenova ul. čp. 18, t.č. ve vyšetřovací vazbě ve věznici MS č.2, Praha 4 - Pankrác,

3. Svatopluk K a r á s e k ,

nar. 18.10.1942 v Praze, správce depozitáře, trvale bytem Praha 5, Holečkova ul. čp.14, t.č. ve vyšetřovací vazbě ve věznici MS č.2, Praha 4 - Pankrác,

4. Vratislav B r a b e n e c ,

nar. 28.4.1943 v Praze, dělník, trvale bytem Praha 9, Horní Počernice, Koněvova ul. čp. 752, t.č. ve vyšetřovací vazbě ve věznici MS č. 2, Praha 4 - Pankrác,

j s o u v i n n i ,

že v období června roku 1971 až února 1976 organizovali a účastnili se hudebních vystoupení skupin "Plastic People Universe" a "DG 307", jejichž program byl zaměřen tak, že stálým opakováním a zdůrazňováním vulgárních výřezů vyjadřoval neúctu vystupujících ke společnosti a pohrdání jejími morálními zásadami a to

t a k t o :

1/ Ivan J i r o u s - dne 19.6.1971 v Ledči nad Sázavou, 31.7.1972 v Písku, 24.6.1972 ve Zruči nad Sázavou, 1.9.

1974 v Postupicích, 21.6.1975 v Kostelci u Křížku, 13.12.1975 v Přesticích, 21.2.1976 v Bojanovicích - vystoupení zajišťoval po organizační stránce a uváděl vlastními texty,

2/ Pavel Z a j í ě k dne 12.1.1973 ve Veleni, 1.9.1974 v Postupicích, v měsíci lednu 1975 v Mokropsech a 21.6.1975 v Kostelci u Křížku - na vystoupeních hrál a zpíval texty nežádoucího a závadného obsahu a na představení ve Veleni program sám uváděl,

3/ Svatopluk K a r á s e k - dne 21.2.1976 v Bojanovicích - hrál a zpíval písně, jejichž text obsahoval vulgární výrazy, přičemž písně si sám skládal a své vystoupení uváděl nevhodným způsobem,

4/ Vratislav B r a b e n e c - dne 8.7.1973 a 7.10.1973 v Klukovicích, 1.12.1973 ve Veleni, 1.9.1974 v Postupicích a 21.2.1976 v Bojanovicích - vystupoval jako hudebník a doprovázel písně, jejichž texty obsahovaly vulgární výrazy, přičemž obsah těchto písní mu byl znám,

t e d y všichni obžalovaní se dopustili veřejné hrubé neslušnosti a činy spáchali jako členové organizované skupiny,

t í m s p á c h a l i

všichni obžalovaní trestný čin výtržnictví podle § 9/2 k ust. § 202/1,2 tr. zák.
a z a t o

s e o d s u z u j í

- 1/ obž. Ivan J i r o u s - podle § 202/2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 18 /osmnácti/ měsíců.
Vyslovený trest je nepodmíněný.
Podle § 39a/2b tr. zák. zařazuje se obžalovaný pro výkon tohoto trestu do II. NVS.
- 2/ obž. Pavel Z a j í ě k - podle § 202/2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 12 /dvanácti/ měsíců.
Vyslovený trest je nepodmíněný.
Podle § 39a/2b tr. zák. se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do I. NVS.
- 3/ obž. Svatopluk K a r á s e k - podle § 202/2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 8 /osmi/ měsíců.
Vyslovený trest je nepodmíněný.
Podle § 39a/2A tr. zák. zařazuje se obžalovaný pro výkon tohoto trestu do I. NVS.

- 4/ obž. Vratislav B r a b e n e c - podle § 202/2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 8 /osmi/ měsíců.
Vyslovený trest je nepodmíněný.
Podle § 39a/2a tr. zák. zařazuje se obžalovaný pro výkon trestu do I. NVS

O d ů v o d ě n í :

Všichni obžalovaní již po několik roků projevují velký zájem o určitý druh hudby. Ve snaze tento druh hudby provozovat, spojili se do několika hudebních skupin. Hudební skupiny, ve kterých obžalovaní působili, jedná se o jmenované skupiny "Plastic People Universe" a "DG 307", neměly potřebnou kvalifikaci k veřejnému vystupování, popřípadě jim tato kvalifikace byla v minulých letech odebrána. Konkrétně hudební skupina "Plastic People Universe" byla evidována u Pražského kulturního střediska pouze do 30.1.1970. Do této doby jim také tato organizace byla oprávněna zprostředkovávat smlouvy k vystupování před veřejností. Další skupiny, tedy "DG 307", kterou založil obž. Zajíček, neměla nikdy žádnou veřejnou činnost povolenou. Ve dnech 20. a 22.10.1975 obě tyto hudební skupiny předložily Pražskému kulturnímu středisku přihlášku ke kvalifikačním přehrávkám lidových hudebníků, ve snaze svá neoprávněná veřejná vystupování legalizovat. Komise Pražského kulturního střediska dne 11.11.1975 oběma skupinám kvalifikaci neudělila.

Zprostředkovatelem a organizátorem veřejných vystoupení hudebních skupin byl obž. Jirous, který také v převážné většině případů vystoupení uváděl jako konferenciér. V jednom případě na tomto vystoupení vystupoval jako solový hudebník obž. Karásek. Repertoár hudebních skupin obsahoval zejména písně, jejichž texty skládal obžalovaný Zajíček a které obsahovaly převážně vulgární výrazy podrobně uvedené ve vyšetřovacím spise, přičítají se občanské morálce a zásadám estetického citění. Písně samé a zejména jejich obsah a v neposlední řadě i způsob projevu hudebníků a zpěváků vyjadřovaly negativní a protisociální rysy, které se projevovaly častými vulgarnostmi. Účast jednotlivých obžalovaných na následujících akcích je podrobně specifikována ve výroku tohoto rozsudku.

Bylo prokázáno, že dne 19.6.1971 organizoval obž. Jirous vystoupení v Ledči nad Sázavou v hotelu Koželužna před více než 100 mladými lidmi, pod záminkou kulturního vystoupení pro tamní ZŠ SSM. Vystoupení obž. Jirouse i hudební skupiny bylo negativně hodnoceno občany, s vysloveným závěrem, že další podobné akce nebudou již v místě povoleny.

Další vystoupení zorganizoval obž. Jirous dne 30.7.1972 v Písku v ZK n.p. Jitex na maturitním plese Střední průmyslové školy strojnické. Vystoupení této skupiny zde však u návštěvníků vyvolalo takovou nevůli, že asi po 10 minutách trvání vystoupení byla skupina pořadatelem ze sálu vykázána. I toto vystoupení nebylo příznivě hodnoceno ze strany účastníků, jak studenty, tak profesorským sborem i dalšími občany.

Vystoupení dne 24.6.1972 ve Zručí nad Sázavou v n.p. Sáza-
van opět organizoval obž. Jirous a i toto vystoupení bylo ná-
vštěvníky všeobecně kritizováno. Negativní reakce byla i ve
společenských organizacích a v místním tisku.

Dne 1.9.1974 zorganizoval podobné vystoupení opět obž.
Jirous v Postupicích, kde zařídil pronájem místního kinosálu.
Vystoupení se zde zúčastnil kromě dalších i obž. Brabenec a
Zajiček. Přítomno bylo více jak 200 osob a byly zde hrány pís-
ně, jejichž text obsahoval hrubé a vulgární výrazy. Obž. Jirous
zde vystupoval jako konferenciér, přičemž společně s obž. Bra-
bencem do mikrofonu používal neslušných výrazů. Vystoupení by-
lo natáčeno kamerou svědky Schauerem a Dlouhým, kteří asi v
polovině produkce místnost opustili, protože již další bledo-
vání programu nemělo pro ně význam a vystoupení neodpovídalo
jejich představám. Navíc tito svědci měli obavu ze zákroku VB.

Dne 21.6.1975 se konalo další vystoupení a sice v Kostel-
ci u Křížku, které opět zorganizoval obž. Jirous, tentokrát
pod záminkou oslavy svatby M. Hlavsy. I toto vystoupení konfe-
roval obž. Jirous a zúčastnil se ho i obž. Zajiček jako vedou-
cí skupiny "DG 307", která přednesla písně, jejichž texty byly
shora uvedeného zaměření. Tohoto programu se zúčastnilo asi
3000 posluchačů.

Dne 13.12.1975 zorganizoval obž. Jirous ve spolupráci s
K. Havelkou v klubu SSM v Přešticích další vystoupení. Sám
zde vystoupil s přednáškou označenou jako "Zpráva o třetím
českém hudebním obrození". Přednáška byla doprovázena filmo-
vými záběry a nahrávkami a celým svým obsahem vyjadřovala sou-
hlas s používáním vulgárních výrazů v jednotlivých písních.
I zde vystoupení nezanechalo dobrý dojem u návštěvníků, kte-
rých pak bylo více jak 70 a ze strany ZO SSM v Přešticích bylo
pak učiněno opatření, aby k podobným akcím v budoucnu nedochá-
zelo.

Konečně dne 21.2.1976 zorganizoval obž. Jirous, při pří-
ležitosti své svatby, vystoupení skupin v sále restaurace v
Bojanovicích. Vystoupení se zde zúčastnilo více jak 300 osob,
jednak těch, kteří byli zvaní a jednak těch, kteří volně do
sálu přišli. Na této akci se aktivně podílel obž. Brabenec
i obž. Karásek, který zde vystoupil jako solový zpěvák a uvá-
děl zde vlastní skladby., přičemž sám se doprovázel hrou na
kytaru. V textech těchto písní se vyskytují vulgární výrazy
a obž. Karásek sám své písně uváděl neslušným a naprosto ne-
vhodným způsobem.

Dále byla uskutečněna vystoupení dne 8.7.1973 a 7.10.1973
v Klukovicích, kterých se aktivně zúčastnil obž. Brabenec.

Poblíže dne 1.12.1973 bylo uskutečněno vystoupení ve Ve-
leni, které se uskutečnilo za přítomnosti více než 300 osob
a kde působil jako konferenciér obž. Zajiček. Jeho vystoupe-
ní a výroky, zejména pro používání vulgárních slov, vzbuzova-
lo veřejné pohoršení. I tyto programy byly diváky odsuzovány
a zabývaly se jimi jak společenské organizace tak orgány li-
dosprávy.

Obž. Zajíček se zúčastnil v měsíci lednu roku 1975 vystoupení v Mokropsech, které bylo uspořádáno pod záminkou oslavy svatby manželů Kukulových a ani toto vystoupení nebylo místními občany přijato kladně.

Všichni obžalovaní shodně ve svých výpovědích v průběhu hlavního líčení svou účast na shora uvedených vystoupeních doznali. Obž. Zajíček a obž. Karásek doznali rovněž, že jsou autory textů písní a že je pravda, že v těchto textech se vyskytují vulgární výrazy. Rovněž obhajoba všech obžalovaných je shodná. Všichni obžalovaní se hájí tím, že pokud v textech písní, které byly v jejich repertoáru, se vyskytují vulgární výrazy, je jejich použití na místě, aby byl zdůrazněn obsah písně a myšlenek autora. Obžalovaní dále argumentovali s tím, že používání těchto výrazů není neobvyklé, neboť podobné výrazy se vyskytují například v oficiálně uváděných divadelních hrách, vydávaných knihách a časopisech. Žádný z obžalovaných se necítí být vinen spáchaným trestným činem.

V hlavním líčení byla slyšena řada svědků, kteří uvedli následující.

Dana Brožová vypověděla, že se byla podívat na vystoupení v Bojanovicích, kde do místnosti byl zcela volný přístup a že je pravda, že v textech písní slyšela vulgární výrazy. Dále uvedla, že pokud hovořila s místními občany o vystoupení obžalovaných, ti to zábavu kritizovali a odsuzovali.

Zdenka Houdková vypověděla shodně, že do místnosti v Bojanovicích byl volný přístup, že zde bylo asi 300 lidí a že zde slyšela používání vulgárních výrazů.

Josef Benák vypověděl v tom smyslu, že vystoupení na něj zapůsobilo nepříznivě a že závěr ze strany pořadatelů byl takový, že podobná oslava v budoucnu nebude povolena.

Josef Dlouhý uvedl, že průběh vystoupení v Bojanovicích byl vulgární, že zde nstál se svědkem Schauerem film, kterého chtěli použít jako práce potřebnou k přijetí na FAMU a že průběh se jim nezdál vhodný. Proto od dalšího filmování upustili.

Dr. Josef Marhold uvedl, že se zúčastnil svou vystoupení a sice v Kostelci u Křížku a v Bojanovicích. Při vstupu do místnosti, ačkoliv měl pozvánku /konkrétně oznámení o svatbě/, nebyl nikým kontrolován. Vystoupení na tohoto svědka působilo neobvyklým dojmem. Jednalo se o drsnější formu výrazu se špatnou technickou úrovní. I tento svědek potvrdil vulgárnost výrazů v textech. Na druhé straně tento svědek uvedl, že posluchači se chovali slušně a že sledovali vystoupení s velkým zájmem.

Jiří Kotek rovněž potvrdil negativní dojem z vystoupení a i závěr stanoviska OV SSM, že v žádném případě další podobná vystoupení v budoucnu povolena nebudou.

Jiří Hodek vypověděl, že se zúčastnil produkce v Klukovicích, ovšem jako pokladník, takže v sále vlastně ani nebyl, avšak lidé, kteří za hudebníky přišli, působili odpuzujícím dojmem.

Miroslav Kocourek ve své výpovědi toto stanovisko svědka zcela potvrdil a navíc uvedl, že po krátkém vystoupení skupiny "Plastic People Universe" v Písku na plese byly proti jejich projevu vzneseny námítky se strany učitelského sboru a dalších účastníků a proto skupině další hraní nebylo povoleno.

Dále byli slyšeni svědci Antonín Kosík a Današka Němcová, kteří z vystoupení neměli žádný negativní dojem a kteří ve své výpovědi uvedli, že zábava proběhla v klidu a že nikdy nedocházelo k žádným nepřístojnostem.

Milan Schauer se účastnil vystoupení v Postupicích, kde natáčel film se svědkem Dlouhým a jeho výpověď je obsahově shodná jako výpověď tohoto jmenovaného svědka.

Konečně byli slyšeni svědci Ivo Pešák a Milan Flhoň, kteří k věci neuvedli nic podstatného.

Obhajoba obžalovaných nemůže v žádném případě obstát. Je sice pravda, že např. v literatuře se někdy v nějakém textu vyskytne výraz, který běžně není považován za slušný, avšak zde skutečně je na jeho použití se možno dívat jako na účelné. Na druhé straně v programu obžalovaných vulgární výroky tvoří v podstatě jádro celého programu. Texty písní, patřících do repertoáru obžalovaných, postrádají uměleckou hodnotu, působí protispoločensky a svým obsahem jsou převážně vulgární. Tento názor vyplynul konečně i z výsledků většiny slyšených svědků.

V průběhu přípravného řízení byl vypracován soudními znalci MUDr. Jiřím Janátkou a MUDr. Jiřím Profousem znalecký posudek z oboru psychiatrie na obž. Jirouse a obž. Zajíčka. Znalci došli k závěru, které potvrdili ve svých výpovědích u hlavního soudního líčení, že obž. Jirous netrpí žádnou duševní chorobou ve vlastním slova smyslu ani nějakým jiným vyjimečným duševním stavem obdobné klinické a forenzní závažnosti. Byla u něj zjištěna porucha osobnosti, polymorfní psychopatie se schizooidními a thymopatickými rysy, s narušenou schopností sociální adaptace. Tato porucha byla u obž. Jirouse přítomna i v době páchání posuzované činnosti, avšak neovlivnila podstatnějším způsobem rozpoznávací a ovládací schopnosti obžalovaného. Ani u obž. Zajíčka nebyla zjištěna nyní ani v minulosti duševní choroba ve vlastním slova smyslu ani nějaký jiný duševní stav, či porucha, stejné klinické a forenzní závažnosti. I zde byla zjištěna u obžalovaného povahová vada - schizooidní psychopatie. Rozpoznávací a ovládací schopnosti obž. Zajíčka nebyly sniženy. Znalci se shodli v závěru na tom, že bude u tohoto obžalovaného vhodné, aby pokračoval v pravidelných ambulantních psychiatrických kontrolách.

Prokázané jednání obžalovaných zkládá tedy plně skutkovou podstatu trestného činu výtržnictví dle § 9/2 k ust.

§ 202/1,2 tr. zák., jak po stránce objektivní, tak i po stránce subjektivní, neboť bylo bezpochyby prokázáno, že všichni obžalovaní se dopustili veřejně hrubé neslušnosti a že činy spáchali jako členové organizované skupiny. Hrubá neslušnost vyplývá přímo již z textů písní a stačí tyto texty, které jsou založeny ve výšetřovacím spise, poukázat. Pokud se týče právní kvalifikace veřejnosti, je nutno v tomto směru vycházet z ustanovení taxativního, kdy je tr. čin spáchán veřejně. K naplnění tohoto zákonného znaku je požadováno, aby tr. čin byl spáchán před více než dvěma osobami současně přítomnými a aby šlo o osoby odlišné od pachatelů tr. činu. I další znak, v zákoně alternativně uváděný, byl dán, neboť činnost obžalovaných byla prováděna na místě veřejnosti přístupném. Tedy obě tyto alternativní podmínky byly v tomto případě zcela splněny a také svědecky prokázány. Pokud se týče právní kvalifikace dle ustanovení odstavce druhého § 202 tr. zák., tedy trestného činu výtržnictví, naplnění znaků organizované skupiny, rozumí se organizovanou skupinou sdružení více osob, v němž je prováděna určitá dělba úkolů mezi jednotlivými členy sdružení a v jejichž činnosti se vyskytuje plánovitost a koordinovanost. Tato skutečnost zvyšuje pravděpodobnost úspěšného provedení tr. činu a tím je dán i určen stupeň nebezpečnosti pro společnost. Skupina ani nemusí mít trvalejší charakter a tímto způsobem lze spáchat ~~krasný čin~~ i jen ojedinelý, jednorázový tr. čin. Tato skutečnost se vztahuje konkrétně na obž. Karáska. Nevyžaduje se výslovné přijetí za člena skupiny nebo výslovné prohlášení o přistoupení ke skupině, postačí, že pachatel se do skupiny fakticky včlenil a aktivně se na její činnosti podílel. Z obhajoby obžalovaných vyplývá, že nechtěli svým jednáním způsobit výtržnost, tedy, že si nebyli vědomi především toho, že svým jednáním naplnují zákonný znak "hrubé neslušnosti". Z výrazů, které obžalovaní užívali, je zřejmé, že jde o hrubou neslušnost, tedy vulgární texty, které objektivně hrubou neslušností jsou. Pokud je obžalovaní užívali při veřejných vystoupeních nebo svou činností podporovali užívání těchto vulgárních výrazů, dávali tím najevo, že jsou srozuměni s eventuelními následky. Jde tedy v jejich případě o nepřímý úmysl.

Společenská nebezpečnost jednání obžalovaných jest dána. Její stupeň je zvyšován tím, že se jednalo o činnost prováděnou po delší časové období, soustavně a ve velkém rozsahu. Stupeň společenské nebezpečnosti je určen i touto okolností, že činnost byla zaměřena v první řadě na mladé lidi, jejichž morální vývoj mohl být tímto způsobem nepříznivě narušen.

Při úvaze o druhu a výši trestu zvážil soud všechny okolnosti v tomto směru podstatné tak, jak to má na zřeteli ust. § 23/1 a § 31/1 tr. zák. a dále přihlédl k tomu, že pověst všech čtyřech obžalovaných v místě bydliště a i na pracovišti je dobrá. Všichni čtyři obžalovaní jsou svými zaměstnavateli hodnoceni jako snaživí pracovníci, kteří dosahují slušných pracovních výsledků a kteří svým chováním na pracovišti nedávají podnět k jakýmkoliv stížnostem. V případě obž. Karáska a obž. Zajíčka je možno tuto skutečnost kvalifikovat jako polehčující okolnost a sice ve smyslu ust. § 33 písm. g, tr. zák., tedy, že před spácháním tr. činu vedli řádný život pracujícího člověka. Nakonec i v případě obž. Brabence je

možno k této skutečnosti přihlédnout, neboť tento obžalovaný nebyl za období posledních deseti roků trestán a po odsouzení, ke kterému došlo obvodním soudem pro Prahu 1 dne 4.11.1963 pod č.j. 4 T 169/63 pro tr. činy dle § 202/1, 155/1b tr. zák., bylo rozhodnutím jmenovaného soudu vysloveno, že ve zkušební lhůtě se tento obžalovaný dne 17.3.1966 osvědčil. Poněkud jiná je situace u obž. Jirouse, který byl obvodním soudem pro Prahu 2 dne 6.11.1973 odsouzen pro trestné činy dle §§ 202/1, 198/a,b tr. zák. /v prvním případě se jednalo o stejný tr. čin/ a byl mu uložen trest odnětí svobody nepodmíněně v trvání 10 měsíců, který obž. Jirous dne 29.6.1974 vykonal. Protože obž. Jirous se dopustil trestného činu pokračujícího, nebyl mu ukládán trest souhrnný. Z těchto citovaných důvodů, které jsou pro uložení trestu podstatné a které soud zvážil jednotlivě i v jejich souhrnu, dospěl soud k závěru, že odpovídající tresty jsou diferencované tresty odnětí svobody nepodmíněně, neboť jedině výkonem nepodmíněného trestu odnětí svobody lze v případech obžalovaných očekávat žádoucí výchovný vliv na jejich osoby. Soud pokládal za přiměřené tresty odnětí svobody u obž. Jirouse v trvání 18 měsíců, u obž. Zajíčka v trvání 12 měsíců a u obž. Karáska a Brabence v trvání 8 měsíců. Obž. Jirous byl pro výkon trestu zařazen v souladu s ust. § 39a/2b tr. zák. do II. NVS, neboť již ve výkonu trestu odnětí svobody byl, ostatní obžalovaní, tedy Zajíček, Brabenec a Karásek, byli pak s ohledem na ust. § 39a/2a tr. zák. zařazení pro výkon trestu do I. NVS, neboť doposud ve výkonu trestu odnětí svobody nebyli.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání a to do 8 dnů ode dne doručení, prostřednictvím podepsaného soudu ke krajskému soudu v Praze.

V Praze dne 23. září 1976

Předsedkyně senátu:

Dr. Milada Vinčarová.

Václav Havel:

Proces

Nestává se to často a stává se to obvykle v okamžicích, kdy to málokdo očekává: cosi se někde vymkne a určitá událost - díky nepředvídané souhře svých vnitřních předpokladů a víceméně nahodilých vnějších okolností - překročí najednou hranice svého postavení v kontextu navyklé každodennosti, prolomí kruhový toho, čím má být a čím se zdá, a vyjeví náhle svůj nejvnitřnější, skrytý a v jistém ohledu symbolický smysl. A něco původně nijak výjimečného najednou ozáří nečekaným světlem dobu a svět, v nichž žijeme, a překvapivě zpřítomní jejich základní otázky.

Navenek se nic zvláštního nestalo: přelíčení proběhlo v určeném termínu; trvalo tak dlouho, jak trvat mělo, a dopadlo tak, jak mělo dopadnout: odsouzením obžalovaných. A přesto vše, čeho tu byl člověk svědkem, tak zjevně a naléhavě přesahovalo samo sebe, že to cítili i ti, kteří měli nejméně důvodů si něco takového připustit: ten dojem prostě visel od první chvíle ve vzduchu a hodinu od hodiny se nezadržitelně zesiloval. A co je nejpodivnější - nedalo se proti tomu nic dělat: hra jednou rozehraná se musela dohrát až do konce a vyjevit tak nakonec i to, jak hrozivě se její iniciátoři zapletli do sítí vlastní prestiže: než by se odvážili to celé zarazit a přiznat chybu, absolvují raději až do konce tu blamující podívanou.

Akteři této podívané se dostávali přitom do paradoxní situace: čím poctivěji hráli své role, tím zřetelněji odkrývali jejich nezamýšlený význam, proměňující se tak postupně ve spolutvůrce úplně jiného představení, než jaké si mysleli, že hrají, nebo než jaké chtěli hrát.

Čím asi měl být původně v tomto procesu prokurátor? Nepochybně věrohodným mluvčím a ochráncem zájmů společnosti, přesvědčivě prokazujícím pohoršlivost tvorby obžalovaných, její vulgaritu, nemorálnost a protispolečenský dopad.

Čím však se tento muž stal? Symbolem naduté a úzkoprsé moci, pronásledující všechno, co není schopna zařadit do své sterilní představy života, všechno neobvyklé, riskující, samostatné a nepodplatitelné, všechno příliš bezelstné i příliš náročné, příliš otevřené i příliš tajemné, všechno příliš drsné i příliš zjemnělé na její těžkopádný vkus, vlastně všechno jiné, než jaká je sama. Jeho ústy tu promluvil svět duchovní manipulace, všeobecné opportunity, citové vyprahlosti, životní banality a morální pruderie; prostě svět "pánů", těch pánů, kteří odnepaměti - ať už měli v ústech fráze náboženské, liberální, vlastenecké nebo socialistické - chtěli udělat z umělců své lokaje a proti nimž se umělci odnepaměti bouřili anebo jimž se alespoň vysmívali. Tento upjatý muž bez imaginace a humoru tu stál přitom zahalen do toho roucha, které "páni" tradičně navlékají, když se chtějí vypořádat s nějakým

nezadržitelným tvůrčím fenoménem: do roucha patetického pohoršení nad morálním úpadkem a neúctou k tradičním hodnotám.

Čím asi chtěli být Ivan Jirous a jeho přátelé na lavici obžalovaných? Určitě nechtěli být hrdiny, kteří se stávají jako Dimitrov z obžalovaných žalobci a vrhají světlo drtivě usvědčující reflexe na tento svět. Pochybují, že sledovali jiný cíl, než přesvědčit soud o své nevině a uhájit si právo psát si a zpívat písničky, jaké chtějí. Čím měli přitom podle autora scénáře být? Odpudivými dlouhovlasými výtržníky, onou "spodinou", za kterou je považuje pan ředitel televize a od níž se každý seriózní člověk s odporem odtáhne.

Čím se však nakonec stali? Bezděčnou perzonifikací naopak těch sil v člověku, které ho nutí vždy znovu hledat sebe sama, svobodně a po svém se vymezovat ve světě, nesmlouvat se svým srdcem a nepodvádět své svědomí, nazývat věci pravými jmény a pronikat - jak to řekl u soudu Pavel Zajíček - k "hlubším rovinám bytí". Pronikat tam na vlastní pěst a riziko, s vědomím, že může kdykoli narazit, ať už na odpor "pánů", nepochopení otupělých - anebo na vlastní meze.

Čím chtěla být konečně předsedkyně senátu? Mám pocit, že původně chtěla být prostě objektivním soudcem, který zváží nepředpojaté argumenty žaloby i obhajoby, výpovědi svědků i obžalovaných, a která vynese spravedlivý rozsudek.

Co z ní však tento proces udělal? Tragický symbol justice, neschopné uhájit si své nezávislé postavení a vynášet takové rozsudky, jaké vyplývají z lidského, občanského a právního svědomí soudců; justice vědomé si své mocenské zmanipulovanosti, neschopné jí však čelit a přijímající posléze dobrovolně ubohou roli subordinovaného zaměstnance "pánů".

Čím vůbec měl být tento proces? Zřejmě jen jedním z běžných článků každodenní justiční praxe, navyklé proměňovat lidské osudy, činy a zločiny do nudných hromad spisů, položek, protokolů a paragrafů; zřejmě jen rutinním řešením jednoho ze stovek sobě podobných kriminálních případů. Tuto vnější podobu si ostatně dost dlouho držel: formálně tu šlo po dlouhou dobu opravdu jen o ty stovky písemných a desítky ústních výpovědí, zeširoka se obírajících takovými otázkami, jako například, zda na koncertu The Plastic People v Bojanovicích nebo v Postupicích byly či nebyly zavřeny dveře sálu.

Tato fasáda soudní důkladnosti a objektivity zároveň ale velmi brzy začala sebe samu usvědčovat z toho, že je jen kouřovou clonou, která má zakrýt to, čím tento proces ve skutečnosti je: vzrušujícím sporem o smysl lidského života; naléhavým zpřítomněním otázky, co má vlastně člověk v životě chtít: zda má mlčky přijmout svět tak, jak se mu nabízí, včlenit se do něj jako jeho poslušný objekt - anebo má pod jeho nabízeným povrchem hledat jeho lepší možnosti a sám v sobě sílu stát se svobodným subjektem životní volby; zda má mít prostě "rozum" a zařadit se - anebo zda má právo se vzepřít ve jménu vlastní lidské spravedlnosti.

pravdivosti.

Dlouho jsem neúspěšně přemýšlel o tom, jak bych zážitek celého tohoto "vymknutí" nejlépe charakterizoval:

Bylo to depresivní? Samozřejmě: což mohlo probouzet jiné pocity už jen třeba to, že lidsky nejoprávnějším dojmem působili v soudní síni ti, kteří seděli na lavici obžalovaných, obklopeni policisty a odváděni i na záchod v poutech? Anebo to, že obhájci pronášeli své výborné a vyčerpávající obhajoby, obžalovaní se přesvědčivě bránili a důkazní řízení se zvolna hroutilo v trosky v situaci, kdy - jak všichni tušili - jsou obžalovaní beztak už dávno odsouzeni? Depresivní příchod dával celé události ostatně už sám fakt, že tenhle spor o smysl lidského života probíhá zde, před senátem okresního soudu pro Prahu - západ, anebo že nikdo z přítomných nemůže udělat to jediné, co bylo na místě udělat, totiž vstát a zvolat: "Dost té komedie, rozchod."

Bylo to dojemné? Přirozeně: člověku se muselo stáhnout hrdlo v takových okamžicích, jako třeba když Karásek tiše vyhrkl, že bude-li odsouzen Jirous, chce být odsouzen také. Z právního hlediska to je samozřejmě nesmysl, v dané chvíli a souvislosti to však bylo něco tak lidsky pravdivého, že to člověku řeklo v jedné vteřině o podstatě věci víc než celé stovky úředních spisů.

Občas to bylo téměř napínavé; občas to bylo zneklidňující, ba přímo trýznivé /hlavně v okamžicích, kdy by člověk nejraději sám něco zvolal/; velmi často to člověka uvrhovalo naopak do světa čiré absurdity.

To vše ale ten zážitek stále ještě plně nevystihuje: v jakési hlubší rovině nebyl totiž kupodivu vůbec skličující, řekl bych dokonce, že navzdory všemu v něm bylo až cosi povznášejícího: způsobovalo to asi už samo vědomí účasti na tomto neopakovatelném osvětlení světa, hlavně však asi vzrušující pomyšlení, že mezi námi existují lidé, kteří za svou pravdu existenciálně ručí a neváhají za svou představu o životě i takto tvrdě platit /zatímco ti, kteří je soudí, se dokážou opírat výhradně jen o kolektivní ručení kolektivní společenské moci a raději pošlou bezdůvodně člověka do vězení, než by byli ochotni riskovat i docela mírnou odměrku na své kariéře/.

Kdesi nejhlouběji jsem v tomto zážitku cítil ovšem ještě jiný prvek, možná ze všeho nejdůležitější: totiž prvek burcující; neúmyslnou, ale o to naléhavější výzvu; jakýsi apel příkladu: mnoho ohledů a opatrností, které chovám, zdály se mi najednou malicherné; probudil se ve mně jakýsi zesílený odpor ke každé životní mazanosti, ke každé snaze bezbolestně vybruslit z životního dilematu; najednou jsem v sobě nalézal více umíněnosti v jednom směru a více nezávislosti v druhém; najednou se mi zprotivil celý jeden svět, v němž stojím, totiž svět zadních vrátek.

Jak vidět, vymkne-li se nějaká událost sama sobě - vymkne-li se v onom hlubším smyslu, který mám zde na mysli - pak se tím zároveň nevyhnutelně vymkne i cosi v nás: nový

pohled na svět nám otevře i nový pohled na naše vlastní lidské možnosti, na to, čím jsme a čím bychom mohli být, a my - vytrženi ze svého "rutinního lidství" - stojíme znovu tváří v tvář otázce ze všech nejdůležitější: jak se vyrovnat sami se sebou?

O tomto "burcujičím" aspektu bych tu pravděpodobně nepsal, kdybych si nebyl jist, že není jen produktem mé osobní přemrštěnosti /často mi ostatně vytýkané/. Ale nebyl. O jeho obecnosti svědčí, že dokázal proniknout z neprodyšně uzavřené soudní síně i do chodeb soudu a na jeho schodiště: jediné povznášejícím vědomím závažnosti společně sdílené zkušenosti a jediné naléhavostí apelu, který v ní byl shodně pocítován, lze totiž vysvětlit rychlý vznik onoho zvláštního improvizovaného společenství, které tu po celé přelíčení existovalo a které bylo rozhodně něčím víc, než jen náhodnou sešlostí přátel obžalovaných a lidí, které ten proces zajímá. Vznikla tu například nová a mimo toto prostředí zcela neobvyklá pravidla vzájemného styku: odpadalo představování, seznamování, vzájemné oťukávání, byly zrušeny obvyklé konvence a vymizela obvyklá zdrženlivost - a přímo před zraky několika družstev těch druhých /sice neuniformovaných/ ale přesto kupodivu na první pohled identifikovatelných/ - se projednávaly desítky věcí, které by se leckdo možná obával za jiné situace projednávat i mezi čtyřma očima. Bylo to společenství lidí nejen ve zvýšené míře navzájem k sobě pozorných, sdílných a důvěřivých, ale i společenství podivně demokratické: starší důstojný muž, bývalý člen předsednictva ÚV KSČ, se tu bez zábran bavil s dlouhovlasými chlapci, které viděl poprvé v životě, a oni se bez zábran bavili s tímto pánem, kterého mohli dosud nanejvýš znát z fotografií. Všechny eventuelní rezervy a vnitřní distance jako by tu ztrácely smysl; všechna obligátní "ale" se v této atmosféře stávala směšná, nicotná a úhybná; všichni jakoby cítili, že ve chvíli, kdy se hraje o všechno, zbývají už jen dvě možnosti: všechno vsadit anebo všechno vzdát.

Když jsem druhý den přelíčení odcházel ze soudní budovy v Karmelitské ulici do Malostranské kavárny /kam jsme šli ostatně všichni: my i příslušný sbor těch druhých/ a byl jsem toho všeho ještě tak plný, že jsem téměř nebyl schopen myslet na nic jiného, potkal jsem jednoho českého filmového režiséra střední generace, který se se mnou dal do přátelského hovoru. Na otázku jak se mám, jsem mu nepřiliš logicky odpověděl, že jdu od soudu s českým undergroundem. Zeptal se, jestli je to kvůli těm drogám. Rekl jsem mu, že se to žádných drog netýká, a pokusil jsem se stručně vyložit podstatu věci. Když jsem to dopověděl, pokýval hlavou a zeptal se mne: A co jinak?

Možná, že mu křivdím, ale v té chvíli se mne zmocnil intenzivní pocit, že tento milý člověk patří ke světu, s kterým nechci mít už nikdy v životě nic společného - pane prokurátore Kovaříku, slyšte dobře, přijde vulgarismus - totiž ke světu životní vychcanosti.

Otevřený dopis ústavním orgánům ČSSR

V posledních letech jsme již nejednou byli v naší zemi svědky alarmujících jevů, které nelze zamlčet ani rozumně a slušně vysvětlit. Tisíce odborníků - pracovníků vědy a praxe z nejrůznějších oborů muselo opustit svá zaměstnání, lepší část kultury je po řadu let umlčena, původní české knihy vycházejí všude jinde jen ne v naší zemi, lidé jsou pronásledováni za své názory odlišující se od oficiální doktriny - pokud se je ještě vůbec odváží vyslovit. Nyní se hon na čarodějnice v Československu dostal do dalšího stadia. O to paradoxnější, že tentokrát byli před soud postaveni mladí lidé, jejichž "provinění" spočívá ve vztahu k moderní hudbě, poezii, písni.

Měli jsme možnost se seznámit s obsahem obžaloby a průběhem hlavního líčení, které probíhalo proti třem z nich ve dnech 2. - 6. července 1976 u okresního soudu pro Plzeň - jih a dalším čtyřem ve dnech 21. - 23. září 1976 u okresního soudu Praha - západ. Rozsudky, kterými byli všichni uznáni vinnými z trestného činu výtržnictví podle § 202 trestního zákona a odsouzeni k nepodmíněným trestům odnětí svobody, postrádají věcný podklad a představují porušení zásad socialistické zákonnosti.

Považujeme za svou povinnost nemlčet k těmto skutečnostem a využít všech ústavních a právních rádem tolerovaných prostředků k obraně nezadatelných lidských práv všude tam, kde jsou porušována anebo degradována pouze na formální literu zákona. Nemůžeme nést spoluodpovědnost za opatření, ke kterým v nedávné době došlo. Naše mlčení by představovalo tichý souhlas a mlčení nebo dokonce souhlas s touto praxí by znamenaly vědomé popření samého smyslu naší dosavadní práce, popření kritického rozumu, popření poslání právníckého povolání jako neustálého hledání a nalézání práva každého jednotlivce i popření přirozeného a lidského úsilí hledat a nalézat pravdu.

Patříme ke generaci marxisticky smýšlejících právníků, poučených neblahými zkušenostmi z procesů v padesátých letech a řadou procesů inscenovaných mocenskými činiteli v šedesátých letech, a dospěli jsme k poznání, že opakující se hrubé porušování socialistické zákonnosti, zvláště pak v oblasti trestního postihu, narušuje vztah našich občanů k socialistickému zřízení a otrásá jejich důvěrou k humánním myšlenkám, spjatým se socialistickým světovým názorem. Ve shodě s naším poznáním jsme v minulosti i nyní považovali za naší morální a profesionální povinnost vystupovat na obranu socialistické zákonnosti všude tam, kde došlo k jejímu porušení. Vzpomínáme v této souvislosti na naši účast při rehabilitaci nevině odsouzených, na naši pomoc, kterou jsme v polovině šedesátých let poskytli mladým lidem trestně stíhaným v souvislosti s tzv. "majálesovými událostmi" nebo v souvislosti se strahovskou demonstrací vysokoškoláků. Pokud jsme měli možnost účastnit se legislativních prací, snažili jsme se v připravovaných zákonech posílit právní záruky zákonnosti a tím i právní jistotu našich občanů. Ve stejném duchu jsme jako vysokoškolští učitelé vychovávali naše posluchače. Po lednu

1968 měli též někteří z nás možnost se podílet na vypracování Akčního programu KSČ, ve kterém byly v politickém smyslu zakotveny mnohé záruky socialistické zákonnosti a plné respektování individuálních práv a svobod občanů. Činili jsme tak v přesvědčení, že socialistické společenské uspořádání umožňuje nejen plně respektovat tradiční demokratická práva, ale zajistit je na nejvyšší úrovni, než kapitalistická společnost.

Jak jsme již uvedli, měli jsme možnost se seznámit s trestními procesy proti mladým hudebníkům a autorům či interpretům textů. Považujeme proto za svou povinnost vás upozornit, že vynesené rozsudky jsou v příkrém rozporu s ústavou i platnými zákony Československé socialistické republiky. Jako trestný čin výtržnictví byla kvalifikována hudební vystoupení odsouzených, ačkoliv pojmovým známkem tohoto trestného činu je úmyslné spáchání hrubé neslušnosti nebo výtržnosti veřejně nebo na místě veřejně přístupném.

Umělecké skupiny Plastic People a DG 307 vystupovaly po dobu mnoha let, to je od roku 1971 až do doby jejich zatčení v březnu 1976. V jejich vystupování šlo o nekonvenční hudební a básnický projev, který vycházel z koncepce tzv. underground culture. Tento směr je značně rozšířen v celé Evropě a Severní Americe. Jejich hudební a básnický program byl nemalým počtem lidí chápán jako výraz odmítání neduhů spotřební společnosti a hledání vyšších hodnot jak v individuálním tak společenském životě. Od roku 1973, kdy jim bylo zakázáno působit profesionálně, činili tak soukromě na svatbách nebo jiných příležitostech, vždy výlučně v okruhu svých stoupenců. Kdekdo včetně státních orgánů o této činnosti věděl, nikdo těmto uměleckým skupinám nebránil v činnosti, nikdo je neobvinil z trestného činu výtržnictví, i když někomu nevyhovoval jejich umělecký žánr.

Pak došlo zcela náhle koncem března 1976 k policejnímu zásahu proti těmto uměleckým skupinám a jejich přívržencům. Došlo k zatčení 19 osob, a to v různých místech republiky a na 7 obviněných byla uvalena vyšetřovací vazba. Když se pak československá veřejnost dozvěděla o jejich zatčení, ač to nebylo nikde publikováno a i zahraniční komunikační prostředky poukázaly kriticky na tento stav, reagovalo začátkem dubna Rudé právo, televize i rozhlas velice podrážděně na pochybnosti veřejnosti. Aniž by sdělovací prostředky uvedly jména zatčených nebo ostatních obviněných, označily je za alkoholiky, narkomany, výtržníky a recidivisty, za protisociální živly, vyhýbající se práci, jejichž hudební činnost nemá nic společného s uměním a vážně narušuje morální hodnoty naší společnosti. Z toho se pak vyvozovalo, že trestní postih těchto osob je zcela opodstatněný.

Způsob, jakým byl proti této skupině mladých lidí proveden zásah bezpečnosti a pomlouvačná kampaň proti nim svědčily o ničem dobrém. Vzniklo takové ovzduší kolem trestního řízení, že tu byla oprávněná obava, že v řízení proti nim nebude dbáno zásad materiální pravdy a že budou odsouzeni bez zřetele na to, zda jim bude vina prokázána či neprokázána.

A skutečně, v žádném z obou procesů se nepodařilo prokázat, že by se některý z obžalovaných dopustil úmyslně hrubé neslušnosti nebo výtržnosti. Dokazování v hlavních líčeních se až trapně točilo kolem několika vulgárních výrazů, vytržených z kontextu předvedených písní. Inkriminované výrazy jsou ostatně nejen běžně používány v hovorové mluvě, ale navíc jsou obsaženy v míře daleko hojnější v celé řadě slovesných děl naší i světové literatury - klasické i současné. Stačí poukázat na slavný Haškův román "Osudy dobrého vojáka Švejka", který je i v naší zemi šířen tiskem ve statisíkových nákladech. Chatrnou konstrukci obžaloby, se kterou se však vynesené rozsudky ztotožnily, manifestuje i skutečnost, že v 65 skladbách, které obžalovaní hráli, je pouze asi 9 vulgárních výrazů. Nepodařilo se přitom předvést svědka, který by charakterizoval vystoupení obžalovaných jako hrubou neslušnost a byl tím pphoršen.

Samotná přelíčení pak proběhla způsobem, který odporuje ústavě ČSSR a procesním předpisům. Zejména byly obcházeny principy veřejnosti trestního řízení, nebylo dbáno požadavku ústnosti jednání, byla porušena zásada presumpce neviny a došlo i k neodůvodněnému omezení práva na obhajobu. Konečně, ale ne v poslední řadě, byla vážně porušena zásada soudcovské nezávislosti a nestrannosti soudcovského rozhodování.

Před trestním senátem okresního soudu pro Plzeň - jih byla rozhodnutím senátu veřejnost při hlavním líčení vyloučena. Toto rozhodnutí postrádá zákonného podkladu, protože zde neexistovaly žádné skutečnosti, které by ve smyslu § 200 tr. ř. dovolovaly veřejnost vyloučit.

I když trestní senát okresního soudu Praha - západ, na rozdíl od plzeňského soudu, veřejnost z hlavního líčení formálně nevylučoval, došlo ve skutečnosti i v Praze k vyloučení veřejnosti.. K hlavnímu přelíčení byli totiž připuštěni, vyjímaje nejbližší příbuzné obžalovaných, jen osoby, které měly vstupenku a to byli kromě jednoho nebo dvou redaktorů jen pracovníci bezpečnosti a justičního aparátu.

Ale to byla jen jedna a zdaleka ne nejvýznamnější překážka, která bránila veřejnosti se dozvědět, jak řízení probíhá. Daleko závažnější je, že československá veřejnost se o průběhu hlavního líčení z oficiálních pramenů nic nedozvěděla. Až dne 24.9.1976 bylo v tisku a ostatních informačních prostředcích uveřejněno jen strohé sdělení, že hlavní líčení se konalo, že byl vynesen rozsudek, který ještě nenabyl právní moci. Pak následoval dne 25.9.1976 článek, uveřejněný v Rudém právu pod názvem "Na lavici obžalovaných výtržníci". Článek obsahuje řadu invektiv proti odsouzeným. Tím zřejmě bylo též porušeno ustanovení § 2 odst. 2. tr. ř., který výslovně stanoví, že dokud soudní rozhodnutí nenabývá právní moci, nelze na toho, proti komu se vede trestní řízení, hledět, jakoby byl vinným. Dále obsahuje článek jakousi polemiku proti zahraničním sdělovacím prostředkům /zřejmě i proti některým deníkům bratrských komunistických stran/, které průběh trestního řízení nepříznivě komentovaly. Článek konečně obsahuje výhrůžky proti některým československým osobnostem, které se veřejně a otevřeně stavěly na obranu nevinně stíhaných.

Hlavní líčení před hlavním soudem pro Plzeň - jih probíhalo - jak již bylo řečeno - v rozporu s trestním řádem neveřejně. Přesto se nepodařilo utajit, že tři zde obžalovaní a odsouzení lidé se neprovinili ani tím, že by hráli na nějaký hudební nástroj nebo dokonce zpívali. Pivý byl odsouzen proto, že se znal s jedním z obžalovaných z pražského procesu a pozval je se skupinou k vystoupení do své obce, druhý pro toto vystoupení zhotovil asi 20 pozvámek a třetí se jej pouze účastnil a pomohl při pořadatelské službě. Jedině falešná představa soudu a patrně i dalších státních orgánů o tom, že název underground culture nějak naznačuje, že jde o jakési protistátní podzemní hnutí, způsobila, že byly vysloveny vysoké nepodmíněné tresty odnětí svobody. V odvolacím řízení pak byly pouze sníženy výměry uložených trestů, ale výrok o vině zůstal nezměněn.

Hlavní líčení před trestním senátem okresního soudu Praha - západ bylo formálně korektnější, než tomu bylo v Plzni. Avšak ihned při zahájení hlavního líčení došlo k narušení podstatných procesních předpisů. Prokurátor totiž při zahájení líčení vzal původní žalobu zpět a předložil novou žalobu. Podle této žaloby bylo vyloučeno z hlavního líčení 13 osob ze 17 původně obžalovaných a došlo ke změně věcného obsahu žaloby. Jde o závažnou závalu, která je zcela v rozporu s ustanovením trestního řádu. Proto také obhájci navrhovali odročení hlavního líčení, ale senát tento návrh zamítl.

Průběh přelíčení pak zřetelně prokázal, že žaloba postrádá jakékoli opodstatnění, protože i svědci povolání žalobou se svou rozpačitostí ukázali spíše být svědky ve prospěch obviněných. Ani jeden předvolaný svědek jednoznačně nepotvrdil, že vystoupení umělců ho pohoršovalo nebo pohoršovalo kohokoliv jiného.

V hrubém rozporu se závazným ustanovením § 211 tr.ř. pak soud odmítl předvolat další navrhované svědky a jejich výpovědi z přípravného řízení byly jako důkazní materiál přečteny, ačkoliv obžalovaní s tímto postupem nevyslovili souhlas a zmíněné ustanovení bez tohoto souhlasu čtení výpovědí dosažitelných svědků nedovoluje. Tento postup byl evidentně motivován obavou, že by i tito svědci při dodržení ústavní zásady ústnosti hlavního líčení selhali a vypovídali též ve prospěch obžalovaných.

Zcela bezprecedenční je pak skutečnost, že prokurátorovi vylo bylo umožněno předložit jako důkaz až v závěrečné řeči - tedy po skončení dokazování - dopis odboru umění a kultury českého ministerstva kultury, který negativně hodnotí texty skupin Plastic People a DG 307 a označuje je za projev degenerace, nihilismu, klerikalismu a anarchismu. O tento dopis se rozsudek ve svém zdůvodnění opírá. Zapomíná však, že předmětem trestního řízení byl trestný čin výtržnictví a ne - v naší zemi tak neblaze proslulé cejchování - ať již v minulosti z titoismu, trockismu, sionismu anebo nyní z nihilismu, klerikalismu a pod.

V závěru chceme upozornit, že obžalovaným nebylo umožněno uplatnění jejich práva na obhajobu v rozsahu platného právního řádu. Po mnoho měsíců byli drženi ve vazbě bez zákonných důvodů. Jejich obhájcem bylo odepřeno účastnit se v přípravném řízení řady úkonů a u hlavního líčení byly odmítnuty jejich návrhy na doplnění řízení o další důkazy.

V porušování tak elementárních zásad právního řádu, jak k němu došlo v obou procesech, nelze spatřovat pouze omyl anebo nedbalost těch, kteří byli jejich aktéry na straně mocenského aparátu. Již skutečnost, jak o těchto procesech a o celém případě bylo referováno v masových komunikačních prostředcích, představuje přímý nátlak na soud. Nikdo není přece tak naivní, aby z této kampaně nepoznal, že celé trestní řízení se koná pod dohledem vedoucích politických institucí. Je vám i nám dostatečně známo, co tato skutečnost z hlediska nezávislosti soudu v československých podmínkách znamená. Vzepřít se takovému tlaku by znamenalo pro dotčeného soudce přinejmenším ztrátu existence o dalším postihu ani nemluvě. Právníci, kteří se v tak rozporném postavení ocitají, jsou však vystaveni těžké zkoušce mravní odpovědnosti nejen vůči svým spoluobčanům, nad kterými jim dává moc soudcovský talár, ale i vůči celé společnosti a v neposlední řadě svému vlastnímu svědomí. Naléhavě vás proto vyzýváme, abyste si uvědomili, kam vede porušování soudcovské nezávislosti i ostatních atributů právních záruk a jistot.

Opatření, vůči kterým co nejrozhodněji protestujeme, jsou totiž jen poslední v řadě administrativních zásahů, kterými byly postupně omezeny až zneplatněny občanská práva a svobody, zejména právě svoboda umělecké tvorby, vědeckého bádání a svoboda slova. Tyto okolnosti to tedy jsou, jež nás formují do sebeobránného postoje, který může být a nejspíše i bude zneužíván a vydírán, protože označován v nejlepším případě jako "pomlouvání či zrada socialismu". Naše rozhodnutí bránit ohrožovaná práva a svobody však vyvěrá z přesvědčení, že administrativní mocenské politické zásahy posledního období byly zbytečné, že vedou jen k vyvolávání dalších a dalších konfliktních situací v zemi a v neposlední řadě mohou způsobit i nenapravitelnou diskreditaci Československa na mezinárodním fóru.

Ať je nám to milé nebo ne, mladí lidé mají svoje vlastní zájmy a problémy a neumožníme-li jim, aby si vlastními činy konfrontovali svoje názory, ujasňovali je a hledali cesty jak je prosazovat, pak je jako generaci, které by měla zanedlouho vytvářet nové hodnoty a navazovat na naši lepší totiž humannější minulost, ztrácíme.

Nespravedlivým trestním postihem nelze přeci bojovat proti nekonformnímu umění, ani nelze bránit tomu, že zvláště mezi mladými lidmi najde své obdivovatele a přívržence.

Vedení naším socialistickým přesvědčením žádáme vás, abyste v zájmu socialismu a jeho humanistických cílů dali pokyn k revizi těchto i ostatních politických procesů zákonným způsobem i pokyn k zastavení trestního řízení u těch mladých hudebníků a jejich stoupenců, kteří jsou dosud stíháni. Mají právo být nekonformní ať se nám to líbí nebo ne.

V Praze dne 6. listopadu 1976

Tento dopis zasíláme ve smyslu čl. 29 Ústavy ČSSR příslušným ústavním orgánům - prezidentu republiky, předsedovi Federálního shromáždění /s originály podpisů/, předsedovi vlády ČSSR, předsedovi Nejvyššího soudu ČSSR, Generálnímu prokurátorovi ČSSR, ministerstvu spravedlnosti ČSR.

Universitní profesor JUDr. Zdeněk Jičínský, DrSc, do r. 1969 místopředseda České národní rady, předseda ústavněprávního výboru ČNR a profesor University Karlovy v Praze

JUDr. Oldřich Kaderka, do r. 1969 vedoucí oddělení mezinárodních vztahů a politiky ÚV KSČ

Docent JUDr. Vladimír Klokočka, CSc, do r. 1969 děkan právnické fakulty University J. E. Purkyně v Brně a poslanec ČNR

Docent JUDr. Zdeněk Kratochvíl, do r. 1969 I. náměstek ministra spravedlnosti ČSSR

Docent JUDr. Michal Lakatoš, CSc, do r. 1969 vědecký pracovník Ústavu státu a práva ČSAV

Docent JUDr. Zdeněk Mlynář, CSc, v r. 1968 člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ

JUDr. Milan Richter, do r. 1969 náměstek Generálního prokurátora ČSSR a hlavní vojenský prokurátor ČSSR

JUDr. Eva Rychetská, do r. 1969 vedoucí právního odboru Kanceláře prezidenta republiky

JUDr. Josef Rychetský, do r. 1969 vedoucí revizního odboru Generální prokuratury ČSSR

Docent JUDr. František Šamalik, DrSc, do r. 1970 docent právnické fakulty University Karlovy v Praze

Č Á S T VI.

Kampaň a obrana

Poznámka vydavatele:

V den po vynesení rozsudku přinesly všechny deníky základní informaci o odsouzení "výtržníků" - přikládáme na ukázkou noticku z Rudého práva z 24.9.1976. Následujícího dne věnovalo Rudé právo případu rozsáhlý článek a 27.9.76 se přidala i Svoboda. Ostatní tisk mlčel. Teprve 16.10.1976 se ozvala Mladá fronta. Mnoho ze skutečností, jež všechny tři deníky uvedly, se nejen nezakládalo na pravdě, ale nebylo ani předmětem soudního řízení. Protesty proti článkům zařazujeme vždy za příslušným článkem.

Na adresu undergroundu pronešl několik záštiplných vět i Vasil Bilak ve svém předvolebním projevu začátkem listopadu v Prešově. Projev, kde nazval obžalované "spodinou lidské společnosti, výtržníky, narkomany a zloději" přenášela československá televize. Denní tisk včetně Pravdy a Rudého práva však druhého dne tuto pasáž jeho projevu zcenzuroval a o celé věci pomlčel.

Časově se z této kampaně vymykají dva útoky proti undergroundu; oba jsou až z 3.12.1976. Toho dne vysílal čs. rozhlas /stanice Hvězda/ pořad o "výtržnících"; pořad se vyznačoval obvyklými nepravdami a polopravdami, podsouval odsouzeným písně a texty, s nimiž nemají nic společného; byl doplněn i velmi nekyalitními ukázkami písní ze zvukového záznamu. Téhož dne zveřejnil Mladý svět obsáhlý článek Případ Magor, který je o to zákeřnější, že spolu s pomluvami a výmysly přináší relativně nejvíce informací, zřejmě vzhledem ke svému čtenářskému okruhu. Pořad rozhlasu i článek v Mladém světě je třeba chápat jako propagační přípravu nového procesu, tentokrát s šesti obviněnými, kteří byli /spolu s dalšími čtyřmi/ vyloučeni ze společného projednání dne 3. září 1976.

Nebylo v našich silách publikovat monitorovaný záznam zmíněného rozhlasového pořadu. Zařídili jsme alespoň článek z Mladého světa spolu s dopisem tří obviněných, který poslali do redakce Mladého světa a protestem Milana Knižáka. Na rozhlasový pořad reagoval dopisem Vratislav Brabenec.

Závěrečné příspěvky této části tvoří materiály tak říkajíc z "jiné kapsy". Krátce po skončení procesu došly několika zastáncům persekovaných umělců dopisy, v nichž se jim vyslovují díky za jejich zájem a podporu. K dopisům, z nichž tu zveřejňujeme dva /Zdenku Mlynářovi a Petru Uhlovi/, byly připojeny údajné ukázky textů signatářů dopisu /v případě prvního dopisu/, resp. textů těch, na jejichž obranu se postavili /v případě druhého dopisu/. S výjimkou "Sádla" Karla Soukupa není znám autor ani jediného z nich. Jak však na předvolební schůzi ve Vinohradském divadle informoval ministr vnitra Obzina, byly západní tiskové agentury seznámeny s "tvorbou pronásledovaných umělců", aby se již napříště podobnými lidmi nezabývaly. Dotazem u zmíněných agentur bylo zjištěno, že jim byly jako příloha stejných dopisů doručeny podobné texty. Autorství je tedy nasnadě.

Pan dr. Jan Z e l e n k a
generální ředitel Čs. televize

Pane generální řediteli,

dne 7.4.1976 označila Čs. televize - podobně jako ostatní sdělovací prostředky - 19 mladých hudebníků, básníků a zpěváků, kteří byli koncem března v Československu zatčeni, za protispolečenské živly, vyhýbající se práci, za narkomany, alkoholiky, výtržníky a recidivisty, jejichž činnost nemá nic společného s uměním. Vy sám jste pak v sobotu 10.4.1976 večer nazval ve svém vystoupení k XV. sjezdu KSČ zatčené mladé umělce "spodinou".

Dnes, tj. 23.9.1976, byli čtyři z těchto lidí odsouzeni okresním soudem pro Prahu - západ k nepodmíněným trestům vězení za to, že podle výroku senátu jejich tvorba naplnila skutkovou podstatu trestného činu "výtržnictví", a to tím, že projevovala neúctu ke společnosti a pohrdání jejími základními morálními zákony.

Byli jsme jedinými zástupci veřejnosti, kterým se podařilo celé - údajně veřejné - přelíčení sledovat, protože do soudní síně byly kromě několika nejbližších rodinných příslušníků obžalovaných vpuštěny pouze osoby, vybavené zvláštními vstupenkami, veřejnosti nedostupnými.

Považujeme za těchto okolností za svou přirozenou občanskou ~~povinnost~~ a lidskou povinnost sdělit Vám toto: jak konstatovali obhájci i někteří svědkové, je třeba citlivého porozumění k tomu, aby bylo možno věcně posoudit úroveň nekonvenčního uměleckého díla a jeho skutečný vztah ke společnosti. Soud, který se takového posuzování odváží, je třeba zvláště pečlivě varovat možného jednostranného ovlivnění. Domníváme se, že frapantní rozpor mezi vyneseným rozsudkem a celým průběhem přelíčení, které přesvědčivě vyvrátilo nebo aspoň zpřoblematizovalo všechna tvrzení obžaloby, je důsledkem paranoidní atmosféry, která soud jednostranně ovlivnila. K vytvoření této atmosféry jste přispěl i Vy svými veřejnými výroky a zprávami, za jejichž vysílání jste zodpovědný. Nejen tedy, že jste urazil čest československých občanů, že jste se dopustil klamání veřejnosti, že jste porušil princip presumpce nevinny, ale navíc jste se zasloužil o nespravedlivé odsouzení čtyř mladých umělců. To vše je ještě zesíleno okolností, že i takto tendenčně vedené přelíčení vyvrátilo konkrétní obvinění, která Čs. televize proti dosud neodsouzeným občanům vznesla..V lékařských expertízách, posudcích ze zaměstnání a z bydliště, jakož i ve výpovědích svědků není jediný náznak v tom směru, že by některý z odsouzených byl alkoholikem, narkomanem, nebo že by se vyhýbal práci. Všechny předložené materiály svědčily dokonce o pravém opaku, takže senát musel ve svém ~~konstatování~~ rozsudku konstatovat, že všichni obžalovaní vedli řádný život pracujících lidí.

Všichni odsouzení se proti rozsudku odvolali, takže atmosféra, kterou Vaše falešná tvrzení vyvolala, nejenže ovlivnila soud v první instanci, ale mohou ovlivnit i přelíčení v instanci druhé. Vyzýváme Vás proto tímto otevřeným dopisem, abyste své výroky veřejně odvolal a postiženým se omluvil, aby Čs. televize dementovala nepravdivé informace, které o nich vysílala, aby tak konečně byly vytvořeny předpoklady k spravedlivému posouzení jediné věci, o níž jde, totiž zda jakýkoli umělec může vůbec být postaven před soud jen proto, že se jeho tvorba vymyká oficiální estetické normě.

Jelikož nebyl zástupcům sdělovacích prostředků /kromě Časopisu Mladý svět/ povolen přístup do soudní síně a jelikož přelíčení bylo veřejné, dáváme Vám spolu s tímto dopisem stejně jako ostatním sdělovacím prostředkům - k dispozici podrobný záznam z průběhu přelíčení, který jsme pořídili, doplněný o pokus charakterizovat i jeho atmosféru, a žádáme Vás, abyste jej publikoval.

Jeden z odsouzených řekl ve svém závěrečném vystoupení, že ho přitahovala atmosféra láskyplného bratrství, kterou se vyznačovaly koncerty, na nichž vystupoval. Víme, že tohoto mladého člověka nemůžete nikdy pochopit, domníváme se ale, že nemáte právo ho urážet a hnát do vězení.

Věra J i r o u s o v á
historička umění
Navrátilova 11, Praha 1

Václav H a v e l
spisovatel
Vlčice u Trutnova

Jiří N ě m e c
psycholog
Ječná 7, Praha 2

V Praze 23.9.1976

Příloha

ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE, 111 50 Praha 1, Jindřišská 16

Naše zn. 771/Bě/Bu/76

Praha dne 12. října 1976

Věra Jirousová
Navrátilova ul. 11
Praha 1

Věc: dopis ze dne 23.9.1976

Sekretariátem ústředního ředitele Československé televize nám byl postoupen Váš dopis ze dne 23.9.1976, spolupodepsaný Václavem Havlem a Jiřím Němcem. Sděluji Vám, že vzhledem k jeho bezpředmětnosti jej tímto považuji za vyřízený.

JUDr. Václava Bělohlávková
ved. právního a organizačního odboru

/podpis nečitelný/

Rudé právo, 24.9.1976:

O d s o u z e n í v ý t r ŝ n í k ů

PRAHA 23. září /ČTK/ - Ve dnech 21. - 23. září se konalo u okresního soudu Praha-západ hlavní líčení v trestní věci proti obžalovaným Ivanu Jirousevi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabencovi pro trestné činy výtržnictví ve spolupachatelství podle ustanovení paragrafu 9/2 a paragrafu 201/1,2 trestního zákona.

Dne 23. září byl vynesен odsuzující rozsudek. Ivan Jirous byl odsouzen na osmnáct měsíců, Pavel Zajíček na dvanáct měsíců, Svatopluk Karásek a Vratislav Brabenec na osm měsíců, všichni nepodmíněně.

Rudé právo, 25.9.1976:

Na lavici obžalovaných výtržníci

Včera byla uveřejněna zpráva o hlavním líčení u okresního soudu Praha-západ proti obžalovaným Ivanu Jirousovi, Pavlu Zajíčkoví, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabencovi pro trestné činy výtržnictví.

Z celé záležitosti se již řadu týdnů pokoušejí nejrůznější tiskové agentury a orgány různých západních zemí dělat senzaci a vyvolávají dojem, že jde o politický útlak opozičních "nekonformních" umělců. Za všechny citujeme alespon hlasný ~~žánr~~ titulok francouzského listu Libération: Kulturní opozice na lavici obžalovaných.

Každá z civilizovaných spořádaných zemí má své zákonodárství. Státní moc chrání bezpečnost země i jednotlivých občanů. A tak už to zpravidla bývá: kdo se neřídí zákony země a porušuje je, musí počítat, že bude stíhán, souzen a odsouzen. Protispolečenské jevy, mezi něž patří i výtržnictví, které je v našem trestním zákoníku uvedeno pod paragrafem 202, nehodláme trpět. Tím spíše, je-li opakované, organizované ve skupině a budí-li veřejné pohoršení, vede-li k mravnímu narušování.

Jestliže jsou jiné země, ve kterých jsou za "normální" považovány chuligánství, výtržnictví, ve kterých jsou více méně lhostejní k narkomanii mládeže, ve kterých dekadence, nihilismus patří ke stylu života, to přece ještě neznamená, že takový způsob života bychom chtěli uplatňovat my a že dovolíme, aby byl vštěpován tím či oním způsobem naší mládeži.

Ti, kteří byli odsouzeni, po několik let vystupovali jako členové beatových skupin s názvem Plastic People of the Universe a DG-307. Avšak to, co provozovali, snad ani nejtolerantnější člověk nemůže nazvat uměním. Stud a zákon nám brání, abychom byt na ukázkou uveřejnili alespon jeden z textů jejich písní. Řekneme-li, že jsou vulgární, je to slabý výraz. Jsou sprosté, oplázlé. Lze s naprostou jistotou předpokládat, že ti, kteří spustili pokřik o "pronásledování" hudebníků v ČSSR, velmi dobře vědí, o jaké elementy jde.

"Hudebníci" neobstáli před komisí Pražského kulturního střediska, která je oprávněna na základě zkoušky podle umělecké kvality vydávat kvalifikační zařazení. Hudbou lze stěží nazvat ječení, třískání a nepředstavitelné řvaní. A tak není divu, že občané v místech, kde se setkali s těmito výtečníky, ostře kritizovali zejména vulgárnost v textech, nevhodné chování, ustrojení a celkový zjev hudebníků i návštěvníků, kteří se na jejich seance sjížděli. Právem se rozhořčovali a protestovali proti výtržnictví.

Většině mladých lidí, kteří mají rádi kulturu a umění, kteří mají rádi hudbu, i většině našich mladých stitелů beatové muziky, jsou přirozeně jména odsouzených zcela nezná-

má. To však nezabránilo západním sdělovacím prostředkům, aby z nich neudělaly málem představitele našeho umění a prezentovaly je svým čtenářům jako "oběti" politického systému, jako mučedníky kultury.

Před okresním soudem však nebyli souzeni a odsouzeni ani za umění, ani za politiku, ale za výtržnictví. Politiku z celého případu dělají ti, kteří hledají záminku k rozpoutání dalších protičeskoslovenských kampaní, k pošpinění naší země. Hodí se jim to k tomu - a to právě pro poměry ve vlastních zemích - aby odváděli pozornost lidu od tíživých problémů současných životních nejistot, jež jim způsobuje všeobecná kapitalistická krize, aby omluvili morální marast, všeobecný úpadek a všechny neduhy dnešní kapitalistické společnosti. A tak obrazejí pozornost svých čtenářů jinam, předkládají jim v podobě novinových senzací sousta, která je mají aspoň na pár dní nasytit. Jsou při tom nevybíraví a uvádějí věci, jež jsou v příkrém rozporu se skutečností. Ale je to stará a pro ně osvědčená taktika: ojevovat "strašáky" socialismu.

Vždyť co ví západoněmecký, francouzský, americký, italský či anglický čtenář o jakémsi Jirousovi, Karáskovi, Brabencovi, Zajičkoví? Noviny mu je představují jako experimentující hudebníky a umělce a současně jako kulturní opozici.

Naše společnost netrpí žádné formy chuligánství, výtržnictví, přirozeně a právem se brání morální špíně a snažím infikovat naši mládež tím, co každý slušný člověk odsuzuje a co narušuje duchovní zdraví mladé generace. Naše mládež má ráda hudbu populární a může se jí věnovat bez jakýchkoli zábran. Chodí na vystoupení nejrozličnějších skupin. V Československu v současné době působí na 1 400 beatových skupin, z nichž většina vystupuje veřejně a žádné z nich není omezována činnost nebo ovlivňován repertoár.

Naše kulturní politika je významnou součástí našeho života. XV. sjezd KSČ zdůraznil, že naše strana si váží umělců a kulturních pracovníků, kteří chápou společenské poslání své práce a obětavě a s tvůrčím zaujetím slouží výchově socialistického člověka, obohacení jeho duchovního života. Naše společnost podněcuje tvorbu a rozvíjí bohatý kulturní život. Každý skutečný tvůrce, který svým uměním povznáší člověka, tříbí jeho umělecké vnímání a estetický cit, se může plně uplatnit.

Jenomže taková kulturní politika se nelíbí - konečně jako nic, co v naší společnosti děláme - některým lidem u nás doma. Exponentům pravice, kteří nenávidí naše zřízení a používají všech prostředků, aby je poškozovali. Je to hrstka stále týchž lidí, která chce ze všeho vytloukat politický kapitál. A tak ti různí Mlynářové, Krieglové, Havlové a další se obrazejí na západní sdělovací prostředky, různé komitety, protestují, organizují akce. Proto vůbec nepřekvapuje, že jsou původci či spolutvůrci i této nejnovější "senzace". A nepřekvapuje ani to, do jakých spodin naší "kultury" jsou dnes nuceni sahat, kde hledají své opěrné body.

Paní Jarmila Houřová

Rudé právo

Na pořící 30

P r a h a 1

Paní redaktorko,

V Rudém právu ze dne 25.9.1976 komentujete soudní proces ukončený vynesením rozsudku u okresního soudu Praha-západ dne 23.9.1976. Obžalovanými v tomto procesu jsou naši nejbližší příbuzní. Vzhledem k tomu, že nevíme o jiné možnosti, jak informovat veřejnost na stejné publikační úrovni, na jaké byl prezentován Váš článek, žádáme Vás, jako reprezentantku čs. tisku o toto:

1/ Naši příbuzní byli v citovaném příspěvku označeni plným jménem. Připomínáme, že rozsudek v této době dosud nena- byl právní mocí a že tento způsob publicity je velmi neob- vyklý, odporuje zákonu a vytváří nebezpečný precedent nacti- utržení občanů, kteří se ve své současné osobní situaci stě- ží mohou bránit. Je snad možné si představit, že ve shonu redakční práce v deníku nebo i z jiných důvodů se může při- hodit podobný - byť velmi zarážející - chybný krok. Pak je na místě jediné řešení - napravit ho. Novinářská etika zná rozsáhlou škálu podobných omylů a tím má i možnost znát při- nejmenším stejně velkou škálu způsobů, jak je pro člověka, který se ve svém povolání dopustil podobného mravního pro- hřešku, možno se s věcí čestně vyrovnat.

2/ Váš příspěvek je zatím nejsouhrnnějším komentářem k zá- ležitosti našich příbuzných v čs. sdělovacích prostřed- cích. Je proto velmi na pováženou, že informuje o případu v rozsahu podstatně širším, než zahrnuje znění ~~obžaloby~~ žaloby. Je tedy vlastně jakousi širší a obsáhlejší ~~obžalobou~~ žalobou, než je znění soudní žaloby samo. Jak například soudní přelíčení informovalo o hudebních kvalifikačních zkouškách těchto hu- debních skupin před komisí Pražského kulturního střediska? Ne úplně tak, jak uvádíte ve svém článku. Jak toto přelí- čení uvádělo souvislosti s "exponenty pravice, kteří nená- vidí naše zřízení"? /citováno z vašeho článku/ O tom nepad- lo ani slovo. Atď. atď. Jak souvisí podobné přehmaty s no- vinářskou etikou? Jaké místo jste před vyslovením těchto úsudků dala možné oponentuře? Vyčerpala jste opravdu všech- no? Opravdu bylo v soudním líčení a v soudní rozsudku řeče- no všechno to, co píšete? A naopak - nechybí ve vašem člán- ku řada podstatných informací z celého líčení?

3/ Neoprávněným zveřejněním plných jmen obžalovaných a uvá- děním faktů a souvislostí, s kterými se čtenáři vašeho listu nemohli seznámit jiným způsobem, jste podle našeho přesvědčení podstatně poškodila dobré jméno a osobní situa- ci našich příbuzných. Zároveň jste tímto znevážila občan- ské mínění o úrovni a věrohodnosti čs. sdělovacích prostřed- ků. Žádáme Vás proto, abyste adekvátním způsobem /tisková

oprava, vysvětlující článek, osobní konfese apod./ uvedla
záležitost do pořádku.

V Praze dne 30.9.1976

Juliana Jirousová
Stará Říše 33
okr. Jihlava

Marie Zajíčková
Erbenova 18
Praha-Radotín

Marie Benetková
Mimoňská 216
Zákupy, okr. Č. Lípa

Stanislava Karásková
hrad Houska
okr. Č. Lípa

Svoboda, 27.9.1976:

Další bublina splaskla

Minulý týden probíhalo u okresního soudu Praha-západ hlavní líčení proti 4 "hudebníkům" Ivanu Jircusovi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabencovi pro trestné činy výtržnictví.

Tito obžalovaní, ze kterých se západní žurnalisté v poslední době snažili udělat velké umělce a obětní beránky, po několik let vystupovali jako členové hudebních skupin Plastic People of the Universe a DG-307, které neměly oprávnění k veřejné produkci, na různých místech naší republiky se skladbami, pro jejichž některé texty je pojmenování vulgární lichotivé. Už samotné názvy skladeb, jako například Nářek dosud nenarozených dětí a další, mnohé prozrazují... Je proto zcela pochopitelné, že ve většině míst se tito "hudebníci" setkali s neporozuměním a kritikou posluchačů, a někde museli svá vystoupení i předčasně ukončit.

Oni však nejen hráli, ale sami i některé akce organizovali. Pod různými záminkami si půjčovali sály pro své pořady, na které pak pozvánkami zvali své přátele, především z Prahy. Co říci na to, že mnohdy účastníci těchto "koncertů" ještě při nástupu do objednaných autobusů nevěděli, kde se vůbec akce pořádá...? A na podobné tajné akce, na něž byl prý vstup pečlivě kontrolován, se sjíždělo na 300 vyznavačů tohoto "umění". Aby jejich zážitek byl ještě silnější, dostávali některé texty i namnožené.

Umělecký vedoucí, jak se I. Jircus nazývá, před soudem prohlásil, že považuje V. Brabence za našeho špičkového džezového hudebníka. O to víc se divíme, že o hráče takových kvalit neprojevíly zájem naše nejlepší soubory a navíc že skupina, v níž působil, nedostala od Pražského kulturního střediska na základě zkoušky kvalifikační zařazení a tím možnost k veřejné produkci.

Tečkou za "uměleckou" činností těchto hudebních skupin bylo vystoupení v Bojanovicích v okrese Praha-západ v únoru letošního roku, kde I. Jircus pod záminkou svatební oslavy, ačkoliv se ženil již počátkem ledna 1976, uspořádal koncert pro svých 300 přátel... Zde naposledy zazněly jejich experimenty, jak rádi tito hudebníci své výtvořky nazývají. Od té doby z nich dělají sdělovací prostředky v západních zemích umělce první velikosti, přestože u nás je prakticky nikdo neznal.

Ve čtvrtek vynesl okresní soud Praha-západ rozsudky. Pro trestné činy výtržnictví ve spolupachatelství podle ustanovení paragrafu 9/2 a paragrafu 202/1,2 trestního zákona, byl odsouzen I. Jircus na 18 měsíců, P. Zajíček na 12 měsíců, S. Karásek a V. Brabenec na 8 měsíců, všichni nepodmíněně.

Případ byl tedy uzavřen. Západním žurnalistům další jimi nafouknutá bublina splaskla. U nás nemá o podobné "umělce" nikdo zájem. Naopak ti umělci a kulturní pracovníci, kteří chápou své společenské poslání v socialistické společnosti, mají nejen velké pole působnosti, ale i podporu nás všech.

/mo/

Titl.
Svoboda,
orgán středočeského KV KSČ,
redakce,
Praha 1 - Nové Město
Na Florenci 3

V novinách, za něž odpovídáte, byl v pondělí 27. září 1976 uveřejněn článek "Další bublina splaskla", podepsaný šifrou "mo", týkající se procesu s čtyřmi obžalovaným, odsouzenými v první instanci dne 23. září 1976. Byly jsme jako osoby obviněným blízké na tento údajně veřejný proces vpuštěny, přestože jsme nedisponovaly tajně distribuovanými vstupenkami. Víme tedy, jak hlavní líčení probíhalo. Podle našeho názoru prokázalo naprostou nevinu všech čtyř obviněných. O tom, zda bylo důkazní líčení úplné a dalších a dalších závadách, na něž poukázali obvinění a jejich obhájci, bude rozhodovat soud v druhé instanci. Autor článku veřejně manifestoval své stanovisko. Že si při tom sám odporuje, píše-li např. v druhém odstavci svého článku, že "se sjiždělo na 300 vyznavačů tohoto umění" a přitom tvrdí, že "u nás nemá o podobné umělce nikdo zájem" - to jistě není bezvýznamné. Týká se to však spíše otázky jeho žurnalistické profesionality. Společensky nejzávažnější je, že porušil zásady novinářské etiky. Jmenoval totiž plnými jmény obviněné, u nichž rozsudek dosud nenabyl právní moci. Tím porušil zásadu presumpce neviny, zakotvenou v právním řádu našeho státu. Žádáme vás proto, abyste uveřejnili v plném rozsahu tento otevřený dopis spolu s jasnou a nedvojsmyslnou opravou, ve které se všem čtyřem obviněným omluvíte.

Uvědomte si přece také, jaký úsudek si soudný čtenář o způsobu vašeho referování o čtyřech pražských obviněných udělá, když na téže stránce vašich novin čte zprávu o procesu s Američankou Patricií Hearstovou, kde aspoň náznakem uvádíte argumenty obhajoby, což u pražského procesu zcela opomíjíte. Mají snad obvinění v Československu menší práva, mají být docela umlčeny jejich důvody, jimiž hájí svou nevinu?

V Praze 30. září 1976

Juliana Jirousová
Stará Říše 33
okr. Jihlava

Marie Zajíčková
Erbenova 18
Praha - Radotín

Marie Benetková
Mimoňská 216
Zákupy, okr. Č. Lípa

Stanislava Karásková
hrad Houska
okr. Č. Lípa

Mladá fronta, 16.10.1976:

VÝTRŽNOST, KTERÁ SE OCITLA PŘED SOUDEM

T u č n á d á v k a h r u b o s t i

Nikoli poprvé a jistě^{ani} zdaleka ne naposled se opět v minulých dnech rozezvučely propagandistické sirény v některých západních sdělovacích prostředcích. Projevily "hluboký zájem" o osud socialismu v Československu. Nepřekvapuje, že se přitom řídí stejnou recepturou, jak ji před desetiletími odhalil Vladimír Iljič Lenin: "jedné metody buržoazní tisk vždy a ve všech zemích nejvíce používá a tato metoda spolehlivě působí. Lži, dělej rozruch, křič, opakuj lež - něco z toho vzejde."

Nejsou-li k dosažení průkazné argumenty, volí někteří akteri kampaní proti zemím socialistického společenství nejrůznější metody. Do káží se k dosažení svých cílů spojit třeba s ďáblem jen když z toho vytrískají politický kapitál. Nevyhýjí se žádným prostředkům, aby špinili a očernovali i naši vlast.

Stejně platí o pokřiku, jaký některé sdělovací prostředky na Západě rozpoutaly kolem procesu, který se před několika týdny konal u okresního lidového soudu Praha-západ proti čtyřem výtržníkům.

POHLED DO ZÁKULISÍ

Ozvaly se nejen západní sdělovací prostředky. Svůj zájem a péči o ČSSR projevili i exponenti pounorové a posrpnové politické emigrace i někteří někdejší činitelé pravicového revizionismu a oportunismu, kterým se zřejmě zdálo výhodné ukázat na tomto případě, jak jim "leží na srdci" politické dění v Československu. Také oni zorganizovali, jako už potolikáté, podpisovou akci, aby upozornili, že "zastrašujeme a umlčujeme mladé lidi, kteří odmítají oficiální normy" /Zdeněk Mlynář, František Kriegel, Václav Havel aj./. Neuplynulo tolik let, abychom zapomněli z jakého "moudrého pramene" tyto rady vycházejí a jaká je jejich podstata. Ještě si dobře pamatujeme, jak zdatně dokázali mnozí z těchto rádců okřikovat každý sebe nepatrnější názor, než který prezentovali oni, apoštolové "pražského jara 1968". Ale o to konečně v daném případě ani tak nejde. Před soudem se ocitla čtyřčlenná skupina "hudebníků" - Ivan Jirous, Pavel Zajíček, Svatopluk Kárašek a Vratislav Brabenec. Byli obžalováni a odsouzeni pro trestné činy výtržnictví, které podle § 202 trestního zákoníku jsou neslučitelné s chováním občana naší socialistické společnosti.

O co konkrétně šlo? Několik let tito lidé vystupovali jako členové beatových skupin, nazývajících se Plastic People of the Universe a DG 307. Podíváme-li se trochu do jejich historie, zjistíme, že první ze skupin působila již od roku 1967. Prošla svým vývojem, někdo zůstal, jiní odcházeli. Měnili se manažeři i repertoár. Mizeli hudebníci, přibývalo

laiků... Nebylo možné se divit, že melodické zvuky začal postupně nahrazovat vrískot a bušení, jejichž hluchost se dala měřit na desítky decibelů. Z hudebních nástrojů se začaly stávat mechanismy na výrobu a mixáž zvuku. Považovalo se za čest býti neholen a nestříhán i několik roků. Vulgární výrazy prosáklý texty programu.

Stejně jako pro každé hudební těleso, které veřejně vystupuje před publikem, i pro ně však platí závazné normy. Jimi se řídí stovky hudebních skupin, beatových skupin, které jsou mezi mladými lidmi tak oblíbené. Platí stejně tak pro dechovky, jako pro pop music. Určující je umělecká úroveň a kvalita. Toto kritérium tedy platilo i pro jmenované, a tak se také se svým programem ocitli před komisí Pražského kulturního střediska. Když neobstáli a pro zcela nevyhovující uměleckou přípravu a úroveň propadli, zvolili si jinou cestu. Hledali a navazovali sami kontakty. Tak třeba se snoubenci H. uzavřeli dohodu, že při jejich svatbě se připraví pěkné "tůčo", byt mají budoucí novomanželé malý, zajde se tedy na MNV, aby souhlasil s propůjčením sálu, a už to jelo. Přijeli "hudebníci", fanoušci, ctitelé.

POŘÍZENÍ BYLO RŮZNÉ

Leckde naletěli na klam, dokonce těmto "hudebníkům" zaplatili tučný honorář. Jinde přetekla míra trpělivosti. Tak třeba již v červnu 1972 uveřejnil časopis zručského Sázavanu odsuzující článek pod názvem "O podobné umění nestojíme". V něm je vyličená výtržnost povedených hudebníků, kteří k nim zavítali s programem hluboce urážejícím mladé publikum. Podobné zkušenosti mají i na písecké průmyslovce, kde organizátoři plesu uzavřeli smlouvu o vystoupení /Kčs 2000,-/ a těmito "umělci" a těšili se, jak pěkně užijí společenský večer. Leč krátce po zahájení nezbyvalo než ukázat "umělcům" píseckou bránu a vykázat je z města. Vulgárnost nejhrubšího zrna v Písku neobstála. Společně s nimi museli odejít i pojízdni "stálí příznivci", kteří si na mnohé akce zakupovali po pražských hospodách vstupenky s pornografickými a jinými náměty, v ceně 10 - 40 Kčs. Podobných příkladů bychom mohli uvést dostatečné množství. Sami účastníci těchto vystoupení, při nichž tito povedení umělci účinkovali, se začali obracet na organizátory, aby zabránili dalšímu konání podobných podniků. Upozorňovali, že takováto škodlivá činnost je prováděna na úkor všech poctivých beatových skupin, které se těší oblibě mezi mladými.

VÝTRŽNICTVÍ PŘED SOUDEM

Několikrát byli ti, kteří se ocitli na lavici obžalovaných, upozorněni, že provádějí činnost neslučitelnou s našimi zákony. Teprve poté, když byly vyčerpány ~~všechny~~ veškeré preventivní prostředky, byli žalováni z výtržnictví. Před soudem se neocitlo umění, vždyť v daném případě o ně ani nešlo. Před soudem bylo souzeno a odsouzeno výtržnictví a chuligánství, které se dostalo do rozporu se zákony našeho státu. Této skutečnosti se chytili různí lidé na Západě a dávají nám rady.

Jestliže si mnohé země v situaci, kdy všeobecná krize kapitalismu zachvátila nejen jejich ekonomiku, ale i celý morální život, libují v rozvoji narkomanie, sexuální nevázanosti, dekadenci, neunavená to, že tohoto "příkladu" budeme využívat, že nám někdo bude právě z tohoto zorného úhlu vnučovat představy o životním způsobu. Jak jinak pohlížet na rozhorlená slova západoněmeckého deníku Süddeutsche Zeitung, který v nedávných dnech uvedl, že prý režim dal za vyučenou ~~žm~~ všem, kdož by "chtěli tančit podle západní kytary". Francouzský Figaro zahorekoval, že před soudem se ocitli nikoli výtržníci, ale čtyři nekonformní hudebníci. Slovem do protičeskoslovenské kampaně přispěl také spolkový předseda Mladých demokratů NSR H.Knirsch. Rozzlobil se, že odsouzená výtržnost je v rozporu s "duchem Helsink". Ať promine spolkový předseda Mladých demokratů H.Kirsch, ale věřím, že ani on by nebyl příliš nadšeným obdivovatelem "výtržnosti", kdyby jeho soukmenovci měli písně a la těch výtečníků, které československý lidový soud pro výtržnost odsoudil. Jedna z písní se například nazývala: Malý soukromý koncentrák /...Až si koupím jednou koncentrák/ a vyberu si do něj oběti/ pak ztýráám všechny svináky/ jenž jsou mi k smrti prokletí/. Všechny ty svině zkurvený/ měly by u mně přísný řád/ k smrti bych je tu utahal/ tuhle svobodu nemám příliš rád./

Mnozí lidé na Západě by z celého případu rádi udělali politickou záležitost. Hodí se jim, aby vyvolávání a organizování protisocialistických kampaní využívali k odpoutání pozornosti od problémů vlastního světa. Vůbec jim přitom nevadí, že na svých stránkách nazývají Jirouse Jirušem a líčí, o jak velké umělce šlo. Napomínají nás, že odsouzení byli lidé, kteří skládali, zpívali a hráli hudbu, která prýštily z ideového proudu "underground culture". K nejvíce lkajícím se i dnes připojují ti, kteří si u nás v šedesátých letech dělali patent na rozum ve znalostech "revoltující mládeže". "Vědecky" nám představovali mládež sedmdesátých let, jaká bude neukázněná a neklidná. To vše se jim nyní hodí do jejich koncepce, na kterou před desetiletím sázeli. Svě přání vydávají za skutečnost ohánějící se hesly o svobodě a demokracii. Připomeneme s odstupem desetiletí slova, která chtěli v krizových letech 1968 - 1969 přeměnit do tvaru skutečnosti, když nedlouho předtím obdivovali tzv. Beat Generation a její ideologii. Tehdy hlasitě mluvili o objektivní tendenci těchto hnutí takto: "Tito nešťastníci kráčejí cestou, kterou vytyčila Beat Generation, až k hořkému konci: vrhají se ze střech, pumpují do sebe morfium, požívají v ohromných dávkách veronal, až se nakonec dostanou do psychiatrických léčeben."

Takový životní způsob a styl je nám cizí. Výtržnictví, které se ocitlo před okresním lidovým soudem Praha-západ, je v nejvyšším rozporu se samou podstatou našeho společenského řádu. To by si měli uvědomit i ti, kdož lkají a hořekují nad vulgárností nejhrubšího ražení, kterou náš soud a konečně i každý, kdo se s podobnými hrubostmi setkal, po zásluze odsoudil a odmítá.

ÚČTA K ČLOVĚKU

Teprve socialismus otevřel netušené možnosti pro uplatnění tvořivých sil člověka, dal a dává široký prostor všem lidem bez rozdílu, věnuje mimořádnou pozornost talentům a kulturním hodnotám. Politika Komunistické strany Československa, znovu vyjádřená v přijatých závěrech XV. sjezdu KSČ, je důsledně založena na tom, aby se všestranně rozvíjely ty nejlepší stránky lidské osobnosti, k nimž kultura a umění výraznou měrou přispívají. Jestliže na Západě prosakuje komercializace a honba za ziskem i do této oblasti, zahlcuje konzumenta morálním bahnem, pak my v našem socialistickém společenství máme zcela rozdílné představy o rozvoji tvůrčích sil člověka. Základním a určujícím je pro nás socialistický humanismus a účta k člověku. Usilujeme o to, abychom podněcovali ty nejlepší vlastnosti, které člověk má; socialistická kultura a umění jsou oním mocným prostředkem, který dává lidem křídla v jejich zápase za nové a ušlechtilé cíle. Vážíme si všech kulturních a uměleckých vymožeností nejen naší, ale i světové kultury. Patříme k těm zemím, v nichž se dostává plné kulturní a umělecké svobody tvůrcům i nejširším lidovým masám. Tvůrčí svobodu však nechápeme tak, jak by si ji rádi představovali někteří "rádci", kteří se zhlédli v podobných projevech, jaké nám předkládali umělci typu Plastic People a DG 307. Plné uplatnění u nás mají a budou nadále mít nejvýraznější kulturní a umělecká tělesa, včetně těch více než tisíce beatových skupin, které se setkávají s oblibou také u naší mládeže. Leč podobné výtvary hrubosti, jaké nám předváděli ti, kteří se ocitli před soudem, nebudeme nikdy za umělecké projevy považovat, nemají totiž s uměním nic společného.

ZDENĚK HRABICA

Pan

Karel H o r á k - šéfredaktor Mladé fronty
Panská 8, Praha 1, Nové Město

Pane šéfredaktore,

obracíme se na Vás jako šéfredaktora novin, kde byl 18.10. 1976 uveřejněn článek "Tučná dávka hrubosti" od Zdenka Hrabici. Jsme členy tam jmenovaných hudebních skupin The Plastic People of the Universe a DG 307, soudně stíhanými na svobodě. /Někteří z nás byli až 5 a půl měsíce ve vyšetřovací vazbě a všichni jsme obeznámeni s obsahem soudního spisu./ Nemáme přístup k informacím ze západních sdělovacích prostředků, jaký zřejmě autorovi článku zaručuje jeho povolání. Byli jsme tedy překvapeni vyličeným obsahem naší činnosti. Ještě více nás však překvapilo, že článek nevychází z materiálu, který byl shromážděn vyšetřovacím řízením a projednáván v soudní síni okresního soudu pr Prahu-západ. Jinak by totiž autorovi článku nemohlo uniknout, že všichni čtyři obžalovaní v procesu Jirous a spol. požívali jak v místě bydliště, tak na pracovišti pověsti řádně pracujících lidí. Asi by mu neuniklo ani to, že ti z nás, kteří nenosili vous ani delší vlasy, byli předvedeni k soudu po půlroční vazbě nestříhání a neholení. /Tolik k jeho formulaci, že se "považovalo za čest být neholen a nestříhán několik roků"./

Zejména nás však překvapil v článku uveřejněný text "Malý soukromý koncentrák", který je nám autorem přičítán. Prohlašujeme se vší odpovědností, že tento text vůbec neznáme a že nebyl námi zhudebněn ani jinak zveřejněn. Není také obsažen v našich soudních spisech.

Žádáme Vás proto, abyste v novinách, za něž odpovídáte, otiskl tento náš dopis, nebo aspoň oznámení, že ve svrchu uvedeném článku byl publikován text, který nesouvisí s naší tvorbou.

V Praze 21. října 1976

Josef J a n í č e k
Poďskalská 4, Praha 2

Otakar M i c h l
U Smaltovny 20, Praha 7

Jiří K a b e š
Čestmírova 10, Praha 4

Pavel Z e m a n
U Ladronky 68, Praha 6

Milan H l a v s a
Šlikova 9, Praha 6

Jan K i n d l
Na Benátkách 397, Praha 5
Radotín

Mladý svět, 3.12.1976:

P Ř Í P A D M A G O R

Ve dnech 21. až 23. září se konalo u okresního soudu Praha-západ hlavní líčení v trestní věci proti obžalovaným Ivanu Jírousovi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabenci pro trestné činy výtržnictví ve spolupačatelství podle ustanovení § 9/2 a 202/1,2 trestního zákona. Dne 23. září byl vynesен rozsudek. Ivan Jírous byl odsouzen na 18 měsíců, Pavel Zajíček na 12 měsíců, Svatopluk Karásek a Vratislav Brabenec na osm měsíců, všichni nepodmíněně. 11. listopadu proběhlo odvolací řízení u krajského soudu v Praze. Rozsudek okresního soudu pro Praha-západ byl potvrzen v plném rozsahu.

Zpráva, jakých čteme v Černých kronikách dost. A přece jiná. Ne kolem každé podobné události se snaží přátelé i přítelíčkové obžalovaných vytvořit aureolu hrdinství, obět-ních beránků a atmosféru případu století.

O CO VLASTNĚ ŠLO

Odsouzení byli, až na jednoho, členy hudebních skupin The Plastic People of the Universe a DG 307.

Plastic People... přeloženo znamená Plastičtí lidé z vesmíru. Skupina vznikla koncem šedesátých let z poměrně známých The Primitives Group a orientovala se také na tzv. Psychedelic music, což je hudba založená na exotičnosti a hudebním novátorství, zaměstnávající a maximální míře smysly posluchačů. Postupně se ve skupině měnili hudebníci a provozovaná hudba rapidně ztrácela někdejší úroveň. V roce 1970 bylo proto skupině odňato oprávnění veřejně vystupovat. Podle informací Pražského kulturního střediska požádala skupina o nové kvalifikační zkoušky až v listopadu loňského roku.

Skupina DG 307. Dg je zkratka slova diagnóza a diagnostické číslo 307 značí "občasné stressové stavy..." Název nevznikl náhodně, neboť většina členů obou skupin se podrobila nebo podrobovala psychiatrickému léčení. Ke kvalifikačním zkouškám lidových hudebníků se i skupina DG 307 přihlásila až v listopadu 1975.

Profesor Jaroslav Lauda, předseda kvalifikační komise při PKS: "Požádali jsme obě skupiny o předložení textů, a když nám bylo řečeno, že texty sebou nemají, doporučili jsme jim, aby si je nechali schválit na dramaturgickém oddělení PKS. Závěr naší komise zněl tak, že hráči na hudební nástroje jsou na velmi nízké hudební úrovni a z toho důvodu jim kvalifikace nebyla udělena."

Nicméně mezi rokem 1971 a 1975 uspořádali vystoupení na více než dvaceti místech, vystoupení, které byla "v hrubém rozporu s cíli, kulturou a morálkou naší společnosti a jejími kulturními hodnotami, jejich tvorba naplnila skutkovou

podstatu trestného činu výtržnictví, a to tím, že projevovavla neuctu ke společnosti a pohrdání jejími základními morálními zákony".

MAGOR A SPOL.

Čtveřice odsouzených jsou vzdělání, mladí lidé.

Ivan J i r o u s /32/ - přezdívaný Magor, absolvent dějin umění na filozofické fakultě, v letech 73 až 74 osm měsíců ve výkonu trestu za výtržnictví, od roku 1969 léčen ambulantně na psychiatrii pro poruchu osobnosti a sklon k psychopatii. Působil jako umělecký vedoucí Plastic People, organizoval srazy skupin a jejich příznivců, vystupoval jako hlavní ideolog "podzemní" kultury.

Pavel Z a j í č e k /25/ - střední průmyslová škola a čtyři semestry ČVUF, vedoucí skupiny DG 307, autor jejích textů, psychické poruchy od dětství, třikrát hospitalizován na psychiatrické léčebně, dodnes léčen na schizoidní psychopatii.

Vratislav Brabenec /33/ - absolvoval čtyřleto zahradnickou školu a čtyři ročníky Komenského bohoslovecké fakulty. Kvalifikační komisi PKS označen za jediného slušného hudebníka obou skupin.

Svatopluk K a r á s e k /34/ - Komenského bohoslovecká fakulta, vystupoval samostatně v rámci některých akcí organizovaných Jirousem.

Další členové skupin a autoři: Z.F. - uznán nepřičetným, M.H. od 17 let léčen a několikrát hospitalizován na psychiatrické léčebně, J.J. v minulosti pokus o sebevraždu, psychiatricky léčen. Atd. atd.

FAKTA A SVĚDECTVÍ

Po jedenasedmdesátém roce vystupoval soubor Plastic People na řadě veřejných produkcí, svazáckých akcí nevyjímaje. Zajímavé ale je, že se nikdy nevracel na stejné místo znovu. Proč?

Dva příklady pro ilustraci.

Svazácký funkcionář SPŠE v Písku byl pověřen organizací školního plesu. Vedle domácího tanečního orchestru chtěl jako hostující kapelu pozvat na ples ještě nějaký modernější soubor. Doslechl se od kamaráda o pražské skupině, která je ochotna k nim přijet hrát. Slovo dalo slovo a byla tu: "Smlouva o dílo mezi Ivanem Jirousem a plesovým výborem SPŠE Písek. Ivan Jirous zajistí scénickou koncepci vystoupení zmíněné skupiny na plese. K uzavření smlouvy opravňuje Ivana Jirouse členství v teoretické sekci Svazu výtvarných umělců /číslo průkazu 9013/..."

Na to, že soubor nemá kvalifikační přehrávky a tudíž právo k veřejnému vystupování, se přišlo až později. Na to, že průkazka Svazu výtvarných umělců, kterou se Jirous vykazoval jako osoba kompetentní, je už dlouhou dobu neplatná, nepřišli dotyční vůbec.

Student, který koncert skupiny sjednal: "Mohu říci, že když skupina na plese vystoupila, byli jsme otřeseni. Byli zarostlí a špinaví a ještě větší otřes byl, když začali hrát. Ještě dlouho jsem pak od svých spolužáků slyšel různé nářky na skupinu, a to vždy v tom nejhorším slova smyslu."

Vystoupení skupiny bylo přerušeno, bylo zjištěno, že nemají oprávnění k vystupování, sjednaná částka jim byla vyplacena a byli požádáni o okamžité opuštění sálu...

Předsedkyně ZO SSM ve Zruči n. Sázavou se dozvěděla od bratra o jisté bigbeatové skupině z Prahy, která je ochotná za 2000 Kčs u nich hrát. A zase se sepisovala smlouva mezi příslušnou ZO SSM a Ivanem Jirousem.

"Podle této smlouvy zajistí Ivan Jirous, umělecký vedoucí hudební a výtvarnické skupiny Plastic People of the Universe scénickou koncepci vystoupení této skupiny na taneční zábavě ve Zruči 24.6.1972."

Jaké však bylo překvapení domácích tancechtivých návštěvníků, když dlouho před začátkem byly vchody obsazeny dvěma sty lidmi, kteří sice vypadali, jako by přijeli na výlet do Posázaví, ale s trampy neměli společného vůbec nic. Snad jen zevnějšek traperů. Pořadatelé se snažili rozmluvit jim vstup do sálu, ale početní převaha "výletníků" vykonala své... A byl poprask. Sešel se CZV SSM a zjistilo se, že o skupině vlastně nikdo nic předem nevěděl, k akci zaujal negativní stanovisko a vyvodil velmi rozumná opatření: provedl instruktáž všech předsedů ZO o zásadách uzavírání smluv na všechny kulturní a jiné podniky...

V roce 1975 našly soubory Plastic People a DG konečně zřizovatele. Stala se jím organizace Československého svazu požární ochrany jedné vesničky poblíž Prahy. Soubory nabídli zřizovateli jako protislužbu 10% ze zisků. Na smlouvě je razítko organizace, podpisy jenom Jirouse a Zajíčka. Zástupce požárníků si možná nechtěl pálit prsty...

V posledních třech letech začal Jirous organizovat vystoupení skupin jako "soukromé posvatební veselice". Příklad z roku 1974: Před svatbou přišel za budoucím ženichem a nabídl mu, že mu přijedou zahrát. Dotyčný souhlasil a na Jirousovu výzvu si na jméno své nastávající pronajal sál kina v jedné vesnici na benešovském okrese. Jaké ale bylo překvapení, když místo patnácti kamarádů, které si na oslavu pozval, jich z Prahy přijelo sto padesát. Dva plné autobusy, auta. Netušil totiž, že se na jeho svatbě odehraje "První hudební festival "druhé kultury"".

"Běžím s h..... proti plátnu
do plátna to h..... zatnu."

Tak například začínalo vystoupení DG a básníka Zajíčka.

Vstup na tyto "výkřiky zoufalství" představitelů "druhé kultury" byl většinou deseti až čtyřicet korun, datum, místo a hodina byly utajovány do posledního okamžiku. Atmosféra veselí byla tíživá, a tak se musela k radosti hostinských zalívat. Občané vesnic, ve kterých se srazy konaly, se nestačili divit. Na ně se už pozvánky nevztahovaly, a tak poznávali "druhou kulturu" hodně zblízka:

"V sále byl takový řev, že nebylo vůbec rozumět, co zpívají nebo vykřikují. Někteří z účastníků pak měli texty napsané na papíře. Když jsem se zeptal jednoho, proč je takový kravál, že tomu nerozumím, tak mi na to odpověděl, že proto mají texty na papíře, aby si je mohli číst."

"Jednalo se o hudbu dost monotónní, která spíš lidi oblbne, než dá nějaký užitek. Mně osobně se toto vystoupení vcelku nelíbilo, slyšel jsem už daleko lepší skupiny. Jediné, co jsem z vystoupení měl, byla práce, protože jsem přitom musel s dalšími členy SSM uklidit sál, na kterém zůstalo množství papírů a spousta lahví od piva a alkoholu."

"Mohu prohlásit, že jsem tam prakticky neviděl střízlivou osobu. Vím, že se tam tancovalo a přítomní se svlíkali do půl těla, pokud je mi známo, tak doslova šíleli na zemi a váleli se po podlaze."

"DRUHÁ KULTURA" ZBLÍZKA

V přednášce nazvaná Zpráva o třetím českém hudebním obrození nazývá Jiřina naši současnou společnost "duchovním ghettem" a předkládá svým příznivcům jako povinnost účastnit se aktivně destrukce "establishmentu", vytvořit kulturu nezávislou na oficiálních komunikačních kanálech a společenském ocenění.

Když táhli na akci do určité vesnice, připadali si údajně jak husiti. Táhli, aby šířili kulturu. Jakou? Posuďte sami. Citujeme z textů "druhé kultury".

Vyřadili jsme vyloženě vulgární texty, protože používané výrazy řadí Švejka k předškolní četbě a můžete se s nimi setkat pouze občas na veřejném záchodku. Koneckonců i z ukázek, které dále uveřejňujeme, si můžete sami udělat představu o kulturnosti autorů a úrovni jejich myšlení:

Je libo návod?

Zahoďte mozky
zahoďte srdce
zahoďte všechno
co vás dělá člověkem
Staňte se prasetem
Staňte se prasetem

Autoportrét

My blázniví apoštolové
my spasíme svět
my převrácení hitlerové
zasadíme květ

my blázniví apoštolové
rozbouráme zeď
my tajně snící vandalové
naočkujem sněť

my blázniví apoštolové
řeknem dneska teď
my přiblíží kreténové
ukřižujem svět

my blázniví apoštolové
poručíme leť
my opilci a narkomani
rozkmitáme svět

my blázniví apoštolové
příští svět je náš
my blázniví apoštolové
MY JSME MESIAS

KDYŽ REVOLUCE, TAK V SEXU ?

Bratři a Sestry, buďte volný.
Volný v lásce i sexu.
Oddejte svou duši Dáblu.
Nebojte se LSD.
Bratři a sestry, pijte a radujte se.
Buďte volní. Buďte FREE.
Žijte intenzívně, milujte se co nejvíce.
Milujte se všude.
Doma i na ulici, ve dne i v noci.
Dělejte sex. Buďte FREE.

LEPŠÍ MARIÁNA NEŽ MARIÁNA ?

Naládujem se na noc koksem
a pudem spolu spát
snad je to lepší s tebou takhle
než prostě milovat

naše sny vodletí do nebe
změní se v růžový páry
a naší lásce na zemi
zbejvají černý máry

sežeň mi kilo mariány
mý sny tě budou milovat
má láska vydrží všechny rány
skrz to kilo mariány

RECEPT NA TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU ?

...
Vypil 7 piv
a 15 rumů k tomu
ukrad ježíška z jesliček v jindřhradci

BEZE SLOV, A TO HNED RADĚJI DVAKRÁT ...

...
miluju hirošimu a nagasaki
bylo tam tak teplo a světlo v tu chvíli
jak je mi líto že jsem nemoh chvilpnout
na atomovou nemoc

...
Až si koupím jednou koncentrák
/koncentárk/
a vyberu si do něj oběti
pak ztýráám všechny svináky
jenž jsou mi k smrti prokletí

Děkujeme umělcům "druhé kultury" za poučnou lekci.
Dále snad netřeba.

ODEZVA

Zadržení skupiny osob převážně ze skupin Plastic People a DG bylo samozřejmě vítanou záminkou pro řadu západních komentátorů k napadání socialistické demokracie, svobody slova, k výpadům proti Veřejné bezpečnosti atd.

Intenzívně se tomuto případu věnuje samozřejmě Svobodná Evropa. Protože co také pořád vymýšlet? Převzali například z francouzského týdeníku Nouvel Observateur fejeton, ve kterém se tvrdí, že rock'n'roll je v Československu zakázán a kdo dovolí, aby se hrál, může se octnout ve vězení. To ale není všechno. Označuje zatčené za "zneuznané umělce" se vznešenými cíli, "výkřiky doprovázené záměrně disharmonickými tony" jako výraz "určité fáze zoufalství" a projev životního postoje "zhrzených a bezradných intelektuálů". Nakonec ale i Svobodná Evropa konstatuje, že dotyční se "mohou jevit jako obyčejní hulváti". Zajímavá je také reakce rakouského orgánu socialistické strany Arbeiter Zeitung, který pod titulkem Pop hudba v žaláři kvalifikuje obžalované jako reprezentanty "pravého umění". Španělský tisk přinesl zprávy o tom, že v Československu zavřeli do vězení zakladatele klubu pop music, BBC kvalifikovala repertoár skupin jako protest proti průmyslové spotřební společnosti, západoněmecký Frankfurter Allgemeine Zeitung zase považuje obě skupiny za nejproduktivnější z československého hudebního a literárního podzemí.

V naší republice existuje přes 1400 kytarových skupin, zaměřených od prosté populární hudby určené k tanci, až po hráčsky i posluchačsky náročný a v současné době velice oblíbený jazzrock. Z poměrně široké základny vyrostli vynikající mladí rockoví hudebníci. Normálně veřejně vystupují, nahrávají pro rozhlas a pro hudební vydavatelství Supraphon, Panton i Opus. Na deskách u nás také vycházejí licenční snímky kvalitních hudebních souborů ze zahraničí. Jen v Diskotéce Mladého světa, která je přece jen zlomkem celkové produkce hudebních vydavatelství, vyšly nebo vyjdou Modrý efekt, Barnodaj, C.K. vokál, Katapult, SBB, Generál, Puhdys, Santana,

Deep Purple a chýstají se další tituly. Ale tyto informace se jaksi k žurnalistům příslušných sdělovacích prostředků nedostaly.

Z celé kampaně kolem soudního procesu je vidět jediné: všechny prostředky jsou dobré k tomu, aby se vyvolal dojem, že členskou základnu "československé opozice" netvoří jen několik málo prominentů, ale i široká obec mladých příznivců populární hudby.

PREVENCE

Podle slov pracovníků Bezpečnosti odpovědných za prevenci v podobných případech, bylo zadržení hlavních viníků krajním opatřením, když veškerá předběžná varování se nesetkala s náležitým ohlasem. S řadou účastníků srazů se hovořilo, někteří byli pokutováni za výtržnosti, jiní byli dokonce vzati na pohovor k prokurátorovi. Hlavní organizátoři však dlouho mizeli a vědomi si zájmu Bezpečnosti pořádali srazy utajované. Vyšetřování a vlastní soudní proces není žádným zasahováním do kultury, jejím řízením a kontrolou jsou pověřeny instituce pro tuto oblast specializované. Dále pracovníci Bezpečnosti zdůrazňovali: "Nám nejde o zakazování nějaké hudby. Pro podobné projevy by byli souzeni třeba i úplně bezvlasí hráči dechovky. Je třeba diferencovat. Mezi spoustou mládežnických kapel je mnoho těch, které se rockovou hudbou zabývají seriózně, poctivě se snaží o vlastní vyjádření. Je na kulturních zařízeních, aby se podobné věci neopakovaly."

Případ Magor, jak jsme si ho nazvali, je u konce. Bublina o nekonvenčních avantgardních umělcích splaskla.

PŘIPRAVIL:

KOLEKTIV REDAKCE MS

Titl.
redakce Mladého světa
poštovní přihrádka 746
Panská 8
P r a h a 1

Ve 49. čísle vašeho časopisu vyšel článek Případ Magor, uvedený větami: "Ve dnech 21. a 23. září se konalo u okresního soudu Praha-západ hlavní líčení v trestní věci proti obžalovaným Ivanu Jirousovi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabenci pro trestné činy výtržnictví ve spolupachatelství podle ustanovení § 91/2 a 202/1,2 trest. zákon. Dne 23. září 1976 byl vynesena rozsudek, Ivan Jirous byl odsouzen na 18 měsíců, Pavel Zajíček na 12 měsíců, Svatopluk Karásek a Vratislav Brabenec na 8 měsíců, všichni nepodmíněně. 11. listopadu proběhlo odvolací řízení u krajského soudu v Praze. Rozsudek okresního soudu pro Prahu-západ byl potvrzen v plném rozsahu."

To je objektivní informace, proti které nelze nic namí-
tat. Cílem vašeho článku však bylo ještě něco jiného: vytvo-
řit atmosféru, ovlivnit veřejné mínění určitým směrem. V té-
to své snaze jste se nedrželi pouze objektivního referování
o soudních spisech, o průběhu procesu, jeho okolnostech atd.,
ale vložili jste se do případu s osobním zaujetím.

Mnoho skutečností jste zamlčeli, jiné jste jednostranně
zdůraznili a konečně jste také publikovali materiály, které
k tvorbě odsouzených nepatří. Přitom vám byl obsah soudních
spisů dobře znám /také z nich citujete/ a někteří z vás se
soudního procesu osobně zúčastnili, neboť dostali zvláštní
vstupenky, k nimž veřejnost neměla přístup.

Několik příkladů vaší tendenčnosti: Abyste vzbudili do-
jem, že jde o špatnou hudbu /což sice nemá se soudním posti-
hem co dělat, ale vytváří to atmosféru/, píšete v rozporu
se skutečností, že hudba skupiny Plastic People "rapidně
ztrácela někdejší úroveň. V roce 1970 bylo proto skupině od-
náto oprávnění veřejně vystupovat. Podle informací Pražského
kulturního střediska požádala skupina o nové kvalifikační
zkoušky až v listopadu loňského roku." Ani jeden z uvedených
bodů není správný - viz soudní spisy. Např. přehrávky byly
dvě. Při první z nich - v roce 1973 - byli přítomni hudební
odborníci, a ti námítky neměli.

Abyste vzbudili dojem, že jde o lidi duševně méněcenné
/což opět nemá se soudním postihem co dělat, ale vytváří to
atmosféru/, vítězným tonem odhalujete a rozhlašujete psychia-
trické diagnózy, rozepisujete se ze široka o psychiatrickém
lécení atd. /To je druhá tvář Mladého světa, který se uchází
o důvěru mladých lidí, kteří se ocitli v duševní krizi - viz
příslušné rubriky časopisu./

A konečně vrchol všeho. Místo textů odsouzených, otisku-
jete věci, které nejsou jejich dílem. I tyto texty přitom
uveřejňujete zkomoleně, s falešnými názvy, vynechávkami, bez

podotknutí, že ve dvou případech jde o rukopisné výpisky a náčrty, jež neměly být a předtím nikdy nebyly jakkoli publikovány. /Jde o 3. a 6. vámi otištěný text - oba byly zabaveny u MiROslava Skalického, odsouzeného již dříve v Plzni. V jeho spisech, které byly přiloženy ke spisům Ivana Jirouse a ostatních, je obsaženo objasnění charakteru těchto zcela soukromých zápisů. /Naopak jsou ve spisech založeny všechny inkriminované texty: Ivana Jirouse, Plastic People, DG 307 i Svatopluka Karáska. Z nich jste neotiskli ani řádku. /Ne-počítáme-li dvě řádky, vytržené z improvizované promluvy Pavla Zajíčka, o nichž ale zase v rozporu se skutečností píšete, že byly řečeny na "Prvním hudebním festivalu druhé kultury". / Také vaše informace o přednášce Ivana Jirouse je v obou bodech nesprávná. I. Jirous zde výslovně říká, že cílem druhé kultury u nás není destrukce establishmentu, a "chození na hory", o němž mluví I. Jirous, jež pravým opakem "tažení na akce", jak to charakterizujete vy.

Konečně ještě jednu - pro nás nejdůležitější - připomínku. "Případ Magor, jak jsme si ho nazvali, je u konce", píšete závěrem. To ovšem není pravda. Řada dalších obviněných - mezi nimi i my sami - čeká stále na soud. Ten probíhá v atmosféře, kterou pomohl vytvořit i váš článek. Nejsme tak naivní, abychom doufali, že otisknete i tu nejmírnější tiskovou opravu, natož pak, že byste poskytli prostor pro článek na naši obhajobu /jsme připraveni vám ho poslat/. Chtěli jsme vám však přesto připomenout dosah vaší lidské, občanské a novinářské odpovědnosti.

V Praze 16. prosince 1976

Josef J a n í č e k

Milan H l a v s a

Jiří K a b e š

Vážená redakce,

v 49. čísle, XVIII. ročníku MS, na str. 14 a 15, v článku "Magor" jsou publikována torza textů několika písni. Přesto, že to není nikde výslovně uvedeno, ze souvislosti vyplývá, že jejich autory jsou zmiňovaní členové skupin Plastic People, DG nebo někdo z jejich okruhu.

Abych uvedl celou věc na pravou míru, prohlašuji, že útržky textů uvedených pod ztrapňujícími názvy jako "Je libo návod", "Autoportrét", "Lepší Mariána než Mariána", "Recept..." a první část /až ke slovům " na atomovou nemoc" / "Beze slov..." jsou mým dílem a soukromým vlastnictvím, nejsou nikde publikovány ani rozšiřovány a nebyly ani od roku 1968 nikde provozovány. Nechapu, jak se tedy dostali k vám do redakce a jak mohly být publikovány v podobných souvislostech. Chci také podotknout, že zkrácení textů, vytržení z kontextu a vydávání vyloženě parodických, zesměšňujících pasáží za vážné ideje, nedává dobrou vizitku práci redakce. Např. píseň, z níž je citát o Hirošimě a Nagasaki /citovaná část je jakýmsi recitovaným prologem/, je vášnivým protestem proti atomové hrozbě. Píseň "Stante se prasetem" napadá velmi ostře maloměšťáctví. Je pravdou, že prostředky velmi nevybíravými, ale myslíte, že si to zdegenerovaný, vývoj brzdicí měšťák nezaslouží? "Apoštolové": to je sám sebe shazující popěvek o bláznivém mládí plném snů, představ a kácení model. /Neuvedený refrén přece zní: "Jak, jak, jak bejt pták?"/

Vyloženým protestem proti narkomanii, používajícím v umění tolik obvyklou formu parodie, je text o "mariáně". Jeho parodičnost je opravdu zjevná. Nemohu uvěřit, že to zkušený publicista /-té/ nepoznal /-i/. To platí i o následujícím torzu z "Receptu", který je částí písně "Milujte jižní Čechy", a je jasnou poetizující nadsázkou /to platí o celém textu skladby, kterou otištěný útržek absolutně nereprezentuje/.

Žádám o řádné dementi otištěné ve vašem časopise, nejlépe o otištění tohoto dopisu v plném a nezkreslujícím znění. Žádám tím vlastně jen o napravení prohřešků proti autorskému právu /zakotvenému v autorském zákoníku/, kterých jste se dopustili.

Žádám o řádné vysvětlení, kde jste k mým textům přišli. Je mi to zcela nepochopitelné, poněvadž nejsou /jak jsem již podotkl/ nikde k dispozici.

Doufám, že celou věc uvedete co nejdříve do pořádku.

Děkuji.

Praha, 13. prosince 1976

Milan Knížák
Tulipánová 2802
Praha 16 - Zahradi
město 106 00

Československý rozhlas

řediteli čs. rozhlasu a redakci vysílání Studia 7

Věc: několik poznámek k vysílání Studia 7 dne 8.12.1976
v 17 hod. na stanici Hvězda "o odsouzených výtržnících"

Dovoluji si vás upozornit, že jsem byl odsouzen za výtržnictví k osmi měsícům vězení a tento trest jsem si odpykal 18.11.1976. Nechápu, kdo dává pokyny ke štvanici ve sdělovacích prostředcích, neboť k tomu jsme již odsouzeni nebyli. Moje obhajoba před veřejností neobstojí a tak jsem vystaven útokům lidí, kteří se opírají o vaše "informace". Ve zkratce uvádím několik nesrovnalostí:

- Malou noční hudbu v barbarské úpravě nehrála žádná ze jmenovaných skupin
- svědectví pana Kosíka o pornografiích před soudem neobstálo
- jestliže byl někdo léčen na cokoli, není možné, podle lékařské etiky to vytrubovat v rádiu
- povídání o Karáskovi je napačklá pomluva, nic víc
- zjistěte si, laskavě autorství textů, které citujete a souvisí-li skutečně se jmenovanými skupinami
- pan Tesárek měl v Lišnici vidění, neboť nikdo se tam nepovaloval po zemi, ani nevykřikoval ono: hari, hari...
- na žádném koncertě jsem si nevšiml amerických vlajek aj. symbolů na oděvech diváků

Tolik nepřesností snad na tak krátkou relaci stačí. Prostudujte si příště pořádně spisy, je jich hodně, ale použijete-li šikovného střihu, změní se názor na stížnost... atd. Střih je zážrak a vy s ním umíte dobře pracovat. Bez zábran před čímkoli, bez práva nechat promluvit pomlouvané, bez zveřejnění našich stížností, bez ohledu na zákon. Zkrátka můj trest neskončil výstupem z věznice, ale pokračuje.

Žádat vás o omluvu nebo o opravu považuji za zbytečné. Závěrem vám děkuji za přehrání úryvků skladeb skupiny DG 307; je to dobrá muzika.

V Praze 18.12. 1976

Vratislav Brabenec
člen skupiny Plastic People
Koněvova 752
Horní Počernice
P r a h a 9

Tento dopis našel doc. dr. Zdeněk Mlynář dne 8. října 1976 ve své schránce na dopisy; dopis nebyl odeslán poštou. K tomuto dopisu byly přiloženy texty písniček Hnisavá hostina, V prdeli, Jen se trochu.

Vážený pane doktore

Od našich přátel jsme se dozvěděli, že jste prokázal mimořádnou osobní statečnost a zaslal dr. Husákovi dopis na podporu našich kolegů, kteří se v minulých dnech stali obětí režimu a v zaranžovaném procesu byli nespravedlivě odsouzeni.

Vážíme si vašeho neohroženého postoje a je pro nás ctí, že jste pochopil myšlenky našeho hnutí a jako jeden z mála se postavil na naši obranu.

Za Váš projev statečnosti jsme se rozhodli jmenovat Vás čestným členem naší skupiny a v upomínku zasíláme ukázkou naší tvorby.

Protože chceme, aby se Váš statečný čin stal známý v celé společnosti, zasíláme kopii tohoto dopisu včetně našich textů redakcím RP, LD, MF, Svobodného slova a Práce se žádostí o uveřejnění.

Doufáme, že se budeme moci s Vámi osobně setkat a své poděkování Vám tlumočit ústně.

KRUH PŘÁTEL PLASTIC PEOPLE

/napsáno černým fixem/

dále následují čtyři podpisy ve čtyřech barvách propisovací tužkou, které se podařilo identifikovat - s největší pravděpodobností - jako jména Jelínek - Lacin - Pastyřík - Vána.

HNISAVÁ HOSTINA

Sezvu si k hostině výbor
votevřu konzervu hnisu
naostřím voplzlej příbor
nandám si chlupatou mísu

Hnisavá hostina
voplzlá hostina
hnisavá hostina
mlaskavě začíná

Válím suď zvrácený pěny
rozkrájím vodnatou krysu
v hostině nesnesu změny
vystříkám kečup z penisu

Hnisavá hostina
voplzlá hostina
hnisavá hostina
příchuť mít začíná

Všechno to svařím a zamíchám
zahustím hnisavou krví
v stadiu sifilu pelíchám
opuchlý pucejře smrdí

Hnisavá hostina
voplzlá hostina
hnisavá hostina
chutnat všem začíná

K hostině výbor zasedá/
všem přeju dobrý chutě
nejvíc si mlaská předseda
slizký hnis stéká po bradě

Hnisavá hostina
voplzlá hostina
hnisavá hostina
působit začíná

Všichni s rozkoší na hajzl
odchází
všichni s rozkoší jdou zvracet
splachovat hostinu nesnáším
hnis musím do konzervy vracet

Hnisavá hostina
voplzlá hostina
hnisavá hostina
konzervou začíná.

x x x

V PRDELI

Ach
KÁŠČÉ, KÁŠČÉ do prdele
věřím v tebe
žel, jak ve vše
jako v nebe

x x x

JEN SE TROCHU

Jen se trochu blbe vzmuž
ať jsi žena
nebo muž.

Co jsi posral obližeš
mám strach,
že to nezmižeš.

Tento dopis obdržel Petr Uhl dne 14.10.1976 poštou. K dopisu byly přiloženy následující texty: Hnisavá hostina, Nevím co bych, Sádlo, Všechna slast, Pivní rostlina, Jen se trochu, Variace na Tomana. Mimo hnisavé hostiny a Jen se trochu, které jsou přepsány u předešlého případu /viz dopis Z. Mlynářovi/, přepisujeme všechny ostatní.

Drahý bratře,

v poslední době jsi projevil neobvyklou morální pomoc při perzekuci našich mladých přátel moderního umění.

Jako vděk Ti posíláme některé ukázky z jejich tvorby a doufáme, že i nadále zachováš našim přátelům i nám přízeň.

Čs. socialistická opozice - sekce mladých

Nevím co bych

Nevím co bych
za to dal
kdybych, kdybych
na vše sral
kdybych na vše
mohl prdět, ach
jak se komu líbí
surdět.

Sádlo

Vepřo, knedlo zelo sádlo večere
Nažerem se, přežerem se, poserem se
Máma na stůl nosí sádlo večere
Nažerem se, přežerem se, poserem se
Po večeři táta leží, sádlo večere
Nažerem se, přežerem se, poserem se,
Všichni spí a prdí, sádlo večere
Nažerem se, přežerem se, poserem,
Vepřo, knedlo zelo sádlo

VŠECHNA SLAST

A tak je
všechna slast
v prdeli, ať
Kochu -
kde když se
sotva zrodí forma
už stíhá tvrdou
normu norma.

PIVNÍ ROSTLINA

Do prdele
čí pak je to
asi vina, že
krom toho všeho
ostatního hnoje
jsem jenom
pivní rostlina.

VARIACE NA TOMANA

Variace na Tomana
v níž máti se svěruje
panna, že ji potkal
v lese Toman, starý
lesní erotoman:
"Ach do prdele
máti má, prd
primeros, sem
těhotná."

Č Á S T VII.

O d v o l á n í

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v neveřejném zasedání dne 8. října 1976 o stížnosti obžalovaných Pavla Z a j í č k a , Svatopluka K a r á s k a a Vratislava B r a b e n c e proti usnesení okresního soudu Praha-západ, ze dne 23.4.1976, číslo jednací T 379/ 76-811,812,813 takto:

Podle § 148 odst. 1 písmeno c/ tr.ř. se podané stížnosti z a m í t a j í .

O d ů v o d n ě n í

Napadenými usneseními rozhodl soud I. stupně, že se obžalovaní Pavel Zajíček, nar. 15.4.1951, Svatopluk Karásek, nar. 18.10.1942 a Vratislav Brabenec, nar. 28.4.1943, podle § 72 odst. 1 tr.ř. z důvodů uvedených v ustanovení § 67 písm. c/ tr.ř. ponechávají ve vazbě. Tato rozhodnutí o ponechání obžalovaných ve vazbě zdůvodnil soud I. stupně v podstatě tím, že obžalovaní byli soudem I. stupně uznáni vinnými podle podané žaloby trestným činem výtržnictví ve spolupachatelství podle §§ 9/2, 202/ odst. 1,2 tr. zákona. Obžalovaným byly uloženy nepodmíněné tresty odnětí svobody a to obžalovanému Zajíčkovi v trvání 12 měsíců, obžalovaným Karáskovi a Brabencovi v trvání osmi měsíců. Odsuzující rozsudek soudu I. stupně není dosud v právní moci, obžalovaní podali proti tomuto rozsudku odvolání ihned po jeho vyhlášení, okresnímu prokurátorovi lhůta k ~~navrhnutí~~ podání odvolání ještě plyne. S ohledem na to, že je dána důvodná obava, že by obžalovaní po propuštění z vazby mohli pokračovat v trestné činnosti, je další trvání vazby obžalovaných plně ve shodě se zák. ust. § 67 písmeno c/ tr.ř.

Toto rozhodnutí soudu I. stupně o dalším trvání vazby napadli obžalovaní Zajíček, Karásek a Brabenec v zákonné lhůtě stížností. Tuto svoji stížnost obžalovaní Karásek a Brabenec v podstatě zdůvodnili tím, že nemají faktickou možnost pokračovat v trestné činnosti, že všechny potřebné důkazy byly provedeny a že další důvody jejich vazby zcela pominuly. Obžalovaný Zajíček podanou stížnost nezdůvodnil.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal z podnětu podaných stížností napadená usnesení i řízení jim předcházející v rozsahu ustanovení § 147 odst.1, tr.ř. a dospěl k závěru, že podané stížnosti nejsou odůvodněné.

Jak z obsahu spisu vyplývá, byli obžalovaní, kteří předmětné stížnosti podali, soudem I. stupně odsouzeni pro závažnou protispolečenskou činnost a za to jim byly uloženy nepodmíněné tresty odnětí svobody, jak jsou shora uvedeny. Postoj, který obžalovaní k předmětné činnosti zaujali, vyvolává důvodnou obavu, že by obžalovaní v trestném jednání pokračovali. Proto rozhodl soud I. stupně zcela v souladu se zákonem ustanovením § 67, písmeno c/ tr.ř., když obžalované ve vazbě ponechal.

Ze všech těchto důvodů odvolací soud podané stížnosti jako nedůvodné zamítl a rozhodl jak je shora uvedeno.

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 6. října 1976

Předseda senátu:

JUDr. Ludvík Engelsmann

Dne 11. listopadu 1976 proběhlo u krajského soudu v Praze na Karlově náměstí veřejné zasedání odvolacího řízení v trestní věci proti historikovi umění Ivanu Jirousovi - uměleckému vedoucímu beatrockové skupiny The Plastic People of the Universe, básníkovi a zpěvákovi Pavlu Zajíčkovi - vedoucímu beatrockové skupiny DG 307, evangelickému teologovi a zpěvákovi Svatopluku Karáskovi a saxofonistovi skupiny Plastic People Vratislavu Brabencovi, kteří byli ve dnech 21. - 23. září t.r. okresním soudem pro Prahu-západ odsouzeni pro trestný čin výtržnictví, jehož se měli dopustit tím, že se v jejich skladbách vyskytovaly tzv. vulgární výrazy, které prý působily jako hrubá neslušnost, dotýkající se základních morálních hodnot společnosti. Odvolací soud tvořil tříčlenný senát: předseda senátu JUDr. Engelsmann, předsedící JUDr. Špitálník a JUDr. Kučera. Žalobu reprezentoval prokurátor krajské prokuratury JUDr. Trnka. Zasedání bylo údajně veřejné; přístup do soudní místnosti kromě jednajících však mělo pouze asi 5 osob vybavených zvláštními vstupenkami, veřejnosti nedostupnými, a 5 nejbližších příbuzných obžalovaných. Přestože v soudní síni bylo ještě asi 10 volných míst, nebyla vpuštěna shromážděná veřejnost, v níž byl rovněž zástupce mezinárodní organizace Amnesty International JUDr. Wolfgang Aigner z Vídně a zástupci mezinárodních tiskových agentur. Kromě širšího okruhu přátel a příznivců hudebních skupin byli také přítomni představitelé politického života jako Dr. František Kriegel a dr. Gertruda Sekaninová-Čákrťová a další, kteří přišli již k soudu první instance.

Zasedání zahájil předseda senátu čtením posudků znalců z oboru psychiatrie a konstatoval, že okresní soud se nevypořádal náležitě s těmito posudky a navrhl přihlédnout k nim podrobněji v této instanci. Dále zhodnotil ze soudního spisu svědecké výpovědi a prohlásil, že zhruba 40 výpovědí je usvědčujících a asi 25 výpovědí hovoří ve prospěch obžalovaných. Přečetl jména svědků z obou jmenovaných skupin. Nelze ovšem vysledovat podle jakého kritéria byly svědecké výpovědi vyhodnoceny, neboť v řadě svědků, kteří údajně usvědčují obžalované, byli kromě jiných jmenování mnozí svědci, kteří byli předvoláni okresním soudem a v žádném smyslu nepotvrdili znění obžaloby a výslovně upřesňovali své předchozí výpovědi ve prospěch obhajoby - jako například režisér Dlouhý a kameraman Schauer, kteří natočili při vystoupení v Postupicích dokumentární film.

V další části jednání přečetl předseda senátu texty Pavla Zajíčka pro skupinu DG 307. Texty písní Plastic People a písní Svatopluka Karáska čteny nebyly. Tentokrát tedy byla prvně překonána prudeřie soudní instituce, ba právě naopak, pozornost byla zaměřena pouze na texty skupiny DG 307, v nichž se vyskytuje asi 9 tzv. vulgárních výrazů, z nichž některé se opakují. /Je třeba uvést, že texty Plastic People obsahují jeden tzv. vulgární výraz a to pouze v jedné písni; u S. Karáska jde o písně dvě, obsahující po jednom tzv. vulgárním slovu./ Monotonní přednes Zajíčkových apelujících básnických textů před "veřejností" soudní síně vytvořil situaci, která jednoznačným způsobem potvrdila, že básnické slovo je živé a oslovující jen pro ty, kdož mu jsou otevřeni. Pro hluk z ulice textům vůbec nebylo rozumět, čemuž se snažil předseda senátu odpomoci tím, že zvýšil hlas, když narazil na nějaké "neslušné" slovo.

Poté předseda senátu seznámil soud s dalším obsahem spisu; přečetl zamítavé posudky Pražského kulturního střediska ze dvou kvalifikačních přehrávek, zprávy místních organizací SSM, které záporně hodnotí vystoupení Plastic People v Ledči, Zruči n/Sázavou a Písku, kde ale hráli převzatý repertoár skupin The Velvet Underground, The Fugs a několik vlastních skladeb s anglickými texty. - Jak vyplývalo z výpovědí svědků před okresním soudem, nikdo z přítomných nebyl pohoršen, nicméně hudba této orientace neodpovídala vkusu ať už místních kulturních činitelů /Leděč, Zruč n.S./ nebo rodičovskému sdružení a profesorskému sboru /Písek/. Potom byla čtena zpráva ministerstva kultury o textové části tvorby jmenovaných skupin, kterou po ukončení důkazního řízení předložil okresní prokurátor jako hlavní argument své obžaloby. Do spisu jako důkaz bylo rovněž zařazeno vyhodnocení zabavených magnetofonových pásků a teoretický text I. Jirouse Zpráva o třetím českém hudebním obrození, která zároveň dokumentuje činnost Plastic People a DG 307. Dále byly čteny posudky na obžalované z pracoviště a bydliště, které potvrzují, že vedli řádný život pracujících lidí. K této části spisů předložil JUDr. Dítě společenskou záruku, kterou poskytuje V. Brabencovi jeho pracoviště /doklad, že zaměstnavatel je ochoten za něho ručit, jestliže bude propuštěn na svobodu/, a žádal, aby byla rovněž zařazena do spisů.

Jako další bylo čteno odvolání okresního prokurátora pro Prahu-západ, JUDr. Kovaříka, který zdůrazňoval, že činnost obžalovaných vykazuje vyšší stupeň společenské nebezpečnosti, neboť v textech jde o "objektivní hrubou neslušnost", spáchanou s úmyslem přímým ve smyslu § 4 trestního zákona. K jednotlivým obžalovaným navrhuje, aby u I. Jirouse bylo přihlédnuto k tomu, že po dlouhou dobu organizoval všechna vystoupení a u P. Zajíčka zdůraznil, že byl vedoucím skupiny DG 307. Žádá, aby S. Karásek byl souzen také za vystoupení v Postupicích a Přešticích /kde S. Karásek zpíval písně, v nichž podle výpovědí svědků nebylo vůbec žádné tzv. neslušné slovo/ a za vystoupení v Kostelci u Křížku /ačkoli při předchozím procesu sám připustil na základě svědeckých výpovědí, že tam S. Karásek vůbec nevystoupil/. U V. Brabence připomíná, že jde o recidivu, tudíž nemá být bráno za polehčující okolnost, že už před 10 lety vypršela lhůta jeho předchozího podmíněného trestu. Závěrem žádá pro všechny obžalované vyšší tresty.

Po krátké pauze, při níž byla vyklizena jednací síň a množství přátel a příznivců shromážděných v průběhu dopoledního jednání mělo možnost pozdravit obžalované, vedené chodbou soudu, pokračovalo zasedání čtením písemného záznamu obhajovacích řečí, v nichž byly shrnuty hlavní body obhajoby u první instance. V rámci obhajoby JUDr. Motejla, zastupujícího S. Karáska, byla též čtena zpráva synodního seniora česko-bratrské církve evangelické ThDr. Kejře, obsahující kladné hodnocení osoby obžalovaného a jeho činnosti v duchovní správě, z níž odešel z rodinných důvodů, aniž mu byl odebrán souhlas k vykonávání duchovenské ~~praxe~~ funkce. Obhájce JUDr. Motejl dal rovněž soudu k dispozici posudek národního umělce básníka Jaroslava Seiferta, který považuje tzv. vulgární slova v Karáskových textech za zcela logická, neboť zdůrazňují lidový charakter jeho písní. Říká se zde doslovně: "považuji tyto písně za seriózní pokus básníka, který usiluje o nový

tvár. Ukázky svědčí o talentu nábožensky zaujatého autora, vnitřně přesvědčeného o svém kněžském poslání".

Pak vystoupil prokurátor JUDr. Trnka, který úvodem prohlásil, že společenská nebezpečnost činnosti obžalovaných byla okresním soudem podceněna /zvláště u I. Jirouse a P. Zajíčka/, protože ohrožovali mravní vývoj mládeže "objektivní hrubou neslušností", a navrhuje tedy zvýšení trestů. Žádá také, aby nebyla přijata společenská záruka za V. Brabence, neboť její text má formální závadu, že není uvedeno, jakým způsobem na něho hodlá pracoviště výchovně působit. Poté co zopakoval známou argumentaci obžaloby o rozsáhlé, dlouhodobé, úmyslné činnosti obžalovaných navrhl prokurátor pro I. Jirouse horní hranici trestní sazby tj. 3 roky, P. Zajíčkovi 2 roky a S. Karáskovi a V. Brabencovi polovinu zákonné sazby t.j. 1 a tři čtvrtě roku.

V následující části jednání promluvili obhájci obžalovaných. JUDr. Štěpánek shrnul body obhajoby z první instance, soustředěné k hlavnímu tématu, že před soud je postavena nikoli svévolná trestná činnost, nýbrž neobvyklá umělecká ~~žánr~~ ~~max~~ tvorba, nová svým viděním i významem. Je to tvorba, která zachycuje právě tak sen, jako skutečnost, a nevyhýbá se ani tabuizovaným stránkám lidské tělesnosti. Neméně obvyklé však je také to, že právě takováto umělecká tvorba není posuzována literární a hudební kritikou, nemají možnost se k ní vyjádřit jiní tvůrci, ani odborní znalci; směrodatný posudek pochází od metodicko-organizačního oddělení ministerstva kultury, které není v dané věci kompetentní. Obžalovaní svou tvorbou a životním postojem nenapadli základní morální hodnoty společnosti, dotýkali se pouze těch "nedotknutelných hodnot" měšťáckého konzumního způsobu života jako pokrytectví, pruderie, falešné sebejistoty a zdánlivé neproblematičnosti každé ustálené životní nebo umělecké konvence. Žádá, aby obžalovaní byli zproštěni viny. JUDr. Cilínek soustředil svoji obhajobu P. Zajíčka k otázce, jak je možné, že členové inkriminovaných hudebních skupin po řadu let hráli a vystupovali pro okruh přátel na soukromých oslavách, při nichž baly prováděna pravidelná kontrola prgány veřejné bezpečnosti, která nikdy neshledala na místě důvod k přerušení jejich programu. Navrhuje rovněž zproštění viny. JUDr. Motejl navrhuje zamítnout odvolání okresního prokurátora, neboť - jak jednoznačně vyplývá z výpovědí předvolaných svědků - jeho klient nehrál v Kostelci u Křížku, a v Postupicích i v Přešticích zpíval písně, v nichž není ani jeden tzv. vulgární výraz. Žádá tedy také zproštění viny. JUDr. Dítě požaduje rovněž zamítnutí odvolání prokurátora, protože jeho klient se dopustil trestného činu výtržnictví, za který mu byl přirčen podmíněný trest, před 15 lety a tedy podle § 33 tr.z. mu nelze odeprít polehčující okolnost, že vede řádný občanský život. Navrhuje též zproštění viny.

Potom bylo dáno slovo obžalovaným. Ve svém konečném návrhu I. Jirous prohlásil, že jeho činnost nebyla úmyslným výtržnictvím. Jeho zájem bylo vytvářet umělecký postor pro umělecký projev hudebních skupin. Že jde o umění potvrzuje i to, že skupina Plastic People reprezentovala Československo na světové výstavě v Osace v dokumentárním filmu režiséra

Špáty. K posudkům místních mládežnických a kulturních organizací v Ledči, Žruči n.S. a Písku řekl, že námitky proti Plastic People vznikly na zábavách, kde bylo neukázněné publikum, zvané ostatně místní organizací. Za takové chování publika nemůže nést odpovědnost hudební skupina, nýbrž organizátoři a pořadatelé vystoupení. Pokud totiž Plastic People hráli pro obecenstvo zvané okruhem přátel skupiny, neměli nikdy kontrolující příslušníci veřejné bezpečnosti, kteří se dostavili na většinu těchto vystoupení, žádné námitky k programu, ani k publiku. Dále se otázel, jaké nové okolnosti byly zjištěny v období mezi jednáním okresního soudu do odvolání, že jsou jim nyní navrhovány vyšší, v podstatě dvojnásobné tresty. Prohlásil, že se cítí nevinný a žádá osvobození v plné šíři. Obžalovaný P. Zajíček vyslovil přesvědčení, že "umění není kamenné dogma", ale prostor seberealizace, proto nemá důvod změnit názor na svou tvorbu. Své texty považuje za obnažující, nikdy se však nesnažil lidi pohoršit, ani vyvolat výtržnost. Cítí se též nevinný. S. Karásek řekl, že se nezaměřoval na vystupování na veřejnosti, svoje písně zpíval dětem a ženě a někdy i přátelům, byl-li o to požádán. Prohlásil: "Tvrzení, že jádro mé tvorby je vulgarita, je nepravdivé." Poté opět ostře odmítl skutečně bizarní nařčení z klerikalismu. Závěrem řekl, že se cítí nevinný. V. Brabenec se hájil tím, že jako saxofonista Plastic People je žalován za jakýsi magnetofonový záznam, který nebyl nikdy jemu ani obhájci předložen, a nebyl také projednáván u soudu. Dále uvedl, že v soudní vazbě četl článek v pražském deníku Mladá fronta o prvním procesu, kde redaktor Hrabica přičítá obviněným podvržený text "Koncentrák", který obvinění vůbec neznají. V tomto článku jsou také uvedeny pomlouvačné údaje, které nebyly projednávány u soudu. Prohlásil, že tato obvinění v tisku, která jsou v rozporu se skutečností - nepodložené nařčení z narkomanie a chuligánství, která byla spojena s jeho jménem, budou mít důsledky pro celý jeho další život. On sám nemá jinou možnost se hájit než prostřednictvím tohoto soudu. Právě tak jako všichni obvinění trvá na své nevině.

Po přestávce a poradě senátu předseda senátu vynesl usnesení, jímž zamítl jak návrh prokuratury, tak návrh obhajoby na zproštění viny. Senát pokládá nicméně vinu obžalovaných za spolehlivě dosvědčenou, a proto potvrzuje rozsudek první instance. Podle přesvědčení soudu jde o úmyslně páchanou trestnou činnost, která objektivně způsobila hrubé pohoršení, k čemuž není třeba žádných znaleckých literárních posudků textů, nýbrž stačí, že tuto vulgaritu shledal soud. Své stanovisko doložil tvrzením, že naše společnost poskytuje lidem dobrou zábavnou hudbu a činnost obžalovaných hudebníků vyvolává odpor. Tresty vyměřené okresním soudem pro Prahu-západ shledává dostatečnými. Takže ze čtyř odsouzených, kteří byli již 8 měsíců ve vazbě, má I. Jirous strávit ve výkonu trestu ještě 10 měsíců, P. Zajíček ještě 4 měsíce, S. Karásek a V. Brabenec mají být za týden propuštěni na svobodu. /Deset dalších obžalovaných z hudebních skupin Plastic People a DG 307, kteří byli po mnohaměsíční vazbě propuštěni na svobodu, čeká dosud na soud./

Po vynesení usnesení, proti němuž není žádný opravný prostředek přípustný, a po ukončení zasedání byli odsouzení vedeni v poutech policejním kordonem prázdnou chodbou. Všichni ti, kdo měli možnost přijít a vyjádřit tak solidaritu s obžalova-

nými, byli v závěru jednání zahánáni příslušníky veřejné bezpečnosti za skleněné dveře, rozdělující dlouhou chodbu soudní budovy, aby odsouzení neměli ani tu možnost mlčky a pouze pohledem pozdravit shromážděné osoby, očekávající rozhodnutí soudu. Někteří stačili ještě seběhnout zadním schodištěm a zamávat odsouzeným při nástupu do policejního autobusu. Když ten malý houf lidí, zastupujících veřejnost aspoň na soudních chodbách, pomalu vycházel z budovy, a v malých hloučcích postával a loučil se na chodníku, byl zaslechnut povel velitele hlídkujících policistů, který svým způsobem vystihl, oč v celém procesu s českým undergroundem jde: "Nemlátit, ale rozháňt".

Rozhodnutím odvolacího soudu nebylo tedy vyhověno návrhu prokuratury, která žádala zvýšení trestu. Základní otázka, kterou proběhlý proces položil, však trvá: Je možno kohokoli odsoudit jen za to, že zpívá o svém hledání lidskosti způsobem, který se vymyká z oficiální normy sladkého konzumního pop-žánru?

5 To 403/76

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze jako soud odvolací projednal ve veřejném zasedání dne 11. listopadu 1976 odvolání okresního prokurátora pro Prahu-západ a obžalovaných Ivana Jirouse, Pavla Zajíčka, Svatopluka Karáska, Vratislava Brabence proti rozsudku okresního soudu pro Prahu-západ, ze dne 23. září 1976, číslo jednací T 379/76 - 821 a rozhodl t a k t o :

Podle § 256 tr.ř. se zamítá jak odvolání okresního prokurátora pro Prahu-západ, tak odvolání všech obžalovaných.

O d ů v o d ě n í :

Obžalovaní Ivan Jirous, nar. 23.8.1944, Pavel Zajíček, nar. 15.4.1951, Svatopluk Karásek, nar. 18.10.1942 a Vratislav Brabenec, nar. 28.4.1943, byli napadeným rozsudkem uznáni vinnými trestným činem výtržnictví podle §§ 9 odst.2, 202 odst. 1,2 tr. zákona, který, podle zjištění soudu I. stupně, spáchali způsobem v napadeném rozsudku podrobně popsáným. Za to byli všichni obžalovaní odsouzeni k nepodmíněným trestům odnětí svobody a to obžalovaný Ivan Jirous v trvání osmnácti měsíců, obžalovaný Pavel Zajíček v trvání 12 měsíců, a obžalovaný Svatopluk Karásek v trvání osmi měsíců a posléze obžalovaný Vratislav Brabenec rovněž v trvání osmi měsíců. Obžalovaný Ivan Jirous byl pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazen podle § 39a odst.2 b/ tr.z. do druhé nápravné výchovné skupiny, ostatní obžalovaní podle § 39a odst.2a/ tr.z. do první nápravné výchovné skupiny.

Rozsudek soudu I. stupně napadli v zákonné lhůtě odvoláním jak okresní prokurátor pro Prahu-západ, tak i všichni obžalovaní.

Okresní prokurátor v podaném odvolání namítá, že soud I. stupně pochybil svým výrokem o vině u obžalovaného Jirouse a Karáska, když je neuznal vinnými v celém rozsahu podané obžaloby, přesto, že byli v tomto rozsahu plně ze spáchání zažalovaného trestného činu usvědčeni. Současně pak v odvolání zdůraznil, že soud I. stupně obžalovaným uložil tresty nepřiměřeně mírné a to zřejmě z toho důvodu, že nedocenil značnou společenskou nebezpečnost jejich jednání. V této souvislosti poukázal v odvolání na dosavadní minulost obžalovaného Jirouse, který byl již ~~jednou~~ jednou pro stejný trestný čin potrestán. Rovněž u obžalovaného Brabence pochybil soud I. stupně přiznáním polehčující okolnosti řádného života pracujícího člověka, neboť tento byl v minulosti pro závažnou protisociální činnost odsouzen. V závěru svého odvolání pak navrhl, aby obžalovaní Jirous a Karásek byli uznáni vinnými v plném rozsahu podané žaloby a všem obžalovaným uloženy přísnější tresty odnětí svobody nepodmíněně.

Obžalovaný Ivan Jirous v podaném odvolání poukazuje v první řadě na porušení procesně-právních předpisů soudem I. stupně, které znemožnilo spravedlivé rozhodnutí ve věci. Skutková zjištění soudu I. stupně jsou kusá a neúplná, neby-

ly provedeny důkazy pro náležité objasnění věci, práva obžalovaných na zajištění účinné obhajoby byla zkrácena. V rozsáhle propracovaných vývodech svého odvolání v podstatě pak zdůrazňuje, že provozoval kritickou uměleckou činnost, která neobsahovala žádné protispolečenské prvky. Některé vulgární texty neměly snižovat uměleckou hodnotu vystoupení, byly čistě funkční a ne samoučelné. Analogicky poukazuje na obdobné literární a umělecké projevy z minulého období, které byly součástí literárního pokladu národů. V závěru svého odvolání pak uvádí, že nebyly produkovány takové důkazy, které by jej usvědčovaly ze spáchání zažalovaného trestného činu a proto žádá, aby byl obžaloby zproštěn.

Obžalovaný Pavel Zajíček ve svém odvolání namítá, že soud I. stupně neprovedl důkazní řízení ve shodě s ustanoveními § 2 odst. 5, 6 tr.ř. a proto nebyl zjištěn skutečný stav věci. Řízení zůstalo kusé, neboť byly provedeny jen důkazy, které navrhovala obžaloba, důkazy obhajoby provedeny nebyly. Ve věci byly podány dvě žaloby a při podání obžaloby druhé došlo ke krácení práva na obhajobu obžalovaných. Pokud jde o obsahovou část vystoupení, byly vulgární výrazy použity jen funkčně, jeho činnost a účast na vystoupeních měla kladný význam, byla vedena snahou o realizaci vlastního uměleckého hledání, o vyjádření něčeho nového, čerstvého a experimentujícího. Celá činnost měla výlučně a pouze umělecký smysl. To prokazuje konečně i chování diváků, kteří vystoupení přijímali dobře, ani příslušníci VB, na vystoupeních přítomní, neměli výhrad. Nedopustili se proto v žádném směru zažalovaného trestného činu. Za všech okolností se však také uložený trest jeví nepřiměřeně přísným. Soud I. stupně při ukládání trestu nepřihlédl náležitě ke všem okolnostem, které svědčí v jeho prospěch, zejména, že dosud žil řádným životem pracujícího člověka, že jeho zdravotní stav je nepříznivý. V závěru svého odvolání pak navrhuje, aby z důvodů odvolání uvedených byl obžaloby v celém rozsahu zproštěn.

Obžalovaný Svatopluk Karásek v podaném odvolání v podstatě namítá rovněž porušení procesně-právních předpisů, uvedených v § 211 odst. 1a tr.ř., zdůrazňuje, že soud I. stupně nešetřil ustanovení § 3 odst. 5 tr.ř., a rozsudek tohoto soudu nevyhovuje požadavkům, uvedeným v § 120 odst. 3 tr.ř. a proto je nepřezkoumatelný. Poukazuje na to, že jeho činnost měla umělecké poslání, literární předlohou mu byly především černošské spirituály. Nebyl členem žádné organizované skupiny, jeho vystoupení tvořilo samostatný celek. Jeho spirituální písně neměly protispolečenský charakter, jak též potvrdil nezaujatý odborník. Žádným způsobem se nedopustil zažalovaného trestného činu a ani návrh na rozšíření výroku o vině, uvedený v odvolání prokurátora, není na místě. Za všech okolností proto v závěru svého odvolání navrhuje, aby byl obžaloby zproštěn.

Obžalovaný Vratislav Brabenec posléze v podaném odvolání namítá, že soud I. stupně porušil celou řadu procesně-právních ustanovení, jak na ně konkrétně v podaném odvolání poukazuje a tato okolnost zmařila správné a objektivní rozhodnutí ve věci. Při tom I. soud vůbec nevzal v úvahu, že ve věci vystupoval jako jediný hudebník, který reměl možnost ovlivnit

činnost skupiny, která je v předmětné věci souzena. Jeho činnost byla prosta jakéhokoliv protispolečenského zaměření, právě tak činnost celé skupiny, která byla zaměřena na hudební produkci. Nebyly zjištěny takové okolnosti, které by prokazovaly, že v této produkci byly znaky zažalovaného trestného činu výtržnictví. Námitky okres. prokurátora, uvedené v odvolání, směřující proti jeho bezúhonnosti, nejsou namístě. Do konfliktu s trest. zákonem se dostal před 13 lety a od té doby žil řádně. O tom svědčí také předložený návrh společenské záruky. V závěru svého odvolání rovněž žádá o zproštění, případně, aby věc byla vrácena soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal z podnětu podaných odvolání celý napadený rozsudek i řízení mu předcházející v rozsahu ustanov. § 254 odst. 1 tr.ř. a dospěl k těmto závěrům:

Pokud je obhajobou namítáno, že v přípravném řízení došlo k porušení ustanovení § 166 tr.ř. poukazuje odvolací soud na to, že podle obsahu spisů byli všichni obžalovaní, ve shodě s tímto zákonným ustanovením, a výsledky vyšetřování řádně seznámeni. Pokud obžalovaný Svatopluk Karásek navrhl provedení dalších důkazů, nebylo provedení těchto již v zájmu dalšího objasnění věci. Právě tak nelze přisvědčit námitce obhajoby, že podáním druhé obžaloby, po provedeném postupu podle § 23 tr.ř., se věc vrátila do stadia přípravného řízení a že bylo třeba znovu šetřit všech ustanovení tohoto řízení. Jak první obžaloba ze dne 2.7.1976, tak i druhá obžaloba ze dne 6.9.1976 byly podány zcela ve shodě se zákonnými ustanoveními §§ 176 a 177 tr.ř. Postupem podle § 23 tr.ř. nedošlo k žádné změně v původním obsahu obžaloby ve směru k obžalovaným. Novou obžalobou ze dne 6.9.1976 nevznikla žádná potřeba pro provedení dalších důkazů a tak nedošlo k porušení ustanovení § 165 tr.ř. a § 182/1 tr.ř., jak se mylně obhajoba domnívá.

Námitka obhajoby, že rozsudek soudu I. stupně není ve shodě s požadavky uvedenými v § 120 odst. 3 tr.ř. není namístě a je v rozporu s obsahem napadeného rozsudku. Právě tak nelze přisvědčit námitce obhajoby, že v řízení před soudem I. stupně došlo k porušení ustanovení § 211 odst. 1a tr.ř. Podle znění protokolu o hlavním líčení došlo k přečtení svědeckých protokolů a k provedení dalších důkazů zcela v souladu s platnými zákonnými ustanoveními. Stanovisko obhajoby, že před soudem I. stupně byly porušeny zásady uvedené v §§ 208, 213, 214, 218 tr.ř., nemá ve spisech oporu. Obžalovaní byli zastoupeni obhájci, kteří po celou dobu přípravného řízení až do hlavního líčení měli možnost nahlédnout do spisu a navrhnout potřebné důkazy. Konkrétní situace prováděného trest. řízení umožňovala všem obžalovaným, aby byli o průběhu celého řízení náležitě informováni. Nebyly zjištěny takové nedostatky, které by byly soudu I. stupně bránily dosahovat náležitého objasnění věci. Posléze nelze přisvědčit ani námitce obhajoby o porušení ustanovení § 220 odst. 3 tr.ř. Jak z protokolu o hlav. líčení vyplývá, probral soud I. stupně důkazní materiál z přípravného řízení a ve svém rozhodnutí se s ním náležitě vypořádal. V celkové souvislosti nelze posléze přisvědčit stanovisku obhajoby, že soud I. stupně nepostupoval ve

shodě s ustanovením § 2 odst. 5, 6 tr.ř. Ba naopak, první soud provedl všechny důkazy pro náležité objasnění věci, vyslechl nejen svědky usvědčující obžalované, ale také svědky, kteří svědčili pro obžalované, provedl rozsáhlé dokazování v zájmu spolehlivého zjištění skutečného stavu věci. Skutková podstata zjištění soudu I. stupně se výrazně opírají o faktické doznání obžalovaných, o výpovědi svědků Jána Bárty čl. 205, Josefa Benáka čl. 209, 783 - 784, Jaroslava Bezděka čl. 215 - 216, Dany Brožové čl. 218, 780 - 781, Jaroslava Budila čl. 224 - 225, Petra Cipro čl. 227 - 228, Josefa Dlouhého čl. 229, 783 - 784, Bartoloměje Dřevnáka čl. 231-2, Jaroslavy Hanibalové čl. 255-7, Zdeňky Horáčkové čl. 276-8, Zdeňky Hodkové čl. 279-280, 731-2, Otto Hrotka čl. 282-3, Věry Jirousové čl. 291-3, Dagmar Karáskové čl. 303-4, Jarmily Knoblochové čl. 309-315, Miroslava Kocourka čl. 316-8, 786, Vladimíra Koháka čl. 319-321, Karla Kortána čl. 322-3, Antonína Kosíka čl. 324-6, 787, Jiřího Kotka čl. 377-9, 785-6, Ladislava Kotka čl. 330-2, Boženy Kuklové čl. 347-8, Karla Kupce čl. 350-1, Ondřeje Květoně čl. 352-4, Vincence Lorince 359-360, Dr. Marholda čl. 376-8, Dr. Müllerové čl. 386-391, Jitky Němcové čl. 395-7, Anny Novákové čl. 399-400, Františka Novotného čl. 402-6, Petra Novotného čl. 407-411, Miloslava Rady čl. 444-7, Michala Schauera čl. 464, 791-2, Daniela Schuberta čl. 466-7, Karla Skalického čl. 468-470, Slavomíra Smatáka čl. 481-482, ing. Sychrovského čl. 492, Marie Suchánkové čl. 493-7, Stanislava Sulce čl. 498, Jana Šafránka čl. 499-502, Karla Štíky čl. 504-5, Jiřího Sulce čl. ~~506~~ 506-9, o výpovědi dalších dvou svědků prof. Jaroslava Laudy, čl. 355-6, a prof. Ant. Páleníka čl. 416, o zprávu Městského kulturního střediska Písek /čl. 590/, zprávu SP3 Písek /čl. 593/, o zprávu o průběhu vystoupení ve Zruči nad Sázavou čl. 600-3, zprávu o průběhu vystoupení ve Velení /čl. 609/, o rozboru textu předmětných písní /čl. 759-762/, rukopis obžalovaného Zajíčka /čl. 806/, o zprávu ministerstva kultury ČSR /čl. 807-8/, o obsah přílohových spisů 1,2,3, t.j. vyhodnocení magnetofonových pásek, zajištěných při domovní prohlídce, týkajících se akcí Postupice a Bojanovice, o zprávu o tzv. třetím hudebním obrození a o texty písní repertoáru skupiny Plastic People.

Takto prokázaná zjištění soudu I. stupně jsou plně v souladu s provedeným dokazováním a bezpečně usvědčují všechny obžalované, že se zúčastnili závadných vystoupení, uvedených ve výrokové části napadeného rozsudku. Pokud někteří slyšení svědkové uvedli, že vystoupení obžalovaných se jim nejevila závadnými, jsou jejich výpovědi osamocené a v rozporu s ostatními výsledky provedeného dokazování, které jsou dostatečně přesvědčující a tvoří spolehlivý základ pro výrok o vině obžalovaných. V této souvislosti je třeba přisvědčit také námitce okresního prokurátora, uvedené v podaném odvolání, že provedeným dokazováním byl obžalovaný Svatopluk Karásek také usvědčen z inkriminované účasti na vystoupení v Postupicích dne 1.9.1974, v Kostelci u Křížku 21.6.1975 a v Přešticích dne 13.12.1976. Naproti tomu nebyl obžalovaný Ivan Jirous žalován za účast na vystoupení v ZK ČKD Polovodiče Praha 4, dne 29.6.1972. Proto rozhodl soud I. stupně správně, když tento skutek neuvedl do výrokové části svého rozsudku, neboť ve smyslu ustanovení § 220 odst. 1 tr.ř. mohl rozhodovat jen o skutečích, které jsou uvedeny v žalobním návrhu. Důvody obžaloby, kde tento skutek je uveden, nelze považovat za součást žalobního návrhu.

Podle přesvědčení odvolacího soudu nepochybil soud I. stupně, když zjištěné jednání obžalovaných právně kvalifikoval jako trestný čin výtržnictví, spáchaný ve spolupachatelství podle §§ 9/2, 202/1,2 tr. zák. i proti popírání všech obžalovaných spáchat úmyslně tento trestný čin. Okresní soud se v napadeném rozsudku při zdůvodnění výroku o vině obžalovaných tímto trestným činem, náležitě se vypořádal se všemi námitkami obžalovaných, směřujícími proti zažalovanému jednání, přednesenými jak v přípravném řízení, tak před soudem I. stupně, poukázal přesvědčivě na závažnost jednání obžalovaných, která má všechny znaky inkriminovaného trestného činu, zhodnotil zcela správně také výsledky a závěry posudků znalců psychiatrů o zdravotním stavu obžalovaných Jirouse a Zajíčka v souvislosti se zjištěním jejich plné trestní odpovědnosti.

Ani provedené odvolací řízení nepřineslo nové okolnosti do skutkových zjištění soudu I. stupně a nevytvořilo žádné podmínky pro změnu právní kvalifikace zažalovaného jednání obžalovaných. Odvolací soud nejen nezjistil porušení procesně-právních předpisů soudem I. stupně, jak na to již poukázal ve svém rozhodnutí, nemohl se však ztotožnit ani s jednou z námitek, které v odvolacím řízení přednesli obžalovaní proti skutkovým zjištěním a právnímu posouzení jejich jednání, které se staly základem pro odsuzující výrok soudu I. stupně. K podrobným a přesvědčivým vývodům, jimiž soud I. stupně v napadeném rozsudku zdůvodňuje svůj výrok o vině, dodává odvolací soud, že náš trestní zákon chrání základní zájmy naší společnosti při jejím úsilí o ochranu a realizaci našich socialistických vymožeností a cílů. K těmto úkolům patří také snaha o tvorbu socialistické kultury, která je nezbytná pro formování nového, socialistického profilu pracujícího člověka, pro upevnění jeho třídního uvědomění a pro jeho tvořivou účast na výstavbě nového, socialistického společenského řádu. Zábavná hudba je integrální součástí tohoto progresivního, kulturního úsilí naší společnosti. Obžalovaní svými závažnými vystoupeními, kterých se každý z nich svým způsobem podílem účastnil, se dostali do hlubokých rozporů s uvedenými zájmy naší společnosti. Jejich činnost byla výrazně a převážně protisociální, ohrožující zejména správnou a zdravou socialistickou výchovu naší mladé generace, již vystoupení obžalovaných byla převážně věnována. Přitom inkriminovaná činnost obžalovaných nebyla projevem nějakých náhlých a ojedinelých impulsů, ale dlouhou dobu trvajícím, vědomým a organizovaným programem, který svou destruktivní povahou narušoval pozitivní úsilí naší kulturní fronty o vytvoření skutečných uměleckých hodnot, které pomáhají realizovat humánní a ušlechtilé cíle naší společnosti.

Jednání obžalovaných vyvolávalo při tom hluboký odpor, nevěli a rozhořčení mnoha posluchačů a veřejných činitelů, kteří se jejich vystoupeními cítili přímo dotčeni a uraženi. Není rozhodující, že někteří posluchači neměli k vystoupením obžalovaných výhrad. Rozhodující je objektivní společenský dopad vystoupení obžalovaných, který byl negativní a rozkladný. Všichni obžalovaní jsou rozumově natolik vyspělí a odborně zkušení, že si museli být vědomi závažnosti svého počínání. V této souvislosti je neoprávněná ta základní námitka obžalovaných, že je posléze věcí znaleckého posouzení, zda

jejich vystoupení měla skutečně umělecké hodnoty a byla přínosem pro hudební kulturu u nás, nebo zda měla účinek opačný. Podle § 105 tr.ř. se přibere znalec je-li třeba pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení odborných znalostí. V předmětném případě tohoto znaleckého důkazu nebylo zapotřebí. Skutková zjištění ve věci jsou tak jednoznačná a výrazná, že bylo třeba pouze právního posouzení, zda tato zjištění vykazují znaky trestného činu. A tento úkol připadá výlučně soudu. Odvolací soud odmítá také pokusy obhajoby srovnáním inkriminovaných vystoupení obžalovaných s určitými umělecko-literárními projevy z minulosti, ospravedlňovat jejich závažnou činnost. Takový pokus je nevědecký, neboť nelze srovnávat různorodé projevy, sspjaté s rozdílnými historickými, kulturními, třídními a společenskými podmínkami. Ze všech uvedených vývodů vyplývá, že obžalovanými svými vystoupeními jednali zcela vědomě proti shora uvedeným chráněným zájmům naší společnosti, že po dlouhou dobu, organizovaně a ve značném rozsahu dávali důsledně najevo svou neúctu a záporný postoj k těmto zájmům, tyto citelně a fakticky poškozovali a proto nezbylo, než jejich jednání, jak správně učinil soud I. stupně, kvalifikovat jako trestný čin výtržnictví podle §§ 9/2, 202/1,2 tr. zákona, přičemž nutno s ohledem na uvedená zjištění, přisvědčit námitce okresního prokurátora, uvedené v podaném odvolání, že tento trestný čin spáchali úmyslně ve smyslu ustanovení § 4a tr. zákona. Byli proto právem tímto trestným činem uznáni vinnými.

Při hodnocení výroku o trestech, které byly obžalovaným soudem I. stupně uloženy, zabýval se odvolací soud všemi námitkami obžalovaných, které byly v tomto směru vzneseny a také stanoviskem okresního prokurátora, které v jeho odvolání vyznělo v návrh na zpřísnění trestu u všech obžalovaných. Odvolací soud však přijal za své hodnocení všech okolností, rozhodných pro výměru trestu, jak to provedl soud I. stupně. Tento soud na základě vlastního správného hodnocení uvedených okolností odpovědně volil druh trestu i délku trestu odnětí svobody a uložené tresty správně diferencoval. I když lze přiznat oprávněnost námitky okresního prokurátora, že u obžalovaného Brabence nejsou dány podmínky pro přiznání polehčující okolnosti řádného života pracujícího člověka podle § 33 g/ tr.zák., neboť byl v minulosti odsouzen pro závažnou protisociální činnost, je přesto uložený trest odnětí svobody u obžalovaného Brabence odpovídající jak jeho osobě, tak společenské nebezpečnosti jeho jednání. Při tom je závažné, že jeho činnost byla méně rozsáhlá a jeho spolupráce s ostatními obžalovanými se omezovala na hudební doprovod. Odvolací soud považuje také trest uložený obžalovanému Jirousevi za odpovídající i se zřetelem k závažným přitěžujícím okolnostem, že byl organizátorem inkriminovaného jednání a že byl v nedávné minulosti již pro stejný trestný čin a další protisociální jednání potrestán k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na deset měsíců. Rovněž tresty odnětí svobody uložené obžalovaným Zajíčkovi a Karáskovi považuje odvolací soud za přiměřené všem rozhodným okolnostem. V této souvislosti poukazuje také odvolací soud také na závěry znalců psychiatrů o zdravotním stavu obžalovaných Jirouse a Zajíčka, podle nichž psychická konstituce těchto obžalovaných vykazuje určité poruchy. Tato zjištění jsou rovněž správně vyjádřena v trestech těmto obžalovaným uložených. Soud I. stupně rozhodl

však zejména správně, když tresty obžalovaným uložil jako ne-
podmíněné. Tím vyjádřil vysokou společenskou nebezpečnost
jednání obžalovaných, která je zejména dána jejich útoky pro-
ti důležitým a citlivým zájmům naší společnosti, rozsáhlostí
jejich činnosti a dlouhou dobou jejich trvání. Podle přesvěd-
čení odvolacího soudu jsou tak všechny uložené tresty plně v
souladu se zákonnými hledisky rozhodnými pro výměru trestu
podle §§ 23 a 31 tr.z. a § 3 odst. 4 tr.z. a nebylo shledáno
zákonných důvodů pro jejich změnu. Od takto uložených trestů
lze očekávat, že splní svůj účel.

Odvolací soud shledal také správným výrok o zařazení ob-
žalovaného Jirouse pro výkon uloženého trestu odnětí svobody
do II. nápravné výchovné skupiny a ostatních obžalovaných do
I. nápravné výchovné skupiny. Tyto výroky jsou plně v soula-
du se stavem věci a se zákonem.

Odvolací soud nepřijal nabídku společenské záruky za
nápravu obžalovaného Vratislava Brahence od ZV ROH z posled-
ního jeho pracoviště, která byla předložena v odvolacím ří-
zení, neboť tato nabídka jednak nemá náležitosti potřebné k
jejímu projednání, jednak povaha trestného činu, pro který
byl obžalovaný uznán vinným, vylučuje oprávněnost této nabídky.

Odvolací soud neshledal žádného důvodu pro změnu výroku
o vině u obžalovaného Jirouse a Karáska, jak se toho domáhá
okresní prokurátor ve svém odvolání. Obžalovaný Karásek byl
uznán vinným podle obžaloby za trestný čin podle §§ 9/2,
202/1,2 tr.z. Formální pochybení soudu I. stupně, že do vý-
rokové části odsuzujícího rozsudku neuvedl všechny zažalova-
né skutky tohoto obžalovaného, nemělo podstatný vliv na jinak
správné rozhodnutí soudu I. stupně jak ve výroku o vině, tak
ve výroku o trestu. Proto odvolací soud neshledal důvodu pro
změnu původního rozhodnutí. Pokud jde o obžalovaného Jirouse,
poukazuje odvolací soud znovu na ustanov. § 220/1 tr.ř., jak
již bylo shora uvedeno, takže nejsou dány ani v tomto přípa-
dě podmínky pro změnu rozhodnutí soudu I. stupně ve výroku
o vině.

Ze všech těchto důvodů odvolací soud zamítl jak odvolá-
ní okresního prokurátora, tak všech obžalovaných, jako nedů-
vodná a rozhodl, jak je shora uvedeno.

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný pro-
středek přípustný.

V P r a z e dne 11. listopadu 1976

předseda senátu:

JUDr. Ludvík Engelsmann

Za správnost vyhotovení:

podpis nečitelný

kulaté razítko:

Krajský soud v Praze

Závěrečná poznámka vydavatele

Odvolacím řízením se formálně uzavřelo soudní řízení proti čtyřem prvním obžalovaným pražského případu. Ivan Jirous byl eskortován na Mírov, ve vězení má zůstat do září 1977. Pavel Zajíček je vězněn na Borech, propuštěn má být ~~v~~ v březnu 1977. Svatopluk Karásek a Vratislav Brabenec byli po osmi měsících propuštěni. Na svobodě jsou i Miroslav Skalický a František Stárek z přeštického případu, zatímco Karel Havelka má být propuštěn až v červnu 1977.

Dalších šest obviněných na proces čeká. A konečně, nelze vyloučit ani soudní postih proti posledním čtyřem.

Do sborníku jsme nazářadili doklady o mimosoudní repre-si. Policejní sledování po ulicích, potíže v zaměstnání, někdy i jeho ztráta, odcizení některých písemností, odejmutí ateliéru, úřední prohlášení o neobyvatelnosti domu atd. - to vše provázelo příbuzné stíhaných osob nebo ty, kteří jim veřejně vyjádřili svou podporu.

Vše mohlo dopadnout hůře, mnohem hůře. Ohrožení nebyli jen ti obvinění z trestní věci, jíž je věnován tento sborník. Ohrožen byl celý underground, ohrožení byli všichni tvůrci, interpreti, techničtí pracovníci, organizátoři a příznivci nezávislých kulturních projevů a tím byli ohroženi i diváci, posluchači a čtenáři této "druhé", neoficiální nebo oficiálně jen trpěné kultury. Všichni, kdo žijeme v této zemi, víme, že byla ohrožena kultura sama.

Toto ohrožení se podařilo prozatím zažehnat, oddálit, nikoliv však odstranit. Bylo tomu tak i v minulosti a bude to platit i nadále, neboť boj o umění, kulturu a život člověka vůbec je obecným principem kulturních i politických dějin.

Zdá se nám, snad právě proto, že tento zápas - součást snažení lidstva o lepší sociální, kulturní i politické uspořádání - tak intenzívně prožíváme, že právě toto období - - konec sedmdesátých let - je obdobím, aspoň v naší části světa, rozhodujícím; že výrazně ovlivní život příštích generací. Spor, který se státní mocí o underground vedeme, je jedním, a to nikoliv okrajovým prvkem celého souboru střetů, na jejichž výsledky závisí naše budoucnost.

Předkládaný sborník shromáždil hlasy obou stran. Informacemi, které přinesl, chce každému usnadnit jeho vlastní rozhodování, na kterou stranu se postavit. Neutralita v tomto zápase neexistuje, neboť zvýhodňuje ty, kteří už jsou zvýhodněni. Proto je třeba se rozhodnout.

Praha, 23. prosince 1976

Č Á S T VIII.

D o d a t k y

Víkend na Děčínsku

Dne 9.7.1977 došlo v Rychnově, okr. Děčín, v soukromém domě čp. 138 manželů Jana a Květy Princových k těmto událostem:

Několik desítek přátel se vydalo strávit na tomto místě víkend. Atmosféra sobotního večera byla výjimečná tím, že mezi návštěvníky byl také Kanadán Paul Wilson, který byl před lety členem skupiny Plastic People of the Universe. Přestože žil s čs. občankou, byl jeho pobyt čs. úřady náhle ukončen bez jakéhokoliv zdůvodnění k 13.7.1977. /Tohoto dne byl také nucen z ČSSR odcestovat. Jeho manželka, které dosud nebyl vyřízen pas, musela zůstat v ČSSR. / V době, kdy Paul Wilson působil v Plastic People - tedy asi před 5 lety - hrála skupina převážně repertoár amerických hudebních skupin The Velvet Underground, The Fugs, The Mothers of Invention apod. Pro tento večer zahrálo několik přítomných hudebníků spolu s Paulem Wilsonem skladby skupiny The Velvet Underground a několik klasických rokenrolů. Tento improvizovaný hudební recital proběhl v uzavřeném domě ve zvukově dobře izolovaném sále se zazděnými okny. V prvním poschodí domu klidně spali malé děti. V bezprostřední blízkosti domu Princových není žádný objekt, jehož obyvatelé by snad mohli být rušení silnějšími zvuky. Přesto mezi 22-23. hod. zpozorovaly osoby, které se byly ujistit, že děti klidně spí, pohyb postav se silnými baterkami v okolí domu. Byly to prostory pro parkování aut sledovatelné z oken kuchyně v 1. patře. Krátce poté zahlédli na blízké křižovatce záři, dým, zaslechly i dvě rány, jakoby od dělobuchů. Asi dvacet minut poté se dostavili k domu Princových příslušníci VB, kteří si vynutili vstup. Venku již stálo několik policejních vozů. Dům byl obklíčen. Všichni hosté byli vyzváni, aby si připravili občanské průkazy a shromáždili se v sálech v přízemí. Příslušníci VB se psem prošli za účasti majitele domu všemi jeho prostory, aby se přesvědčili, že se všichni podrobí kontrole. Uniformovaní příslušníci pak začali přítomné jednotlivě vypouštět ze sálu, zapisovat jejich jména, adresy a zaměstnavatele a posílat je do 1. patra. Po celou dobu této policejní akce, která trvala přes hodinu, byl dům uzavřen a nikdo jej nesměl opustit. Ti, kteří měli občanské průkazy v autech, zaparkovaných za domem, byli pro ně propuštěni až jako poslední. Důvodem celé této policejní akce bylo prý údajné rušení nočního klidu. Při kontrole návštěvníků nebyly zjištěny žádné závady, rovněž jejich chování nezavdalo nejmenší příčiny k zakročení. Z oken 1. poschodí sledoval stále rostoucí počet lidí čilý policejní ruch kolem domu a zejména kolem 10 zaparkovaných vozů a jednoho motocyklu. Pokud někdo potřeboval jít na záchod, nesměl sejít do přízemí, ale musel jít v 1. patře na zadní terasu domu, kde svou potřebu vykonal v plném osvětlení služební baterky ze dvora.

Během kontroly a po jejím ukončení bylo policejními vozy odvezeno 9 osob, které byly zvláště vyvolávány. Byl to: Milan Hlavsa, Svatopluk Karásek, Jiří Němec, Jan Princ, Jana Převrátská, Miroslav Skalický, František Stárek, Miluše Števíčková a Paul Wilson. Uvedené osoby musely odejet bez jakýchkoliv osobních potřeb na děčínský okresek VB s tím, že se asi za hodinu vrátí. Ostatní přítomní byli vyzváni, aby okamžitě opustili dům a rozešli se. Výjimka byla povolena jen matkám s dět-

mi. Bylo po jedné hodině v noci, silně pršelo a z nádraží, vzdáleného 7 km nebylo právě žádné vlakové spojení. Proto se po odchodu příslušníků VB zbývajících hosté dohodli, že setrvají na místě. Asi po dvou hodinách přijel znovu policejní vůz s Janem Princem, jemuž bylo zabráněno hovořit s lidmi v domě, nicméně shromážděným stačil sdělit, že odvezení jsou v Děčíně dávání do cel. Příslušníci VB konstatovali, že shromáždění neuposlechli výzvy k rozchodu. V odpověď jim bylo sděleno stanovisko hostů, že nejde o shromáždění, které by měli právo rozehnat, ale o soukromé návštěvy v soukromém bytě domě. Dále byly příslušníkům uvedeny všechny praktické důvody, proč se návštěvníci rozhodli setrvat na místě. Jak se ukázalo, bylo toto stanovisko orgány VB přijato, protože k dalšímu zásahu již nedošlo. Před odjezdem posledního policejního vozu byl ještě vyvolán Petr Prokeš, odvezen na děčínský okrsek VB, kde mu byly sejmuty otisky prstů /!!!/, a pak byl vyhozen v půl čtvrté ráno před vrata VB. Na poslední překvapení se přišlo ráno. Sedm osobních vozů a motocykl nebyly schopny provozu, neboť v době, kdy probíhala policejní razie a řidiči nesměli vyjít ke svým vozidlům, "neznámí pachatelé" prořezali 1b pneumatik, ulámali zrcátka a stěrače, uřezali kabel u motocyklu a způsobili další škody na těch vozech, na které nebylo vidět z oken prvního patra domu.

Na děčínské VB byli přivezení vyzváni, aby uložili své osobní věci do podaných pytlíků a šlo do sklepa, kde jsou cely pro zadržené. Jeden z nich to odmítl vykonat, dokud neuvidí písemný příkaz k předběžnému zadržení. Bylo mu vyhrožováno obuškem, ale když odmítl opustit lavici, na které seděl, byl ponechán na chodbě do dvou hodin v noci. Pak byl teprve v jeho přítomnosti sepsán příslušný příkaz /obsahující i poznámku, že k němu byl dán souhlas prokurátora/. Jako důvod zadržení bylo udáno rušení veřejného pořádku - v jiné rubrice příkazu označené jako výtržnictví - s tím, že zadržený je podezřelý z toho, že by v trestné činnosti pokračoval. Na rozdíl od zadržených mužů obě zadržené ženy nedostaly na celu žádné matrace a pouze jednu deku, takže probděly noc na holé dřevěné pryčce. Paul Wilson byl v noci odvezen z děčínské VB na okraj Prahy, kde byl bez dalšího vysazen z vozu.

V dopoledních a částečně i odpoledních hodinách proběhly výsledky, konané příslušníky VB pod vedením pracovníků StB. Mělo jít o svědecké výpovědi. Vyslýchání se po protestech, že je tu zřejmý rozpor mezi tím, že byli zadržení jako podezřelí ze spáchání trestného činu a tím že mají figurovat jako svědci, nakonec rozhodli k událostem v Rychnově vypovídat. Jeden ze zadržených byl však navíc příslušníkem teplické StB. vyslýchán ohledně Charty 77. Do protokolu sdělil, že odmítá vypovídat. Po urgencích dostali zadržení dvakrát stravu. V neděli dopoledne čaj s rohlíky, salám s chlebem. Někomu bylo povoleno občas si zakouřit, ale cigaret bylo málo, protože byly skoro všechny odebrány při vstupu do budovy VB. Mezi 17-18 hod. byli zadržení propuštěni - kromě Jana Prince, který nebyl propuštěn ani po dalších třech dnech předběžného zajištění a zůstává podle informací z 15.7.1977 stále ve vazbě.

V pondělí 11.7.1977 proběhla v domku v Rychnově domovní prohlídka za účasti Jana Prince, zajištěného majitele. Návštěvníci, kteří se ten den v domě zastavili a měli mož-

nost setrvat po celou dobu prohlídky, byli svědky toho, že orgány VB neshledali důvod cokoliv zabavit.

Taková je prozatimní bilance víkendu na děčínsku, při němž mělo dojít k "porušení veřejného pořádku" hudbou provozovanou po 22. hodině, a co hlavně - výbuchem třaskaviny - což byly hlavní body při vyšetřování na děčínské VB.

Děčín 16.7.1977

Dne 16.7.1977 v 11,30 hodin přijeli hlídkovým vozem VB dva příslušníci VB k domu Jaroslava Suka v Praze - Strašnicích a oznámili mu, že mají informaci, že ve 14,00 hodin téhož dne má na jeho zahradě vystupovat se svými písněmi Svatopluk Karásek. Naléhali, aby Jaroslav Suk tuto informaci potvrdil. Ten jim však odmítl poskytnout jakékoliv informace, aťupřesňující či vyvracející. Hlídkový vůz VB pak zatařasil přístupovou slepou ulici. Návštěvníci, kteří pak přicházeli, byli legitimováni a z jejich občanských průkazů byly činěny obsáhlé výpisy. Podobně postiženi byli i náhodní chodci. Ve 21,30 hodin po marném čekání na údajnou výtržnost, která se podle orgánů měla uskutečnit, odejeli.

Praha 17.7.1977

Represe proti Chartě 77 a Plastic People pokračuje

Dne 9.7. t.r. byl v Rychnově okres Děčín zadržen orgány VB dělník Jan Princ, signatář Charty 77. V nočních hodinách policie vtrhla do jejich domu, vypsala si údaje z občanských průkazů asi 80 jeho přátel, kteří byli u něho na návštěvě, a zadržela deset osob, z nichž devět propustila do 17. hodiny druhého dne po tzv. svědeckých výsleších ve věci údajné výtržnosti. Jan Princ propuštěn nebyl, a je zřejmé, že je ve vazbě okresního prokurátora ve věznici v Litoměřicích a obviněn z trestného činu výtržnictví. Orgány činné v trestním řízení tuto okolnost manželce do 26.7. nesdělily, ačkoli jim trestní řád ukládá učinit tak bez odkladu.

V noci z 9. na 10. července v Rychnově k žádné výtržnosti nedošlo, pokud nepočítáme výbuchy dvou dělbuchů /petard/ cca 50 metrů od domu a poškození sedmi osobních automobilů návštěvníků, kterým v době policejní razie "neznámí" pachatelé prořezali pneumatiky, utrhlí zpětná zrcátka a stěrače. Přítomní, kteří patří k okruhu undergroundu a přátel Plastic People, se loučili s Kanaďanem Paulem Wilsonem, který dříve s Plastic People zpíval; po deseti letech pobytu v Československu mu byl československými úřady ukončen pobyt k 15.7. t.r. Loučili se hudbou, která vzhledem k odlehlosti objektu nemohla nikoho rušit. V domě samotné klidně spalo asi deset dětí.

Severočeská politická policie si uvězněním Jana Prince vytváří nový "případ". Opět jednou vystoupila proti signatářům Charty 77 a nekonformním občanům v severočeském kraji. Z minulých měsíců jsou známe kampaně v krajských novinách, aby určití lidé /včetně Jana Prince a jeho ženy/ nedostali žádné nebo jen velmi špatné zaměstnání. Veřejnost je rovněž informována o státní mocí utajovaném trestném stíhání ~~proti~~ proti Aleši Macháčkovi z Ústí nad Labem a Vladimíru Laštůvkovi z Děčína pro údajné podvracení republiky, kteří jsou sedmý měsíc bez soudu vězněni.

Souvislosti Rychnovského případu jsou zřejmě ze seznamu zadržených osob ve dnech 9. a 10. července t.r.:

- Milan Hlavsa, dělník, hudebník Plastic People, proti němuž je vedeno dosud nezastavené trestní stíhání z loňského roku. Letos v březnu byl vězněn 48 hodin v době pohřbu prof. Jana Patočky.
- Svatopluk Karásek, bývalý evangelický duchovní, nyní dělník, zpěvák, který vystupoval s Plastic People a byl loni 9 měsíců vězněn, signatář Charty 77; letos v březnu byl vězněn 48 hodin a v dubnu 2x po 48 hodinách.
- Jiří Němec, psycholog, /právě nyní byl propuštěn ze zaměstnání po 19 letech práce na klinice/, signatář Charty 77. Letos byl 2x vězněn po 48 hodinách, byl obviněn z pobuřování, ale trestní stíhání bylo zastaveno. Má časté domovní prohlídky.
- Petr Prokeš, laborant, signatář Charty 77
- Jana Převratská, zdravotní sestra, signatářka Charty 77. Letos byla vězněna 48 hodin v souvislosti s pohřbem prof. Patočky.

- Miroslav Skalický, dělník. Loni byl odsouzen v tzv. přeštickém /plzenském/ procesu s undergroundem. Signatář Charty 77.
- František Stárek, dělník. Loni odsouzen spolu s Miroslavem Skalickým.
- Miluše Stevichová, dělnice, v roce 1975 odsouzena v procesu v Českých Budějovicích. Signatářka Charty 77, kterou StB donutila opustit Rychnov, kde žila, protože ji nechala vyhodit z místa prodavačky.
- Paul Wilson, který byl donucen se z Československa vystěhovat.

Po Jiřím Ledererovi, který je již sedmý měsíc bez soudu vězněn a Alešovi Březinovi, odsouzeném na dva a půl roku vězení pro odmítnutí vojenské služby, je tedy Jan Princ třetím signatářem Charty 77, který je toho času ve vězení. Jan Princ pracuje u n.p. Geofyzika Brno jako figurant na pracovišti Teplice, dříve pracoval jako technik. Je mu 28 let, absolvoval střední všeobecně vzdělávací školu a tři roky studoval Vysokou školu chemicko-technologickou. Je ženatý, má tříletého syna a jeho manželka, která je v pokročilém stavu těhotenství, byla letos vyhozena z místa učitelky základní školy. Její adresa je:

Květa Princová

Rychnov čp. 128

407 25 pošta Verneřice

okres Děčín

V Praze 30.7.1977

Redakce armády, brannosti a bezpečnosti
plk. dr. Broumský
Dělostřelecká 30
P r a h a 6

Vážený pane,

dne 8.6.1977 uvedla čs. televize pořad nazvaný "Atentát na kulturu". V tomto pořadu se vyskytly nepravdivé a pravdu zkreslující údaje, které se dotkly naší cti. Žádáme Vás, šéfredaktora tohoto pořadu, o bezplatné uveřejnění opravy. Sami navrhuje znění této opravy. Ve své žádosti se opíráme o § 19 zák. č. 81/68 Sb.

1/ N á v r h t e x t u o p r a v y :

Vážení diváci,

dne 8. června 1977 jsme uvedli pořad nazvaný "Atentát na kulturu", který pojednával o členech hudební skupiny Plastic People of the Universe a DG 307, kteří byli v roce 1976 souzeni pro výtržnictví. V tomto pořadu se vyskytly některé údaje, které se buď vůbec nezakládají na pravdě nebo pravdu značně zkreslují. Omlouváme se Ivanu Jirousovi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi a Vratislavu Brabenecovi, že jsme tyto nepravdivé údaje dotýkající se cti občana rozšířili. V tomto pořadu chceme veřejně předložit opravu těchto nepravdivých a pravdu zkreslujících údajů.

Ze čtyř jmenovaných byl jediný, saxofonista Vratislav Brabenec, členem skupiny Plastic People. Ivan Jirous byl uměleckým vedoucím této skupiny. Pavel Zajíček, člen skupiny DG 307 a Svatopluk Karásek vystupoval jako solový zpěvák.

Zmínili jsme se, že: "páni Kohout, Havel, prof. Patočka, dr. Černý, Mlynář byli se skupinou ve spojení již dříve, před zatčením této skupiny". Tento údaj je nepravdivý a ničím neprokazatelný. Tito lidé se dříve se členy uvedených skupin neznali. V pořadu jsme dále uvedli: "Podívejte se, jaké normy měli. Rozkopte obrazy, spalte si knihy - divadla ať srovnají buldozery - zahodte všechno, co má nákou cenu - spáchejte atentát na kulturu - probuďte pátera Koniáše - ať vstanou z mrtvých jezuiti - tisíce knih je třeba spálit." Tento text nikdy žádná ze skupin nepoužila. Jedná se o text autora, který se skupinami nemá nic společného.

Pořad pokračoval slovy: "Zámek Houska, jehož byl Karásek správcem, se stal tvůrčí dílnou této skupiny. Karásek, který předtím proputoval na Západ, živě líčí, jak tam beat, rock apod. jsou již více než pouhá hudba. Artikulují mohutnou revoluci. Ztracení synové a dcery na Západě se tam zformovali v novou mládežnickou antispolečnost, s novými normami hodnot a s novými způsoby chování. V podzemních sklepích a na pop koncertech a rock festivalech platí princip rozkoše a nikoliv už princip výkonnosti. Akustické narkotikum boří a otrásá i zákony států." Pravda však je, že Svatopluk Karásek, který v zahraničí skutečně byl, nikdy nerozšiřoval

nějakou novou ideologii, naplněnou zkušenostmi z cest, ani ideologii, která by měla otrást zákony státu. Zámek Houska, na kterém byl Karásek správcem, od roku 1975 nikdy nebyl tvůrčí dílnou žádné ze jmenovaných skupin.

Pořad pokračoval: "Vystudovaný filosof Ivan Jirous, přezdívaný Magor, přemýšlí, jak otrást státem. V klidu a tichu zámku Houska píše teoretický návod. Jmenuje se "Zpráva o třetím hudebním obrození" a v ní nazývá naši společnost duchovním ghetem. Pakliže s ním někdo souhlasí, má za povinnost zúčastnit se aktivně destrukce zákonného zřízení, vytvořit kulturu nezávislou na oficiálních komunikačních kanálech a společenském ocenění." Tolik z našeho pořadu z 8.6. t.r. Je pravda, že Ivan Jirous je autorem této zprávy. Rozebírá v ní vývoj hudebních skupin a jednotlivců, kteří svojí hudbou vyslovovali svůj životní pocit ztvárněný do nového hudebního projevu. Ivan Jirous ani ostatní nechtěli skrze svoji tvorbu otrást státem. Vytvářeli umění, které se vyvíjelo nezávisle na materiálním či jiném ocenění. Jirousova zpráva není politickým pamfletem, nýbrž teoretickou studií. Jirous tuto zprávu ani cokoliv jiného nenapsal na zámku Houska.

Pořad dále pokračoval: "Pavel Zajíček, přestože je léčen na schizoidní psychopatii, uvolňuje se z Prahy a odjíždí na zámek Houska. Má britké pero a Jirousovi se velice hoří. Vmžiku napsal nové nekonformní dílko: "Bratři a sestry - buďte volný - volný v lásce i sexu - odevzdejte svou duši ďáblu - nebojte se LSD - bratři a sestry - pijte a radujte se." Tolik citát z našeho pořadu z 8.6. t.r. Celý tento náš údaj je zkonstruovaný. Zajíček se sice léčil, přesto se ale nepotřeboval uvolňovat na zámek Houska, aby tam napsal text, který ve skutečnosti nikdy nenapsal. Jedná se o překlad z tvorby amerických autorů. Skupiny Plastic People a DG 307 tento text nikdy nepoužili. Omlouváme se, že jsme tento text uveřejnili ve spojitosti s jejich jmény.

Pořad pokračoval: "K zámku se přisouvají a poblíž usazují i další kumpáni a jejich společníci. Za zavřenými dveřmi se zkouší, nahrává, miluje, fetuje i pije."

Dále jsme v pořadu uvedli: "Psal se rok 1971, když se plastičtí lidé z vesmíru natankovali a prvně vystartovali do krajů českých. Ačkoliv neměli oprávnění, manažér a umělecký vedoucí Ivan Jirous je dobře prodal. Měl především drzost."

Tento značně zkreslený údaj opravujeme. K zámku se nepřisouvali ani poblíž neusadili žádní kumpáni ani jejich společníci. Skupina Plastic People provedla na Housce jednu nahrávku na magnetofonový pásek. Nikdy se na Housce nezkušelo ani nevystupovalo. Naše zmínka o fetování a nemravnosti je hrubým výmyslem. Posudky jmenovaných, které byly čteny při soudním přelíčení vyzněly kladně v jejich prospěch. U jmenovaných ani u jejich přátel nebyla zjištěna žádná narkomanie. Skupina Plastic People vznikla v roce 1969. Existovala jako profesionální až do konce roku 1970, kdy bylo povoleno profesionálně hrát nejen této skupině, ale i mnoha dalším, odebráno. Velká tažení nezapočala v roce 1971. V tu dobu už skupina dva roky existovala. kritizovali jsme také

vulgárnost textů skupiny Plastic People při vystoupeních v Písku a ve Zruči nad Sázavou. V té době hrála skupina s anglickými texty.

Při výběru filmových ukázek jsme použili filmu natočeného při oslavě svatby manželů Hannibalových v roce 1974 v Postupicích. Tento film jsme rozstříhali a uvedli jako svědectví o veřejných vystoupeních v Písku a ve Zruči nad Sázavou. Použili jsme tedy film, který byl natočen při oslavě svatby, která byla povolena MNV, a na kterou přijeli přátelé novomanželů a přátelé skupiny. Dále jsme použili záběry získané ze západních časopisů, upozorňující především na narkomanií a volnou lásku. Tyto záběry neměly žádnou spojitost se skupinou Plastic People ani s jejich přáteli. Jednalo se o montáž, kterou tímto vysvětlujeme, neboť mnozí diváci mohli tyto záběry spojovat s těmi, o kterých pořad pojednával.

Pořad pokračoval: "Vždyť mají povzbudivý slogan, který vykřikují už i z podíí: zahoďte mozky - zahoďte srdce - zahoďte vše, co vás dělá člověkem - staňte se prasetem - stop. Nelze dále citovat, jako většinu vulgárních výplodů." Tolik citát z našeho pořadu z 8.6. t.r. I k tomuto textu musíme podat vysvětlení. Jedná se o opravdu zkreslující údaj, neboť to není text žádné ze skupin a skupiny ho ani nikdy nepoužili.

Omlouváme se na závěr ještě jednou Ivanu Jirousovi, Pavlu Zajíčkovi, Svatopluku Karáskovi, Vratislavu Brabencovi, že jsme v tolika místech uveřejnili nepravdivé a pravdu zkreslující údaje. Omlouváme se i vám, vážení diváci, že jsme vás v tomto pořadu informovali zkresleně.

2/ N á v r h na průběh provedené opravy:

- a/ opravu prokládat fotografiemi
- b/ přečíst námi vybranou krátkou ukázkou ze "zprávy o třetím českém hudebním obrození"
- c/ přehrát jednu skladbu Plastic People, jednu skladbu DG 307 a jednu píseň Svatopluka Karáska
- d/ nepoužívat vět vytržených z kontextu
- e/ na tomto pořadu se dohodnout se šéfredaktorem a režisérem tohoto pořadu.

3/ Naší občanské cti se v pořadu, který jste uvedli, dotkly zejména tyto věci:

- a/ narkomanie /tvrdili jste, že na zámku Houska se fetovalo, zveřejnili jste fotografie ze západních časopisů, z čehož mohla vzniknout spojitost s našimi osobami/
- b/ nemravnost /dokládána smyšlenkou o zámku Houska, fotografiemi nahých těl, vystřiženými ze západních časopisů, textem "bratři a sestry, buďte volní..."
- c/ zveřejněním textů, které nikdo nenapsal ani nenahrál /jedná se o tři texty uvedené ve vašem pořadu: Atentát na kulturu, Bratři a sestry, Staňte se prasetem/

d/ celková zkreslenost průvočního textu /viz navrhovaná
oprava/

Jsme přesvědčeni, že naše argumenty jsou dosti důvodné, aby z vaší strany byl učiněn krok k nápravě. Vámi zveřejněné a pravdu zkreslující údaje se nedají ničím doložit.

V Praze dne 5.8.1977

Pavel Zajíček

Erbenova 455

Praha 5 - Radotín

Svatopluk Karásek

U zámečnice 4

Praha 5

Vratislav Brabenec

Koněvova 75

Horní Počernice

Praha 9

Situační zpráva o Chartě 77 od 10.července do 10.srpna 1977

...

V pátek 22.7. přišli dva příslušníci VB do chaty Dany Němcové ve Studeném okres Jindřichův Hradec. Zkontrolovali občanské průkazy přítomných a jako vysvětlení uvedli, že přijdou zítra zase. V sobotu 23.7. kolem 14 hodiny přišli v doprovodu příslušníka VB předseda MNV a jeden civilista. Vyžádali si občanské průkazy nově příchozích. Své počínání zdůvodňovali stížnostmi sousedů na noční hluk. Na otázku, kteří sousedé si stěžovali, odpověděli, že to bylo již lo-
ni. Hlavním důvodem jejich návštěvy však bylo tradiční fotbalové utkání hudebníků Plastic People s místní mládeží. Začátek fotbalového zápasu sledovali příslušníci VB, kteří po jeho ukončení vyhrožovali místním pokutou, že neměli k utkání povolení. /V místě není fotbalový oddíl, jedná se o rekreační vesnické hřiště./ Ve snaze zabránit setkání místní mládeže s návštěvníky chaty ve Studeném, nařídila policie zkrácení otevírací doby v místním hostinci.

...

S v o b o d u p r o J a n a P r i n c e

V noci z 9. na 10. července 1977 vtrhla bezpečnost do soukromého domu Jana Prince v Rychnově okr. Děčín. V té době tam bylo 80 pozvaných hostů, kteří se chtěli rozloučit s Paullem Wilsonem, bývalým zpěvákem skupiny Plastic People of the Universe. Byl mu ode dne 15.7.1977 udělen zákaz dalšího pobytu v Československu /je kanadský státní příslušník, oženil se s čs. občankou./

Bezpečnost v okolí domu odpálila dělobuch, obklíčila dům a se psy prohlédla jeho pokje, kde spalo 10 dětí, zapsala si jména všech hostů a zadržela až na 20 hodin deset osob. Majitel domu Jan Princ je dodnes držen ve vazbě pod záminkou výtržnictví /§ 202 tr.z./

Když ráno někteří hosté chtěli odejet, našli svoje automobily značně poškozené.

Je proti lidskému rozumu, že bezpečnost obviňuje Jana Prince pod záminkou, kterou sama zaranžovala.

Tyto represivní akce československé policie bezprostředně souvisejí s nedávnými procesy proti tvůrcům české neoficiální kultury, kteří byli v roce 1976 pod záminkou výtržnictví odsouzeni na 8 až 18 měsíců vězení /hudebníci ze skupin Plastic People, DG 307, Svatopluk Karásek, který je evangelický kněz bez státního souhlasu, a jiní/.

Proti těmto gangsterským metodám české policie jakož i proti věznění Jana Prince co nejrozhodněji protestujeme a žádáme:

- 1/ aby Jan P r i n c , signatář Charty 77, byl okamžitě propuštěn z vazby /jeho manželka je v osmém měsíci těhotenství a zůstala s dvouletým synem bez finanční podpory od státu/,
- 2/ aby skončili represe proti tvůrcům české neoficiální kultury a také proti všem signatářům Charty 77; aby byly dodržovány mezinárodní pakty o lidských a občanských právech, které byly ratifikovány zástupci ČSSR v březnu 1976.

Toto prohlášení předáváme prostřednictvím čs. velvyslanectví v Polsku do rukou: Federálního shromáždění ČSSR

Vlády ČSSR

generálního prokurátora ČSSR

prezidenta ČSSR Gustáva Husáka

CTK

Varšava 15.8.1977

Podepsáno:

157 až 160 lidí, kteří během
4 dnů odevzdali na tuto rezoluci
své podpisy

Socialistickému výboru pro východní Evropu, NSR
Mezinárodnímu výboru proti represím, Paříž
Výboru solidarity s opozicí východoevropských zemí, Ženeva
a analogickým výborům a institucím, působícím v buržoazně-
demokratických státech

Soudruzi,

od 9. července t.r. je vězněn v Litoměřicích osmadvacetiletý dělník Jan Princ. Je obviněn z trestného činu výtržnictví a hrozí mu trest odnětí svobody do dvou let. Tohoto zločinu se údajně dopustil tím, že v jeho domě se sešlo několik desítek přátel, členů pronásledovaných hudebních skupin Plastic People a DG 307 a jejich příznivců, kteří se hudbou loučili s Kanaďanem Paul Wilsonem, jemuž čs. úřady odňaly po deseti letech jeho pobytu v Československu povolení k pobytu. Protože beat-rocková hudba, provozovaná v dobře izolované místnosti domu Jana Prince nemohla nikoho rušit, bylo třeba, aby "neznámí pachatelé" odpálili v blízkosti domu dva dělobuchy; následovala policejní razie v domě, zadržení desítky osob a jejich propuštění - až na Jana Prince, který se má stát další obětí represe proti undergroundu, neoficiální kultuře a nekonformním životním postojům. A aby bylo varování důraznější, "neznámí pachatelé" se postarali o to, že několika osobním vozům účastníků setkání byly prořezány pneumatiky a poškozeno vnější příslušenství vozidel. Jaké formy násilí budou použity zítra a kdo bude jejich obětí?

Znám osobně Jana Prince a vím, koho se zastávám. Je to skromný, tichý člověk, který pracoval jako technik a letos na jaře nemohl dlouhé týdny dostat práci v okrese Děčín, kde žije. Žádné místo, kterých je v naší zemi mnoho neobsazených, nebylo volné pro signatáře Charty 77, jehož dům byl v krajských novinách označen za "hašišárnu" a za místo "rejdů vlasatců". Nakonec se mu podařilo dostat špatně placenou práci v sousedním okrese. Politické útoky nebyly v tomto případě vhodné, neboť Jan Princ je člověk apolitický, věřící katolík; proto měl být český maloměsták postrašen údajnými "orgiemi" páchanými undergroundem v domě Princových v Rychnově. To je ovšem metoda, která se běžně uplatňuje v buržoazních státech; v tomto případě překvapí snad jenom tím, že se s ní setkáváme v zemi, která - alespoň teoreticky /literárně/ - vyznává jiné metody a jinou morálku než buržoazní svět.

Květa Princová, jeho žena, která je v osmém měsíci těhotenství /a Princovi mají ještě tříletého syna/ byla letos na jaře zbavena místa učitelky; výpověď byla motivována politiky. Její výuka prý nebyla dostatečně "ideová" /apologetická/. Tč. je bez finančních prostředků. Její adresa je: Květa Princová, Rychnov čp. 138, pošt. směr. č. 407 25 pošta Verneřice, okr. Děčín.

Underground je v naší zemi spontaneistické hnutí - především mladých dělníků s nízkou a zmatenou ideovou úrovní. Je známo, že nejsem jeho stoupencem. Je to ale hnutí, které nese relementování a dohled státních orgánů. Je mu bytostně cizí i útěk do soukromí a konzumní způsob života, které jsou jinak běžné. V tom je jeho klad a příslib dalšího rozvoje každého jeho stoupence. V tom je i důvod, proč má být zničen.

Z těchto důvodů si myslím, že underground má nejen právo na existenci, ale i na naši všestrannou pomoc. Tím spíše, že lidé, jako je Jan Princ, nejsou známi a právní ochrana, která

spočívá především v široké publicitě jejich případů, je minimální.

Proto vás prosím, zastáňte se Jana Prince, vyžadujte jeho svobodu. Loni v případě Plastic People mezinárodní solidarita pomohla významnou měrou.

Se soudružským pozdravem

Petr Uhl

Prha 16.8.1977

SVOBODU POLITICKÝM VĚZŇŮM

V rámci tvrdých represí proti občanům, kteří svým podpisem Charty 77 vyjádřili svou vůli zasazovat se za dodržování uzákoněných lidských práv v naší zemi, bylo několik našich spoluobčanů zbaveno svobody a jsou dodnes vězněni.

Novinář Jiří Lederer, signatář Charty 77, byl zatčen 13. 1. 77 a obviněn z podvracení republiky., kterého se měl údajně dopustit tím, že odesílal texty českých spisovatelů, doma zakázaných tam, kde zakázání nejsou a snažil se napravovat škody, které jsou na české kultuře páchany diskriminací mnoha dobrých autorů.

Divadelní režisér Ota Ornest, zatčený 12. 1. 1977, je obviněn rovněž z podvracení republiky, protože Ledererovi odesílání těchto textů údajně zprostředkovával.

Jaderný fyzik Vladimír Laštůvka je ve vězení od 20. 1. 1977 a zemědělský inženýr Aleš Macháček od 25. 1. 1977; oba jsou obviněni z podvracení republiky za to, že prý vlastnili zahraniční časopisy a díla českých autorů, vycházejících v cizině.

Bohoslovec Aleš Březina, signatář Charty 77, byl uvězněn a odsouzen ke dvěma a půl letům vězení za to, že pro své přesvědčení odmítl nastoupit vojenskou službu.

Od 9. 7. je ve vyšetřovací vazbě signatář Charty 77 Jan Princ, obviněný z výtržnictví, kterého se měl dopustit tím, že se v jeho bytě sešli členové persekovaných hudebních skupin a jejich příznivci.

Signatáři Charty 77, spisovatelé Václav Havel a František Pavlíček byli sice z vyšetřovací vazby propuštěni, ale čekají na soud spolu s J. Ledererem a O. Ornestem pro podobná obvinění.

Jiří Lederer je přitom od roku 1970 ve vězení již potřetí a Ota Ornest je vážně nemocen a nelze vyloučit, že v těžkých podmínkách vazby podlehně psychickému nátlaku.

Všichni tito občané jsou trestně stíháni pouze za své přesvědčení a proto, že jednali v souladu s ním. Ani jediný z nich, kdyby byly v naší zemi skutečně dodržovány uzákoněné paktů o lidských právech, by nemohl být trestně stíhán nebo souzen; tito lidé neporušovali zákony, ale zasazovali se naopak o jejich dodržování a snažili se čelit důledekům mocenské zvrhlosti. Za to musí trpět ve vězení a některým z nich hrozí vysoké několikaleté tresty.

Domníváme se, že nikdo z nás, kteří žijeme na svobodě, travíme večery v kruhu svých rodin a těšíme se z drobných radostí života, by neměl zapomínat na naše vězněné spoluobčany a na jejich rodiny. Jestli někteří z nás v padesátých letech, kdy bylo tolik lidí nezákonně stíháno, vězněno a popravováno, o těchto případech nevěděli a páchané justiční zločiny mlčky trpěli nebo dokonce schvalovali, pak dnes už nikdo nemá alí-

bi nevědomosti: o současných politických vězních veřejnost ví a někteří občané se jich veřejně zastávají.

Domníváme se, že nikdo, kdo stojí na straně pravdy, občanských svobod a humanity, by neměl být k osudu dnešních politických vězňů lhostejný a neměl by k němu mlčet. Tím, že jsou ponižováni jménem společnosti a tedy i jménem naším, jsme ve skutečnosti ponižováni my všichni.

Chceme-li, aby neoprávněně věznění občané byli propuštěni a aby bylo zamezeno dalšímu bezpráví, máme jedinou možnost: vystupovat znovu a znovu na jejich obranu, žádat příslušné instituce o nápravu a nepovolovat v tomto zápase. Půjdeme-li touto cestou, pomůžeme tím nejen postiženým jednotlivcům a jejich rodinám, ale přispějeme tím zároveň k tomu, abychom my sami žili svobodněji a důstojněji.

Karel Bartošek, Rudolf Battěk, Jan Bednář, Otká Bednářová, Jitka Bidlasová, Antonie Bočová, Ivan Dejmál, Čestmír Franěk, Karel Freund, Zina Freundová, Jiří Fryc, Milan Hlavsa, Jan Hofman, Tomáš Hrabě, Jiřina Hrábková, Ivana Hyblerová, Svatopluk Karásek, Jan Kindl, Alexandr Komaško, Michal Konůpek, František Kriegel, Marta Kubišová, Pavel Landovský, Aleš Lederer, Eva Ledererová, Květa Marková, Jan Moravec, Pavel Muraško, Dana Němcová, Markéta Němcová, Ondřej Němec, Jiří Olt, Ludvík Pacovský, Jan Pavelka, Karel Pecka, Jana Převrátská, Jan Ruml, Jiří Ruml, Jan Schneider, Karel Soukup, Josef Stehlík, Jaroslav Suk, Xenie Svobodová, Anna Šabatová st., Anna Šabatová ml., Vladimír Šnajder, Miluše Števíchová, Zdislav Šulc, Olga Šulcová, Petruška Šustrová, Jan Tesař, Jan Thoma, Julius Tomin, Tomáš Toulec, Petr Uhl, Zdeněk Urbánek, Jan Vít, František Vodslon, Vladimír Voják, Josef Vohryzek, Milan Vopálka, Věra Vránová, Tomáš Vrba, Pavel Zajíček, Vladimír Zavadil, Jiří Pallas, Jana Hlavsová, Jaroslav Kukal, Otto Černý

V Praze dne 16.8.1977

Dr. Gustáv Husák
prezident ČSSR
Praha - Hrad

Věc: Žádost o propuštění vězněných

Podepsaní se obrazení na prezidenta republiky se žádostí, aby využil svých ústavních pravomocí ve prospěch těch československých občanů, kteří jsou vězněni, a formou, kterou považuje za nejpřiměřenější jednotlivým případům, ukončil jejich pobyt ve vězení, ať již zastavením trestního stíhání, upuštěním od výkonu trestu, amnestií nebo abolicí.

Ve vazbě jsou po ukončení vyšetřování a uzavření spisů

Jiří Lederer, novinář a publicista
Ota Ornest, divadelní režisér a překladatel, čtyřiašedesátiletý a těžce nemocný, psychicky labilní

při jejich propuštění by šlo i o zastavení trestního stíhání Václava Havla, spisovatele a Františka Pavlíčka, dramatika a režiséra.

V severočeském kraji jsou ve vyšetřovací vazbě

Vladimír Laštůvka, jaderný fyzik,
Aleš Macháček, zemědělský inženýr,
Jan Princ, dělník

Vzhledem k tomu, že tyto případy ještě neprošly ~~xxx~~ před soudem, bylo by možné ukončit je bez rozruchu a zabránit tak kampaním s mezinárodní odezvou. Naopak procesy nutně vyvolávají takové kampaně se všemi z toho plynoucími důsledky.

Chceme upozornit i na další případy, které před soudem prošly, ale přitom zasluhují z lidského hlediska zvláštní zřetel a uvážení.

Aleš Březina a František Matula, evangeličtí bohoslovci, nenastoupili vojenskou službu pro své náboženské přesvědčení, za což byli odsouzeni. Některé země zavedly pro takové případy možnost náhradní vojenské služby beze zbraně. Podobná úprava československých předpisů by snížila v těchto případech možnost konfliktů mezi přesvědčením a ústavními povinnostmi občana a umožnila i propuštění A. Březiny a F. Matuly.

Humánní zřetele nás vedou k tomu, abychom žádali abolicí pro Huberta Steina a to je vzhledem k jeho věku /73/ a vážné chorobě, tak i vzhledem k aktivní účasti v čs. odboji za II. světové války a tragickému údělu vězně v padesátých letech.

Propuštění uvedených vězňů by se setkal s příznivým přijetím veřejnosti.

Honza Princ bude 9. října svobozen /aneb 17 dní basy jako pomsta/

V hlavním líčení konaném dne 21.9.1977 v budově okresního soudu v Děčíně byl Jan Princ, osmadvacetiletý dělník, uznán vinným přečinem proti veřejnému pořádku podle § 6, písm. a/ zákona č.150/69 sb. /zákon o přečinech/, neboť "se účastnil akce narušující veřejný pořádek resp. ji podporoval", a odsouzen k nepodmíněnému trestu ~~xxix~~ odnětí svobody v trvání tří měsíců. Protože byl zadržen v noci z 8. na 9. července t.r., skončí výkon jeho trestu v noci z 8. na 9. říjen t.r., tedy 17 dní po vynesení rozsudku.

V domě Jana A Květy Princových v Rychnově čp. 138, okr. Děčín se o víkend 8.7. shromáždilo 88 dospělých osob, které se hudbou chtěly rozloučit s Kanadanem Paulem Wilsonem, jemuž čs. úřady po deseti letech odňaly povolení k pobytu a který dříve zpíval s Plastic People. Představíme-li si, že Jan Princ je signatářem Charty 77, že on i jeho rodina byli od začátku tohoto roku pronásledováni a diskriminováni okresními úřady, které se snažily zlikvidovat ohnisko undergroundu a Charty v severočeském kraji, nalezneme i odpověď na otázku, proč během oslavy, která nikoho nerušila, vybuchly v blízkosti domu dva dělobuchy, proč auta návštěvníků byla poškozena /prořezané pneu/, proč došlo k policejní noční razii i proč ze zadržených osob právě Jan Princ byl obviněn z trestného činu výtržnictví / § 202, odst. 1. tr.z. s horní hranicí sazby do dvou let odnětí svobody/.

Místní /krajské/ úřady se sice pokusily nalézt oporu pro své nezákonné jednání, jehož bylo obvinění a vazby Jana Prince jen vyvrcholením, v Praze: podařilo se jim, že televize vysílala krátký pořad zaměřený proti oslavě a manželům Princovým. V celkovém politickém kontextu však ústřední moc rozhodla, že případ má být řešen "smírně" /možná, že i v souvislosti s kdýnskými událostmi/. K jejímu rozhodnutí nepochybně přispěla solidarizační kampan: kromě prohlášení "69" a dopisu více než 150 občanů G. Husákovi a dalších textů, požadujících jeho propuštění, byla např. velmi významná akce 136 nebo 137 polských občanů, kteří se dne 15.8. t.r. obrátili se svým dopisem "wolność dla Jana Prince" prostřednictvím čs. velvyslanectví ve Varšavě na čs. úřady s odsouzením "gangsterských metod české státní bezpečnosti" a žádostí o okamžité propuštění Jana Prince.

Neobvyklá a jistě velmi působivá byla žádost 104 čs. občanů /k nimž se později připojilo dalších 30/ o povolení manifestace před budovou ministerstva spravedlnosti dne 14.9. t.r. s hesly SVOBODU PRO JANA PRINCE A HONZA PRINC JE NEVINEN. Příznačné je, že iniciátoři připravované manifestace nedostali od ONV Praha 2, jemuž svou žádost adresovali, žádnou odpověď. I když se manifestace nekonala, byl v metodách solidarity učiněn nový krok kupředu.

Změna kvalifikace tr. činu výtržnictví na přečin při podání obžaloby je vším tímto vysvětlitelná. Použití přečinného zákona mj. také ukazuje, že za účast na oslavě už nemá být nikdo trestně stíhán. /V případě pomoci k tr. činu výtržnictví - a takto bylo původní tr. stíhání vedeno - by

totiž měli být "správně" stíháni i sami "pachatelé", jak tomu bylo např. ve vztahu tzv. přeštického případu k případu Jirous a spol. /Použití samé horní hranice tr. sazby - tři měsíce a nadto nepodmíněně - ukazuje na mstivost rozsudku, a to bez ohledu na to, kdo ho připravil, neboť odporuje všem zvyklostem procesního řízení; tak např. Jan Princ stál před soudem poprvé a soud tedy "přehlédl", že před "spácháním přečinu" žil "řádným životem pracujícího člověka". Protože mu aspoň tuto polehčující okolnost nepřiznal, lze z jednání soudu dovodit, že chtěl Jana Prince prostě poškodit za každou cenu.

Výše odsouzení je i přesto nesporným vítězstvím nás všech, kteří jsme přesvědčeni, že solidarita s těmi, kdož jsou žalářováni za své názory, politickou činnost nebo prostě nepokoření se před státní mocí, má svůj velký význam a v jednotlivých případech může vést i k okamžitému výsledku.

Dne 18.9.1977 byl po 18 měsících propuštěn na svobodu Ivan /Martin/ Jirous, jedna z předních osobností českého undergroundu. Byl propuštěn z věznice Ruzyně, i když byl po celou dobu po odsouzení vězněn na Mírově.

Na dny 26. až 28.9. t.r. je nařízeno hlavní líčení v tr. věci proti inž. Aleši Macháčkovi a Inž. Vladimíru Laštůvkovi do čísla místnosti 54, I. patro krajského soudu v Ústí n.L. Jsou žalováni z tr. činu podvracení republiky podle § 98, odst. 1. tr. z. a hrozí jim trest do pěti let.

Praha 23. září 1977

Dne 21. září proběhlo u okresního soudu v Děčíně trestní řízení s Janem P r i n c e m , který byl shledán vinným dle § 6 písm. a/ zák. č. 150/69 sb. a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody po dobu tří měsíců v I. nápravné skupině.

Jan Princ je majitelem domu v malé vsi Rychnov v děčínském okrese. Tento domek obýval se svou manželkou, která právě očekává narození druhého dítěte, se svým dvou a půlletým synem a do tohoto jara se třemi dalšími přáteli, z nichž Miluše Števíchová a Zdeněk Vokatý byli jedněmi z prvních signatářů Charty 77. Dům Princových navštěvovali přátelé z okolí i z Prahy. Řada z nich pomáhala zpustlý domek v pohraničí uvést do obyvatelného stavu. Na jaře 1977 severočeský list Průboj signatáře Charty 77 ze svého kraje ostře napadl, mezi nimi i Miluši Števíchovou a Zdenka Vokatého, dům Princových označil za "hašišárnu". V téže době byli Princovi napadáni na místních schůzích různými funkcionáři. Ing. Květoslava Princová byla zbavena místa učitelky ve škole. Jan Princ nemohl v obvodu svého bydliště získat nejpodřadnější zaměstnání. Toto opatření pro něho bylo hrozbou, že pokud kraj neopustí a nebude do šesti týdnů zaměstnán, bude souzen pro "příživnictví". Z této příčiny opustili dům Princových i Miluše Števíchová a Zdeněk Vokatý a jeho nynější manželka. Korespondence, kterou o této situaci vedli Princovi s presidentskou kanceláří a jinými státními orgány, byla pracovníky bezpečnosti při domovní prohlídce zabavena. Po uplynutí šestinedělní lhůty, ve které ~~se~~ občan hledající zaměstnání nemusí pracovat, dostavili se do Rychnova příslušníci SNB zkontrolovat, zda Jan Princ není "příživník". Zjistili, že je zaměstnán mimo okres a že tentokrát proti němu nemohou zakročit. Hledali tedy další příležitost, jak "vyčistit" svůj obvod od "signatářské chatry" /termín z Průboje/. Mezitím Jan Princ připojil svůj podpis pod Chartu 77, jsa mimo jiné dotčen způsobem, jakým byla lidská práva porušena také v jeho případě.

Novou příležitostí, jak J. Prince postihnout, měla být weekendová návštěva velkého počtu přátel v Rychnově dne 9. července 1977. Toho dne se asi ve 22,20 hod. na místo dostavilo několik policejních vozů a byl proveden dnes již proslulý zákrok proti osmi desítkám hostů v domě Princových a především proti Janu Princovi, který byl téhož dne ~~vazb~~ do vazby. Původně byl obviněn ze spáchání trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1. tr.ř. Hrozba nespravedlivého vysokého trestu vyvolala mezi přímými svědky rychnovského večera i mezi ostatními přáteli Jana Prince velké pobouření. Ve shodě se zákony požádalo asi 140 těchto občanů o povolení manifestace za propuštění Jana Prince z vazby, která měla proběhnout před ministerstvem spravedlnosti v Praze 2 dne 14. září. V rozporu se zákonem příslušný úřad /ONV Praha 2/ dodnes na podanou žádost neodpověděl. Zato stovky výsledků týkajících se Charty 77 byly rozhojny o desítky dalších mezi signatáři této žádosti v Čechách a na Moravě. Jednotliví vyslyšení byli zastrašováni, avšak zdá se, že míra jejich rozhořčení a přesvědčení o nevině Jana Prince, jež vstoupily do protokolů, ovlivnily postup justičních orgánů. Pro tuto domněnku svědčí skutečnost, že původně žalovaný trestný čin byl překvalifikován na přečin spáchaný proti veřejnému pořádku s trestní sazbou do tří měsíců.

Jan Princ byl souzen samosoudcem - předsedou okresního soudu. Přečin rušení veřejného pořádku mu byl prokazován zjištěním příslušníků VB, kteří prováděli kontrolu občanských průkazů návštěvníků 9.7.1977 v Rychnově, že zde byl shromážděn velký počet lidí. Jan Princ byl obviněn, že umožnil ve svém domě pobyt tak velké společnosti. /Od původní tendence obvinít Jana Prince "jako organizátora shromáždění" bylo upuštěno pro neúnosnost tohoto tvrzení./ Společnost se měla provinít rušení veřejného pořádku tím, že okolo 22 hod. provozovala a poslouchala příliš hlučnou hudbu za použití zesilovačů a že přibližně ve stejnou dobu v blízkosti domu vybuchly 1 - 2 dělobuchy.

Byli vyslechnuti 3 svědkové z "místa činu". Jedna dívka vypovídala, že po skončení televizního filmu slyšela hudbu, o které předpokládala, že se ozývá z restaurace, nacházející se asi 100 metrů od domu Princových. Vyzvala svého otce, aby se s ní zúčastnil domnělé zábavy. Hudba však nehrála v hostinci a ani tam nebyla slyšet. Okolo desáté hodiny slyšela nějakou ránu, ale nebyla s to upřesnit, odkud se ozvala. Na výzvu soudce, že původně do protokolu uvedla reakci ostatních hostů na výbuch, doplnila, že snad někdo řekl "už zase tam blbnou". Svědek hostinský vypověděl, že hudbu slyšel zvečera, později se věnoval své práci a říkal si, že "se bavěj". Hudba prý byla "veselá". Soudce mu připomenul, že původně příslušníkům vypovídal o svém pohoršení. Upřesnil, že ho pobuřuje pouze fakt, že u Princových často bývá hodně lidí. Třetím vyslechnutým svědkem byl hajný, který údajně přivolal bezpečnostní orgány. Mezi 21,15 a 22. hod. jel kolem domu Princových a slyšel odsud hudbu "na vzdálenost 1 km". Když se od Rychnova vzdálil, slyšel v tom směru jeden výbuch. Dojel tedy po 22. hod. domů a pro jistotu zavolal telefonicky příslušné hlídky z Děčína. /Ty se dostavili na místo vzdálené přibližně 20 km ve 22,20 hod... s pracovníky StB z Prahy, kteří pak deportovali přítomného kanadského státního příslušníka na pražské předměstí, kde ho kolem půl čtvrté hodiny ráno vysadili z auta./ Svědek obhajoby kategoricky vyloučil možnost spáchání přečinu a vyslovil své pobouření nad zákrokem v domě Princových. Na návrh Jana Prince byly čteny tři výpovědi dalších rychnovských hostů, ze kterých bylo jasné, že se nejednalo o žádnou "akci, kterou by Jan Princ organizoval", ani o jakési rušení místních občanů. Dosvědčovali shodně, že po 22 hod., kdy začíná noční klid, se již nehrálo.

Pracovní posudek Jana Prince byl příznivý. Je hodnocen jako snaživý a aktivní pracovník, kterému byla hned po zacyvičení svěřena pracovní skupina. Tato skupina podávala nejlepší výsledky.

Posudek příslušného národního výboru byl příznačný pro celkovou situaci. Jan Princ v něm byl hodnocen jako nepřítel našeho státního zřízení, který poskytl přístřeší signatářům Charty 77 a byl spolu s nimi odsouzen celým krajem. Dále obsahoval tvrzení, že v domě Princových se často a ve velikém množství setkávají signatáři Charty 77, jak bylo potvrzeno také zjištěním při perlustraci provedené 9.7.1977.

Prokurátor ve své závěrečné řeči označil Jana Prince za vinného přečinem proti veřejnému pořádku a navrhl pro něho horní hranici trestu nepodmíněně v l. nápravné skupině vzhle-

dem k dosavadní beztrestnosti. Obhájce byl pro nemoc zastupován kolegyní, která neměla možnost seznámit se se soudními spisy v celém rozsahu, avšak na průběhu soudního jednání jednoznačně prokázala, že Jan Princ nenaplnil skutkovou podstatu ~~xx~~ žalovaného činu ani v jediném bodě. Jan Princ trval na své nevině a poukazoval na to, že nikdy nebyl upozorněn spoluobčany, že by je rušil, což by bylo nejjednodušším způsobem zjednání nápravy. Po desetiminutové přestávce byl vynešen rozsudek. Obsahoval také soudní výrok, jímž se zabavují texty písní hudebních skupin Plastic People, DG 307, Bílého světla, Umělé hmoty a solistů Karla Soukupa a Svatopluka Karásk, zabavené při domovní prohlídce v Rychnově. Jan Princ si ponechal k odvolání zákonnou lhůtu a prokurátor se zřekl opravných opatření.

Tím skončil proces msty a zastrašení u okresního soudu v Děčíně. Ve skutečnosti je stále otevřen.

Praha 23. září 1977